This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

S 213
3.

SGODBE SVETIGA PISMA

S A

MLADE LJUDÍ.

's nemshkiga prestavil Matevsh Ravnikar, deshéte shole zesarsek kraljev vuzhenik.

TRÉTJI INO ZHETERTI DÉL.

L4582

SGODBE NOVIGA SAKONA.

Od Kristusoviga terplénja do prihóda svetiga Duhá. Apostolsko djanje ino zerkve perzhétik.

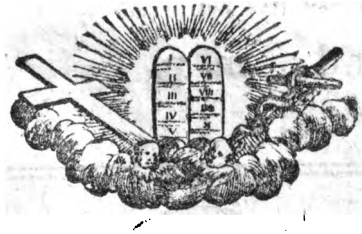

V' LJUBLANI, 1817.
Na prodaj per Adamu Henriku Hohnu, bukvovésu.

Digitized by Google

S 213/3

Vidil

Avguſhtín, m. p.
ſhkòf.

Vidil

Kremnizer, m. p.

Natiſnejo naj ſe.

Walland, m. p.

MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
SLOVANSKÁ KNIHOVNA
V PRAZE

Digitized by Google

PREDGOVOR.

Podám vam, ljubi otrozi ino mladénzhi! tretji ino zheterti dél sgódeb ſvetiga piſma. S' zhetertim ſo sgodbe ſvetiga piſma konzhane. Ta dva déla ſta prekratka, de bi ſe poſebéj vesala: oba v' enimu svésku torej jih prejmete. Tretji dél ſe per Kriſtuſovimu terplenju sazhne ino ſkléne o prihódu ſvetiga Duhá. Zheterti dél vam apoſtolſko djanje ino kerſhanſke zerkve vkorenímbo ino ráſho popiſuje.

Digitized by Google

Bog daj, de bi ví ino vſi, ktiri sgodbe ſvetiga piſma beró, is njih veliko veſelja imeli. Proſíte ga, de bote po lepih isglédih ino navukih, ki jih berete, vſelej tudi shiveli. Ljubi otrozi! ljubi mladénzhi! Bog vaſ obvari!

V' Ljublani 19. dan ſvizhana 1817.

Digitized by Google

SADNI DNEVI

pred Jesuſovim terplenjam.

89. Jesuſova ozhítna jésha v' Jerusalem.

Sjutraj Jesuſ po vezhérji, ki ſte mu je bile Marija ino Marta v' Betánji napravile, ſe je v' Jerusalem s' vuzhénzhimi vsdignil. Pod oljſko goro kmalo v' ſtran pota ſo bile Betfage, terg. Dvema Jesuſ vuzhénzov rezhe tukaj: „ V' ta lè terg pojta. Va-nj priſhevſhi bota oſlízo najdla pervésano, ino per nji shebé, ki ga ſhe nihzher ni jésdel. Odveshíta, ino perpelíta mi ga. Zhe vaji kdo vpraſha: Kaj delata, zhimu ga odvesujeta? le rezíta mu: Goſpodu ga je treba! ino puſtili kmalo vama ga bodo."

Digitized by Google

Vuzhénza ſta ſhla, kakor jima Jesuſ vkashe, ino she ſta ſe zhudila! Vſe najdeta, kakor je rekel. Komej prideta v' terg, ino kmalo sagledata oſlízo ino shebé per nji. Pred tergam per nékih vratih na raspotju ſta bila pervésana. Shebé odvesujeta. Ki je njih bilo, jima rekó: „Kaj delata, zhimu shebé odvesujeta?" Rezheta: „Goſpodu ga je treba." Radi ti dobri ljudjé jima ga puſté, k' Jesuſu ſta ga pelala.

V' ti desheli, slaſti v' mirnih zhaſih, je bila oſle jesdariti ſploh navada, tudi kralji in knési ſo jo imeli. Kadar ſe je kaj poſebniga obhajalo, ſe je ſoſebno taka shivína rada jemala, ki ſhe ni bila per nobenimu delu, ino torej nedolshna ſhe nekàko. Vuzhénzi ſo Jesuſu oſla s' plajſhmi pogernili, in ga na-nj poſadé. Zhes oljſko goro je ſhla pot. Kadar Jesuſ na verh gore perjésdi, kjer ſe je zéſta navdól ſpet obernila, ino ſe Jerusalemſko meſto pokashe: ſo vuzhénzi ino pred njim ino sa njim vrejózhi ljudjé nad toljkimi zhudeshi, ki ſo jih vidili, vſi kmalo veſelje ino Bogú hvalo pognali. Vſe vpije: „Sdravje mu, Davidovimu ſinu! Pozhéſhen, pozhéſhen on dójdiz v' Goſpodovimu iménu! Posdravleno nam bodi ozheta Davida kraljéſtvo, ki ſe blisha! Mir ino blagóſt is neba! Zhaſt ino hvala v' nebo! Slava mu na viſózhini!"

Ali Jesuſ ni imel nizh takiga veſelja nad méſtam. Vſe te hvale ga niſo gjinile, ampak od perhódne nadlóge njegovih ſovrashnikov ſerze ſe mu terga. Meſto vidi-

Digitized by Google

ti, ſe joka nad njim. „Kaj ko bi ſaj ta ſvoj dan tí ſposnalo, je djal, kaj je k' tvoji ſrezhi! Pa ſkrito je tvojim ozhém. Ino torej dnévi pridejo zhes-te, ino tvoji ſovrashniki te bodo ogradili, od vſih ſtraní te oblègli ino ſtiſkali, ino tvoje otroke v' tla pomandrali, ino rasvaljili te bodo do zhiſtiga, ino kamena na kamenu ne bodo puſtili! Ino to, ker niſi dnév ſvojga objiſkanja, ker niſi dnév ponújane miloſti ſposnalo!"

Tudi ſhe te lè Jeſuſove beſede nam Jeſuſovo vshálenje nad Judmi lé tako lepo ino milo povejo, naj jih tudi perſtavimo: „Jerusalem! Jerusalem! o tí meſto! tí, ki preroke kamnjáſh, ino boshje poſle, ki jih Bog do tebe poſhíla, moríſh! Koljkrat ſim tvoje otroke hotel sbrati, kakor kokla pod perute ſvoje piſheta sbéra — pa niſte hotli! Lejte! vaſha hiſha vam bo vekomaj v' puſho!"

Joj, ví ljubi moji! Koljko révo ſi greſhniki nakopavajo! Is ljubesni do njih ſolsé Jeſuſu v' ozhéſu jigrajo, ino vender ſe mu ne dajo otéti! Shé ga shálji Jeſuſa greh! Nad terplenjam, ki ga zhaka, ni jokal, nè nad ſmertjo, ki ſe blisha; grehi ljudí le ga v' ſolse ſpravijo. Joj, v' ſerzé vidi on vſim vſim, ino vzhéraj ino danſi ino vekomaj ravno tiſti on oſtane — kaj ko bi mu ſaj mi enake shaloſti ne delali!

V' Jerusalem ſe je bilo savolo velikonozhniga prasnika ljudí she bres ſhtevila

Digitized by Google

naſhlò. Ljudjé, ktiri ſo bili okolj Jesuſa, kadar je Lazara od ſmerti obudil, ſo po vſimu Jerusalemu ta zhudesh rasglaſili. Torej kmalo ko ſe ſliſhi, de gre Jesuſ proti meſtu, primejo palmove mladíke v' roke, ino mu vró v' trumah naproti; vſe vpije: „Posdravlen, posdravlen! pozhéſhen bodi dójdiz v' Goſpodovimu imenu! on Israelſki kralj!" Veliko jih je plajſhe po tléh rasgrinalo; drugi ſo selene véje od drévja ſekali, de mu pot s' njimi potréſajo. Ljubim kraljam je bila tako delati ſhega tiſtikrat.

Kadar od ljudí Jesuſ tako ſprémlovan do meſta pride, de je va-nj per vratih ſhel, je vſe meſto bilo po konzu. Vſi ſo vpraſhali: „Kdo je ta? kdo pride?" Sprejdne ljudſke trume pa ſo djale: „Ta je Jesuſ, prerok is Nazareta na Galilejſkimu!" Fariseji pa ſo raskázheni ino vſi naſajéni djali: „Sdaj vidite lè, vſe nizh ne opravite! lé poglejte, veſ ſvet dére sa njim!"

Jesuſ gre ſpótama v' tempel. Kar je pervizh kùpze in prodájze is njega pregnal, ſe jih je bilo ſpet she napravilo. Kmalo jih gre podit. „Piſano je, moji hiſhi ſe molitve hiſha pravi sa vſe narode, je djal; vi pa ſte jo v' televajſko ljukno ſpremenili."

Slepih ino krulovih je k' Jesuſu v' tempel perſtopilo, vézhi dél jih je bilo dovòl per tempelna vratih, de ſo vbogajme profili: ino vſe je osdravil.

Ljudſtvo je bilo ſilno veſélo, glaſ in hvala ſe po tempelnu rasléga. Otrozi zlo

Digitized by Google

ſo veſelje gnali ino vpili: „ Posdravlen, posdravlen, Davidov ſin! " Radi namrezh ſo imeli Jesuſa, ino do osdravlenih ſe jim je dobro sdélo.

Duhovſhino ino piſmeje, kadar te zhuda vidijo, in te hvale ſliſhijo, je grosno lomílo. Druge namrezh hvaliti ſliſhati, nobena rezh napuhnesha bol ne boljí. Djali torej ſo mu nekteri ino v' otroke mu kashejó: „ Jih ne ſliſhiſh, kaj pravijo? " Jesuſ, dopadlo mu je otrók nedolshno veſelje, jim je odgovoril: „ Sliſhim, ſliſhim! Ali pa niſte nikolj v' ſvetimu piſmu brali, kar sdaj lè sadéne: Is vuſt otrók in dojénzov ſi hvalo ſebi perpravil. " Drugi ſo Jesuſu rekli: „ Mojſter! ſej ſvoje vuzhénze poſvári! " Jesuſ jim rezhe: „ Gotovo, vam povém: zhe tí molzhé, kamenje bo vpilo! "

Ljubi moji! V' nebeſih ozhetova volja je bila, ino preroki ſo osnanovali, de ſe bo v' Jerusalemſko meſto Jesuſ o z h i t n o enkrat ino s' ſ l ó v e s a m, d e je M e ſ i j a ino I s r a e l ſ k i k r a l j, pokasal. Ino glejte, kako pametno ſe je!

Podobo ponishnoſti ino vſih lepih zhédnoſt vidimo na njemu. Kralju, ktiriga zhaſtitlivo vpelujejo, enak je njegov prihod, ino vender le ſiróſhina ino vboshtvo, nizh poſvetniga leſka ni viditi. Mirno shivinzhè vidimo, nè konja na vojſko, selene palmove mladíke, nè mezhov ſe bliſkati. Kaj kraljev plajſh! krotkoſt ino miloſt, ponishnoſt ino ljubesen ga vſe lepſhi oblazhijo! Nameſti djemantov ino ſvetlih bíſerov mu

Digitized by Google

mile ſolsé v' ozheſu jigrajo. Is vbogiga ljudſtva vuſt, ki mu je nadlogo prevsdignil, ſe mu hvala raſléga, od jesika gre nedolshnih otrók ſlava njegova.

S' timi njegovimi zhloveſhkimi zhednoſtmi je boshja mogózhnoſt ſtrénena. Miſli daljnih ljudí, oſla pred vratmi pervésaniga, konez ino ſtraſhno gróblo Jerusalemſkiga meſta, vſekmálo je njegovo povſódno okó vidilo. S' vſigamogózhnoſtjo vkashe, ino ſhe taki ſrovjáki noté morejo biti pokorni njegovim beſedam, ino ſlepzam, zhe le migne, ſe ozhí odprèjo, ino krulovzi ſkózhijo po konzu. Sama ljubesen kipí is njega. Ljuzh ino mozh ſo njegovi kraljévi daróvi, nè ſlato ino ſrebro, ki jih delji o prihódu.

Ljudſtvo, ki je vpilo ino ga kralja délalo; otrozi, ki ſo glaſ vmeſ gnali; vuzhénzi, ki ſo mu po boshji previdnoſti h' potu naſtavleniga oſla perpelali, vſe vſe po navédama je ſtaro preróKovo obljubo do sadne zherke ſpolnit perpomòglo: „ Ne bój ſe hzhí, tí Sion! Veſèli ſe in vríſkaj hzhí, tí Jerusalem! dokler glej, krotek pride k' tebi tvoj kralj, on pravíza ino svelizhar! Glej, vbog je, ino oſlízhino shebé jésdi, shebé tovorívke! Naródam bo svelízhanje osnánil, ino mozh njegova bo od morja do morja (po deshelah in deshelah, ki jih morje oſtópa, ſe bo raſſhirila)."

Digitized by Google

90. Dázini dnar.

Po dnevi Jesuſ je v' tempelnu vuzhíl. Vélka duhovſhina imo píſmeji ſo mu vſako beſedo preſtrégli, ino ſkrivaj kàko, poſtavim po nozhi, ga is poti ſpraviti ſo perlóshnoſt lovili. Ozhitno ſe bojé tega ſtoríti, vſe prerádi Jesuſa ſo ljudjé poſluſhali, vſe prevezh ſo mu bili vdáni. Ali Jesuſ, kadar ſe smrazhí, je s' dvanajſterimi vuzhénzmi meſto svezher sapuſhal, ino v' Betánjo ali na oljſko goro hodil, ino de duhóvſhina ni védla, je kje prenozhovàl.

Duhóvſhina ſe torej ſtréne ino poſvetuje, ga ſej v' beſedi kàko vjéti. Poſlali, préd pa vſe dobro prevdárili, potúhnenzov, ktiri ſe hljíniti snajo, ſo s' svijázhnjo do njega. Sakaj ſamí ſi ne vupajo iti, ker ſo védli, de jih posná, ino de nizh ne oprávijo. Nekoljko Heródeshu vdánih, ki ſo jim Herodeshóvzi rekli, je moglo s' njimi iti, de bodo kmalo prizhe per rokah, zhe ſe toshba do pred oblaſtníka deshele vsdigne.

Fariſéjovſki pridejo k' Jesuſu, is vſiga kashejo, de imajo lé toljko kàj na ſerzu, pràv právo bi radi svédli, vſi uni nedólshni ſe delajo, rekó mu: „Vuzheník! reſnízhen ſi tí, mí vémo, vſe prav tí ſódiſh, ino sa nikogar ne maraſh. Sakaj tí ſe ne ravnáſh po lízih, boshjo pravo pot tí vuzhíſh. Torej ſaj tí nam povéj? kaj miſliſh? ali gre zeſarju davik opravlati, ali nè?"

Vpraſhanje je bilo reſ de svijáſhko. Fariſeji ſo miſlili: „Rezhe naj de, ali de

Digitized by Google

nè; obakrat ga imamo. Zhe rezhe de; nizh vezh Meſijata ga ne bodo ljudjé delali; s' nejevóljo le opravlajo davke, ino Meſija, menijo, jim bo davke ino ptuize prevsdignil. Zhe pa rezhe de nè, ga bo deshélimi poglavár, de ljudſ podpihuje, sgrabil ino ga v' ſmert poſlal. Ne bo ſpodletéla; de, ali de nè more lé rèzhi." Vſe ljudſtvo je v' Jesuſa zhakalo, kaj bo odgovoril.

Pa prijasne liza, perhljinen obras Jesuſa ne morejo ogolfati. Kmalo je njih hudobijo, njih muhe ino savijazhe zhutil, rezhe jim: „Kaj me ſkuſhate, hinavzi! — Pa vender, dazin dnar mi pokásbite. Poglédam naj ga." Deſeták ſo mu podali. Dnar sdaj jim pod ozhí vtakne, ino rezhe: „Zhigava je podoba ino opìſ?" So djali: „Zeſarjova." Jesuſ jim rezhe: „Prav je! dajte zeſarju tedaj, kar je zeſarjoviga, ino Bogu, kar je boshjiga."

Ravno toljko je to, kakor bi bil rekel: „Kako ſhe neki vpraſhate, zhe dazini dnar zeſarju gre ali nè, ker she podoba ino opìſ to povéſta? Shé s' pravízo, ki ſte mu jo vaſhi desheli dnarje bíti pervoljili, ino de njegov dnar ino ſkorej nobeniga drujiga ne ſhpógate, povéſte, de je zeſar vaſh goſpod. Torej podloshniſke dolshnoſti do njega ſpolníte. Dajajte zeſarju, kar je zeſarjoviga — zhaſt, pokorſhino, davke."

„Pa, kakor je zeſar na ta dnar ſvojo podobo ino ſvoj napìſ vtiſnil, ino zeſarjov

je ta dnar: tako je tudi zhlovek po boshji podobi vſtvarjen, ino boshje sapovdi ſo mu v' ſerze sapiſane, ino laſt boshja je tudi on. Boshja laſt ſim, more tedaj zhlovek miſliti, nigdar ſe ne ſmé Boga ſposabiti, Bogú naj da, kar je boshjiga, zhaſt, podloshnoſt, savupanje."

De ga odgovor! polniga boshje modroſti ino ljubesni! Ti ſvetohljínzi ga, boshjiga vuzheníka, od dnarſkih rezhí opraſhujejo, v' neſrézho bi ga radi ſpravili, on pa jih je svelizhati shèlel, ino edíno pot do prave ſrezhe veſ ljubesnív jim pokashe.

Nizh rèzhi pred ljudmí niſo védili timu lepimu odgovoru, ki ſi ga niſo bili vſvéſti. Oſterméli, vmóknili ſo, ino s' veliko ſramòto ſe ſpravijo.

91. Per grehu popádena gréſhniza.

Ta lè sgodba je savolo enaziga sapopadka lepa tovarſhíza popréjſhine. Torej kmalo po njéj naj ſtojí.

Jesuſ je bil kmalo s' dnévam vred v' tempel priſhel. Vſe ljudſtvo ſe ga obſuje. Ravno vſédel ſe je, vuzhiti sazhne, kar hrup vſtane. Piſmeji ino Fariseji ſo sheno perpelali, nad veliko pregreho ſo jo sajéli. V' ſredo sberalſha jo poſtavijo, njeno pregreho mu pravijo, ino konzhali ſo

s' beſedami: „Vuzhenik! Moſeſ nam je take gréſhnike kamnjáti vkasal. Kaj rezheſh ti h' temu?" Pa le ſkuſhat ga ſo tako djali, ino kar kolj naj bi bil Jesuſ rekel, de ali de nè, oboje bi bilo hudó. Ako bi bil rekel: „Jo, jo!" bi ga bili k' deshele poglavarju toshili; le on v' zeſarjovimu iménu je do shivlenja in ſmerti ſódno oblaſt imel, ino ſegávze v' zeſarjove pravize je terdó ſtrahoval. Ako bi bil pa Jesuſ rekel: „Ne kamnjájte je nè, bi ga bili ljudém toshili, de poſtavo ometuje ino satíra, ino njega kamnjati bi jih bili ſhúntali. Vſe zhaka, kakſhina bo ſodba, ino, obljubim, veliko ſe jih she po kamnje perklánja. Jesuſ je mólzhal, perklóne ſe, ino je s' perſtam v' tla piſal. Piſmeji ino Fariseji pa le bol ino bol s' vpraſhánjimi va-nj tiſhé. Jesuſ ſe ſklóne, ino pogleda jih, de jim pogled ſkos ino ſkos ſerza ſhíne, rekózh: „Kdor vaſ je bres greha, naj pervi kamen va-nio vershe!" Ino ſpet ſe je perpógnil, ino piſhe. Kaj je piſal, nam ſzer ni snano. Pa, berſh ko nè, take beſede ſvetiga piſma v' pàrſt je piſal, on ki je v' ſerzih kakor mí v' bukvah bral, ktire ſo toshníke na njih ſkrivne grehe opominovále, ino de jih Jesuſ vé, vſakimu poſebej povedale.

Sliſhavſhi, kar je govoril, ino bravſhi, kaj piſhe, ſo ſe ſtari ino mladi vſi eden za drugim izmusali — Jesuſ ino shena sgol ſama ſta oſtala.

Jesuſ ſe ſklóne ino ji rezhe: „Shena! kej ſo tvoji toshniki? Te ni nihzher obſo-

Digitized by Google

dil?" Shena je ſtrahoma ino trepézha odgovorila: „Nihzher, Goſpod!" Jesuſ ji rezhe, ſramovati ino kſati ſe jo vidi ino gnuſiti ſe ji nad greham: „Glej! tudi jes te ne obſodim. Idi, ino vezh nikar greha ne delaj."

Ljubi moji! jelite, toshníki te shene ſo bili prave gerdòbe. Smert greſhnize ſo hotli, ino ſmert ſamim savolo grehov je ſhila. Pa koljko ljudí je ſhe védno, de greſhnike, ktirih grehi ſe med ljudí rasglaſé, le toljko ſódijo, ſamí pa ſkrivaj vganjajo ravno take? Zhe naſ kaj med take opravlive ljudí kadaj sanèſe, na Jesuſovo beſedo jih ſpómnimo, ali pa ſej ſebi jo rezímo: „Kdor vaſ je bres greha, pervi kamen naj vershe va-nje — taki naj jih ſódi."

Shena, kadar ſe je njéna ſkrivna pregréha pokasala, kadar je, s' ozhmí po ſebi, v' ſredi ljudí ſtala, kadar je is Jesuſovih vuſt ſodbe zhakala, ino ko je vſe va-njo gledalo, bi bila raji, obljubim, od ſtrahú ino britkósti ſkopernéla, od ſramote raji v' semljo bi ſe bila podrésnila! — Tudi naſhi ſhe takó ſkriti grehi ſe bodo na ſodni-dan enkrat vprizho vſiga zhloveſhkiga rodú pokasali, tudi mí vprizho vſih zhloveſhkih naródov ino vſih nebeſhkih angelov bomo pred ſodníkam Jesuſam ſtali, ino ſodbo k' shivlenju ali k' ſmerti, k' svelizhanju ali pogublènju is njegovih vuſt bomo saſliſhali. Le miſli te ſramòte bi naſ mogle she od hudiga ovréti, tudi kjer naſ nobeno zhloveſhko okó na timu ſvetu ne vidi!

Digitized by Google

Jesuſ ſpokórno gréſhnizo per ti sgodbi is rók nevſmilenih toshníkov otévſhi, ino reſhívſhi jo od ſmerti, ſe je pa le ſinú Bogá djávza pokasal: „Jes nozhem greſhnikove ſmerti,, temozh de ſe poboljſha ino shivi!"

92. Nerodovítno figovo dervó.

Eno jutro, kakor préd po navadi, je prav sgodaj, ino teſh is Betanje Jesuſ v' Jerusalem ſhel. Po poti ga lakota obhaja. V' ſtran pota nekoljko sagleda figovo dervo. Fíg na njemu gre jiſkat. Pa perje najde, drujiga nè. Ino rekel je: „Nikólj vezh ne bodi vekomaj ſadú na tebi!" Komej ſo vuzhénzi te beſede is njega saſliſhali, per ti prizhi ſe drévesove zheſhúle obéſhajo, perje je rumenélo, ino dervo ſe vſuſháva.

Jesuſ je to dervo nalàſh h' potu, vſim ljudém, ktiri ſo bres dobrih dél, v' opombo naſtavil. Vſaki memo gredózh neſpokorjèn zhlovek je ſvoje laſtno pogublenje is njega vidil. Taka ſvarívka je ſhe sdaj vſaka nerodovítna ſuſhíza po verſih; poſèkani biti, drujiga ji ne gre. Vſako vſahneno dervo nam veléva: „Tí, zhlovek! dobro ſtóri, ali pogublènje te zhaka!"

Drugo jutro gre s' vuzhénzmi Jesuſ ſpet memo per dervéſu. Vſe v' koreníne je bilo ſuhó. Vuzhénzi ſe niſo nikolj mogli prezhuditi. „Kako neki, ſo djali, ſe je moglo také naglo vſuſhiti!" Ino Peter je djal

Digitized by Google

Jesuſu: „Vuzhenſk! poglej, poglej! figovo dervo, ki ſi ga prekljél, je she vſe vſuſhèno.“ Jesuſ, kadar ſo tako nad mozhjo njegovih beſéd ſterméli, ino dervo ogledovali, jim je rekel: „V' Bogá pravo savupanje le imejte! Sakaj povém vam: Nè le kaj taziga nad figovim dervéſam bote samògli, zhe verjete, ino zhe dvómili ne boſte; ampak lé gorzhízhiniga ſerna véro imej kdo, ino timu hribu naj porezhe: Vgàni ſe, ino v' morje ſe sverni, ino bo ſe. Ino kar kolj bote per molitvi s' terdnim savupanjam proſili, bôte doſégli, ino sgodilo ſe vam bo.“

Jesuſ v' tih podobah nam mozh shive vére ino prave ino reſnizhne molitve popiſhe. Kdor is shiviga veruje, v' Boga reſ vupa, ino ga prav pomózhi próſi, vſako hudo ſtraſt ino navado lohka is ſvojiga ſerza bo pokòpal, vraſhena kakor dervo tudi naj bo; vſaki ovérik, vſaki napótlej ſvete krepósti ino zhednosti bo vshugal, tudi kakor gòra velik naj ſe dosdéva.

124 582

93. Odreſhenſkova zhaſt ino odreſhenſkovo opravſlo.

Ljubi moji! veliko vukov od poſlanja ſvojiga na ſvét, ino od ſvojiga boshjiga opravila, ljudí modriti, poboljſhovati ino svelizhati, je pravil Jesuſ tu ino tam po perlóshnosti. Ker ſo vſi eniga sapopádka, jih nekoljko poſebnſhih tukaj po verſti poſtavimo.

Digitized by Google

Jesuſ je enkrat s' sarjo vred v' tempelnu vuzhil. Szhaſama je ſonze na obnébje ino v' tempel perſjalo, od vſih ſtraní ſe je is glájeniga mramora, is poslazhíl in slateníne vtrinalo. Jesuſ je djal: „Jes ſim luzh ſvetá. Kdor ſe mene dershí, ne táva po tmì, temozh luzh shivlenja bo imel. Jes luzh ſim priſhel na ſvet, de, kdor v' mé veruje, v' tmì ne oſtane. V' luzh vervajte, de bote lúzhini otrozi."

Kar ſonze ſvétu, je Kriſtuſ zhloveſhkimu ródu. Sonze s' ſvojo prijasno luzhjo pernèſe ſtotire ino ſtotire dolzote na semljo — vſe rasſvetluje, vſe ogréva, vſe oshivla. Bres ſonza bi ſe ſvét v' tmò, v' mras ino v' ſmert povésnil. Kriſtuſ s' ſvojim navukam, s' ſvojim isgledam, s' ſvojim ſvetim Duham je ſonze zhloveſhkiga rodú. Rasſvetluje, k' dóbrimu ogréva, k' vſimu lépimu naſ oshivla. Naſhe duſhe bres Kriſtuſa bi bile ſvét bres ſonza.

Tiſtih ljudí, ki jih je bil toljko v' puſhavi Jesuſ prezhudno s' jedjó nashivel, ſo nektiri k' Jesuſu priſhli, rekó mu: „Vuzheník! naſhi ozhaki v' puſhavi ſo mano jédli, tako lè je piſano: Jésti kruha is nebéſ jim je dal. Kakſhino znamenje pa tí pokasheſh, de bomo ſposnali, de te Bog poſhle, ino de bomo v' té verovali?" Jesuſ jim je odgovoril: „Gotovo, gotovo vam povém! jiſhete me, tode nè sato, ker ſte zhudesh v' puſhavi vidili, ampak lé, ker ſte ſe v' njéj kruha najédli. Sej ne vperájte ſe toljko po minljivi jédi, po jédi vezhniga shivlenja ſe

Digitized by Google

raji, ktira ne míne, ki vam jo bom zhlovekov ſin dal, ino ki me je Bog, moj ozhe, vam dati jo poobláſtil. Gotovo, gotovo vam povém: Moſeſ vam ni dal kruha is nebéſ, temozh moj ozhe vam reſnizhni kruh daja is nebéſ. Ino ta kruh boshji ſim jeſt, ki is nebéſ pridem, ino ſvétu shivlenju dajam."

„Jeſt ſim shivlenja kruh. Kdor k' meni pride, ne bo nigdar lazhen. Kdor v' mé véruje, bo vekomaj shivel. Kdor tega kruha jé, ima vezhno shivlenje. Kakor je ozhe, on isvír shivlenja, mene poſlal, ino jes po ozhetu shivím, bo tudi, kdor mene jé, po meni shivel. On oſtane v' meni, ino jeſt v' njemu."

Ljubi moji! mozh ino vum tih ſkrivnóſtinih beſedí, katiri imate k' ſvetimu obhajílu pervizh iti ſrezho ino veſelje, ſe vam takrat do tanjziga raslága. Torej sdaj le toljko: Kakor teléſu bres kruha shiveti, je tudi duſhi bres Kriſtuſa ſveti ino svelizhani biti nemogózhe. Kakor je kruh teléſa shivlenje, ino mu mozh, ino sdravje ino lepo podóbo daja: je tudi Kriſtuſ duſhe shivlenje — po njemu pride mozh k' dóbrimu v' naſ, po njemu pride sdravje ino pokoj v' duſho, po njemu le ſe prenóvlamo v'boshjo podobo. Zhlovek péſha, bolézha, bledí ino hujſha ino sadnizh vmérje, ktiri ni dolgo jedí nizh vshíl; ravno taka je ſ' zhlovekam bres boshje mozhí, bres krepkóſti is nebéſ, ki jo Kriſtuſ po duhu v' naſ daja. Tode jéſti moremo kruh, ne hránimo ga le v'hiſhi, s'naſhim shivòtam, tako rekózh, po-

Digitized by Google

shivòtiti ſe more: ravno tako ſe more naſha dushа po véri, po vupanju ino pokorſhini s' Kriſtuſam pokríſtuſhiti. On ino mí eniga duhá ino eniga vuma moremo biti. Bogá ſe moremo navdáti, to je ſhe le pravo dushino shivlenje.

Neki drujkrat je bil Jesuſ o véjnatih lópah v' Jerusalemu. S' veliko zhaſtjo ſe je v' tempelnu ta prasnik obhajal. V' ſpomin Israelſkiga naróda, ki ſo nekadaj v' lopah is véj prebivali, ino pa de jim je bil Bog v' puſhavi is terde ſkale ſtudènіz oshivel, ſo Israelzi vſako léto vrata v' tempel ino ſtebre po tempelnu s' selenjávo ino véjami preprégli, ino vſe je is ‚Silunſkiga ſtudènza vodo sajemalo; nekoljko ſo je Bogú v' dar pred altar ljſli, nekoljko pa pili, veſelje gnali, ino prerokove beſede na glaſ isrekáli: „Kogar shéja, svelízhanſkiga ſtudenza naj pije!"

Jesuſ pa ſe je vſtopil, de ga ſnideno ljudſtvo vſe lohka vidi, ino savpil je na glaſ: „Kogar shéja, k' meni pridi, ino pí. ‚Spolnilo ſe bo nad njim, kdor v' mé verje, kar ſveto piſmo obéta: Potoki shive vode bodo is njegoviga snótrajniga tekli."

S' to podóbo od shiviga obilniga ſtudenza nam je hotel Jesuſ pokasati: Kolika dobrota de je duh, ki jim ga vſim, ktiri va-nj verjejo, miſli dati. Nikolj mu ni treba shéje terpeti, kdor ima véden shiv ſtudeniz per hiſhi, tudi ob ſuſhi bo vſe okolj hiſhe selenílo ino zvedlo ino ſad

Digitized by Google

obrodílo. Svelizhanſki ſtudeniz, kdor ima Jesuſoviga duha, ima v' ſebi; nikolj mu ne potézhe, shéjo po ſvetoſti ino svelizhanju mu védno gaſí, ino veſ ſvet okrog njega ſuhi ino shaloſtni puſhavi naj bo enak, lé ne ſmanjka mu snotrajniga veſelja, lé pokojna je duſha.

Jesuſ, ker ſo Israelzi vézhi dél paſtirji bili, ino lepo navado imeli, ovze ino jagneta v' tempel na altar opravlati, jim je o prasniku enkrat to lè lepo priliko is kmétov pravil: „Jes ſim dóbri paſtir, je djal, jés posnam ſvoje ovze, ino one mene. Moje ovze moj glaſ posnajo, ino sa mano hodijo. Dober paſtir da shivlenje sa ovze. Najémnik pa, ktiri ni paſtir, kogar ovze niſo, vidi vovka priti, ino sapúſtí ovze ino beshí, ino vovk grabi ovze, ino jih rasplaſhí. Jes dam shivlenje sa ſvoje ovze. Vezhno shivlenje jim dam. Vekomaj ne bodo pogublène, ino nihzher mi jih is rók ne isterga. Tudi ſhe druge ovze imam, ktire niſo tega ovzhnáka. Tudi té bom perpelal, ino moj glaſ bodo poſluſhale, ino ena zheda bo ino en paſtir."

Dober paſtir je ſvojim ovzam vſe. Posná jih, po imenu jih imenuje, prijasno jih klizhe, krotek gre s' palizo vrazhávko pred njimi, góni jih na lepe selene ſpáſhnike, vódi jih k' hladnim ſtudénzam, vſe jih váruje, sgublène pojíſhe, sveríno odgánja ino shivlenje da sa-nje.

Kar je paſtir zhédi, hozhe Jesuſ ljudém, in to vſim, biti. De bi ſej vſi njegov glaſ

poſluſhali! de bi ſej, kakor je en paſtir, tudi lé ena zheda vſi bili!

Le vbógati je treba jagnetu, vſe drugo paſtir ſkerbí. Ino pa reſ, ni je krotkejſhi ino pokórniſhi ſtvarí. Deſiravno le nevumna shival, ſvojiga paſtirja vender posná, le sa njegov, sa nobeniga nesnaniga glaſ ne mara, sa njim gre, in pelati ſe mu da, kamor ga hozhe.

Tako ſe moremo tudi mí Jesuſa prijeti, vſi ſe mu vdati. Kdor ſe od njega lozhi, on ino pa goloróko vbogo jagne! Po divjih hoſtah, ki ſo polne vovkóv ſe les paſtirja tepéshi. Noben trínik zhaſa ſi ni ſamiga ſebe ſvéſto, de ga kaj ne raſterga.

94. Jesuſ prerokuje rasdertuv Jerusalemſkiga tempelna ino meſta.

Jerusalemſki tempel, ví véſte, je bilo od zhuda sidovje. Ino pa, ſhe tako veliko, vſe je bilo is beliga, ozhí jemlózhiga, mramora, ino vſe po njemu je od slata miglalo. Vrata, ino ſtebrov verſte ſo bile lepota, de nekolj take. Jesuſ je svezher is tempelna ſhel, kar ga vuzhénzi opovrèjo, malo mar, ſe jim sdí, mu je sa tempelna lepòto, ino, de bi jo ſej pogledal, ga proſijo. „Vuzhenſk! pravijo nektiri: poglej, poglej! kakſhino kámenje! kakſhino sidovje!“ Nektiri ſo ſhe perſtavlali: „tudi veliko bogaſtvo drasih kamenov je v' njemu, ino vſe

Digitized by Google

polno imenítnih darov, kar mu ſhe vézhi zéno da." Pa milo jim je Jesuſ odgovoril: „Jelite, je djal, ví vidite, to lè toljko sidovje? Gotovo, gotovo vam povém: dnevi bodo priſhli, ino vſe to tako bo rasdjano, de kamen na kamenu ne bo oſtal!"

Kadar je Jesuſ na oljſko goro priſhel ino ſédel, ſo Peter ino Andrej, Jakop ino Janes k'njemu od ſtraní perſtopili. Tempel ino meſto ravno ob ſonzhnimu sahódu ſe je vſe v' ſvetlobi naſproti vidilo. Na tihama ga vpraſhajo: „Vuzheník! ſej povej nam! kdaj she ſe bo vſe to godilo? ino kakſhino bo snamenje tvojiga prihóda ino snamenje konza ſvetá?" Vuzhénzi namrezh ſo menili, tempelna ino meſta rasdjanje, konez ſvetá ino Jesuſov prihòd, vſe to bo en dan. Torej dve rezhí kmalo ſo vpraſhali. Jesuſ jim obé odgovorí, pa savolo lóshji vmétnoſti bo bol, de odgovor sa odgovoram vſaziga poſebej poſluſhamo.

Jesuſ je djal: „Kjer je merha, ſe bodo orli sberali." (Judovſko kraljéſtvo, merhi she enako, ktiriga konez ſe blisha, bodo od vſih ſtraní ſovrashniki pertíſnili ino rastergali).

„Kadar tedaj bote od vójſk ino vojſkinih hrupov, od bòjov ino puntov ſliſhali: ne vſtraſhite ſe tega ino nikar ſe ne bójte. Dokler, vſe to ſe more préd sgoditi; pa ne bo ſhe kmalo konza."

„Narod ſe bo nad narod vsdignil ino kraljeſtvo nad kraljeſtvo. Ino po krajih bo-

Digitized by Google

do potréfi, kuga ino lakota, ino na nébesu ſe bodo snamenja godile. Pa sazhétik nadlóg je le to."

„Préden ſe vſe to sgodi, bodo s' rokami po vaſ ſegali, vaſ preganjali, v' ſvojih ſ hodnízah bízhali ino vaſ v' jézhe metali. Savolo mene pred kralje ino knéſe bote poſtávlani. Pa (po boshji naklómbi) vſe to ſe bo sgodilo, de bote perloshnoſt s' tem od mene prizhati dobili."

„Kadar vaſ bodo tedaj vlazhili ino isdajali, nikar ne ſkerbíte, kaj rézhi ali govóriti. Govoríte, kar vam bo tiſto uro v' miſli daniga. Nè ví, ſveti Duh bo is vaſ govoril. Dal jes ſam vam bom sgovórnoſt ino modroſt, de ji vſi vaſhi sóperniki ne bodo kaj mogli."

„Per vſih narodih ino per vſih ljudéh ſkorej bote savolo mene ſovrásheni. Tudi vſtopálo veliko jih bo tiſtikrat, eden druziga bodo isdajali ino zhertili. Brat bo brata, ino ozhe otroka v' ſmert isdal; otrozi ſe bodo zhes ſtariſhe vsdigovali, ino jim shivlenje jemali. Tudi vaſ bodo ſtariſhi ino bratje, rodovína ino prijatli isdajali, ino nekoljko vaſ bo shivlenje sgubilo. Tode zhes voljo vaſhiga ozheta v' nebeſih vam lé laſ ne bo is glave preſhèl."

„Tudi veliko krivih prerókov bo vſtajalo, ino sapelali bodo mnoge; ino ker bo hudobija preſegala, bo ljubesen per mnogih vmersnila. Kdor pa do konza ſtanovítno prebije, on bo svelizhan. S' poterpeshlívoſtjo bote otéli ſvoje duſhe."

Digitized by Google

„ Takrat jih bo veliko s' mojim imenam ſlepílo, ino porezhéjo: Jes ſim Kriſtuſ; moj zhaſ je priſhel! ino sapelovali jih bodo veliko. Tode, varite ſe jih. Poglejte, vſe préd vam povém. Ako ſe vam tedaj porezhe: glejte, v' puſhavi je! ne hodíte va-njo. Ali zhe ſe vam porezhe: glejte, v' hramu (te ali une hiſhe) je! nikar ne verjamíte. Dokler, bliſku enak, ki ſe od ſonzhniga is-hóda do sahóda vtréne, bo drúgizhni prihod zhlovekoviga ſinú."

„ Torej, kadar bote vidili Jerusalemſko meſtu s'vojſkami oblésheno, védite, ſkorej bo rasdjáno. Ino kadar rasdertije gnuſòbo, kjer ji ne gre biti, v'ſvetimu kraju, v'tempelnu vidite, takrat béshi v' goro, kdor je na Judejſkimu. Béshi takrat, kdor je v' meſtu; ino kdor je na polju, ſe ne vrazhaj v' meſto po plajſh domú. Sakaj dnevi pravize maſhvávke ſo to, vſe, kar je od njih piſano, ſe bo v' tih dnevih ſpolnilo."

„ Gorjé pa tiſtikrat nóſezhim ino dojézhim. Sakaj, velika bo ſtiſka deshele, huda bo ſodba tega naroda. Toljka bo nadloga, de take ni bilo, ino je ne bo, kar je Bog ſvet vſtvaril. Ino Bog naj bi tih dnév ne perkrajſhal, nobeden deshelánov bi ne odſhel. Tode savolo dóbrih, ki ſi jih je odvóljil, bo perkrajſhal Bog te dnéve. Pa meſtnizhane bodo pod mezham pozepali, ali pa med vſe narode v' ſushnoſt jih poshenó, ino ſterli bodo ajdje Jerusalem, dokler ſe naródov zhaſi ne istekó."

Digitized by Google

Ljubi moji! kar Jesuſ préd tukaj prerokuje, ſe je na tanjko ino do sadne zherke ſpolnilo. Torej tudi ſhe, kar je od konzhàve ino od poſledne ſodbe prerokoval, ſe bo ravno tako do zhiſtiga ſpolnilo. Torej ſhe s' vezhim premíſlikam berímo prerokovanje, ki ga pravit gremo od konza ſvetá: sgodba bo,. de nikolj ſhe ne take.

95. Jesuſ prerokuje konez ſvetá, ino vdrújzhini ſvoj prihòd.

„Kmalo po dnévih te ſtiſke (ki jo bo Israelſki narod med vſe naróde rastroſen na semlji prebival) bo konez priſhel, ino na ſonzu, na ljuni ino svesdah ſe bodo snamenja godile. Pred ſhe pa bo evangelj od boshjiga kraljeſtva po vſih krajih ſveta oprídgovan, ino po semlji vſim narodam osnanen. Sonze bo otemnélo; ljuna ne bo vezh ſvetlòbe dala; svesde ſe bodo tergale, ino nebeſhke mozhí ſe gibale."

„Na semlji pojdejo pa v' ſvihke vſi narodi, ino kam ſe ne bodo védli djati. Straſhno bodo morſki valóvi ſhuméli. Od ſtrahú ino zhákanja, kaj bo zhes veſólni ſvet priſhlo, toljko de ſkopernéli ne bodo ljudjé!"

„Takrat ſe bo snamenje zhlovekoviga ſinú na nebu pokasalo, ino takrat bodo vſi

Digitized by Google

naródi na semlji krizhali ino priti na nebu v' oblakih vidili bodo zhlovékoviga ſinú s' veliko mozhjó ino oblaſtjo, s' velizhàſtvam ino ſlávo. Ino raspoſlal bo ſvoje angele s' glaſnimi glaſnimi trobéntami, ino sbrali bodo njegove isvóljenze od vſih ſhtirih vetrov, od kraja do kraja semlje, od kraja do kraja nebá."

„ Kadar pa ſe vſe to sazhne goditi, nakviſhko poglejte, glave vsdígnite: vaſhe odreſhènje namrezh ſe blisha. Po figovimu drevéſu ſi podobo poſnemíte. Ví véſte, kadar je she berſt njegov mushén, ino kadar she pópke poganja, de ſe ſpomlád perblishuje. Ravno tako, kadar vſe to vidite, vam je véditi, de ſe boshje kraljeſtvo blisha, ino njegovo velizhaſtvo perkasuje."

„ Gotovo, gotovo vam povém: Ta rod (Israelſki narod) ne bo prèſhel, dokler ſe vſe to ne sgodí. Nebó ino semlja bo prèſhlo, pa moje beſede ne prèjdejo."

„ Zhaſa pa ino ure, kdaj bo to, ne vé nihzher na semlji, tudi angeli v' nebeſih nè, ampak le ozhe. Glejte tedaj, ino zhujte ino molíte. Sakaj kdaj bo to, tega ne véſte."

„ Varite tedaj, de vam vino ino pijánoſt ino shivòtne ſkerbí dúſh ne omámijo, ino de vaſ ta dan na naglim ne dobí. Kakor mrésha ali saderga namrezh bo sajél vſe prebivavze zele semlje."

„ Kakor pa ob Noetovimu zhaſu, bo tudi tiſte dní pred prihódam zhlovekoviga ſinú. Kakor ſo v' dnevih pred potópam

Digitized by Google

jedli ino pili, ſe shenili ino moshili, dokler Noe ni v' barko ſhel, ino nizh niſo zhutili, dokler ni bilo potópa, ki jih je pobral: ravno taka bo tudi o prihódu zhlovekoviga ſinú."

„(Ino ravno taka, kakor ob Lotovima zhaſu, bo tiſte zhaſe pred prihodam zhlovekoviga ſinú). Kakor ſo tiſtikrat pred Sodome podrésam jedli ino pili, kupováli ino prodajali, ſadili ino sidali do dnéva, dokler ni Lot is Sodome ſhel, ino dokler ni gorézhiga shvépla na-njo deshovalo, ki jih je pokonzhàl: ravno taka bo tiſte dní, préden ſe zhlovekov ſin rasodéne."

„(Takrat ſe bo raslózhik dóbrih ino hudóbnih pokasal, ktiri ne ſhvíga vſelej v' ozhí. Takó podobni, ko ſo ſi ti ino uni ljudjé po ſtánu ino opravílu, tako lozhili ſe bodo takrat). Dva tiſto nozh bota v' eni pôſteli leshala; jeden bo prejét, jeden savershen. Na eni njivi bota dva; jeden bo prejét, jeden savershen. Dve boti en mljín gonſle; jena bo prejéta, jena savershena. Zhujte tedaj ino molíte vſelej, vſaki dan ino védno, de bote vſimu oditi vrédni ſójeni, kar tiſtikrat zhes hudóbne pride, ino ſtópiti ſ' ſvéſtjo pred zhlovekoviga ſinú. Dokler, kdaj bo priſhel, ne véſte né dneva né ure."

„Torej vedno prepásano lédje tako rekózh ino lampe pershgáne v' rokah bi mogli ſmeti, po hlápzovo, ktiri po nozhi goſpodarja zhaka, dokler ga is shenitníne ni, de mu, kadar pride ino poterka, berſh gre

Digitized by Google

ódpírat. Ino blagro njemu hlapzu, ktiriga goſpod, kadar pride, tako zhujózhiga najde!"

„Tudi to ſhe pomiſlite: Ako bi hiſhini ozhe védel, ktiro uro bo tat priſhel, zhul bi, ſe vé, ino ne puſtil bi mu v' hiſho slomiti. Torej tudi ví bodite perpravleni; sakaj ob ktiri uri ſe vam ne sdí, bo zhlovekov ſin priſhel."

„(Od odhóda ino prihóda zhlovekoviga ſinú) tudi ſhe té lè prílike ne posabíte: Godí ſe po móshovo, ktiri gre na ptuje, ino, dom ſlushabnikam isrozhívſhi, vſakimu hlapzu ſvoje opravílo odkashe, ino vrátarju zhúti saterdi. Ino kdo vaſ, kaj pravite, je enaki sveſtimu ino pàmetnimu hlapzu, ki ga je goſpodar djal zhes dershíno, dajat jim shivesh o ſvojimu zhaſu, ino sveſto odmérjat shito jim ob shétvi? Blagro hlapzu, ktiriga goſpod, kadar pride, to opravlati najde. Terdno vam povém, djal ſhe zhes vſe ſvoje premoshenje ga bo. Rezhe pa naj hlapez ſam per ſebi: Mojiga goſpoda dolgo ni: ino hlapze ino dekle naj sazhne pretépati ino pa pojédati ino popijati ino pjánzhovati — priſhel, ktiri dan ſe mu ne sdí, bo goſpod, ino ob uri, ob ktiri ſi ga je nar manj ſvéſt, ino odlozhil ga bo, ino hinavza ino nesvéſtnika plazhílo mu bo dal, ino v' kraj, kjer je rjutuv ino s'sobmí ſhkripanje, djati ga porezhe."

Jesuſovo opomínovanje tedaj, de zhujmo, de vedno ſkerbni bodimo, de sveſto ino na tanjko vſe ſvoje

Digitized by Google

dolshnoſti ſpolnujmo, ne sadéva le apoſtelnov, tudi naſ doſéga, tudi nam veljá. Naſkrish ſzer bi bilo s' Jesuſovimi miſli kmalo komu verjéti, ktiri bi nam ſódni dan saterdno préd pravil. Pa ravno tako reſ je ino bo: tudi nihzher nam saterdno ne more povédati, de ga ſhe dolgo ne bo. Vſe, kar gotoviga vémo, je to, de je zhaſ negotóv. Jesuſ naſ je per ti nevédnoſti puſtil, de bi tolkánj ſkerbnejſhi ſvoje dolshnoſti ljudjé ſpolniti bili.

Ker pa je mogózhe, de ſhe velíko vékov lét tega dnéva ne bo, deſiravno ſmo ſi ga od véka do véka ſveſti, ino ker bi to lohka marſikoga ponemárilo: le ſhe to le pomiſlimo:

Kar vſimu zhloveſhkimu ródu konez ſveta, to je konez shivlenja vſakimu poſámesnimu zhloveku. Nobene ure nihzher ſi ni shivlenja ſveſt. Tudi ſmert, kakor góſpod, ktiri is pota ali shenitníne pride, hodi neprevídama, ino po nozhi, kakor tat. Tudi savolo tega tedaj nam naj bo Jesuſova beſeda perporozhéna: „Zhujte, ino vedno bodite perpravleni!"

96. Pósledna ſodba.

„Kadar tedaj bo ſin zhloveka priſhel, ino vſi ſveti angeli s' njim, bo na ſédeshu ſvojiga velizhaſtva ſedel. Ino semlje vſi narodi bodo pred-nj ſpravleni, ino ſakſebi

eden od drujiga jih bo lozhil, kakor paſtir lozhi ovze od kòslov. Ino ovze bo na ſvojo déſno, ino kosle na ſvojo lévo poſtavil."

„ Potlej jim kralj na deſnízi porezhe: „ Bàlte! ví blagoſlòvlenzi mojiga ozheta! poſédite kraljeſtvo, perpravleno vam od sazhetka ſvetá. Dokler, lazhen ſim bil, ino dajali ſte mi jeſti! Shéjin ſim bil, ino dajali ſte mi piti! Popótnik ſim bil, ino ſprejeli ſte me! Nag ſim bil, ino oblazhili ſte me! Bòl'n ſim bil, ino objiſkali ſte me! V' jézhi ſim bil, ino k' meni ſte priſhli. Ino pravizhni mu bodo vſi savsévſhi odgovorili: Goſpod! kdaj ſmo te lazhniga vidili, ino te naſítili? Ali kdaj ſmo te shejniga vidili, ino napojili? Kdaj ſmo te popótniga vidili ino pod ſtreho jemali? Kdaj ſmo te nagiga vidili ino te oblékli? Kdaj ſmo te bolniga ali v' jézhi vidili, ino ſmo k' tebi priſhli? Kralj pa jim bo odgovoril, ino porezhe: Gotovo vam povém: kar kolj ſte tih lè mojih nar manjſhih bratov komu ſtorſli, ſte meni ſtorili."

„ Potlej ſe bo kralj v' une obernil na levízi, ino jim porezhe: Poberíte ſe od mene, ví preklénzi! v' vezhni ògenj, ki je hudízhu ino njegovi derhali perpravlen. Dokler lazhen ſim bil, pa niſte mi jeſti dali. Shéjin ſim bil, pa niſte mi piti dali. Popótnik ſim bil, pa niſte me prenozhíli. Nag ſim bil, pa niſte me oblékli. Bol'n ino jetník ſim bil, pa niſte me objiſkali. Ino odgovorili tudi oni mu bodo: Goſpod! kdaj

Digitized by Google

ſmo te vidili lazhniga, ali shéjniga, ali pos pótniga, ali nagiga, ali bolniga, ali vjétiga, de ti niſmo poſtrégli? On pa jim bo odgovoril: kar nar manjſhih tih le komu niſte ſtorili, niſte meni ſtorili."

„ Ino tako pojdejo ti v' vezhno terpljénje; pravizhni pa v' vezhno shivlènje."

Oh, ljubi moji, naj bi ſi mí te Jeſuſove beſede prav k' ſerzu jemali, vſi drugi ljudjé bi mogli biti!

Kdo ſi med ſhtevílo unih blagoſlóvlenzov ne bo iti shélel? — Ino kdo torej ſvojiga krúhika, ino pa prav sadni kóſhzhik naj ga bo, ne bo rad komu lazhnimu odlòmil? kdo ne bo piſhkávim ſtarim ljudém, ino revésham, zhe ga ima, nè le vode, ampak tudi vina ino mléka podal? kdo ne bo vbogim vdovam ino ſirótam vóljno kaj oblazhíla podélil, ali, zhe vterpí, is ſvojiga omíſlil?

Koga, tudi kamnítiga ſerza naj bo, ino nizh ſzer k' dobroti ga ne omájaj, ne bo per miſli na une preklénze grosa vbogiga popótnika ſpred vrát goniti? ali bolníkov bres pomózhi koperuéti puſhati? ali pa s' ljudmí v' neſrézhi, ino tudi lé ſ' hudodélniki, gerdó delati ino k' neſrézhi jim neſrézho perkládati?

Ino sdaj lé ſhe to lè beſédo: Zhe bo she ſodba tiſtih ljudí tako ſtraſhna, ktiri niſo ſvojimu blishnimu nizh dobriga, pa tudi hudiga nè ſtorili, kako ſe bo ſhe lé tiſtim godila, ktiri, kar je hudiga mogózhe, drugim ljudém nakopavajo, ki jim

Digitized by Google

shivlenje grené, ki jih pregánjajo, golfá-jo, okrádovajo, sanizhujejo, vkljínajo, ob-rekujejo, bijejo, saſramoshlujejo, ino jeso ino nevoſhlívoſt nad njimi ispuſhajo? kako ſe bo ſhe le tiſtim godila, ktiri nedolsh-noſt sapelujejo? ktiri ſolsé zlo ſtariſham pi-jejo, ino jim pazh ſmert ſhè sheljé? Od takih ljudí molzhí Jesuſ — ino molzhímo tudi mí!

Poſledna vezhérja.

97. Perprava velikonòzhne vezhérje.

Dva dní pred velikonózhjo — vſaki do-ber Israeliz ſe je sdaj prasnik po vrédno obhajat perpravlal — ſo duhovſhina, piſmeji ino ljudſki ſtaraſhíni, sbravſhi ſe v' dvor Kajfesha, vélkiga duhovna, ſvet ſklepali, kako bi ſe dalo s' ovínkam Jesuſa v' oblaſt dobiti, ino vmoriti. Ene miſli ſo bili, djali ſo: „ Lé v' prasnik nè, de hrup med ljuſt-vam ne vſtane. " Ljudí bol kakor Boga ſo ſe bali, vite!

Jesuſ, on vſigovéd, je v' njih sbor, ino v' njih ſerza vidil. De oni nè tako, je védel, kaj bodo ſtorili. Shé ob sadni hóji v' Jerusalem je dvanajſtim vuzhénzam djal: „ Glejte! gori gremo v' Jerusalem, ino ſpol-nílo, kar ſe preroki od zhlovekoviga ſinú

Digitized by Google

pisali, vse se bo nad njim. Zhlovekov sin bo duhovshini, pismejam ino ljudskim starashinam isdán. K' smerti obsodili, ino dali ga bodo ajdam v' roke. Sasramováli, va-nj pljuvali, bizhali, krishali ino vmorili ga bodo. Tretji dan pa bo sopet od smerti vstal." Tudi sdaj ravno to v' novizh jim pové, ino sdaj jim she zhas na tanjko odlózhi, kdaj práv se bo sgodilo: „ Zhes dva dní, bo velikanózh, je djal, ino zhlovekov sin bo isdán, de bo krishan."

Dvanajstih vuzhénzov jeden pa, Judesh Shkarjót, je shel, ino s' vélkimi duhovni ino s' poglavárji se jim ga v' roke spraviti pogovorí: „ Kaj mi daste, je djal, ino vam ga isdam?" Dobro se jim je sdélo, to slishati, ino trideset srebernikov mu obljubijo. Judesh jim perterdi, ino od sih mál jim je skrivaj Jesusa isdati perlóshnosti jiskal, de bi ljudjé ne védli.

Pervi dan prasnika tedaj, ko se je velikonòzhno jagne klalo, so vuzhénzi k' Jesusu stopili ino mu rekó: „ Kam, hozhesh, de gremo, de ti velikonòzhno jagne perprávimo?" Jesus namrezh ni nizh svojiga dóma imel. Jesus rezhe Petru ino Janesu: „ V' mesto pòjta. Nekdo, kadar prideta, vaji bo srézhal, ki verzh vode ponése. Sa njim, kamor pojde, v' hisho idita. Ondi rezíta hishnimu gospodarju: „ Vuzhenik ti rezhe: Moj zhas, moje smerti zhas, se blisha. Per tebi s' vuzhénzi hozhem velikonózh obhajati. Kej je obédniza, de bom s' njimi velikonòzhno jagne v' njej jédel?

Digitized by Google

ſno pokasal vama bo veliko obédnizo, vſo pogerneno ino perpravleno: ondi nam perpravita."

Vuzhénza greſta v' meſto, ino, kakor jima je rekel, ſta najdla, ino ſta velikonòzhno jagne perpravila.

Ljubi moji! lepó ino gotóvo znamenje ſvojiga boshjiga ozhéſa je she pa lé Jeſuſ ſvojim vuzhénzam dal: v' véri h' perhodnimu terplenju jih poterduje. Kakor je mosha unkrat k' vratam shebé ino oſlízo pervésovati vidil, ino miſli njegoviga ſerza posnal: tudi sdaj njegovo vligavídno okó vidi, kaj ſe v' daljnimu méſtu godí, vidi dershínzhe, ki po vudo gré, ino hiſho, v' ktiro jo ponèſe, vidi vſaki zimer hiſhe, ino vſo goſpodarjovo pervóljnoſt, proſtóra mu dati. Ino ravno tako vſakiga hlapza Bog ſhe sdaj vidi, kadar konje ali vòli opravla, vſako déklo, kadar per ſtudènzu vodo sadéva. Nevídna prizha je on vſih naſhih opravkov per domazhiji. V' vſe domóve, ino v' vſe ſerza on vidi. Torej vſelej vam bodi na miſli: „Njegovo ſvéto okó me vidi!" Tako lè bote ſvoje vſakodánje opravíla radi ino ſveſto opravlali, ino gròsa vaſ bo, kaj hudiga ſtoriti v' prizho njegoviga oblizhja.

98. Jeſuſ vuzhénzam noge vmíva.

Jeſuſ, kadar ſe smrazhí, je v' ſvetlo obédnizo priſhel, ino s' dvanaiſterimi vu-

Digitized by Google

zhénzi sa miso ſédel, velikonòzhno jagne s' njimi jéſt.

Jesuſ je védel, de je njegova ura sdaj priſhla, is ſvetá iti k' ozhetu. Vuzhénzam tedaj, ki jih je vſelej ljubil, je poſlédno ljubesen tukaj hotel ſhe ſkasati. Sadnizh ſhe, prijasno ino ljubesnívo, jih pogoſtí.

„ „Serzhno ſerzhno ſim shèlel, je s' boshjo prijasnoſtjo djal, ino vshálji ſe mu', préden terpím, to velikonòzhno jagne s' vami jésti. Sakaj povém vam: vezh s' vami ga ne bom jedel, dokler ne bo vſe ſpolneno, (kar to velikonòzhno klano jagne pomènuje). Potlej je kelh prijel, sahvalil ino rekel: „ Vsamíte, ino okolj ſi ga podajte! Sakaj povém vam: nizh vezh s' vami ne bom tertniga obródka pil, dokler kraljeſtvo boshje ne pride."

Ví véſte, po tiſte deshele ſhègi ſo ſe goſtém noge vmivale. Nar manjſhih dershínzhetov je bilo to opravilo. To je! Jesuſ je dobro védel, de mu je ozhe vſe rezhí v' roko dal, ino de je od Boga isſhel, ino de ſe bo ſpet k' Bogu vernil. Pa is sa-mise je vſtal, ino poverhino oblazhilo isſlézhe, ſ' pertam ſe opaſhe, vode v' vmjívnik vlije, ino noge je sazhel vuzhénzam vmívati, ino ſ' pertam, ki je v' njemu, jim jih briſati.

Kadar je do Petra priſhel, ſi jih Peter is zhaſtí do Jesuſa ne da. Debélo je glédal, ino djal: „ Kaj, Goſpod! tí meni boſh noge vmíval?" Jesuſ rezhe: „ Kar jeſt delam, tí sdaj ne véſh, pa vidil boſh po-

Digitized by Google

tlej." Peter je odgovoril: „ Goſpod! de nè! vékomaj ne boſh tí meni nóg vmíval!" Jesuſ mu rezhe: „ Zhe ſe mi vmivati ne daſh, ne boſh nobeniga delésha nad mano imel." Simon Peter, Jesuſova prijasnoſt mu je bila zhes vſe, mu rezhe: „ Goſpod! zhe je taka! ne le nóg, ampak glavo ino roké!"

Noge vmívſhi vuzhénzam, ſe Jesuſ sópet napravi, ino je sa miso ſédel. „ Pa véſte, jim rezhe, kaj ſim vam ſtoril? Mojſter ino goſpod mi pravite, ino prav mi pravite. Ta ſim. Ker ſim vam jes torej, vaſh goſpod ino mojſter, noge vmíval, tudi ví eden drugimu ſi jih vmivájte. Isgled ſim vam dal, de eden drugimu ſtoríte, kakor ſim jeſt vam. Le premiſlite (tega ſej ne bote tajíli): hlapez ni boljſhi od ſvojiga goſpoda, nè pòſel bólji od poſhilàvza. Ker tedaj to véſte, blagro vam, zhe bote tudi ſtorili."

Vuzhímo ſe, vuzhímo od Jesuſa ponſhnoſti ino ljubésni, ljubi moji! On, goſpod nebéſ ino semlje, hlapzovo opravílo tukaj opravla. Tudi mí tedaj, zhe ljubesen veléva, ne bodimo preimenítni drugim poſtrézhi, ſhe tako maliga dershínzheta opravílo ſzer naj bo kaj tega. Od ponishnoſti ino ljubesni je Jesuſ zlo ſvojimu isdávzu noge vmil. Tudi mí tedaj rasshálzu roke ponúditi v' ſpravo ne bodimo preoſhábni. Boshjiga edino rojèniga ſinú ſ' pertam opàſaniga vidimo v' hlapz hovſkimu ſtanu vuzhénzam per nogah. Strán tudi mí tedaj s' neſpametno, puſto nezhémernoſtjo, de bi

le goſpodarili ali goſpodínjili po hiſhi, de bi rók smòzhiti ali le poſóde s' njimi dotakníti ſe she bali, de bi ſe puſtejſhiga oblazhíla ſramovali, ktiriga nektiro délo potrebuje! Poníshnoſt ino ljubesen oblázhite zhloveka, de nizh nè tako. Kriſtiana perſna svésda, tako rekózh, ino perſna pètla ſte mu, zhe ſte she vidili kakſhiniga goſpoda kadaj, ktiri kaziga zeſarſkiga réda ali vórdina svésdo ali perlo na perſih nóſijo, ki jo kralji ino zeſarji ſamí ali po drujih perpnejo saſlúshzhininim moshém.

99. Jesuſ ino njegov isdájiz.

Po vmivanju nóg je bil Jesuſ s' vuzhénzmi ſpet per misi. V' vſih ſerza je vidil. Vſi polni ljubesni ſo bili do njega. Le Judesh je potuhnen ſedel ino prijasni obras hinávſhil. Jesuſ jim rezhe: „ Zhiſti ſte ſizèr, pa nè vſi. " Posnám jih namrezh, ktire ſim isvóljil; tode beſede ſvetiga piſma ſe morejo ſpolniti: „ Jédiz eniga kruha s' mano bo nogo v' mé vsdignil. Vite, sdaj, préden ſe sgodí, vam povém, de bote vérovali, kadar ſe sgodí: de me je (vſigavedózhi) nebeſhki ozhe mene poſlal. "

Po Jesuſu, kadar je to rekel, ſe je vſe gibalo. Serzhno vſmilenje do isdájza ga prehája, nè jésa. Milo poſvariti ga ſhe hozhe. Shè ozhitniſhi tedaj je rekel, ino vſe per misi jih sapóred pogleda: „ Goto-

Digitized by Google

vo, gotovo vam povém: vaſ jeden, ktiri s' mano per misi ſedî, me bo isdal."

Vuzhénzi ſo ſe tega govorjénja slo vſtraſhili, ino ſo shaloſtni. Pogledujejo ſe, ino ne gre jim v' miſel, koga méni. Eden drujiga vpraſhajo, kdo bi taki potépúh biti vtégnil, ino pa taziga kaj ſtoril? Sapóred vpraſhajo Jesuſa: „Goſpod! ſej niſim jes?" Le Judesh je molzhal, terdovráten oſtane.

Jesuſ, nè imenovati, le poſvariti je hotel ſvojiga isdajavza, je ſhe bol saterdil: „Vaſ dvanajſtih jeden, ktiri s' mano v' eno ſklédo pomáka, me bo isdal. Zhlovekov ſin ſzer gre, piſano je to od njega. Gorjé pa mu, po komur bo isdán. Bolji bi bilo sa nj, de bi taki zhlovek nikolj rojen ne bil!"

Vuzhénze sazhne ſhe bol ſkerbéti. Ljubesnivi, nedólshni Janes, poſebno rad ga je imel Jesuſ, je nar blishej Jesuſa ſedel. Peter mu tedaj Jesuſa vpraſhati migne, koga del méni. Janes ſe je sdaj ſhe bol Jesuſu k' perſim naſlònil, tiho mu rezhe: „Goſpod! kdo je?" Jesuſ je ravno grishlej kruha v' ſklédo pomákal, ki ga Judeshu podati miſli, ino tiho je odgovoril: „Tiſt, komur bom pomózheni grishlej kruha podal."

Saj ta ljubésen, de mu Jesuſ is ſvojih vuſt, tako rekózh, kruha odlómi, bi bila Judesha omezhiti mogla, de bi ſe bil ſkàſal tako ljubesniviga prijatla ino dobrótnika isdajati. Ali Judesh kruh jemlé ſe s' nedólshnimi vrèd nedólshniga déla, ravno tako po-

Digitized by Google

bíto beſedo fili is ſebe, ino s' drugimi vred je vpraſhal: „Goſpod! ſej niſim jes?"

Jesuſ, de ga ſhe sadnizh ino ojſtro poſvarí, mu je na ravnoſt rekel, pa de drugi ne ſliſhijo: „Tí, tí!" — —

Judesh vidi sdaj, de vſa hinávſhina nizh ne pomaga, veſ je snan. Pa tudi to ga ne gáne, nè ſkaſá ſe. Boſh! de bi hudobijo ſvojiga naklepa ſposnal. Uno bútaſto pred-ſe je gledal, kakor préd terdovrátnik. No, pa ſtori, no! kar miſliſh, mu je djal Jesuſ, ino ne obotàvlaj ſe ſhe." Vidil je, de vſe opomínjanje nizh ne sdá. Sakaj Bog ne móra s' ſilo k' dóbrimu zhloveka. Shivlenje ino ſmert poſtavi pred-nj, ino mu isvòljiti da. V' ròki vſaki ſvoje shivlenie nóſimo, ino nè Bogu, ſami ſebi moremo perpiſati, zhe ga sgubimò.

Le Janes, nihzher drugi zeliga omísja ni védel, sakaj mu to Jesuſ rezhe. Ker je Judesh dnar hranil, ſo nektiri menili, de mu Jesuſ kaj potrébniga kupiti h' prasniku veléva, ali de naj med vboge kaj da. Sakaj tudi to je bilo per Jesuſu ino vuzhénzih prasnik po vréduo prasnováti.

Judesh grishlej vshívſhi vſtane ino gre. Po nozhi je she bilo.

Komu ſe ne vmílji nad ljubim Jesuſam, de s' vuzhénzimi tako lè prijasno, tako po domazhe ravná? Pa v' duſho vaſ boljí, jelite, de morete per timu ljubesnívimu omisju hinavſkiga, terdovrátniga isdajázha tudi viditi?

Pa kakòr ſe je Judesh, ſe jih ſhe sdaj

Digitized by Google

veliko hljíni ino hinávzhi. Marſikdo je k' vídesu komu prijatel, v' ſerzu pa ima piko do njega. Marſikdo ſe drugim v' obras perlisuje, ino sa herbtam jim ſhkódovati sheljí. Nedolshniga marſikdo ſe hljini, ſkrivaj pa gerde ino gerde hudobije pozhénja.

Kakor je bil Judesh per Jesuſovimu opominovánju terdovráten, ravno tákſhiniga terdovrátniga ſerza je ſhe marſikdo per opominovanju ſvojih ſtariſhov, vuzheníkov, ſpovedníkov — kaj, per glaſu ſvoje laſtne veſtí! Le tako sveſto ga véſt opomínja, tako na glaſ mu pravi, de to ni prav; veſ ſe tréſe, mras ga obletuje, ino le ſpet gre vender, ino ſtorí ſpet jo pregreho!

Torej, ojſtro ſe ispraſhajte, ljubi ví! zhe ſe tudi sadétih she ne zhutite? Kdor bi tako po hinávzhje ino terdovratno ravnal, taki bi bil Judeshu enak. Pa terdovrátnoſti ſhe ne bo mendè per vaſ ſléditi? ino nedolshnimu perſerzhnimu Janesu raji enaki bote, jelite, ki je na perſih Jesuſa flònil?

100. Jesuſ ino njegov satàjiz.

Jesuſ, kadar ga Judesh isdat odide, ino ko ſe je njegoviga terplenja ura bol ino bol permikala, je djal:

„ Sdaj ſe ſin zhloveka oſlavluje, ino Bog ſe oſlavluje po njemu. Ino zhe je Bog po njemu oſlavlovan, bo Bog tudi njega oſlávil, od ſih mál ga bo oſlàvloval!"

Digitized by Google

„Oh, moji ljubi otrozhízhi! le malo ſim ſhé per vaſ. Jiſkali me bote — pa, kar ſim Judam rekel, tudi vam rezhem: „Kamor jes grem, sdaj ví ne morete iti."

„Torej is nóviga vam dam sapoved: Ljubite ſe med ſeboj. Kakor ſim jes vaſ ljubil, ſe tudi ví ljubíte med ſeboj. Nad tim, zhe bote ljubésen eden do drujiga imeli, bodo vſi ſposnali, de ſte moji vuzhénzi."

Vuzhénzi niſo mogli verjéti, de Jeſuſ od ſvoje ſmerti govorí. Peter mu rezhe: „Goſpod! kam pa greſh?"

Jeſuſ mu odgovorí: „Kamor jes grém, tí ne moreſh sdaj sa mano. Pa potlej boſh priſhel."

Peter rezhe: „Goſpod! sakaj she neki sdaj né? Glej shivlenje dam sa-te!"

Jeſuſ rezhe: „Shivlenje dajaſh sa-me? O Peter! gotovo, gotovo ti povém: préden petélin dvakrat sapòje, me boſh trikrat satajil."

„Ino pa ſhe vſi ví, je Jeſuſ tudi drugim djal, ſe bote nozójſhino nozh nad mano pohujſhali (ſhe vſim ſe bo nad mano motílo, sa vſih véro ſe bo majalo). Sakaj beſede ſvetiga piſma ſe bodo ſpolnovale: „Paſtirja bom vdaril, ino ovzhja zhéda ſe bo raskropila. Vſtavſhi pa od ſmerti (vaſ bom enako raskroplènim ovzam ſpet sbral ino po paſtírjovo) pojdem v' Galiléjo pred vami."

Peter je djal: „Vſi naj ſe nad teboj pohujſhajo, jes ſe ne bom. Vékomaj ſe ne pohujſham nad teboj."

Ker je Peter lé neverjéten, mu Jeſuſ

Digitized by Google

na ravnoſt ino ſhe bol saterdi: „Gotovo, gotovo ti povém: „Shé danſi, ſhe nozójſhino nozh, préden petèlin dvakrat sapòje, me boſh tí trikrat satajil. Simon, Simon! Lej Saran vaſ jiſhe, kakor pſhenízo preſjati. Tode profil ſim sa te, de ti véra ne vgáſne. Spreberníveſhi ſe pa, poterdi tudi tí ſvoje brate!"

She smiraj ſe Petru nemogózhe sdí, kako de bi on ſvojiga nar bóljiga, ſvojiga boshjiga prijatla satàjval. Lé ſhe ſvojo je terdil: „Goſpod! tudi vmerjem naj ſ' tabo, je rekel, ne satajím te le nè. V' jézho ino v' ſmert ſim perpravlen ſ' teboj iti." Ravno to ſo vſi drugi vuzhénzi djali.

Kar je lètu Peter terdil, mu je is ſerza ſhlo. Reſniza mu je bila. V' tiſtimu tríuku zhaſa ſe je reſ s' Jesuſam vmreti perpravleniga zhutil, ino, glejte! lé nekaj úr potlej je pod ſkuſhnjávo omagal: saperſégal ino sarotoval ſe je, de ne posná Jesuſa. Dve velíki, pa navadni ſpáki ſte ga bile pod ſe vséle.

Peter je prevèzh ſam v' ſé savupal. Od vſih drujih vuzhénzov, boljſhi je, je ménil, ino je malo maral sa Jesuſovo opominovánje. Mnogi ſin, mnoga hzhí ſhe sdaj méni, de je od vſih ſvojih verſtníkov ali verſtníz vúmniſhi ino boljſhi; nemogózhe jim je, ménijo, kadar druge velik greh ſtoriti vidijo, de bi oni sabrèdli; ſtariſhov ino prijatlov lepo opominovánje ſe jim ſitno ino nepotrébno sdí, nobena ſkuſhnjáva, ménijo, ne bo njih nedólshnoſti ino krepósti

Digitized by Google

vezh vshugala — pa v' greh, v' ſramòto ino révo saverſhé. Napuh hódi pred pádam. Pametni bodimo, ino podvuzhiti, opominjati ſe dajmo!

Peter je premalo v' Bogá savupal. Tako terdniga ſe déla, kakor bi nizh vezh boshje pomózhi ne potrebovàl. Ker pa je Jeſuſ te pomózhi proſiti per Petru zlo, ki mu je on ſam ſkálnika imé dal, potrébo vidil, kako bomo she mí bres molitve sa boshjo pomózh prebíli? Kdor prav ne móli, tudi prav shivel ne bo. Le molítuv, ki ſe Boga, njega vſigamogózhniga, s' njó okljénemo, is kogar je vſa mozh ino terdnoſt, bres njega pa vſe ſlabo ino nalómleno, le taka savupna, otrozhja molítuv v' naſ mozh is Bogá nóſi, de od ſkuſhnjáv po vſih ſtranéh ſtiſkani le vender vshugamo. Zhlovek bres molitve, ino pa drevéſize bres opúrne! — véter ſe vprè, ino drevéſize je poderto.

101. Jeſuſ poſtavi ſveto réſhino teló.

Med timi pogóvori ſo Jeſuſ ino vuzhénzi velikonòzhno jagne dojédli, ino ſpomín reſhítve Israelſkiga naróda is Egiptovſke ſushnoſti, ino nekdajni perzhétik ſtariga sakóna isobhajali.

Jeſuſ ſe ravno sdaj ſhe k' vézhimu odreſhènju napravla — odreſhenje vſiga

Digitized by Google

zhloveſhkiga rodú od greha, réve ino ſmerti pojde ravno opravit, ino nov sakon, sakon ljubesni ino mirú, med nebéſmi ino semljo poſtavit ſe ravná. Nè lé, kakor nekadaj na Egiptovſkimu, jagne ſe bo klalo, Jesuſ, on ſam, ſe sa naſ Bogú v' réſhni dar ponèſe. On ſam, velikonozhnimu jagnetu enako, bo kervàvel.

Kakor pa je Moſeſ po boshji volji nekadaj létno goſtovíno poſtavil v' ſpomín, de je bil Israelſki narod is Egipta réſhen: hozhe tudi Jesuſ is ozhetove volje v' ſpomín zhloveſhkiga odreſhènja goſtílo narediti.

Jesuſ je v' duhu vſe ſvoje terplenje previdil. Sadne drobtíne zhaſa ſo te, ki jih ima per vuzhénzih sdaj pred ſmertjo. Pred njegovo ſmertjo tiſto nozh je bilo sdaj, ino tiſto uro, préden ſe njegovo terplenje na oljſki gori sazhne. Jutriſhini dan bo njegovo teló na krish perbíto, njegova krí she prelívana.

To ſveto uro, ob timu nar vmílniſhimu zhaſu njegoviga shivlenja prime Jesuſ kruh, na misi je ſhe leshal, v' ſvoje zhaſtíte roke, je ozhí obernel v' nebéſa ino ozheta sahvalil, ino potlej prelòmil ino ga da vuzhénzam, rekózh: „Vsamíte ino jéjte! To je moje telo, ki bo sa vaſ dano. To delajte v' moj ſpomín.“

Ravno tako je tudi kelh prijél — sahvalil — ino podá ga vuzhénzam, rekózh: „Vſi píte is njega! To je kelh s' mojo kervjó, ktira bo sa vaſ, ino sa njih veliko v' od-

Digitized by Google

puſhanje grehov prelíta. To delajte, koljkorkrat pijete, meni v' ſpomín."

Vite! ljubi moji! Jesuſ tukaj je ſveto ſkrivnoſt ſvojiga teléſa ino ſvoje kervi poſtavil, ktira ſe she toljko ſto lét védno po naſhih zerkvah ponòvla, ki jo vſi kriſtiani v' ſveti zhaſti imajo. Veſ njén globóki vum bi bilo predolgo tukaj raslagati, ino bi naſ predèlezh od sgodovín odvernilo. Kje drugi je to lósheji, kjer ſe vſe, kar to ſveto ſkrivnoſt sadéva, eno sa drugim po verſti lohka dopové.

Torej le ſhe nar imenítniſhi méſto is apoſtolſkih liſtov naj tukaj poſtávimo, lèſ gre, kakor nalaſh: „ Koljkorkrat kolj bote ta kruh jedli, ino ta kelh pili, osnanujete goſpodovo ſmert, dokler ga ne bo. Kdor kolj tedaj po nevrédnim ta kruh jé ali goſpodov kelh pije, ſe v' goſpodovo teló ino v' goſpodovo krí pregreſhi. Kdor po nevrédnim jé ino pije, ti v' ſodbo (v' pogublènje) jé ino pije, ker Goſpodoviga teléſa (od drujih zhloveſhkih jedí) ne lózhi. Torej ſam ſebe préd zhlovek pretéhtaj, ino potlej ſhe le (kadar ſe prav prevdári ino perpravi) naj tega kruha jé, ino tega kelha pije."

102. Jesuſ jemle ſlovó od vuzhénzov ino jih tolashi.

Poſledna vezhérja je bila menila — ſveti ſpomínik Jesuſove ſmerti je bil poſtavlen —

Digitized by Google

zhaſ, lozhiti ſe, je priſhel. Jesuſ pojde vmret. Sajtro oſoréj bo she v' grobu njegovo teló. Shaloſtni, tihi ſedé per misi vuzhénzi okolj njega. Lozhítuv, ki ſe blisha, jim gre k' ſerzu, vſi ſo prepádeni.

Jesuſ jih je toljko ljubesnívo toláshil. She enkrat jim vſe ſvoje ſerze isſuje. Le tako prijasno jih pogovarja. Vſaka beſeda je ljubesen ino miloſt, ki jo rezhe. Vſaziga, zhigar ſerza ſe ſhe kaj prime, morejo njegovi odhódni pogovori gjíniti, kadar jih bère. Sama boshja modróſt, ino krepkóſt nebeſhka je v' njih. Torej sapóred le Jesuſu damo govoriti, ino kar nar mànj je mogózhe, mu bomo v' beſedo ſegali. Kdor namrezh velikòte ino lepòte, kdor nebéſnoſti ino bòshjoſti tih pogóvorov ne zhuti, bi mu jih bilo saſtónj raslagati ino hvaliti. Pa le reſniza, biti boljſhim ino ſvetéjſhim, naj vam bo, ino ti Jesuſovi ogóvori vam bodo smiraj bol v' ozhí ſhínili, ino vedno ljubesnívſhi ſe vam bodo sdéli.

„ Nikar naj vaſhe ſerze ne shaluje, je djal Jesuſ. Zhe v' Bogá vérjete, tudi v' mé vérvajte. V' hiſhi mojiga ozheta je veliko prebiválſh. Naj bi bilo drugázh, povédal bi vam. Jeſt grém, de vam bom méſto v' njéj perpravil. Kadar odidem, de vam méſto perpravim, bom ſpet priſhel, ino vaſ k' ſebi vsel, de bote tudi ví ondi, kjer ſim jeſt. Sej véſte, kam grém? ino tudi pot véſte?"

Tomash ſhe ne vumé prav Jesuſovih beſéd, ino védno ſúmiti ali zviblati je bil nagnen, rezhe mu: „ Goſpod! ſej ſhe

Digitized by Google

ne vémo, kam greſh, kar bomo pot védli?"

Jesuſ rezhe: „Jes ſim pot, reſníza ino shivlènje. Nihzher ne pride k' ozhetu svunaj po meni. Ako bi bili mene ví prav ſposnali, bi tudi mojiga ozheta posnali. Pa kmalo ga bote posnali, kaj! she vidili ſte ga."

Filip je Jesuſu v' beſedo ſégel, rekózh: „Goſpod! Ozheta nam pokáshi, ino to nam je doſti!"

Jesuſ rezhe: „Toljko zhaſa ſim per vaſ, ino me ſhe ne posnáte? Filipe! kdor mene vidi, vidi ozheta. Kako tedaj moreſh rézhi: Pokashi nam ozheta? — Ali ne vérjete, de ſim jes v' ozhetu, ino de je ozhe v' meni? Beſéd, ktire vam govorím, ne govorím ſam is ſebe. (Ozheta beſede ſo, poſlávſhiga me, nè moje). Tudi déla on opravla, ozhe, ki v' meni prebíva. Zhe mojim beſedam ne verjámete, de ſim jes v' ozhetu ino ozhe v' meni, ſej savolo dél verjamíte."

Kar tukaj Jesuſ od ſvojiga v-ozhétſtva, od ſvoje vnótrine edínoſti s' ozhetam, perpoveduje, ni majhina rézh. Jesuſ je po ſvojimu bitju èno biſtvo ino en Duh s' Bogam — je Bog. Jesuſ je sa naſ tako rekózh boshjiga velizhaſtva isſjálik, je nar popólnamaſhi boshja podóba, jè vteléſeni Bog. Viditi tedaj, kakó Jesuſ — on boshji ſin — on boshja podóba — on Bog v' zhloveſhki poſtavi — tako prijasno s' ljudmí ravná, kako on v' kózhe

Digitized by Google

ſhe take púſte sahaja, kako ſe nad zhloveſhkimi nadlógami sjokuje, kako on greſhnike ſprejéma, kako terplénzam pomaga — viditi, kako ſe s' vbogimi ríbzhi, s' ſvojimi vuzhénzi, pezhá, kako ga, kakor otrozi ozheta, kmalo ta kmalo un opraſhujejo, ino on pa kákor ozhe otrokam toljko ljubesnívo odgovarja — viditi ſhe, káko on sa-nje ino sa naſ zlo shivlenje da — kdo ne bo nad vſim tim oſtermel? „Se nam nè bo v' ſerze do Bogá dobro sdélo, ki je táki ljubesnív? Ne bo ta boshja prijasnoſt ſhe tako shaloſtniga ſerza vmirſla? ſhe takó terdiga gréſhnikoviga ſerza do ſóls omezhſla? ino vſih ljudí s' ognjéno ljubésenjo do Bogá, do ljudí, ino do vſiga dóbriga vnéla?

103. „Spodbòd k' ljubesni -- obljuba ſvetiga Duha.

„ Gotóvo, gotóvo vam povém, je ſhe Jesuſ djal, kdor v' mé vérje, bo déla délal, ki jih jes délam, ino pa ſhe vézhi od tih bo délal. K' ozhetu grem namrezh — ino pa ſtoril vam bom, kar kolj bote ozheta, kadar bom per njemu povelízhan, v' mojimu iménu proſili, de bo ozhe po ſinu povelſzhovan. Kar kolj bóte v' mojimu iménu proſili, vam bom ſtoril."

„ Zhe me ljubite, moje sapovdi dershíte! Ino ozheta bom proſil, ino vam bo drujiga táshera ali troſhtarja dal, de védno

Digitized by Google

per vaſ oſtane, reſnizhniga Duhá, ktiriga ſvét ne more prejéti, ker ga ne vidi ino ne posná. Ví pa ga boſte posnali, sakaj per vaſ bo oſtal, ino v' vaſ prebival."

„Ne sapuſtím vaſ ſirót. Spet pridem k' vam. She nekoljko, ino ſvét me vezh ne bo vidil. Ví pa me bote vidili: sakaj jes bom shivel, ino tudi ví bote shiveli. Tiſti dan bote ſposnali, de ſim jes v' ozhetu, ino ví v' meni ino jes v' vaſ."

„Kdor moje sapovdi ima ino dershí, on me ljubi. Kdor pa me ne ljubi, tudi mojih sapóved ne dershí — deſiravno beſede, ki ſte me jih ſliſhali, niſo moje, ampak ozhetove beſede, ki me je poſlal. Kdor pa mene ljubi, ga bo tudi moj ozhe ljubil, ino tudi jes ga bom ljubil, ino ſebe mu bo rasodél. Kdor me ljubi, ſe bo moje beſede dershal, ino moj ozhe ga bo ljubil, ino k' njemu bova priſhla ino ſtanoválſhe ſi napravila per njemu."

Vuzhénzi ſhe niſo rasvuméli, kar je tukaj Jeſuſ govoril. Eden drujiga po ſtrani pogledujejo. Jeſuſ jim pa tudi ne rasloshí te ſkrivnósti, temozh lé to lé jim ſhe rezhe: „Toljko lè ſim vam rèzhi hotel, dokler ſim ſhe per vaſ. Táshe pa ali troſhtar, ſveti Duh, ki ga bo ozhe v' mojimu iménu poſlal, on vaſ bo vſe drugo podvuzhovàl, ino vaſ vſiga opomnovàl, kar ſim vam rekel."

Ino sa odhódnjo je sdaj Jeſuſ vuzhénze ſhe blagoſlovil, ali shégnal. „Svoj mir, je djal, vam sapuſtim. Svoj mir vam dam.

Digitized by Google

Nè, kakor ga ſvét daja, ne dam vam ga takó. (Svét ne daja praviga mirú. Lé v' Bógu je pravi mir — pravi pokoj ino prava blagóſt. Ino ta boshji mir preſéshe vſo ſrézho ino vſo bogatijo ſvetá).“

Vuzhénzi ſo bili sdaj, kadar je do ſlovéſa priſhlo, pa le ſpet shaloſtni, ſpet vſe jim vpade. Jesuſ tedaj jim rezhe: „Nikar naj vaſhe ſerze tako ne shaluje, ino ne tárnajte nè. Sliſhali ſte, de ſim vam djal, de grem, pa de ſpet k' vam pridem. Ako bi me ljubili, bi ſe vam ſhe le dobro sdélo, de ſim djal: k' ozhetu grem. Sakaj ozhe je vézhi od mene (ino ondi per njemu bom ſhe le dobro imel, ino bom povelízhan).“

„Pa vezh ne morem veliko s' vami govoriti. Oblaſt tega ſvetá ſe perblishuje, zheſiravno nizh nima per meni (ino po nedólshnim vmerjem). Pa de bo ſvét ſposnal, de ozheta ljubim, ino de ravnám, kakor mi je ozhe rekel: vſtanſte, ino ſtráni pojmo od tód.“

Jesuſ je vſtal, ino kadar ſo po navadi hváline péſme po jedi ispéli, gre ſmerti naproti proti oljſki gori, ino vuzhénzi ſo s' njim ſhli.

104. Jesuſ prava vinſka terta.

Jesuſ, Jerusalemſko méſto, s' vuzhénzimi s' njim gredózhimi sapúſhaje, je smed méſtinih vrát na pròſtor priſhel, pa ſhe med potjo lé vuzhíl. Nográdi, ki je pot ſkos-aje ſhla, ino ràvno je polna ljuna va-nje ſjala, ſo mu pa le perloshnoſt lepe prílike:

Digitized by Google

„Jes ſim prava vinſka terta, je djal, ino moj ozhe je nógradnik. Vſako mladíko na meni, ktira ſadú ne obrodí, bo odrésal. Vſako pa bo otrébil, ktira ſad rodí, de ga bo ſhe vezh rodila."

„Oſtaníte v' meni, ino jes v' vaſ oſtanem. Kakor mladíka ne more iz ſebe ſadú roditi, zhe na terti ne oſtane, tudi ví nè, zhe v' meni ne oſtanete."

„Jes ſim terta, ví ſte mladíke. Kdor v' meni oſtane ino jes v' njemu, veliko ſadú obrodí: sakaj bres mene ne morete nizh ſtoriti. Kdor v' meni ne oſtane, bo kakor ſuha mladíka saversheu. Pobère ſe, v' ogenj ſe vershe ino sgorí."

„Zhe v' meni oſtanete, ino moje beſede v' vaſ oſtanejo, kar kolj hozhete, proſíte, ino sgodilo ſe vam bo. S' tem bo moj ozhe povelízhovan, de veliko ſadú obrodite, ino de bote pravi moji vuzhénzi."

Ljubi moji! pripróſto, de otrok lohka vumé, nam Jesuſ tukaj pokashe, kaj de je pravo kerſhanſtvo.

Snotraj ſe moremo v' Kriſtuſa v-edíniti — polni ljubesni ſe ga moremo prijéti; polni vére ino savupanja terdó ſe ga moremo dershati; va-nj nar raji moremo miſliti; nar vézhi veſelje nad njim imeti; s' njim, ki je vſigaprizhijózh, snotraj ſe moremo potovárſhiti; eniga vuma, eniga ſerza, ene duſhe moremo on ino mí biti; tako rekózh pokríſtuſhiti ſe moremo: ino mozh k' vſimu dóbrimu dobimò taki potlej po njemu. Njegov duh ſtópi v' naſ, kakor tertini

Digitized by Google

ſók v' mladíko, s' boshjo mozhjó naſ navdá; ino práv ino lepó shiveti sazhímni potlej ſmo taki.

Od svunaj moremo polni lepiga ſadú dobrih dél, ino torej vſmíleni, dobrótni, mirni, mili, krotki, żhiſti, sdershni, poſhténi, naràvnoſtni, pravizhni biti — naſhe beſede, obras ino déla ſe morejo po njemu ravnati, takó, kakor na dobrih mladíkah shlahtne terte le tako grosdje raſe, ktiriga ſe shlahtni terti ſpodóbi.

Torej s' Jesuſam, ljubi moji! moremo ſkléneni biti, ino bójmo ſe od njega lózhiti, bojmo ſe biti odzhéhnena mladíka. Tode nikar ne menímo, de ſmo s' Jeſuſam ſkléneni, dokler dobrih dél nad ſabo ne zhutimo. Kar je mogózhe, dobriga ſtorímo, nizh bóljſhiga ſe ne da sa boshjo zhaſt ſtoríti. Nógradniku je to nar vézhi zhaſt, kadar mladíke od téshe grosdja po nógradu kímajo.

105. Vnózhino opominovanje k' ljubesni — tashba ino tróſht o preganjanju — obljuba ſvetiga Duhá.

„Kakor ozhe mene ljubi, tudi jes vaſ ljubim. Oſtaníte v' moji ljubesni. Zhe moje sapovdi dershitè, oſtanete v' moji ljubesni, kakor jes sapovdi ſvojiga ozheta dershím, ino v' njegovi ljubesni oſtanem. To vam rezhem, de bo moje veſelje v' vaſ, ino de bo vaſhe veſelje sverhama."

Digitized by Google

„ She enkrat: to je moja sapoved, de eden drujiga ljubíte, kakor sim jes vas ljubil. De shivlenje sa svoje prijatle da, vézhi ljubesni pazh nihzher nima. Moji prijatli ste ví, zhe storité, kar vam sapovém."

„ Nizh vezh vam hlapzi ne rezheti, ker hlapez ne vé, kaj je njegovimu gospodu v' misli storíti. Prijatli vam pravim, ker sim vam vse na snanje dal, kar sim od ozheta slishal."

„ Nište ví mene isvoljili, jest vas sim isvóljil ino odlozhil, de greste ino de sad daste, ino de vash sad ostane, ino de vam ozhe da, kar kolj bote v' mojimu iménu prosili."

„ To je ino bo moja sapoved, de se eden drujiga ljubíte!

„ Zhe vas svét sovráshi, pomíslite, de je mene préd kakor vas sovrashil. Ako bi ví she svétovi bili, svòjze bi svét ljubil. Ker pa nište na svétovo stran, ker sim vas od svéta odbral, vas svét sovrashi."

„ Besedo pómnite, ktiro sim vam djal: Hlapez ni bólji od gospodarja. Kakor so mene, bodo tudi vas preganjali, kakor so mojo besedo dershali, bodo tudi vasho dershali. (Nobene nè). Vse to pa vam bodo savolo mojiga iména storili, ker ne posnajo mojiga posslavza."

„ Ako bi ne bil prishel, ino bi jim ne bil govoril, ne imeli bi greha. Tako pa nimajo isgóvora svojih grehov. Mene sovrashijózhi tudi ozheta sovrashi. Ako bi dél ne bil delal med njimi, ki jih nihzher dru-

Digitized by Google

gi nè, bi ne imeli toljkiga greha. Pa vidili ſo jih, ino mene ino mojiga ozheta ſovrashijo. Ali tako ſe je mogla beſeda ſpolniti, ki je v' njih poſtavi piſana: „ Saſtónj ſo me ſovrashili.“

„ Kadar pa táshe alì troſhtar pride, ki vam ga bom od ozheta poſlal, on reſnízi Duh, ki is ozheta is-haja, on me bo prizhal. Ino tudi ví me bote ſprizhovali, ker ſte od konza per meni bili (ino vſe moje beſede ſliſhali, vſe moje déla vidili, ino do konza per meni oſtali).“

„ Lejte, povém vam, de ſe tiſtikrat pohujſhali ne bote. Preklizováli, is-hodníz vaſ bodo odlozhováli. Ino pa ſhe ura bo priſhla, de bo Bogú ménil vſtrézhi, kdor kolj vaſ vmorí. Ino to bodo delali, ker ne posnajo nè ozheta, nè mene. Torej ſhe vam povém, de ſe, kadar ura (pregánjb) pride, tega ſpómnite, de ſim vam préd povédal.“

„ Od konza vam niſim tega pravil, ker ſim ſam per vaſ bil (ker torej te krepkósti k' pregánjanju ſhe niſte potrebovali). Sdaj pa (vam morem povédati, ker) ſe k' poſlavſhimu me vernem.“

„ Pa, ker ſim vam to povédal, je polno shaloſti vaſhe ſerzé. Nobéden vaſ, kakor ſte me drugekrat, me vezh ne vpraſha: Kam pa greſh? (Od shaloſti kar gláſiza ni is vaſ). Pa le poglejte: Reſnízo vam govorím. Sa vaſ je prav, de grém. Ne grém naj jeſt, ino tudi ſvetiga Duhá bi ne bilo k' vam. Kadar pa odíde n, ga bom k' vam poſlal.“

Digitized by Google

„Veliko vam imam ſhe povedati, toda sdaj ſhe ne preneſete tega. Kadar pa on pride, reſnize Duh, vaſ bo vſo reſnizo vuzhil. Ne bo namrezh is ſebe govoril, ampak kar ſliſhi od ozheta ino od mene. Tudi prihodne rezhi vam bo rasodéval. On me bo oſlávil, on povelízhal; dokler, mojiga bo jemál ino vam osnanoval. Vſe namrezh, kar ozhe imá, je moje. Torej pravim: Mojiga bo jemál, ino vam osnanoval."

106. Jesuſove poſledne oveſéljne beſede per ſlovéſu.

Jesuſ, s' vuzhénzi ſhe bliso oljſke gore perſhevſhi, jim rezhe: „Lé ſhe kaj maliga, ino vezh me ne bote vidili, ino ſhe kaj maliga, ino ſpet me bote vidili. K'ozhetu namrezh grém."

Vuzhénzi ſo ſi ſheptáje djali: „Kaj je she tò, de pravi: Kaj maliga ino ſpet kaj maliga? Mí ne raslózhimo, kaj méni."

„Jesuſ zhuti, de bi ga radi vpraſhali, ino jim beſedo prevsdigne, rekózh: „To ſe vpraſhate, de ſim djal: Le ſhe kaj maliga, ino ne bote me vidili, ino le kaj maliga, ino ſpet me bote vidili? Gotóvo, gotóvo vam povém (priſhlo je, de ſe lózhim). Ví bote jokali ino tarnali, ino ſvét ſe bo veſeljíl. Pa ſhe tako jokajte, vaſha shaloſt ſe bo le vender v' veſelje ſprevergla. Spet ſe bomo vidili, ino vaſhe ſerze ſe bo veſe-

Digitized by Google

ljſlo, ino nihzher vèzh vam ne bo vaſhiga veſelja odvséti mogel."

„Gotóvo, gotóvo ſhe enkrat vam povém: Kar kolj bote ozheta v' mojimu iménu (s' savupanjam v' mé, ino po moji miſli kakor bi jeſt ſam proſil) proſili, vſe vam bo dal. Dosdaj ſhe niſte nikolj nizh v' mojimu iménu proſili. Proſite ſej, ino prejéli bote, de bo sverhama vaſhe veſelje."

„Kar ſim vam do ſih mál govóril, je bilo v' polóbah govorjéno. Ali ura perhaja, de ne bom vezh v' podobah s' vami govoril, temozh na ravnoſt vam bom od ozheta perpovedoval. Tiſti dan bote v' mojimu iménu molili, ino vezh ne bo meni treba ozheta sa vaſ proſiti. Ozhe namrezh, on ſam vaſ ljubi, ker ví mene ljubite, ino vérjete de ſim od ozheta iſshel."

„Reſ od ozheta ſim iſshel ino na ſvét priſhel, ino ſpet sapuſtím ſvét ino grém k' ozhetu."

Vuzhénzi ſo djali: „Glej! na ravnoſt sdaj govoríſh, nè v' podóbah. Pa vemo tudi, de tí vſe véſh, ino de te ni treba ſhe kómu vpraſhati. Torej pa tudi vérjemo, de ſi od Boga iſshel."

Jeſuſ je odgovoril: „Sdaj verjete? Glejte, ura perhaja ino priſhla sdaj je, de ſe bote vſi vſaki na ſvoje raskropíli, ino me ſamiga popuſtili. Tode savolo tega niſim ſam, ker je ozhe per meni. To vam rezhem, de ſte per miru savolo mene."

Na ſvétu imate britkoſt. Pa potalashíte ſe. Premagal ſim ſvét."

Digitized by Google

107. Pofledna Jesufova glàfna molítuv.

Jesuf ta góvor konzhàvfhi je v' frédi fvojih vuzhénzov per mertvi, tihi nòzhi per potoku Zédronu poftál, lé nekoljko ftopínj od oljfke goré, ino ozhí oberne v' nebó, ino je moliti sazhél:

„Ozhe! prifhla je ura (terplenja!) oflávi fvojiga finú, de tudi fin tebe oflávi, ino de jim po oblafti, ki fi mu jo zhes vef shivòt dal, vezhno shivlenje vfim da, ktire fi mu dal."

„To pa je vézhno shivlènje, de tebe fposnajo, famiga praviga Boga, ino Jesufa Kriftufa, ki fi ga poflal, (tvojiga finú)."

„Oflávil fim te na semlji. Dokonzhàl fim opravílo, ktiriga fi mi opraviti dal. Ino sdaj, ozhe, tudi tí mene oflavi (ondi gori v' nebefih) s' velizhaftvam per febi, ki fim ga imel v' njih per tebi, préden je fvét bil!"

„Osnanil, ktire fi mi smed fvetá dal, fim jim tvoje imé. Tvoji fo bili, ino meni fi jih dal, ino ohranili fo tvoje befede. Sdaj oni fposnajo, de je vfe, kar fi mi dal, od tebe — ker fim befede, ktire fi mi dal, jes njem dal. V' fé fo jih vseli, ino refnizhno fposnajo, de fim od tebe isfhel, ino oni vérjejo, de fi me tí poflal."

„Jeft sa-nje profim. Ne profim te sa fvét (sdaj), ampak sa njé, ktire fi mi jih dal; sakaj tvoji fo, ino vfe moje je tvoje, ino

Digitized by Google

tvoje moje. Po njih sim povelízhovan. Ne oſtanem dalej na ſvétu, oni oſtanejo na ſvétu, ino jes pridem k' tebi! Sveti ozhe! ktire ſi mi dal, ohráni jih per tvojimu imé-nu, de bodo eno, kakor ſva ma dva. Dokler ſim per njih na ſvetu bil, ſim jih jes per tvojimu iménu obvarvával. Obvarval ſim jih, ktire ſi mi dal, ino pogubléńſki ſin, de ſe je piſmo ſpolnilo, nobeden drugi ſe jih ni sgubil."

„Sdaj pa k' tebi pridem, ino to ſhe na ſvétu govorím, de bi imeli moje sverhama veſelje tudi oni. Jes ſim jim tvojo beſédo osnanil, ſvét pa jih ſovráshi, ker ſvétovi niſo, kakor tudi jes niſim ſvétov. Ne proſim te, de jih is ſvetá vsàmi, temozh de jih v' húdo vári. Niſo ſvétovi, kakor jes né. S' reſnízo jih poſvéti. Tvoja beſéda je rèſníza. Kakor ſi tí mene na ſvét poſlal, tudi jes njé v' ſvét poſhlem, ino ſam ſebe poſvetim (dam ſe sa-nje) de ſo tudi on reſnízi poſvezhéni (ljudém k' svelizhanju odvóljeni ino poſtavleni)."

„Pa né le sa-nje, ampak tudi sa vſe tiſte proſim, ktiri bodo v' mé s' ſvojo beſédo verovali, de bodo vſi eno, kakor ſi tí ozhe v' meni, ino jes v' tebi, de bodo tudi oni v' nama eno, de bo ſvét véroval, de tí ſi me poſlal. Ino njem dam velizhaſtvo, ktiriga ſi meni dal, de bodo eno, kakor ſva ma dva eno — Jes v' njih, ino tí v' meni — de bodo popolnama vſi eno, ino de ſvét ſposná, de tí ſi mene poſlal, ino de jih ljubiſh, kakor mene ljubiſh."

Digitized by Google

„ Ozhe! ktire' ſi mi dal, hozhem, de bodo tudi oni per meni, kjer ſim jes — de moje velizhaſtvo vidijo, ktiriga ſi mi dal, ker ſi me pred sazhétkam ſvetá ljubil. Ozhe pravizhni! ſvét te ne posná, pa jes te posnám, ino tudi tí lé ſposnajo, de ſi tí mene poſlal. Dopovédal ſim jim tvoje imé, ino ſhe jim ga bom, de bo ljubesen, s' ktiro me ljubiſh, v' njih, ino jes v' njih."

Jesuſ tako odmolívſhi, gre zhes Zedron, pòtok, proti oljſki gori.

Jesuſovo terplenje ino njegova ſmert.

108. Jesuſ na oljſki gori.

Unkraj potóka Zedrona, pod oljſko goro, je bila priſtáva, ki ſe ji je v' Gezémani reklo. Okolj njé je bil óljnik ali óljſek vert. Oljke ſo v' njemu raſle. V' ta vert je ſhel Jesuſ s' ſvojimi vuzhénzi. Kmalo, kadar va-nj pride, je vuzhénzam djal: „ Sédite, de mòlit poſtópim. Tudi ví molíte, de v' ſkuſhnjávo (ob véro v' mé ne pridete, kadar bote vidili, kaj vſe ſe bo s' ménoj godilo)." Le Petra, Jakopa ino Janesa je ſeboj vsél, ino gre bol v' vert s' njimi.

Velika shaloſt ino britkoſt ga opade. Teſháve mu hodijo, grosa ga obletuje. „ Moja

Digitized by Google

dusha je do smerti shalostna, je djal. „Sej tukaj ostanite, ino s' mano zhujte ino molite!" Ino stopil je, ino sa en luzhaj delezh se od njih vgane, ino je poklèknil ino molil, de bi se ga, zhe je mogózhe, ta terplénska ura ognila. „Ozhe! je djal, zhe je tvoja vólja, odvsàmi mi ta kelh! tode ne moja, temozh tvoja volja se sgòdi."

Od te molitve vstavshi ino k' vuzhénzam nasaj pershevshi, najde vse tri spati. „Simon! de tudi tí spish? je djal. De she ene ure nište mogli s' mano zhuti? Oh, zhujte, zhujte, ino molíte, de pod skushnjavo ne omagate. Duh je szer vóljn, pa meso je slabo."

Potlej gre v' drugizh, ino na koléna do tal s' obrasam se vershe, ino v' drugizh ino she bol je molil: „Ozhe! ljubi ozhe, zhe je mogózhe — ino pa sej ti je vse mogózhe — odvsàmi mi ta kelh! Tode kakor ti hozhesh, nè kakor jes."

Potlej se sopet k' vuzhénzam poverne, ino terdo spati jih najde: „Kako de morete sdaj spati? je djal. Vstanite! molíte, zhujte, de skushnjavi odídete. Pa od saspánza ino shalosti so take okórne ozhi imeli, de sami ne vedó, kaj mu odgovarjajo."

„Spet jih popusti, she gré v' tretjizh she bol gorézhe mòlit. Prave smertíne teshave mu hodijo. Njegov pot je bil kakor kervine káplje, ki so na tla kapale. Molil pa je: „Moj ozhe! Akò se me ne more ta kelh ogniti, de bi ga ne pil, tvoja volja se sgòdi!"

Digitized by Google

Takrat se mu je angel is nebés perkasal, ino ga pokrepzhal.

Ljubi moji! pomíslimo sej, koljko Jesus is ljubesni do nas she kmalo tukaj na oljski gori terpí! Od molitve, ljubesni ino hvale do njega she letu bi se moglo zhloveku serze tájati. Pa Jesus nam je v' terplénju tudi she isgled lep. Kakor nas je unkrat ob trojini skushnjavi v' pushavi sapelívo svétovo veselje po vojsháshko vuzhil, od sebe odriníti; nas tudi ob trojini teshávi tukaj na oljski gori po mòshko prebíti vuzhí svetá vse she tako strashno terplénje. Od njega torej se terpéti vuzhímo.

Jesus je berszh molil, kadar njegoviga terplenja ura perhaja. Samòtniga kraja jishe, de ga nihzher ni mótil; na koléna se vershe, ves vsigamogózhni ròki boshji se ponísha; trikrat gorézhè je molil, poln je otrozhjiga savupanja, ves v' ozhetovo voljo se isrozhí. Tako samòtno ino pogosto, tako is shiviga ino po otrozhje, kadar nas o terplenju ino nadlogi serze teshí, tudi mí molímo. Kaj veljá, tudi mi bomo od take molitve veséljshi vstajali!

Jesus je ozhetovo roko per vsimu svojimu terplenju sposnal. S' kélha podóbo, ki ga je sdravih sdravíl polno, nas vuzhí, kako tudi mí v' terplenju boshjo roko sposnávajmo. Kelh ali kosárz napolnen s' sdravílam je na jesíku sizèr gorjúp: pa ohráni nas sdrave ino shive. Torej kélh is ljube boshje roke poln dobrótnih sdravíl vsako terplenje nam bodi!

Digitized by Google

Jesuſ je bil tudi ſhe ob uri ſtraſhniga terplénja veſ v' ljubésni do vuzhénzov. Objiſkuje, tolashi jih, ſerze jim daja, isgovarja jih, ino bol ſlábzam smed njih ſe ſhe terpet ſpred úzh vmákne. Male duſhe. zhe jim koljkaj kaj dé, ſe kmalo vſim dolshnóſtim odpovéjo, ino ſo nevtíſnene, zhmérne ino révkajo. Take duſhè ino pa shelésu! ktiro ob gerdim vreménu kmalo rjaví. Lepe duſhe ſo tudi v' terplenju ljubesníve ino prijasne. One ino pa slato! ktiro ſe tudi v' gerdimu vreménu ſvéti ino ne ſpremení.

Zhe takó ob terplénju v' Bogá savupamo, zhe per terplénju boshjo roko ino voljo ſposnámo, ino do blishniga krotki ino ljubesníví oſtanemo: nam bode Bog ali terplenje odvsél, ali pa — kar je ſhe vézhi dobrota! — mozh bo v' naſ dal, de ga bomo s' veſeljam ino ſerzhno prebíli. Ino, kakor angel Jesuſa na oljſki gòri, milo ino prijasno naſ bo ta nebeſhki ſónzhik pokrépzhal ino ozhverſtil.

109. Jesuſ je vjét.

Veſ vèder, pokójin ino vmréti veſel je Jesuſ k' vuzhénzam nasaj priſhel. „Lé ſpíte lé ino pozhivajte! jim prijasno rezhe. Per kraju je. Ura je priſhla, de bo zhlovekov ſin gréſhnikam v' roke dan. Vſtaníte, pòjmo! Glejte, moj isdajaviz ſe blisha.“ Komej je Jesuſ te beſede isgovoril, kar Judesh per vratih v' vert ſtópi. Sa njim gre

vojákov ino duhóvſhinſkih ſlushabnikov velika derhàl, s' latírnami ino bàrklami, s' mezhmi ino ſulzami. Veſ vert je od barkel v' ſvetlòbi, po vſimu vertu je orósbjé roshlálo.

Ti vojáki ali ſoldatje ino duhóvſhinſki hlapzi, kakor préd robávſi, ſe niſo nikolj Jesuſa pezhali posnati. Judesh tedaj jim je bil snamenje dal. „Kogar bom kuſhnil, jim je rekel, on je. Njega sgrabite, ino vàrno ga shenſte. Takó lè je perſerzhne prijasnoſti snamenje v' snamenje sdajbe pokásil."

Judesh v' vert, v' ta tihi ſveti kraj, ſtopívſhi, ki je mnogo nózh Jesuſ v' njemu premòlil, je pred derháljo ſhinil, ino na ravnoſt ſe k' Jesuſu ſpuſtí ino mu rezhé: „Vuzhenſk! posdravlen!" Ino kuſhne ga. De ga gerdiga hinavza! jelite?

Jesuſ mu ljubesnívo rezhe s' ozhésam, ki ga je mílovalo ino ſvarílo: „Prijatel! zhimú ſi priſhel? Judesh! kuſhváje isdajaſh zhlovekoviga ſinú?"

Ako bi bilo Judesha lé s'zhem ſhe pobóljſhati, ta nebeſhka krotkóſt ino ljubezen gótovo bi ga bila mogla! Pa tudi po njemu je, sgublèn je, kdor je pèr neisrezhèni ljubesni oterp'n, s'ktiro Jesuſ greſhnika, ſhe takiga, otéti vóſhi!

Jesuſ, vedózh, kaj ga zhaka, je sdaj lòvzam naproti ſhel, rezhe jim: „Koga jiſhete?" Mu odgovoré: „Jesuſa, Nazareſhzhána." Jesuſ rezhe, ino to po boshje mogózhno ino pokójno: „Jes ſim!" Per ti beſedi vſi rítniſko odſkózhijo, ino

popadali, kakor od ſtréle sadéti, ſo na tla.

S' te beſede vſigamogózhnoſtjo je ozhitno Jesuſ pokasal, de bi ga zhes njegovo voljo ne bili mogli vjéti, ino de gre k' ſmerti, lé ker ſam hozhe.

Vojáki ino duhóvſhinſki hlapzi ſi mej tim odſòpejo, ino ſkoléhajo. Jesuſ jih ſhe vpraſha: „ Koga jiſhete ? " Spet rekó: „ Jesusa, Nazareſhzhana." Jesuſ jim rezhe, tode ſvoje premozhí jim vèzh ne da ſkúſiti: „ Povédal ſim vam. Jes ſim ! Zhe tedaj mene jiſhete, je poln ljubesni do vuzhénzov perdjal, tako puſtíte te lè, gredó naj! "

Vojáki ino hlapzi ſo sdaj k' Jesuſu ſtopili, ino ga primejo, poshenèjo ga. To viditi, ſhe lé vuzhénzi zhutiljo, kam to kaſhe. „ Goſpod! mu rezhèjo, jih ne bomo s' mezham, kokolj ? " Tode Peter ni dolgo vpraſhal, kar mezh isdère ino mahne, ino Malhu, vélkiga duhovna hlapzu, je déſno vuhó odſékal.

Peter je to is ljubesni do Jesuſa ſtoril, braniti ga hozhe. Ali druge znamenja ljubesni hozhe Jesuſ, nè ſile ſovrashnikam. Jesuſova ljubesen naſ more s' pohlévnoſtjo ino tudi do kazhjih ſovrashnikov s' krotkóſtjo navdáti. Jesuſ je torej vuzhénze savernil. „ Le puſtíte, je djal, ino tí, Peter! kmalo vtàkni mezh v' nóshnizo. Kdor kolj namrezh drugim s' mezham namérja, ſi ob mezhi vmréti saſlushi. Méniſh, kali? de bi ne mogel ſhe sdaj ozheta proſiti, ino vezh kakor dvanajſt vójſk angelov bi mi on

Digitized by Google

poſlal. Tode, kako ſe bodo pa prerókov piſma ſpolnile, ki osnanujejo, de ſe more tako sgoditi? Ne bom pil kélha, ktiriga mi ozhe podá?" Ino Jesuſ ſe je hlapzoviga vuſhéſa dotàknil, ino per ti prizhi mu ga persdrávi. Potlej je roke dal, ino svéshejo mu jih.

Tako lè je Jesuſ lé v' ozhetu okó imel, ki mu je terplénje ſklénil, ne pa v' hudobnih ljudéh, ktiri mu ga délajo. Tako lè je Jesuſ, dokler mu rók ne svéshejo, ljudém do sadniga dobro délal. Nikomur, ni hotel, de bi ſe savolo njega kaj shaliga sgodilo. ‚Stáva njegove ſvete vére ni ſmela nikogar ſovráshnikov ob káplje kervi perpraviti.

Mej tim je bilo duhovnov, templovih poglavníkov ino ljudſkih ſtaraſhín v' vert priſhlo. ‚Sovraſhtvo do Jesuſa jim ne da zhakati, de bi ga bili perpelali. Jesuſ njém je rekel: „Lòvit kakor rasbójnika ſte me priſhli s' mèzhmi, ſulzami ino kolmí. Vſaki dan ſej ſim bil per vaſ v' tempelnu, ozhitno ſim vuzhil, ino niſte roke po meni ſtegnili, niſte me prijéli. Tode to je vaſha ura, to nozhí mozh. (Po nozhi lé per tmì ſi vupate ſvoj hudóbni naklép ispelati)."

Kakor ſe je tukaj Jesuſov ſtraſhni lòv per tàmni nòzhi pozhél, ſo od nekadaj sréli hudodélzi — tatjé, nezhíſtniki, pobijávzi, rasbójniki, puntarji, isdajávzi k' ſvojim hudobijam tàmne nozhí jiſkali. Gerdim gerdim hudobijam torej pravimo, de ſo vmásane ino ponozhnáſhke. Mladénzhi ino mladén-

Digitized by Google

ſhize torej pazh malo prida obétajo, ktirih svézher o pravimu zhaſu domú ni, ktiri ſe po nòzhi radi ali rade potéplejo. Kdor hudo déla, ſe luzhi ogible.

Vſi vuzhénzi sapuſté Jesuſa, kadar ga svésaniga ino pelániga vidijo, vſi beshé. Prav toljko ſe ſmémo tudi mí ob nadlógah v' ljudí sanáſhati, ampak le v' Bogá. Blagro mu, kdor po Jesuſovo miſli, ino kdor ſmé, kakor on, rèzhi: „Vſi tudi naj me sapuſté, ſam le vender niſim, sakaj ozhe je per meni.“

110. Jesuſ pred vélkim ſvetam.

Stótnik, v' zhigar povelju ſo vojaki ino duhóvſhinſki hlapzi bili, shène v' pervizh Jesuſa k' Anatu, prejſhnimu velkimu duhovnu, ino h' Kajfeshu, sdajniga velkiga duhovna taſtu. Ana je bil she terd ſtariz, pa velíke veljáve per ljudéh. Ana je Jesuſa od njegovih vuzhénzov ino od njegoviga vuka vpraſhal.

Jesuſ mu odgovorí: „Ozhitno pred vſimi ljudmí ſim govoril. Po ſ-hodnízah vſakrat ino v' tempelnu ſim vuzhíl, kamor ſe vſi Judje ſ-hajajo, ino nikolj nizh na ſkrivnimu. Kaj tedaj me vpraſhaſh? Poſluſhavze raji vpraſhaj, kaj ſim govoril. Glej! on vedó, kaj ſim vuzhil.“

Jesuſu to rékevſhimu je hlapzov nekdo, ki je sraven njega ſtal, berlúsgo dal, rekózh: „Tako odgovarjáſh vélkimu du-

Digitized by Google

hovnu?" Marſikdo bi bil od take krivíze veſ kmalo v' togòti. Jesuſ je pohlévno ino kròtko djal: „Zhe ſim kaj nápzhniga rekel, nápako ſkashi. Zhe pa ſim prav govoril, sakaj me bijeſh?" Ino hlapez ni védel kaj rèzhi; sakaj, lé duhovſkimu poglavárju perkúpit ſe, ga je bil vdaril.

Vſaki je timu hlapzhovſkimu merzhèſu enak, kdor nedolshnimu zhlovéku kaj shaliga dodé, de bi ſe njega ſovráshniku perlísnil. Jesuſu, njemu ljubesnívzhiku, podóben pa je vſaki, kdor ſhe tako krivízo pohlévno prebije, ino ſe vé po módro ino po vrédno odgovòriti.

Ana rezhe Jesuſa h' Kajfeshu gnati. Kajfesh, duhovſhine poglavár, je bil she, préden ga pershênejo, v' ſvoje poſlópje duhovſhino, píſmeje ino ljudſke ſtaraſhíne vkup ſpravil. Tudi podkúplenih krivih prízh, on ino njegov ſvetni sbòr, ſo imeli she perpràvlenih, de ga bodo imeli po zhemu k' ſmerti obſodíti.

Sdaj, ko je Jesuſ pred vélkim ſvetam ſtal, ſo krive prizhe — she ſo bile nesdúſhne, de televáji ino rasbójniki ne takò! — ena sa drugo v' sbor ſnuvále, ino terdo zhes Jesuſa po krivimu prizhale. Pa njih prizhbe, kakor préd vézhi dél per lshéh, ſe ne sadévajo. Póſlednizh perſtópite ſhe dve. Ena prizhuje: „Sliſhali ſmo ga rèzhi: Boshji tempel podèrem, ino zhes tri dní ſpet poſtavim." Druga pravi: „Ta je rekel: Ta lè tempel, ki ſo ga roke ſtavile, bom poderel, ino po treh dnéh drujiga bres

Digitized by Google

rók ſtorjèniga poſtavil." Pa, vî vidite, tudi te prizhe ſe nizh kaj ne sadénete, ſhe manj pa s' Jesuſovimi miſlimi, kar je on nekadaj s' tim hotel rèzhi. K' ſmerti pa koga obſoditi she zlo nizh niſte veljále. Jesuſ je le mólzhal.

Duhovnov poglavár je tedaj vſtal, v'ſrédo ſtopil, ino Jesuſu rezhe: „Nizh ne odgovoríſh k' vſimu timu, kar tí zhes-te ſprizhujejo?" Ali Jesuſ je le mólzhal, ino beſede ne zherhne. Na oshlátane lshí namrezh jno krivíze, ino na takih ljudí vpraſhanje, ktiri le koga zhérniti ino pogubiti jiſhejo, nè pa reſníze, je mólk nar lepſhi odgóvor.

Vélki duhoven, ſam, obljubim, je zhutil, de ne gré koga pred ſodbo vkljéneniga gòniti, ino nobene prave toshbe do njega nè imeti, de bi bilo ſkorej te rezhí konez, je Jesuſa v' novizh ino na glaſ vpraſhal: „Sarotím te per shivimu Bógu, reſnízo govòri: „¿Si tí Kriſtuſ, ſin hvàleniga Bogá?"

Jesuſ je djal: „Kar ſi rekel. Jes ſim! Ino pa gotovo vam povém: Ne bo dolgo, ino ſin zhloveka bo na deſnízi vſigamogózhniga Boga ſedel, ino tudi ví ga bote nekàdaj na nébu v' oblakih vidili priti."

Kar oblazhílo vélki duhóven na ſebi preterga, ino djal je: „Boga je kliél; kaj potrebujemo ſhe prízh? Vite, ví ſamí vſi ſte klétuv ſliſhali. Kaj ſe vam sdí?" Vſi v' en glaſ ga obſódijo, rekózh: „¿Smert mu gre."

Jesuſ je préd previdil, de mu bo taki odgovor ſmert nagnàl. Pa ne pomiſhluje ſi,

Digitized by Google

reſnîze povédati. Sakaj zhaſni dobízhik bol ljub, kakor reſnîza, je le hudobnim, nizh prida ljudém. Lepim duſham je reſniza ljubſhi od shivlenja. Mí, jelite, bomo reſnízo vſelej terdili, ino zhe nam jo je vkásano, na ravnoſt ino ſtanovítno ſposnali, zhe bi naſ prav tudi saſrámba, sanizhovánje, zhaſna ſhkóda, ſmert, ino drujiga ne zhakalo? Slaſti od vſiga draga nam bodi reſniza, ktiro je Jesuſ sasotèn v' boshjimu iménu ſposnal, ino s' ſvojo laſtno kervjó sapezhátil, reſniza namrezh, de je reſ on Kriſtuſ, ſin boshji, ki je na boshji ſédesh poſajèn, ino ki ga bomo tudi na nebu v' oblakih vidili priti.

Vojáki ino hlapzi pelajo Jesuſa potlej dòli v' dvoríſhe, ondi ſo ga varovali, kar je ſhe nozhí. Tiſtu doli ſo mu, kar ſo mogli, hudiga delali. Nektiri mu v' obras pljujejo, ino ga s' berlúsgami pítajo. Drugi mu ozhí savesujejo, ino ga bijejo, rekózh: „Kriſte, vélki prerok ſi, jeli? Prerokuj nam, prerokuj, kdo te je vdaril?" Ino pa ſhe druge gerde klétve ſo jim ſhle is vúſt.

To ravnánje vojákov ino hlapzov jih pazh ſlabo rasodéva, ljudí vſe ſpridene pameti is njih pokashe. Lé ljudjé smed ſóderge, le odbérki ljudí ſo taki, de ga, kdor je ozhitno tóshen, she tudi kriviga kmalo delajo, ino zhe kdo, kdor jih je do ſih mál preſégal, v' neſrézho pride, de ga kmalo saſramujejo. Ravno taka ſpáka, kakor ti merzhéſi, je vſaki, ktirimu ſe koga v' nefrézhi oponáſhati poljubi. Kakor ti svershki, ravno

Digitized by Google

tako hudobijo pozhnè. Ino kakor bi bil s' njimi vrèd Jesuſa saſramovàl, ga bo Bog. Tūdi v' timu namrezh obveljá Jesuſova beſéda: „Kar ſte komu ſhe takimu malimu ſtorili, ſte meni ſtorili."

III. Peter satají Jesuſa.

Kar je Jesuſ v' dvòru velkiga duhovna ispraſhávan, ſe na dvoríſhu vſe nekaj shaloſtniga godí.

Peter ino Janes ſta bila od délezh do vèshe vélkiga duhovna sa Jesuſam priſhla. Janes je bil v' hiſhi velkiga duhovna snàn. V' dvoríſhe torej gre. Peter oſtane pred vrátmi. Janes pa je vratarízo profil, de bi tudi Petra ſkosi vrata puſtila. Dovoljíla je, ino Janes gre prezej po-nj, ino noter pèlal je Petra.

Nozh je bila mersla. Duhóvſhinſki hlapzi torej ino berízhi ſo po sharjávze ſhli, ino na ſrédi dvoríſha savkríli, ino tí ſtojé uni leshé ſe okolj ognja gréjejo. Peter, séblo tudi ga je, ſe jim k' ognju perdrúshi, med-nje je ſédel, ino zhaka, kakó bo s' Jesuſam ſtèkla.

Mej tim pride dekla vélkiga duhovna k' ognju — ino pa prav vrataríza — ino Petra vglédati, je berſh djala: „Ta lè je tudi uniga Galiléjza nekdo! Je she taka! je djala, ko ga per luzhi bol pogléda. Vuzhéniz Jesuſa, tega Nazareſhzhána ſi bil!"

Peter ſe je vſtraſhil ino tají: „Jes nè! jes nè! je djal. She ne posnám ga. Jes ne

vém, ino ne gré mi v' miſel, kako moreſh kaj taziga govoriti." To rékevſhi je vſtal, ino ſe per vratih smusa. Ino petèlin je v' pervizh sapél, tode opárjeni Peter ni tega zhutil.

Ljubesen do Jesuſa ino shelja konez viditi, kakſhina bò s' Jesuſam, ne da Petru pokója. Kmalo ſpet ſe na dvoríſhe poverne. Druga dekla ga sagléda. Kmalo sazhne tudi ona, ino hlapzam okóljnim rezhe: „Vite! ta lè je bil tudi per Jesuſu, Nazareſhzhanu. Tudi je njegóviz." „Ino pa reſ de, rezhe Petru hlapzov nekdo, tudi tí ſi njegoviz."

Peter sdaj v' drugizh tají. „Niſim nè, je djaj, ino ſhe ne posnám ga, tega mosha!"

Nekaj zhaſa potlej — ko je ravno po dvoríſhu saſhumélo, de je Jesuſ k' ſmerti obſójen, ino vſaki je sdaj Jesuſa ino njegove vuzhénze kljél — ſe ſpet nekàk hlapez v' Petra kashejózh ogláſi: „Je she reſ, tudi ta je njegoviz!" Peter rezhe, ſhe huj kakor préd preſtráſhen: „Mosh! jes ne vém, kaj praviſh!" Tudi drugi hlapzi ga oſtópijo ino premiſhlujejo, rekózh: „Je she gotovo, prav taka je! Njegóviz ſi! Galiléjzhan ſi! Beſéda te rasodéva." Peter pa je le terdil, ino veſ plaſh'n ino opárjen ſe bráni: „Nè, nè! niſim nè." Pa na! ſhe Malhov ſtriz sdaj perſtópi, ki mu je Peter vuhó bil odſékal. Ta, tudi hlapez vélkiga duhovna, gre na ravnoſt v' Petra, ino je vpil: „Kaj? Te neki niſim na vertu per njemu vidil?"

Réveshu Petru je sdaj vſe vpadlo. Sa-

Digitized by Google

rekuje ino roti se: „ She ne posnam ga, od kogar govorite. "

Ali komej je Peter to rékevshi v' tretjizh Jesusa satajil, je petélin v' drugizh sapél. V' tistimu trinku zhasa se Jesus is svetne sbórnize na dvorishe perpelán v' Petra osrè, ino mílo ga krége okó. Peter se je Jesusovih beséd spómnil: „ Préden bo petèlin dvakrat pél, me bosh tí trikrat satajil." Peter je is dvoríscha shel, ino v' plajsh se savije, ino je milo jókal.

Ljubi moji! Kaj pak de, globoko padel je tukaj Peter, de je svojiga nebeshkiga prijatla od strahú nektirih hlapzov ino dékel tako gerdó satajil.

Pa she sdaj s' beséd o velikrat se Jesus od zhloveshkiga strahú satajuje. Mnogi mladénizh, postavim, se nespodóbnimu govorjènju soper véro vstaviti sramuje, ker se sasmehován biti bojí. Mnoga dekle, ker se saméríti bojí, se k' shalam ali shpasam smèja, hi jih v' serzu sama savershe. Kaj, she per moshéh per moshéh se dostikrat serze pogréscha, med nejevérneshmi pokásati, de jim je Jesus v'zhasti, de po njegovimu vúku shivé. Ino bres te serzhnosti ni vender nobene prave zhednosti, nobene prave bogabojézhnosti.

She vezhkrat se Jesus s' djanjam satajuje. Zhlovek, ktiri se kristiana imenuje, ino pa vender sapovdi Jesusove prelomljuje, taki zhlovek vsimu svétu s' djanjam tako rekózh na glas pravi: „ Méni ni mar sa Kristusa, ne pezhám se sa nje-

Digitized by Google

gove sapovdi." Gréſhno shivlenje nevrédniga kriſtiana je vedno Jesuſovo satajvánje.

Mí, ljubi moji! ne satajujmo Jesuſa Kriſtuſa nikolj ino s' nizhémur! Ino ako bi naſ, kakor je Petra, greſhíti neſrézha sadéla, berſh ino is ſerza po Petrovo objokujmo greh, ino do konza po njegovo ſe poboljſhajmo; sakaj le pobóljſhanje je pravo snamenje reſnizhniga kàſa ino prave pokóre.

112. Judesh obvúpa ali ſzága.

Judesh vídevſhi Jesuſa, ki ga je isdal, k' ſmerti obſójeniga, ſe je kaſal. Od kſánja ino shaloſti veſ smóten ſe vsdigne, otét ga gré, zhe bo mogózhe. Nasaj tiſtih trideſét ſreberníkov nèſe duhovnam, ino na glaſ, de bi ſe ſerze vtergalo, k' njem pervpije: „Greſhíl ſim, greſhíl! nedólshno krí ſim isdal!"

Tako hudòben ko je bil Judesh, le velíko dobriga je ſhe imel. Marſikdo ga ſtúdi, pa od njega morebiti ſhe huji je. Dokler, vite! huji kakor Judesh vſaki je, ktiri ſvojiga greha ne ſposná, ktiri krivizhniga blaga do vínarja ne popravi, ktiri obrezhèni nedólshnoſti odvséte zhaſti ne poverne.

Duhovſhina rezhe vſa mersla Judeshu: „Kaj je nam sa to mar! tí glej!" Per tih beſédah ſe Judeshu obras vdére, grosa ga sgrabi, dnarje v'tempel je púhnil, veſ plaſh'n

Digitized by Google

po veruv divjàl, ino Judesh gre ino ſe obéſi.

Tako lè je vbosiga Judesha zlo reſnizhni kàſ v' pogublènje povésnil, ker ni savupanja do Jesuſa, tudi ſhe greſhnikam vſmileniga, imel. Greh ino pa huda rana! Gol kàſ je ſklézh jésih va-njo, savupanje ino boshja miloſt hladézhe olje: oboje more biti. Gréſhnik, v' ktirimu je kàſ bres savupanja, je ſzágati v' nevarnoſti. Pa tudi vupati, ino ſe vender greha nè keſáti je peklénſka predersnoſt.

Duhovni ſo ſreberníke pobrali, ino med ſabo rezhejo: V' zerkóvno púſhizo jih ne ſmémo djati; sakaj kerváv dnar ſo. „Samí, obljubim, jih niſo mogli bres gròse poglédati. Ino vender ſo jih bili, de ſo Judesha s' njimi premotíli, is puſhize vséli!

„Samorádnoſt, laſtna ljubesen naſ namrezh tako preſlepljuje, de ſe nam drujih hudobija vſelej gerſhi vidi, kakor naſha. Torej zhe ſúmiſh ali zviblaſh, ali je prav ali nè, kar pozhnèſh, le vpraſhaj ſe: Ako bi kdo drugi kaj tega ſtoril, kar jes delam, kaj bi jes rekel? Gredózh, kakor v' serkalu ali ſhpéglu, boſh laſtniga greha oſtudno podóbo saglédal.

Duhovni ſe potlej pogovarjajo, kaj s' dnarmi pozheti, ino lonzhárja njivo, ptujze na-njo pokopovàt, ſo ſkleníli sa te dnarje kupiti. Ravno je bila na pródaj. Ino od tiſtiga dné ſo njivi ljudjé kervnata njiva rekli, ker je bila sa kervini dnar kúplena.

Digitized by Google

Ta lè rézhiza ni sa to nizh máliga, ker se je ob njéj stara prerókova beseda spolnila: „ Tistih trideset srebernikov — révno zéno, po ktiri so me Israelovi otrozi ozenili — bodo vséli, ino lonzhárjovo njivo s' njimi kupili: tako je gospod rekel."

113. Jesuf vprizho Pilatusha.

S' jutram vréd so se vsi svetni moshjé vélkiga sveta — duhovshina, ljudski starashini ino pismeji — na naglim savolo Jesusove smerti soshli. V' sbórnizo ga rezhejo perpelati, ino she enkrat ga vprashajo: „ Povej nam, si Kristus tí?"

Jesus je odgovoril: „ Rezhem naj vam tudi, sej ne verjámete. Ino zhe vas vprasham (ino k' resnizi napelujem), mi ne odgovoritè, ino ne bote me ispustili. Pa sin zhloveka bo od sih mál na desnízi boshje mozhi sedel."

Vsi kmalo so glas sagnali: „ Tàk si vender le boshji sin?" Jesus rezhe: „ Kar pravite, jes sim." Vsi vpijejo: „ Zhimú she prizh jishemo? Is vust smo samimu slishali." Vsi vstanejo, koljkor jih je bilo, svésati Jesusa, ino pred rimski dvor Ponziu Pilatushu, oblastníku deshele, ga rekó gnati.

Po postavi Israelzi o velikonòzhnih prasnikih she v' sódno hisho smèli niso. Le s' nogo va-njo stopiti je zhloveka velikonòzhniga jagneta jesti she nevrédniga dela-

Digitized by Google

lo. Tako ojſtro vſe toshbe ſo jim bile o timu zhaſu prepovédane. Tode ti hinavzi ſo ſi snali pomagati. Ne gredó oni v' ſódno hiſho, temozh Pilatusha proſijo is njé priti. Boshje sapovdi nar gerſhi prelomlávaje ſo ſi, kakor préd hinavzi, vídes dajali, de ſi jih le zherkize ne vupajo prelòmiti.

Svunaj dvora, ki ſe je ſzér ſodba v' njemu imela, je bilo vishji nalàſh narejèno méſto, ino ſtopníze ali ſhténge ſo bile na-nj. Is mramora to meſto issídano, ino berhko berhko je bilo, ino Gabata ſe mu je reklo. Tukaj oſtanejo s' Jesuſam, ino ſo Pilatusha zhakali.

Pilatush pride, ino ſe savsáme, de veſ vélki ſvet tako sgodej pred ſvojim dvoram sagleda. Vpraſha jih: „Kaj toshbé imate zhes tega zhloveka.“

Jesuſa k' ſmerti ſamî she obſodívſhi bi bili radi, de bi ga bil Pilatush kar krishat gnati rekel, odgovoré mu: „Ako bi ta hudodélnik ne bil, bi ti ga ne gonili!“

Pilatush, ki jim ni le perkímovati hotel, jim terdó rezhe: „Ví ga vsamíte, ino po ſvoji poſtavi ga ſodíte.“

So djali: „Mí ne ſmémo nikogar ob shivlenje dévati — ino sdaj ſhe lé ſo Jesuſa tóshiti sazhéli, ker vidijo, de ne bo tako slahkama rézh ſtèkla, kakor bi bili radi. Po ljudéh per vſimu ſe ſo védli ravnáti. Pravi vsròk ali urshah, savolo ktiriga ſo Jesuſa k' ſmerti ſodíli, samolzhávſhi, Jesuſa lé takih rezhí obdolshujejo, ktire ſo po Pilatushovimu nar huji bile. Rekó mu: „Najdli

Digitized by Google

ſmo nad tim zhlovekam, de naſh narod sapeluje, de zeſarju davik dajati prepovdáva, ino Kriſtuſa, Israelſkiga kralja, ſe déla."

Pilatush ſe v' Jesuſa oberne, vpraſha ga: „Si Judovſki kralj tí?"

Jesuſ rezhe: „Pazh! jes ſim." Na toshbe pa, ki ſo jih duhóvſhina ino ljudſki ſtaraſhíni právili, ni dal odgóvora.

Pilatush rezhe: „Ne ſliſhiſh, kaj vſiga te toshijo? Nizh ne odgovoríſh?"

Jesuſ je lé molzhal, ino beſede ne rezhe, de ſe je Pilatush ſam zhudil.

Pilatush je kmalo zhutil, de ſo mu duhovni lé is nevoſhlívoſti Jesuſa pergnali. V' dvor torej nasaj ſe verne, ino Jesuſu je migníl, sa njim iti, de raskazhene duhovſhine ne bo v' prizho.

Pred ſabo v' ſpraſhyávnizi ſtojézhiga je deshélſki poglavár ſpet prijasno vpraſhal: „Ali reſ méniſh, de ſi tí Judovſki kralj?"

Jesuſ mu rezhe: „Govoríſh to ſam is ſebe, ali pa le, ker ſo ti drugi to od mene povedali? (Govoríſh po miſlih ino vumu Rimlánov od gòliga poſémliſkiga kralja, ali po vumu ino miſlih Israelzov od drugázhniga, vishjiga kralja)?"

Pilatush pravi: „Kaj ſim Jùd, kalj (de ſo vaſhe obljube ino vaſhi vupi méni snani)? Tvoj narod ino velki duhovni ſo mi te pergnali. Kaj ſi ſtoril?"

Jesuſ rezhe: „Moje kraljéſtvo ni tega ſvetá. Ko bi bilo moje kraljeſtvo tega ſvetá, bi ſluſhábnike imel, de bi ſe bili sa-mè

vojſkováli ino Judam me v' roke varvali. Tode moje kraljeſtvo ni od tod!"

Pilatush pravi: „Tàko ſi tí vender lé kralj?"

Jesuſ rezhe: „Taka je, kralj ſim. V'to rojen, ino na ſvét ſim v' to priſhel, de reſnízi prizham. Ino moj glaſ poſluſha (kakor kraljéſhzhan kraljovo povelje) kdor kolj je na reſnize plât."

Pilatush je djal, nejevóljn zhes duhovne, de take rezhí pred njegov ſódni ſtol vlazhijo: „Kaj je to, reſniza? (Ona ne gre pred glavno ſodbo)." Ino to rékevſhi je ſpet vun k' Judam ſhel, ino duhovnam rezhe: „Jes ne najdem nobene krivíze nad njim."

Tukaj pred Pilatushovim, kakor tam pred vélkiga duhovna ſódnim ſtolam, obakrat s' ſvojim isglédam naſ Jesuſ o pravimu zhaſu govoriti ino mólzhati vuzhí, kar je zlo tako kaj rédkiga med ljudmí.

Zhe nam duhovſka ali deshelſka goſpôſka vkashe, zhe je reſnízo govoriti Bogú h' zhàſti ino ljudém k' pridu, ſerzhno jo tiſtikrat govorímo.

Zhe naſ pa obréſtni ljudjé zhernijo, ino obrekujejo, zhe ſovráshnike govorjenje ſhe huji rasdráshi, zhe jim perlóshnoſt daja, ſhe bol ſhopíriti ſe v' naſ, ſhe huji naſ zhérniti: poterpeshlívo molzhímo raji tiſtikrat.

Ino ta modroſt o ſvojimu zhaſu govoriti ino molzhati, kako lepa je she ſama

Digitized by Google

na ſebi? Koljko dobriga bi lohka naklonila? Koljko hudiga odvernila?

114. Jesuſ pred Herodesham.

Po tim, kadar je Pilatush, de je Jesuſ nedólshen, Judam ſposnal, sdaj ſhe le prav duhovſhina ſ' tòshbami v' Pilatusha pertiſne. „She ljudí v' punt bo ſpravil, ſo djali, ino po vſi desheli is Galiléjſkiga do lèſem, do Jerusalema, ſatroſuje ſvoj vuk.“

Pilatush Galiléjo ſliſhavſhi je vpraſhal, zhe je Jesuſ morebít Galiléjzhan? Povedó mu, de je pod Herodesha goſpoſke. Kar k' Herodeshu ga rezhe gnati, v' Jerusalemu per prasniku je bil ravno.

Pilatush je bil poſvètnesh; prepoſhtèn, de bi bil nedólshniga tjè v' eno ván obſòjival; pa prebojézh, de bi ſi ga bil vupal otéti, ino ſe duhovnam samériti. Rad torej sgrabi perloshnoſt, ſe vſe te rezhí odpráviti, ino poverh ſe ſhe Herodeshu perkupiti. Prebríſano je bilo to, pa nè lepó. Pravi zhlovek ſtorí, kar je prav, ine ſe ne pezhá, kaj hudobni porekó.

„Sliſhati, de mu Jesuſa perpelajo, ſe je Herodeshu ſilno dobro sdélo. Ker je vſe ſkosi toljko od Jesuſa sliſhal, ga je Jesuſa posnati, ino kak Jesuſov zhudesh viditi mikalo. Berſh v' ſvoj knéshji ſédeſh ſédel, ino vſe ſvoje dvórnike je okolj ſebe sbral. Is nezhémernoſti, de ima taziga mosha v' obla-

Digitized by Google

ſti, kadar je Jesuſ pred njim ſtal, je bil Herodesh ſilno sgovòrn, ino Jesuſ mu bo, je ménil, dal kaj kratkozhaſniga viditi ino ſliſhati. Mnoge vpraſhanja mu poſtavi. Pa Jesuſ je mólzhal, ino lé beſéde mu ne odgovorí.

Tako rad ino ljubesnívo, kadar je sa koga svelízhanje ſhlo, ko ſe je Jesuſ ſhe s' takim malim zhlovekam pogovóril: do bedákov ſe on ni nikoij nepotrébne beſede snébil. ¿Shé dan danaſhni je vſa Jesuſa modroſt saſtonj per nezhémernimu radovédzhnimu sjalu. Mutaſt mu je Jesuſ.

Duhovſhina ino piſmoji ſe niſo ganíli, ino v' eno mér terdó ga toshijo Ali njih toshba, de ſe Jesuſ kralja déla, ſe je Herodeshu ſméſhna sdéla, ino Jesuſov mólk ga rasshálji. Dvórniki pa ne morejo po nobéni zéni vuméti, sakaj de Jesuſ knésove prijasnoſti ne jiſhe, de ga miloſti ne próſi. Torej ſméh Herodesh ino njegovi dvórniki imajo s' njim, ino ga sanizhujejo ino ſverkajo. Herodesh, de ſe is tega kralja nòrza podélajo, ga je rekel v' ſvetlo oblazhílo djati, ino nasaj taziga k' Pilátushu ga poſhle.

Tako neſpodobno lé ſo ravnale te avſhe s' Jesuſam, ki mu je zhaſt ſhla, de shivi ſtvari nè toljka. ¿She dan danaſhni marſiktiri rézhi, ki jo gre v' zhaſti imeti, ſe ljudjé ſmejajo, ker nizh bóljga ne véjo. Prebríſnoſt, druge oponaſhati, je nar révniſhi prebríſnoſt! le per ljudéh ſpakah je je dovòl.

Digitized by Google

Herodesh ino Pilatush, do ſih mál ſovráshnika, ſta ſe sdaj poprijátila, pa ſe vé! kakor ſe préd taki poprijatlujejo. Deſiravno je namrezh Pilatush le sato Jesuſa k' Herodeshu poſlal, de bi ſe te ſitne toshbe snébil: nezhémerni Herodesh je le vender to na-ſe obernil; de mu Pilatush ſ' tim zhaſt ſkásuje, je ménil, ino de ga nad-ſe povsdiguje.

Ino takó ſhe sdaj ſamozháſt, ſamopríd ino hója sa veſeljam marſikako prijasnoſt nakléple. Pa take prijasnoſti niſo vrédne tega iména. Le v' ſerze, ktiro je zhiſto, ktiro ſamorádzhino, oſhabno, ſamoprídzhino ni, v' ktirimu ni nobene poshélinſke kuge, le v' tako ſerze ſe prava prijasnoſt prime.

115. Jesuſ ino Baraba.

Israelzi v' ſpomín odreſhènja is Egipta ſo navado imeli velikonòzhni prasnik vſelej jetníka ispuſhati. Lepa, zhloveſhka je bila ta navada, zhe ſe je lé vſelej tiſti odbral, ktiriga ſe je bilo nar bol vrédno vſmíliti. Tudi rimſki oblaſtník je vſako velikonózh tega jetníka ljudém ispuſhal, ino ſzér, sa kogar ſo proſili. Torej tudi sdaj ſe veliko ljudí pred Pilatushov dvor napravi, ino ſo glaſ vsdigováli: po ſtari navadi naj jim ga ispuſtí.

Sa to vnóvzhino perlóshnoſt, kadar mu je Herodesh Jesuſa nasaj poſlal, je Pila-

Digitized by Google

tush prezej prijél, ino ſpet Jesuſa otéva. Nekoga med jetníki je imel perpertiga, Baraba po iménu, ki je bil savolo púnta ino vbijáve v' jézho ján.

Tega rasbójnika, vite! vſiga sgublèniga v' obras, vſiga plàſhniga v' ozhí, ki mu je ſhe vbijáviz is njih glédal, perpelájo okovániga, ino Jesuſa, lepiga ino prijétniga, poſtavijo vſhtríz njega, ki ſe mu Bog v' ozhéh vidi.

Ino Pilatush ſe k' duhovſhini ino k' ljudém oberne, ino v' Jesuſa pokashe, rekózh: „ Tega zhloveka ſte mi pergnali, de ljudí sapeluje. Pa v' prizho vaſ ſim ga saſliſhal, ino nizh, zheſar ga tóshite, niſim nad njim dobſl. Tudi Herodesh ni krivize per njemu najdel. Vaſ ſame ſim k' njemu poſlal, ino lejte, nizh ſmerti vrédniga ſe ni dobilo nad njim. Ker je pa ſhega, de vam o velikinòzhi jetníka ispuſham: ktiriga vam ispuſtím, Baraba, rasbójnika ino vbijavza? ali Jesuſa, ki ſe mu Kriſtuſ pravi?"

Tukaj je Pilátushke ſlushabnik vméſt priſhel. Nekoljko na ſtran ga poklizhe, ſporozhíla mu je: „ Ne méſhaj ſe, de bi tí tega pravizhniga obſojvàl. Sakaj veliko savolo njega ſim nozójſhino nozh v' ſanjah prebíla."

To je bilo lepó od Pilatushke, de jo tako Jesuſ ſkerbí, de ſe krivíze bojí, ki jo Jesuſu nakléplejo, ino de je moshá ſe vméſt vtíkati ſvaríla. Kaj ko bi bil Pilatush ta opomín ſposnal! Sej ima Bog pótov ino pótov, po kterih ljudí opomínja, ino od hudiga vſa-

Digitized by Google

ko opominvanje, prav rèzhi, imejmo ga ſpézhi ali zhujézhi, pride sadnizh po Bógu. Kdor reſ húdo zherti, ſe hudiga bojí, le tudi ſánja naj ſe mu.

Tiſti trínik zhaſa, kar je Pilatush ſ' hlapzam govoril, ſo berſh duhóvſhina ino ljudſki ſtaraſhíni sagrabili. „ Baraba proſíte ino Jesuſovo ſmert hotíte," ljudí ſhúntajo ino pregovarjajo.

Kadar ſe tedaj v' njé ſpet Pilatush oberne, ino vpraſhanje: „ ktiriga vam ispuſtím, Baraba? ali Jesuſa? „ povsáme; je vſa derhal v' en glaſ krizhála: Nè tega, nè! Is poti ga! Baraba nam ispúſti!"

Pilatush, tako rad bi bil Jesuſa ispuſtil, je oſtermel, v' drugizh jim rezhe: „ Kaj pa zhém s' Jesuſam ſtoríti, ki ſe mu Kriſtuſ pravi?" Vſi kmalo savpijejo: „ Krishaj ga, krishaj ga!"

„She v' tretjizh rezhe Pilatush: „ Kaj pa je hudiga ſtoril? Nizh ſmerti vrédniga ne najdem nad njim. Pa bízhati ga vender porezhem, potlej pa ga bom ispuſtil." Pa ſtraſhno vpitje vsdignejo, ino s' enim hrupam ſo gnali: „ Na krish ga! na krish ga!"

Pilatush je njih ſili sadnizh odjénjal. Baraba ispuſtí, Jesuſa rezhe pa gnati ino ga bízhati. Ino Baraba je bil ſej vbijáviz!

Tako lè, vite! je to divje ino oſleplèno ljudſtvo hudodélſkiga hudodélnika raji hotlo kakor ljubiga ino dobriga Jesuſa, rasbójnika ino ſpako od zhloveka raji kakor ljudí nar vézhiga dobrótnika, vbijávza raji kakor od ſmerti obudovávza! Ali ravno ta-

Digitized by Google

ka neſpánetna voljítuv je vſaki greh. Vſaki greſhnik ima raji greh kakor zhédnoſt ino krepóſt — raji krivízo kakor nedólshnoſt — raji pogublènje kakor svelizhanje — raji nektire drobtíne zhaſa kakor vézhnoſt — raji pekel kakor nebéſa. Ino pa kar ſe nar ſtraſhnejſhiga da miſliti — Boga ino Jesuſa saversheſ, ino ſe Satanu savéshe!

116. Jesuſ bízhan, s' ternjam vénzhan, ino krishati isrozhèn.

Vojáki deshélſkiga poglavárja ſo sdaj Jesuſa v' ſólno hiſho pelali. Gerdó delati s' kom, snòſti ſe nad kom, je bilo tih divjázhin shídano veſelje. Torej rózhno ſhe vſe druge vojáke poklizhejo, ino vſa derhàl ſe Jesuſa oſuje. Slékli, k' ſtebru pervesáli ſo ga, ino bízhajo ga. Potlej ga oponáſhajo, de ſe je kralja délal. V' ſhkerlátaſt plajſh, taki ſo tiſtikrat kralji namrezh hodili, ga oblézhejo, is ternja ſpletèno króno mu v' glavo potlázhijo, ino naméſt ſzèptara ali kraljúle mu terſt v' roko dajo. Potlej hodijo sdaj ta sdaj un, ino ſo pred-nj poklekováli, ino ga posdravlajo, ino ſe mu pázhijo, rekózh: „ Sdrav bodi, tí Judovſki kralj! " Ino va-nj pljujejo, ino berlúsgajo ga, ino terſt mu is rók pulijo, ino ga s' njim po glavi bijejo, de ſe bol ternjè v' zhèlo ino v' ſanza sadíra. Joj, joj! reſni-

Digitized by Google

ze kralja, kakor bi bil kralj lashníviz, tako ga saſramujejo!

Jesuſ tukaj je pazh lepa podóba nebeſhke poterpeshlívoſti ino krotkoſti! Vſe te grosovínſke krivíze je molzhé ino bres marnjov prebil. De te Bog pomagaj! zhe boshjiga edíniga ſinú v' ternjovi kroni vidimo, bomo ſhe hotli, de bi naſ Bog bres terplénja ino, tako rekózh, po s' róshami natróſeni poti v' nebéſa pélal? Zhe v' njegovo bledo, milo oblizhje miſlimo, ino v' njegovo v' Bogá samákneno, v' nebó saverneno okó, komu ne bo krí v' lize ſtopíla, de naſ le kaka neſpremíſhlena beſeda naſhiga blishniga kmalo she vjesí?

K' sadnimu je Pilatush sraven priſhel, ino ſtorí konez tem krivízam, ki ſo ſe zhes njegovo voljo godíle. Lé viditi Jesuſa, ſe mu she vshálji. Tudi Judam, je ménil, ſe bo vsháljilo nad njim. Rekel je vojákam sa ſeboj iti s' Jesuſam, vun pred dvor gre, ter duhóvſhini rezhe: „Poglejte, ſhe vam ga perpelám, ino ſhe enkrat vam rezhem, de ne najdem nizh krivize nad njim." Jesuſ pride — ſ' kervjó oſhkroptán, rasmeſárjen, veſ v' bolezhínah, s' blédim mertvaſhkim obrasam, ſ' ternjovo krono na glavi, s' ſhkerlátaſtim plajſham po ramah. Tako gerdi ino nezhlovéſhki, je miſlil Pilatush, ſej mende ne bodo! ino s' gjínenim glaſam jim rezhe: „Poglejte, zhlovek!" Kakor bi bil rézhi hotel: „Sej je vender le zhlovek — ne bodite do njega taki nezhlovéſhki! „Sej zhlovéka ſpoſhtujte nad njim. Ali duhóvſhi-

Digitized by Google

na ino njé ſlushabniki ſo vſi v' en glaſ vpili, komej saglédavſhi ga: „Krishaj! krishaj ga!"

Ta nezhlovéſhka oterpnoſt je mogla Jesuſa boléti, de ternjova krona ino tèpesh nè tako. De ſmo zhloveſhki, de imamo vſe v' zhaſti, zhemur ſe zhlovek pravi, slaſti pa ſ' terplénzmi vſmilenje, lé to naſ ljudí ljudí déla. Zhlovek ni vezh zhlovek, v' ktirimu rasvujsdáne ſtraſti te od Bogá v' naſ saſajène obzhutleje saduſhé, poſhášt od zhlovéka po pravízi ſe mu pravi. Divja, derézha svér je on v' zhloveſhki poſtávi.

Pilatush je veſ nejevóljn djal: „Pa ga ví vsamíte, ino krishajte, zhe ga po vaſhi poſtavi gré. Jes ne dobím nizh kriviga nad njim."

Duhovni savpijejo: „Mí imamo poſtavo, ino po ti poſtavi more vmréti — sakaj boshjiga ſinú ſe je délal!" Jesuſ je v' oblizhju ino nóſhi nekaj poſébniga ino boshjiga imel, ki ſe ne da isrèzhi, kar je Pilatusha s' zhaſtjó ino ſtraham do Jesuſa vedno ſkrivaj navdajálo. Torej to ſliſhati, ſe je Pilatush ſhe bol bál. She enkrat pelá v' poſlópje Jesuſa, rezhe mu: „Od kod ſi tí?" Jesuſ molzhí. Pilatush rezhe: „Kaj? meni ne govoríſh? Ne véſh, de imam oblaſt krishati te, ino oblaſt ispuſtiti te?"

Jesuſ je odgovoril: „Nobene oblaſti bi ne imel, ako bi ti ne bila od sgorej dòl dána. Tode, ktiri ti ſo me isdali, imajo vézhi greh."

Digitized by Google

Od ſih mál ſi ga Pilatush ſhe bol ispuſtiti persadéva. „S' to miſijo gre sdaj is dvòra. Ali duhovſhina je kmalo zhutila, kaj miſli; naproti mu she vpijejo: „Tí niſi zeſarjov prijatel, zhe tega ispuſtíſh! Sakaj v' zeſarja ſe púnta, kdor ſe kralja déla.“ Rekli pa to ſo muhaſti duhovni, ker ſo védli, de per zeſarju veljáti mu gre zhes vſe. Ko jih Pilatush to ſliſhi, je bilo s' njegovo pravízo na enkrat per kraju.

Kdor dóbriga, pravizhniga ino lepiga zhes vſe ne liubi, taziga krepóſt ino zhédnoſt ino pa golúfno slato! mnogo ſkuſhnjo prebije, pa ognja nè, ino vender le v' ognju ſe ſkuſha slato.

Pa ſhe ena pride Pilatushu na miſel. Ker ſe s' vſmilenjam ne dajo, jih miſli s' ſrámam omajáti. „Spet rezhe Jesuſa perpelati ino pravi jim: „Vite, vaſh kralj!“ Le viditi ga namrezh je she nevumnoſt toshbe prizhalo, kakor bi mu poſémliſko kraljeſtvo ſtaviti, ali rimſkimu zeſarju zeſarſtvo jemáti bilo v' miſli. Tode saſramba pazh malo koga poboljſha, rasdrashi ga ſhe lé. „She huji ſo vpili ino divjali: „„Spravi ga! — na krish ga!“ „Kaj? vaſhiga kralja bom krishal?“ rezhe Pilatush. „Zeſarja imamo, savpijejo, nobeniga kralja!“ Ino krik duhovnov ino ljudſtva ſe tako naráſha, de Pilatusha prevpijejo, ino ni ga bilo ſliſhati mogózhe.

Pilatush vidi, de nizh ne opravi, ſhe le punt bi vſtati vtégnil. V' ſódni ſtòl torej ſe vſéde, v' poſódi vode ſi rezhe pernèſti,

Digitized by Google

ino v' prizho vſiga ljudſtva ſi roke vmiva. Vſe je potihnilo, vſe gléda, kaj bo. Pilatush je djal: „Jes ſim nedólshen per kervi tega pravizhniga! ví glejte!" Vſe ljudſtvo savpije: „Zhes naſ ino naſhe mlajſhe pridi njegova krí!"

S' tim ſtraſhnimi beſedami ſo, tako rekózh, boshji pravizi sabavváli, Bogá k' maſhovánju isklizováli. Take premiſhlene pregrehe torej, kakor ta morítuv, ſe v' nebó vpijózhe pregrehe imenujejo.

Pilatush jim je ſtaj Jesuſa, ozhitno ino s' ſlóvesam v' prizho zeliga Iſraelſkiga naróda, de je nedólshen, ſposnániga, krishati dal — ino tako ſo ſe boshji ſklep ino preróki ſpolnili: „De bo Jesuſ po nedólshnimu ob shivlenje djan."

Lepó je ſizér od Pilatusha, de ſi je, Jesuſa otét, toljko persadél. Pa shaloſten isglèd veliziga greſhnika per vſimu timu je Pilatush. Vidi ſe nad njim, kam zhloveſhki ſtrah ino prevelíka mehkóſt perpelá.

De bi nikjér ne nalètel, je le s' ovínjki Jesuſa otéti jiſkal, ne vupa ſi ga na ravnoſt odvésati. Ino prav sato ni nizh opravil! Torej — „prav ſtoríti, ino nikogar ſe bati!" — povſód to bodi naſh glaſ.

She takrat, ko je, de duhóvſhino ino ljudí potoláshi, le koljkaj perjénjal — ko je Jesuſa bízhati rekel, de bi ſmert od njega odvernil — she takrat je bilo vſe samujèno. Ljudſtvo ino duhóvſhina ſo kmalo zhutili, de ſe njegova pravíza le vender omája, ino bol ino bol ſi vupajo. Nikolj tedaj perſta gréhu

Digitized by Google

ne podájaj, ſzer te bo sgrábil sa zelo rokó.

Zhiſto véſt imam od nedólshne kervi, je ménil, ker ſo duhovni ino ljudjé vpili, de oni greh na-ſe vsamejo. Pa to je govorjènje vſih hudóbnih ino nesdúſhnih ljudí bilo ino bo. Ne vupaj torej nikolj nikomur, ktiri te v' húdo napravla, ino sraven pa pravi, de on greh na-ſe vsame. S' komur greh ſpolovíniſh, boſh enkrat tudi pekel ſpolovínil.

117. Jesuſ krishan.

Vojáki ſo sdaj Jesuſa prijéli, ino ſhker látaſti plajſh mu isſlékevſhi, ga v' njegovo laſtno oblazhílo oblézhejo, ino pelajo ga krishat. Krish, de ga bodo na-nj perbíli, je ſam mogel nèſti — ino tako po hudodélnikovo, ktiriga k' ſmerti pelajo, gre Jesuſ, vſe ſe ljudí táre okolj njega, ſkosi Jerusalem na ſodíſhe. Sodíſhe je bilo na Zhepínjovzu, po mertváſhkih glavah ſe je tako hrib imenoval, Rimlane ſo mu Kalvár, Judje Gólgata djali. S' Jesuſam vrèd ſo dva druga hudodélnika k' ſmerti pelali.

Vojaki ſo Jesuſa nekaj dálje is meſta pergnáli, pa péſhati jim sazhne pod tésho krisha, ki je bil is tèshkih brunov sbít. Mosh jih ſrézha, Simon po iménu, is Ziréna domá, ki je ravno is polja ſhel. Memo ſe ravná. Pa kar prímejo ga, ino mu krish navalé, ino ga perſilijo nòſiti krish sa Je-

Digitized by Google

ſuſam. On, Jesuſ, ki je toljkim pomagal, sdaj nima zhloveka, de bi ſe ga ſamovóljno podſtópil!

Taki terdi mí ne bomo, jelite, do terpijózhih ljudí! ne bo naſ tréba proſiti, ali pa zlo ſíliti, ampak radovóljni pomósimo! Kakimu terpzu-nadlógo polajſhati, ino pa ſamimu Jesuſu krish nòſiti, vſe eno je to Jesuſu!

Med ljudmí, ktiri ſo sa Jesuſam ſhli, je bilo tudi veliko shénſkih. Jokale ſo. Jesuſ ſe oberne, ino jim rezhe: „Vé Jerusalemſke hzhére! kaj nad mano jokate? Sebe raji ino ſvoje otroke objokujte! Dokler, poglejte! dnevi pridejo, ob ktirih jim ſrézhne porekó, ktire otrók nimajo. Tiſtikrat bodo hríbe klizali: Padite na naſ! ino grizhe: povésnite naſ! Zhe ſe namrezh na selénimu léſu tako godí, kakſhina bo s' ſuhim?"

Vſmilenje s' nedolshnim terplénzam je kaj lepiga ino hvale vrédniga, to je réſ. Pa Jesuſovo terplenje nozhe ravno golih obzhutlejov v' naſ obuduvati. Naſhe svelizhanje hozhe Jesuſ, nè naſhiga mílvanja. Njegovo terplenje viditi naj naſ s' gròso ino gnuſénjam greha navdá. Sakaj, zhe je on, gola nedólshnoſt ino ſvetóſt, on Edínez ozheta, de je greha nápako popravil, tako ſtraſhno terplenje mogel na-ſe vséti, koljka nadlóga bo ſhe le tiſte saděla, ktiri v'ſvojih grehih terdovratni oſtájajo, ktiri ſe svelizhanja branijo, ki ga je Jesuſ greſhnikam perpravil?

Digitized by Google

Vojaki ſo Jesuſu, kadar na Kalvâr s' njim pridejo, vina, s' miro ino shòlzham naméſhaniga, piti dali. „S' to pijazho ſo krishanze mámili, de niſo ſmertnih bolezhín prehudó zhutili. Jesuſ jo pokúſi, pa ne pije, nasaj jo dá. Per lepimu savédu je hotel terpéti ino vmréti, de ſhe do sadniga dobro déla. Taki bi mogel vſaki pravi Jesuſov ſholar biti — ne ſmel bi ſebe glédati, ne ſmel bi márati nè sa trud nè sa bolezhíno, do sadniga pojémleja bi mogel Boga povelízhovati, ino v' zhloveſhki prid delati.

Ino sdaj — joj, molímo jo molímo njegovo ljubesen do nàſ! — krishajo ga!

Hudodélnika ſo tudi potlej krishali, eniga na deſnízi, eniga na levízi, tako, de Jesuſ v' ſrédo pride, kakor bi bil nar huji smed-nju. Ta grosna krivíza tedaj je bila hvala sa vſe toljke dobrote, ki jih je timu naródu ſkasovàl! Pa v' ſrédi tih nesnánih bolezhín, med toljkimi grenkòtami je krotki ino ljubesnívi Jesuſ ſhe okó v' nebó svernil, ino djal: „Ozhe, odpúſti jim, ſej ne vedó, kaj delajo!"

Do ſóls naſ more gjíniti ta neisrezhéna Jesuſova ljubesen do ſvojih mòrzov, zhe ſmo kadaj poſkúſili, kako zhloveka nehvála, obrék ino krivíza boljí! „Samí zhutíti ſmo perſílenî, de je nekaka vézhi, de ni zhloveſhka ta dobrota, ktira naſ tukaj ſovrashnike ljubiti v' pervizh vuzhí. „Sápa od ſtermènja bi nam mogla saſtáti, zhe premiſlimo, de je Jesuſ, kakor sa vſe, zlo tudi

Digitized by Google

sa te ſvoje morívze shivlènje dal! Zhe nam tedaj kako rasshalènje ſerze jé, zhe naſ, de ſe maſhujmo, ſpodbáda, v' Jesuſovo krotkoſt ino v' njegovo ljubesen odpuſhávko miſlimo tiſtikrat! To nam bo vſe kalne miſli pregnalo; mozh, vſo britkóſt prebíti, nam bo dalo, ino po boshje krotko ino ljubesnivo, kakor on, tudi mí bomo odpuſhali.

Kríshanku nad glavo ſe je po rimſki ſhègi vſelej tabla perbíla, na ktiro je bil vsròk ali urshah njegove ſmerti sapiſan. Pilatush, ker ni od Jesuſa nizh hudiga povedati imel, je na-njo sapiſal: „Jesuſ, Nazaréſhzhan, kralj Judovſki, je ta.“ Ta napiſ, po hebréjſko, gerſhko ino latínſko je bil piſan, je veliko Judov bralo. Duhóvſhini ſo ſe te beſede saſrámne sdéle, k' Pilatushu gredó ino mu pravijo, rekózh: „Ne bil bi ſmel piſati: Ta je Judovſki kralj, temozh: Ta je djal: Judovſki kralj ſim.“ Pilatush pa je odgovoril: „Kar ſim piſal, ſim piſal.“

Jude lé oſrámit je bil Pilatush to ſtoril. Pa, boshjo voljo po nevédama je ſpolnil. Sakaj, ſhe v'takó ponísshanimu ſtanu, je Bog hotel, de je Jesuſ Judovſki kralj ino obljubleni Meſija povédan.

Jesuſa kríshavſhi vojáki ſo sdaj njegove oblazhíla vséli, med-ſe jih deljé. Shtiri déle naredé — vſakimu vojáku eniga. Kadar ſe pa do ſúknje pride, ki ni bila ſhívana, ampak v' zélo tkána, ſo djali: „Ne réshimo je ſej, temozh vadlájmo raji sa-njo, zhigava de bo.“

Digitized by Google

Ob ti majhini rézhi lè ſe je prerókova ſpolnila: „Moje oblazhíla ſo med-ſe rasdeljíli, ino ſo sa mojo ſuknjo vadlali.“

Vojáki oblazhíla rasdeljívſhi ſo per krishu ſédli, ino ga várvajo.

118. Jesuſ na krishu.

Jesuſ, okervavlèno ternjovo krono na glavi, ino v' obras bléd ino vpáden, viſi sdaj v' nesnánih bolezhínah na viſókimu krishu. Bol ino bol ſo shebli rane rasganjali, bol ino bol ſe rasboljujejo, ino krí zrè na tla. Vſe ljudí ſe okolj krisha táre, ki ga glédajo.

Duhovni, píſmeji ino ljudſki ſtaraſhíni ſo oſhabno pod krish priſhli, saſmehujejo ga, pazhijo ſe mu: „Drugim je pomagal, ſo djali, ſebi pa ne more. Zhe je Kriſtuſ, ljúbik boshji ino Israelſki kralj, v' prizho naſ is krisha naj ſtópi, ino vérovali bomo va-nj. V' Bogá je vedno savupovàl, sdaj naj ga otmè, zhe je reſ njegov ljubik! Sej je djal ino djal: „Boshji ſin ſim!“ Veliko drujih memo hodijózhih Judov ga je ravno takó kljélo, glave smajvali, ino va-nj ſo vpili: „De te, de te! Tí, ki boshji tempel podèreſh, ino v' treh dnéh poſtaviſh! Sam ſebi pomagaj, ſam ſebi, ino is krisha ſtópi, zhe ſi boshji ſin!“

Tudi vojáki ga saſramujejo, hodili ſo ino mu jéſiha ponujajo, rekózh: „Zhe ſi kralj ino odreſhenik Judov, ſam ſebe réſhi!“

Nedélshnika, kaj! ljudí nar vézhi do-

Digitized by Google

brótnika nè le moríti, ampak poverh ſhe o ſmertinih teshávah saſramovati, ino vmirajózhimu v' lize ſe ſméjati, vézhi gerdòbe ſe pàzh ne da miſliti. Kam vſe zhlovek v' húdo sabrède, zhe véſt ogluſhí, zhe tiſte lepſhi obzhútleje zhloveſhkiga ſerza v' ſebi satáre, ino napuhu, ſovrashtvu, nevoſhlívoſti ino drugim hudim ſtraſtam vrata v' ſvoje ſerze odpré! On, angliſke dobróte bi bil lohka, je potlej po Satanſko hudòben. Lé ſtraſhno to ſpázhnoſt ljudí premíſliti, ino ne bomo ſe zhudili, zhe je bilo vzhlovézhenja, terplénja ino ſmerti boshjiga ſinú potréba, de jih je odréſhil.

Zlo dveh rasbójnikov jeden, ki ſta s' Jeſuſam vrèd krishana, ino, obljubim, kak ſtári v' pregréhah srjavlèni hudodélnik je bil, ga saſramuje ino prekljínja. „ Zhe ſi Kriſtuſ tí, ſe je va-nj pazhil, ſam ſebi pomagaj, ino nama!" Un pa, mladénizh bleso, ino mlád sapelán, ga je ſvaril, ino mu rezhe: „ De ſe tudi tí Boga ne bojíſh, ki ſi ravno v' takimu? Ino pa nama ſe pravíza godí; plazhílo lé prejémava, ktiro najnim délam gre. Ta pa ni nizh hudiga ſtoril." Potlej je Jeſuſu rekel: „ Goſpod! ſpómni ſe mene, kdar v' ſvoje kraljéſtvo prideſh!" Jeſuſ ſe je do sadniga pojémleja ſpokorjènim greſhnikam prijatla ſkasoval, rezhe mu: „ Gotóvo ti povem! ſhe danſi boſh v' Raju per meni." S' timi beſedami mu je Jeſuſ greh odpuſtil, ino obljubo dal, de bo v' tiſti nedólshni ino svelízhani ſtan priſhel, ki ſmo,

Digitized by Google

— de bi tak nè! — s' rajam vrèd po grehu ob-nj prishli.

Boshje posebno naklonílo je to bilo, de sta bila dva hudodélnika s' Jesusam vrèd krishana. Nedólshno nedólshnost med terdovrátnim ino spokórnim greshnikam vidimo lètu vmírati — ino torej vso trójino mogózho smert. Bres dolga ne moremo vezh vmréti; v' svojih grehih vmreti, se vé, de tudi nózhemo; greh tedaj obshalováti ino poboljshati se, nizh druziga nam storíti ne ostane. Tode ne odlashájmo tega do sadne ure. Sakaj eniga samiga zhloveka isgled le imamo, de je bil is kshánja nad greham ino is savupanja v' Jesusa o smertini uri gotóvo she otét. Nikar ne menímo, de je she vse dobro, zhe se le na konzu po máshnika poshle. Vite, kmalo sraven spokórniga vmirávza vidimo zhloveka vmirati, ktiri je, kakor se préd rádo godí, tako vmerel, kakor je shivel, desiravno je sam krishani Jesus per smerti njegovi bil.

Marija, Jesusova mati; Marija, njé sestra, Marija Magdalena, ino smed vuzhénzov edíni preljubi Janes, se ne dajo s' nobeno rezhjó, nè s' sasrámbo nè s' smertino nevárnastjo ovréti, do sodíjha gredo sa Jesusam, ino ozhitno, de so njegóvi, se pokashejo. Svesta ljubesen do Jesusa namrezh se ne vstráshi nè sverkanja nè nevárnosti; terdna je, de ji smert kaj ne more. Stale te sveste ljubesnive dushe — práv kakor britke podobe! — so pod krisham, ino s' koljkim vsmilenjam so v' Jesusa v' timu stanu ino v' tih bo-

Digitized by Google

lezhínah pogledovále, kdo premore to isrèzhi! Njegovi materi slasti (kej namrezh je kaj zhes máterino ljubesen) se godí, kakor bi ji v' obé strani ojster mezh serzé résal. Jesus, ko jih vidi tako eden per drugimu stati, poln mile otrozhje ljubesni pervizh v' mater pogléda, ino s' ozhmí ji v' Janesa mígne ino rezhe: „Vish'ga! tvoj sin!" Vés ljubesniv potlej v' Janesa pogleda, ino mu v' Marijo migne, rekózh: „Vish'jo! tvoja mati!" Ino — de ga svéstiga prijatla, v' shivlenju ino per smerti se lohka na-nj saneséмo! — Janes je Marijo od ſih mál na dóm k' sebi vsél, ino, kakor bi bila lastna mati, je sa-njo skerbel.

Jesus, ljubi moji! je tukaj na sadno uro, kako stariſhe ljubíte, prav prava podoba sa vas. Nè lé v' shivlenju je mater spoſhtoval ino ljubil, ino sa-njo skerbel. Tudi ſhe per smerti jo spoſhtuje ino ljubi, ino skerb imá sa-njo, de Mariji tudi po njegovi smerti ne bo hudó. „Sliſhiſh, sin! „Sliſhiſh, hzhí! tudi tí tako do smerti ljubi ino spoſhtuj mater (ino, se vé, tudi ozheta). — Ino ker stariſhi vézhi dél pred otrózmi vmírajo, tudi na njih stare dní, dokler jim smert ozhí ne satísne, ino v'njih sadni bolésni jim dobro stori, ino vse svoje dní po smerti jih v' zhásti imej. Jesus, povrazhník vsiga dobriga, ki se ni hotel is svetá lozhíti, préden ni, kako stariſhe ljubímo, materi skúſhnje, nam pa isgléda dal, ti bo to tako perpisal, kakor bi bil tí po Janesovo njegovi lastni materi vse to sto-

ril, ali ſtorila. Tudi tebe bo ljubil ino v' zhaſti te imel, ino vſe lepo ti bo povernil, kakor je Janesu, vite! ſvojimu ljubimu, sveſtimu prijatlu povernil.

119. Jesuſova ſmert.

Shé tri ure je Jesuſ na krishu previſil, ino opoldne je she, kar na enkrat ſonze otamní, ſtraſhna tmà je naſtopíla, vſo deshelo pokrije. Vſi Jesuſovi saſmehvávzi ſo ſe preſtráſhili ino vmóknili. Vsídano, plaſhno kakor pred hudim vreménam, je ljudſtvo ſtalo, ino gléda, kaj bo. Tri ure je semlja ino nebó v' nozhi ino tmì. Tudi Jesuſ je mólzhal. Shé je bila vſim to ſtraſhna tihòta! She ſo bile Jesuſu to tri ſtraſhne, britke ure! Jesuſ je bil veſ ta zhaſ v' nesnánih bolezhínah. Neſkònzhne teshave, kaj une na oljſki gori! hodijo na-nj. Tudi tiſti notrajni tolásh ali troſht, ki ſi ga nihzher ſam, ki ga le Bog lohka dá, ino ktiri zhloveka lé ſam per ſtraſhnih terplénjih ſhe opíra, tudi ta tolásh zlo mu je okráten. Vſe terplénje namrezh, kar ga je zhloveku mogózhe, mu je po boshjimu módrimu ſklépu dano poſkúſiti. Ob treh popoldne, kadar rjegovo terplenje do verha perkipí, je Jesuſ perſerzhno, ino s' preljubim savupanjam v' ozheta klizal: „Moj Bog! moj Bog! sakaj me sapuſtíſh?" — ino prav sdaj tudi tmà sazhne minovati.

Digitized by Google

Te beſede ſo pervi konez eden ino dvajſetiga Davidoviga pſalma, s' ktirim je David veliko ſto lét préd vſe to prerokoval, kar Kriſtuſ sdaj terpí. Na glaſ torej nalaſh je Kriſtuſ ta pſalm samòlil, de Jude opominuje, kako sdaj ſamí Davidovo prerokvanje ſpolnujejo.

Pa boſh! vſe je ſlepó! Komej ſe je nebó nekoljko ſpet raſsvetlílo, kmalo nesdúſhini njegovi ſovráshniki kòlnejo ſpet va-nj, ino sashmagujejo ga; kakor préd rasvujsdánzi ſhe dan danaſhni, kteri ob hudimu vreménu trepetájo, kmalo potlej pa ſpet po ſtárim napnéjo. Beſede: „ Moj Bog! moj Bog!" ſo bile po hebrejſko: „ Eli! Eli!" Nektiri okolj krisha ſo te beſede is nevúmnoſti, ali pa ſhe berſh is hudobije nalaſh na robe ſliſhali, ino djali ſo: „ Poſluſhajte! Elijata klizhe." Drugi ſo djali, ino ſe poſmehujejo: „ Zhákite! bomo lé vidili, zhe Elija pride, de ga bo ſnél?" Vite, ljubi moji! tako lé imajo ſhe ſméh s' Jesuſovimi isdihleji, ki ſe mu is toljkaj bolézhe duſhe perglálijo! Vſakimu pravimu zhlovéku bi bili mùsig ino koſt preſhínili. Nesduſhni ljudjé namrezh ſo neobzhútni, ino saſmehváviz ſe nezhéſar ne ána.

Jesuſ, vedózh, de je vſe ſpolneno, kar je bilo od njegoviga terplenja, ino od njegove ſmerti prerokvániga, lé nekaj ſvetiga piſma ſhe nè, je potlej na glaſ savpil: „ Shéjn ſim!" Kmalo bliso krisha je bil jésih v' poſódi. Nekdo vojákov tèzhe, ino, gobo vsévſhi, jo s' jé-

Digitized by Google

siham napojí, na terſt natakne, ino mu jo, de pije, k' vuſtam moljí. Pazh réven ohládlej per taki shgézhi shéji! Shè kak ſerklej mersle vode ga ne' sadéne! Pa ſ' tim ſe je meſto ſvetiga piſma ſpolnilo: „ V' moji shéji ſo me s' jésiham pojíli."

Jesuſ, jéſiha savshívſhi, je s' velikim, terdnim glaſam savpil: „ Dokonzháno je — — Ozhè! v' tvoje roke ti ſvojo duſho isſozhím." Ino to rékevſhi je glavo nàgnil, ino ſe lózhil.

Ino glejte — semlja ſe tréſe, ſhkale pókajo, grobi ſe odpérajo, ino sagrinálo ali kròv, ki je v' tempelnu pred ſvetínjſham viſel, ſe je od ſpod ſtròpa do tal po frédama pretergal!

Sraven ſtojézhi ino s' laſtnimi ozhmí vſe to vidijózhi ſtótnik, slaſti pa, de po zhlovéſhko ni mogózhe bilo glaſú, s' kóljkorim per ti prizhi vſliſhani Jesuſ vmíraje ozhetu duſho isrozhí, je na glaſ Bogú zhaſt dal, na glaſ savpije! „ Gotovo! ta zhlovek je bil pravízhen! je bil boshji ſin!"

Tudi v' vojáke, ktiri ſo bili s' ſtótnikam vrèd per Jesuſu na ſtráshi, je ſtrah vdaril, kadar ſo vſe to, slaſti pa semljo pod ſeboj ſe gibati, ino pezhóvje okólj na kup hrumèti ſliſhali. V' en glaſ s' ſtótnikam vſi preſtraſheni rekó: Gotovo, gotovo! boshji ſin je bil!" Ino vſe ljudſtvo, ki je bilo gledat priſhlo, ino vidilo, kaj ſe godí, je trepetáje na perſi terkalo, ino molzhé ſe raside. — —

Digitized by Google

Ljubi moji! nar vézhi pergódba Jesufovih pergódeb je njegova ſmert. Nebó jno semljo tako rekózh je per-nji grosa obſhla — nebó ſe s' shaloſtjo prevlézhe — semlja ſe gible — ſonze oblizhje sakrije — grosa preletuje vſe ſtvarí — is Boga poſláni ſtrah opade tudi divjáſhke ſerza. Ino kakor je ozhe nekadaj per ſinóvovi ſmerti oblazhila pretergoval, lètu tudi Bog sdaj ravná, sagrinálo v' tempelnu pred ſvetínjſcham, kjer je Bog bil v' prizho zhéſhen, je tudi Bog na dvoje prepáral. Vſi ti zhudeshi ſe nam per ti toljki sgodbi pomudíti velévajo.

Jesuſova ſmert nam v' pervizh ſprizhuje Bogá ozhetovo ljubesen do naſ. Bog, pravi ſam Jesuſ Kriſtuſ, je ſvét tako ljubil, de je ſvojiga edino rojeniga ſinú dal, de ſe, ktiri va-nj verje, vſlédni ne pogubí, ampak vezhno shivlènje imá. Ako bi sdaj lè do tebe ravno to berózhiga kak angel is nebéſ priſhel, ino bi ti to lè saterdno is nebéſ opravil: „Bog te ljubi!" glej vſe nizh bi ne bilo to proti ljubesni, ktiro ti je Bog ſkasal, davſhi v' ſmert sa-te ſvojiga laſtniga ſinú. „Tako lè je Bog ſvét ljubil!" bi ſe moglo s' slatimi zherkami pod vſako britko martro sapiſovati. „Tako je tudi mene Bog ljubil!" naj bo s'ognjénimi zherkami vekomaj tudi v' naſhe ſerza sapiſano. Shive molitve, terdniga ſavupanja, vóljne pokórſhine, gorézhe hvale ino ſerzhne ljubesni smiraj do Boga imejmo sverhano dufho. Sej ga vidimo, de je gola ljubesen!

Digitized by Google

Jesusova smert nam sprizhuje v' drugizh, de nas Jesus Kristus ljubi. „Nihzher, pravi Jesus, nima vézhi ljubesni od té, de svoje shivlenje sa svoje prijatle da.“ Jesus pa je zlo sa svoje sovrashnike shivlenje dal. Sakaj, greh je boshje sovrashtvo, ino vsaki grefhnik boshji sovrashnik. O jémnasta! le v' njegovimu velizhástvu ſi ga miſlimo, ki ga je pred sazhétkam svetá per svojimu ozheru imel, ino s' kákerſhinim ſe je bil na Taborſki gori vef v' luzhi ino svetlosti ino v' nebeſhki lepòti med Mosesam ino Elijatam perkasal; ino sdaj pa ga tukaj na Golgati med dvema televájama sashmáganiga ino saframovániga pòglejmo, s' oternjano glavo, njegov obras v' kervi ino pljunkih, ino njegove dobrótne roke ino noge s' shebli prederte, ino vef njegov shivòt v' kervi ino ranah, ino vſe to is ljubesni do nas, de nas je odréſhil: ali nas ne bo gjínila ta njegova ljubesen? ne bomo ljubili tako nas ljubívſhiga? mu ne bomo pokorni, ker tako dobro s' nami miſli, ino le nashe svelizhanje ino drujiga nozhe ino ne jiſhe?

Jesusova ſmert nam v' tretjizh sprizhuje, kako kaj ſtraſhniga je greh. De je greh kaj hudiga hudiga, nam szer ſhe lastna véſt pravi. Shé per kakimu malimu pregréſhku nam krí v' obras ſtópi, ino le perpovedovati ſliſhati húdo pregreho nas béla obíde, ino pekel, ki ga grefhnik v' lastnimu serzu nóſi, je ſtraſhen, de nizh ſtraſhnejſhiga na svétu. Solsé sapeláne nedólshnosti, nepokóji po hiſhah, vboshtvo sapravlívza,

Digitized by Google

togòtnesha ſvetlo okó, seléni obras nevoſhlívza, presgódni pogrèb neſtrésnesha, gola kóſt ino kósha nezhíſtnika nam po ſvétu okrog naſ vſaki vſaki dan dopovdujejo, kakó greh révo ino britkóſt ino drujiga ne napravla. Rája sguba, ſvètov potòp ob Noetovimu zhaſu, ogenj ſpod néba, ki je meſta pokonzhovàl, sgímba toljkànj kraljéſtev, ino ſhe neisrezhéno veliko drujih ſtraſhnih pergódb, prizha ſo grehove ſtràſhnoſti, kaj drujiga? Straſhen je greh, de ſmert ino pekel nè tako. Po grehu namrezh je ſmert na ſvét priſhla, ino greh je pekel poſtavil. Ino vender kaj je vſe to, zhé pomiſlimo: Tako hud je greh, de ſam vſigamogózhni ino vſigavedózhi Bog ni imel s' nizhémur drugim greha ſtraſhnih naſlédkov isbríſati, de jih je mogel s' ſmertjo ſvojiga edino rojènega boshjiga ſinú. De jo torej greha gerdòbo! Le s' ſmertjo boshjiga ſinú ga je bilo mogózhe popraviti! Bol kakor vſih drujih slégov bi ſe ga mogli bati! Kakſhina ſe bo pa ſ'zhlovekam godila, ktiri, boſh! de bi ga Jesuſova ſmert, ta zhudesh od ljubesni, omezhíla, greh bol kakor Boga ino Jesuſa liubi, ktiri greh na greh nakopáva, kar de bi ſe ga keſàl? Kaj ga neki ſhe hozhe otéti, ker toljka boshja dobrota per njemu ſhe ta nizh ne opravi! Nizh vezh mu ni pomagati, v' brèsen bres dna ſe terklá!

Jesuſova ſmert nam v' zhetertizh ſprizhuje, kako velíziga kaj de je naſha ſvetóſt ino naſhe svelizhanje, kako kaj veliziga s'eno beſédo je ſrézha

Digitized by Google

naſhih dúſh. De jih tréni ljudí! Preſlepí ſo vézhi dél, de bi védli ta dragi biſer ali perl prav zéniti. Godí ſe jim, kakor komu, ktiri dragi biſer najde, pa v' nizh ga prodá ino morebíti zlo savershe, ker mu zéne ne vé. Pa své naj, kàkſhin kralj da terd milijón sa-nj, ino slata ino ſrebra ſtraſhni kùp naj pred ſabo vidi, beſeda obljubim od zhuda mu bo saſtala. Mí pa, ljubi moji! niſmo s' minózhim slatam ino ſrebram, s' drago kervjó nedolshniga, neomádesheniga jagneta ſmo od ſvojih grehov odréſheni, s' Jesuſa Kriſtuſa kervjó je naſhe svelizhanje kúpleno, ktiri je pred ſveta ſtavo per ozhetu bil, ino savolo naſ v' zhloveſhki podobi na semljo priſhel. Kdor to pomiſli, ga more zhaſt, ki nam je odlózhena, s' ſveto groso navdáti. Reſ ſvetimu ino svelizhanimu biti, nobene druge toljke ſkerbi bi ne ſmel imeti. S' vſo mozhjó bi ſi mogel po vezhnimu svelízhanju persadevati.

Vmirajózhi Jesuſ nam je petizh podoba vſih krepóſt ali zhédnoſt, podoba popolnama dognáne ſvetóſti. Koljka véra! koljko savupanje! Skosi vſe ſvoje terplenje ſe ozheta dershí, nizh ga ne premakne. S' molitujo je terplenje sazhél, ino vmirajózhiga pófledna beſeda je pa lé molituv. Koljka vóljnoſt! Nizh laſtne volje nima. Ozhetova volja je tudi njegova. Kar ozhe hozhe, on hozhe. Koljka pokorſhina! „Pejmo, je djal, de bo ſvet vidil, de jes ozheta ljubim!" S' to be-

Digitized by Google

ſedo gre terpet ino vmret, ino vſe je ſtoril, ino vſe preterpel, dokler ne rezhe: „Dokonzhano je.“ Koljka poterpeshlívoſt! Sverkanje ino krivize, ki jih hujſhih ni, je molzhé prebil; nobena jésa mu ne ſkalí miliga njegoviga obrasa, nobene toshbe ni is njegovih vúſt. Koljka krotkóſt! Zlo do kervárjov, doſvojih morívzov ima ſhe ljubesen, ſ' plavimi, mertváſhkimi shnabli ſhe sa-nje ozheta próſi. Koljka ponízhnoſt! Vſe zhloveſhke zhaſti ſe vána, vſe britkoſti prebije, med hudodélnike ga ſhtéjejo, njih poglavár mu pravijo, pa vſe preterpí. Vſa zhloveſhka zhaſt mu ni nizh, de le naſ odréſhi. Koljka otrozhja ljubesen! ſhe vmirajózh je sa mater ſkerbel. Koljka ljubesen, s' ktiro sa prijatla Janesa ſkerbí! s' ktiro ſe s' njim krishaniga greſhnika vſmili! s' ktiro ſe sa vſe ljudí dá! — Zhaſt, veſelje, krí ino shivlenje, vſe da sa-nje — vdíhati ſe da, terne v' glavi, sheble v' ranah, bolezhíne ino ſmert, vſe terpí, de le druge svelízha! Vite tedaj, prezhiſta ljubesen ga je do ljulí ino Boga! Kar v' zelimu ſvojimu shivlenje, to nam je Jeſuſ tudi slaſti per ſvoji ſmerti. — bres mádesha zhiſto serkalo, ki ſe, kakſhini de bodimo, v' njemu vidimo. De bi ſej sjutraj ino svézher va-nj gledat hodili, de bi ſe vedno nad njegovo podobo rasgledováli, de bi ſe ſej mí vſi v' to podobo ſpremenili!

Kako je ſhéſtizh Jeſuſ, kar zhlovek, ſkosi terplenje ino ſmert v' ſvoje velizhaſtvo

Digitized by Google

ſhel, ino ſkosi terplenje ino ſmert ob enimu edine poti k' velizhaſtvu isgled nam dal, to bomo per Jesuſovimu od ſmerti vſtajanju bol saſliſhali. Torej tukaj le ſhe apoſtelna Pavla navuk: „ Jesuſ Kriſtuſ, ako ravno boshjiga biſtva enaka podoba, ki ni ménil nobene zhaſtí Bogú odvséti, de ſe je Bogú enaziga ſtavil, je vender le ſvoje velizhaſtvo oddjál, ino je hlapzhovo podobo na ſe vsél, ino je zhlovek po naſhe bil, ino v' zhloveſhki podobi ſe med naſ perkasal, ino ſe je ſam ponishal ino pokorniga do ſmerti ſe naredil, do ſmerti pa na krishu. Tode Bog ga je pa tudi nad vſe viſózhine poviſhal, ino imé zhes vſe iména mu dal, de ſe njegovimu imenu vſe koljéna vklanjajo, v' nebeſih, na semlji ino pod semljo, ino de vſi jesíki Bogu h' zhasti ſposnávajo: „ De on, Jesuſ Kriſtuſ, je goſpod! "

Tako lê imamo bukve nad vſako britko martro, vſe naſ vuzhé, kar potrebujemo — nekako ſveto piſmo je vſaka britka martra, boshjo beſedo berèmo v' njej. Torej lepa, zhaſtítliva je kerſhanſka ſtara navada, ſveto britko martro na bolji kraj v' hiſhi kam dévati, vmirajózhim jo v' roke dajati, ino zlo tudi na grobóve krishe poſtavlati. Bogabojézh poglèd va njo naſ k' dóbrimu obuduje, naſ od hudiga odverne, naſ med terplenjam prevedrí, naſ ob ſmerti pokrepzhá, ino da zlo grobém vedriga nekaj ino veſeliga!

Digitized by Google

120. Jesusov pogrèb.

Kadar so Jesusa ino una hudodélnika kríshali, je bilo pred velikonozhno sebóto tisti dan. Perpravlánje je bilo k' velikonozhni sebóti. Velikonozhnih prasnikov vélki prasnik ino Israelski pervi velikonozhni dan je bila. De trupla zhes prasnike na krishu ne obvisijo, so Judje do Pilatusha pròsit poslali: De naj kríshankam koljéna rezhe sdrobíti, ino jih is krishov snéti ino pokopáti. Pilatush da vojákam povelje.

Jesus bi bil s' hudodélnikama vred kmalo na sodíshu pokopán, ino she poshtèniga pokopalísha bi ne bil dobil. Tode v' Jerusalemu je bil bogàt mosh, Joshef, is Arimatéje doma. Imeníten sbórnik je bil, ino ni bil v' druiih sbórnikov svet ino djanje pervóljil. Jesusov vuzhéniz je bil, tode is strahú Judov na skrivnimu. Bogabojézh, pravizhen mosh je bil, ki je tudi v' boshje kraljéstvo vupal.

Joshef ſi pogúm vsame, h' Pilatushu gre, ino ga sa Jesusovo teló prósi. Pilatush se je zhudil, de je Jesus she mertev. Po stótnika poshle, ino ga vprasha: Zhe je res she mertev? Stotnik mu pové, ino Pilatush je v' Joshefovo proshnjo dovóljil, ino mu prezej teló dati vkashe.

Vojaki, ki jih je bil Pilatush poslal, pridejo mej tim na sodíshe. Potókli pervizh so enimu, ino potlej drugimu koljéna, ki

Digitized by Google

ſta bila s' Jesuſam vred krishana. Kadar do Jesuſa pridejo, ga mertviga vidijo. Ne rasbijejo mu torej koſtí. Pa vojákov eden mu je ſtran ſhe s' ſúlizo prebódil, ino krí ino voda ſe mu je is ſerza vljila. Od ſmerti Jesuſove ſ' tim ſo ſe hotli do terdniga preprízhati.

Tudi ob tim — sakaj Jesuſovo terplenje je bilo do vſake sgódbize prerokováno — ſta ſe dva méſta ſvetiga piſma ſpolnila. Eno meſto je od velikonòzhniga jagneta sapovedovalo, Jesuſova podoba je bilo: „ Nobene koſtí mu ne ſméſte slomíti. " Drugo meſtó govorí: „ Pregledali ſhe bodo, koga ſo prebòdili. "

Mej tim — she vézher ſe je delalo — pride Joshef na ſodíſhe, tenjke tenjke, drage tenzhíze je kupil, de jo, Jesuſa pokopat, pernéſe. Nikodèm, pred tremi létmi she je bil po nozhi enkrat k' Jesuſu priſhel, ino she takrat mu je Jesuſ ſvojo ſmert pravil, ſe sraven perdrushi, ino je okolj ſto líber míre ino alúnta pernéſel. Ta dva pravizhna mosha tedaj ſta Jesuſovo teló, ino njuni ſlushabniki jima pomagajo, lepo slohkama is krisha ſnéla, ino s' drago diſhávo vrèd, po ſhegi tiſtih zhaſov per pogrébu imenítnih ljudí, ga v' tenzhízo povijeta.

Bliso Zhipínjovza, na ktirimu ſo bili Jesuſa krishali, je Joshef lep ino velik vert, ino na vertu sal grob imel, ki ſhe ni nikolj merlízha v' njemu bilo. V' lepo proſtórno ſténo je bil narejèn, ino, kakor v' hiſho, po konzu ſe je lohka va-nj ſhlo. Mé-

Digitized by Google

ſto sa truplo je bilo v' ſténo isſékano, de je merlizh v' njemu leshal, kakor bi na pósteli ſpal. Joshef je bil ta grob sa-ſe dal isſekati, ſam danſi ali jutri je v' njemu miſlil pozhivati. Ker pa je zhaſ pertiſkal, ino ſe she ſebótni prasnik sazhénal, ſta Joshef ino Nikodém Jesuſovo teló va-nj djala. Potlej pervaljitá velik kamen, ki je bil v' duri perpravlen, pred vrata, ino domú ſta shaloſtna ſhla.

Marija Majdalena, ino nekoljko drujih bogabojézhih shén ſo Jesuſovo teló do groba ſpremíle — vſe v' ſolsah, ſe vé. Od britkósti ino shaloſti vtrúdene ſo na vertu ſpréd proti grobu ſédle, ino ga v' grob dévati gledajo. Tudi one bi mu bile kaj poſledne zhaſtí rade ſkasale. Skleníle torej ſo per ſebi, diſháv ſhe nakupiti, ino, kar ſe sdaj v' náglizi ni moglo sgoditi, Jesuſovo telo, berſh ko ſebóta mine, ſhe vſe lepſhi opráviti. Sakaj ob ſonzhnimu sahódu je ſebóta naſtopila, ino v' ſebóto je bil veſ opravik prepovédan. Judje namrezh ſo dan od sahóda do sahóda ſonza sazhenáli, nè po naſhe od polnozhí do polnozhí. S' to miſljo ſe shaloſtne tudi shené domú vernejo.

Drugi dan torej, to je ſhe tiſti dan, kmalo po ſónzhnimu sahódu, ſe duhovni in Fariseji sberéjo, k' Pilatushu jih gre, ino mu rezhéjo: „Goſpod! Ena nam ſhe le sdaj na miſel pride. Ta golùf je djal, dokler je ſhe shivel: V' treh dnévih bom ſpet vſtal! Vkashi tedaj grob do tretjiga dné s' ſtrásho oſtaviti, de ke njegovi yuzhénzi ne pridejo,

Digitized by Google

de trupla ne vkrádejo, ino ljudém ne rekô: De je od ſmerti vſtal; ino de poſledna smotnjáva bujſhi ne bo od perve." Pilatush je djal: „Náte ſtrasho! Pojte ino grob saſtráshite, kakor véſte ino snaſte" Ino ſhli ſo, ino savarjejo ga, ino ga s' vojáki oſtavijo. Ino pa, de ſe bres njih véda ſej nizh ne premákne, ſo ſhe kamen poverh zapezhátili.

Popiſ Jesuſoviga terplenja hozhemo s' Davidovo ino Isaijavo prerokujo od Kriſtuſoviga terplenja ſklèniti, lepſhi bi ga ne mogli. David ino Isaija, obá imata v' vèzh krajih Meſijovo terplenje v' miſlih. V' eden ino dvajſetimu pſalmu ga David tako lè govorézhiga popiſhe:

„ Moj Bog! moj Bog! sakaj me sapuſtíſh?
Delezh od otétja je glaſ mojiga jéka.
Moj Bog! po dnévi klizhem, pa ſe n'ogláſiſh;
Po nozhi, pa ni ga sa-me pokója.
„Svet ſi tí,
V' ſrédi hvál Israelſkih prebívaſh.
V' té ſo vupali naſhi ozháki,
Savupváli ſo, in pa otéval ſi jih;
V' té ſo klizáli, ino réſhvani ſo b'li,
Vupali v' té ſo, ter niſo na ſramòt' oſtajáli.
Le jes ſim zherv, nè zhlovek,
Ljudí saſméſhik, ljuſtva oponàſhik.
Pázhijo v' mé ſe, koljkor me jih gléda;
Vuſta krivijo, s' glavo smajujejo:
V' Bogá je savupal, otmuje naj ga,

Reſhuje naj ga, ſej je ljubik njegov!
Pa reſ is teléſa she matere ti ſi me vsdígnil
Máter' per perſih ſi ſvéſt bil she moja,
Tebi v' naróżhe rodíl ſim ſe shé;
Od teléſa matere tí (réſ) ſi moj Bog,
(Ino jes pa ljubik tvoj réſ).
Ne vmikaj ſe od mene,
(Smert'na) teſháva je bliso, pa ni pomozhníka.
Junzov velíko me je obdalo,
Baſhanſki rogázhi ſo me obſuli;
Shrélo v' mé ſo odperli,
Lévu tergajózhimu, rjovézhim' enáko.
Vodi ſim enako raslít,
Vſe raskleníle koſtí ſo ſe moje,
Vóvſku enako ſe taja ſerze po meni,
Kakor zhepínja mi ſahne mozh moja,
Ino jèsik ſe mi neba prijéma;
V' ſmertino parſt me polágaſh.
Oſtopílo me je pſov,
Shára me je hudobnih oblégla.
Prebòdli ſo mi roké in nogé.
Vſe koſtí ſi preſhtéjem na ſebi.
Oni pa gledajo, nagledujejo ſe me.
Moje oblazhila ſi med ſe deljé,
Ino vadlájo sa ſúknjo mojò.
Tí pa ne bodi delezh, o Bog!
Tí, moja mozh! pomagat mi hiti.
Otmi moje shivlenje od mezha,
Pſam moje edíno is rók.
Réshi me lévu ſpred shréla,
Od rogóv ſamorógov révesha mene.
Pravil bom bratam tvoje imé,

Digitized by Google

V' ſrédi sberálſha te hvalil.
Torej, ví bogabojézhi! hvalíte Bogá,
Vſi Jakopovi mlajſhi pojte mu hvalo,
Podród Israelov veſ ſe ga bój!
Ni je sanizhoval, ni nè ſtudil revesha reve,
Ino ni ſkril od njega ſvoj'ga oblizhja,
Vſliſhal ga je klizhejózhiga v' ſé.
Od tebe bo moja hvala v' velkim sberálſhu.
Svoje obljube v' prizho njegovih vérnih opravlam.
Jejte torej, réveshi! ino naſitujte ſe,
Hvalíte Boga, ví njegovzi,
Vekomaj shívi vaſhe ſerzé!
Spomnuje ſe, h' Bógu ſprebrázha ſe vſa ſhirjáva semljé,
Pred tvoje oblizhje padajo vſi ajdovſki rasródi.
Bogú gre namrezh kraljéſtvo,
Ajdam bo kralj.
Vſi jedli, molili bodo, semlje veláki;
Pred nj poklekováli,
Kar jih je v' prahu,
Kar je bres shívesha dúſh.
(Njih vſih) podród mu bo ſlushil,
V' Gofpodov sárod perſhtét.
Nahajalo ſe jih bo, rasklizovali bodo véro njegovo,
Naródu, ki ſe bo rodíl, to, kar je ſtoril."

Tako lè je David jésar lét pred Kriſtuſovim rojſtvam prerokoval, kar ſe je od oljſke gore do krisha ino na krishu s' njim

Digitized by Google

toljko lét potlej godilo. Israelzam je Bog toljkrat ozhitno pomagal, le Mesija se sdí od njega sapushèn. Pa njegov ljubik je le vender. On ga je she is matere dal, she na maternih persih pred Herodesham obvarval, ino she per rojstvu je svojiga sinú v'njemu sposnal, ino torej v'spomín, de je njegov sin, po shegi nekdajnih ozhetov, tako rekózh, na rózhe ga vsél. Mesijove sovrashnike David perméri hudim divjim volam is Bashanskih gorá, lévam, samorógam ino divjim psam, osuli so se ga. — Glédaviz bi ne bil Jesusoviga terplenja na krishu bol na tanjko mogel popisati, kakor ga je David tavshent lét poprej. Vse nam popishe: kako ga bodo oponashali, kako se va-nj pazhili, kako ga na krish rastegováli; vsaka koshíza se mu bo lohka preshtéla: kako mu roke ino noge prebijali. Popishe nam vso njegovo notrajno britkost, njegovo shéjo, njegove bolezhíne od pretégneniga shivòta, Judov veselje nad njega terplénjam; kako si bodo njegove oblazhila deljili, kako sa njegovo suknjo vadlali ali lósali i. t. d. Tudi pové nam, sakaj de bo ljubik boshji toljko terpel. Stare boshje obljube, zhloveka odreshiti, namrezh je na-se vsél, te bo opravil. — Ino potlej se bodo tudi ajdje, vélki ino mali, k'Bogu spreobrazhali. Boshje kraljestvo se bo po vsi semlji rasshirilo. Tudi ajdje bodo v'Bógu svojiga kralja sposnali. To boshje kraljestvo, kakor pogósto Jesus v'svojih prílikah, tudi David v'podobi tukaj gostvánja popishe, ki je ves svét

Digitized by Google

k' njemu pováblen. Tudi réveshi ajdje, vélki ino mali, ga bodo jedli, to je, dobrote tega kraljeſtvá vshivali.

Tudi prérok Jsaija ſedemſto lét pred Kriſtuſovim rojſtvam je Kriſtuſovo terplenje, njegovo ſmert, njegov pogréb, ino vsróke ali urshahe tega terplenja tako lè prerokoval:

„Glejte! moder bo (Meſija) moj hlapez, imeníten, velik, slo zhaſtitliv. Pa, toljko ko jih je ſtermélo nad njim, pokashen bol, kakor ktiriga moshá ſi bodi, je njegov obras, njegova poſtava bol, kakor zhloveſhkiga otroka ktiriga ſi bodi. Tako lè odreſhuje on veliko ajdovſkih naródov. Kralji ſi vuſta nad njim satiſkajo, kér vidijo, kar ſe jim ni nikolj pravilo, ino svedujejo, kar nikolj niſo fliſhali."

„Kdo nam verjame, kar osnanujemo? ino boshja roka komú ſe odgerne, (kdo jo ſposná per vſih toljkih zhudih)?"

„Kákor mladíka (is poſékaniga ſhtóra) poganja pred ſeboj (is satertiga, obóshaniga Davidoviga rodú); kakor koreníne obráſik is saſuſhène parſtí."

„Nizh poſtávniga ni na njemu, nizh berhkiga; gledamo ga, pa nizh ga ni vidniga, de bi ga sheléli. Njega sanizhka! odmézhka moshov! njega bolezhínovza, ſ' terplenjam le v' snánju! enákza ſkrivávzu ſvojiga oblizhja od naſ! njega sanizhka! Torej ni ga naſ bilo mar. (Posémliſkiga kralja s' poſvetno zhaſtjó ino oblaſtjo bi mí Judjé le radi)."

Digitized by Google

„Pa naſhe betéshe na-ſe vsél, naſhe bolezhíne je na-ſe sadél. Gobovimu enako, ſmo miſlili, je vdárjen, od Bogá tèpen ino potlázhen. Pa savolo naſhih krivíz je prebòden, rastert savolo naſhih pregréh; nam k' miru (naſha) pokóra je na njemu, ino s' njegovimi prógami ſmo mí osdravleni."

„Zhédi enako vſi ſmo ſe bili sgubili, vſaki po ſvoji poti ſe obrazhali; Bog pa je na-nj greh svernil vſih naſ. Dólg ſe térja, ino ponishal ſe je, ino vuſt ni odperel, kakor ovza, ki je na plòh pelána; ino, kakor jagne pred ſtríshzam molzhí, ni vuſt odperel."

„Is perpére ino ſòdbe ga vlézhejo! kdo popiſhe njegove (nevſmílene) tedánjze? Odrésan odrésan je is shivih deshele! Sa greh mojiga ljudſtva je s' ſmertjo vdárjen."

„Per hudodélnikih ſe mu namenuje pokopalíſhe, pa per bogátimu bo imel ſvoj grob, ker ni nizh kriviga ſtoril, ino ni bilo nobene golfije v' njegovih vuſtih. Bog ga je hotel s' terplènjam vdáriti."

„Kadar pa da shivlenje v' greha dólg, bo otrók vidil, nikolj nè odshivel, ino boshja volja (boshji ſklep) ſe bo po njegovi ròki ſrezhno iſhla. Po terdimu délu bo ſadú vidil do ſitiga. S' ſvojim ſposnánjam jih bo veliko opravizhil pravizhni moj hlapez, ino on je njih grehe nòſil."

„Torej v' delesh veliko (naródov) mu bom dal, ino mogozhnáke v' róp bo dobíl, ker je ſvoje shivlenje v' ſmert dal, ino hudodélnikam perſhtét bil, ker je njih mnoſ

Digitized by Google

gih grehe na-ſę vsél, ino sa greſhnike profil."

Ljubi moji! Isaija, jelite, bi ne bil mogel Kriſtuſoviga terplenja bol v' shivo popiſati, ako bi ga bil terpeti glédal? Velik, zhaſtitliv bo Meſija, vſe bo nad njim ſtermélo. Pa sadnizh bo savershen. Judje bodo posemliſkiga kralja sheléli. On ne bo taki. Sato ſe jim bo ſtudilo nad njim. Greſhnik ſe jim bo sdél, ino menili bodo, de njegove grehe Bog tépe. On pa bode dolg naſhiga greha plazhoval, sa naſ bo terpel. Ino kadar isterpí, bo kmalo po ſmerti she zheſhén, nè med hudodélniki na Kalvarju, per bogatimu bo grob imel. Narodi ino narodi, tudi kralji, knési ino velkíni tega ſvetá bodo va-nj verovali, ino boshje kraljeſtvo ſe bo po dólgimu ino ſhirókimu rasraſhalo. Pa zhimú bi vam veliko raslagal, kar ſamí vidite? Le Isaijove beſede: enákiz je ſkrivavzu ſvojiga oblizhja od naſ, bi vam vtegnile tamne biti. Toljko hozhejo rezhi, kakor: gobovimu je enak. Gobovi ljudjé namrezh ſo mogli s' savítim obrasam hoditi, de ſe jih je vſaki od delezh ognil: nikámor med ljudí niſo ſméli. To bolésen imeti, ino pa per Bogu v' ozhitni saméri biti, je bilo po Judovſkih nevumnih miſlih vſe eno. Jsaija nam torej ſ' tim beſedami oboje, Jesuſovo ſtraſhno terplenje, ino Judov ſlepoto popiſhe, ktirim ſe bo Jesuſ bol ko bo terpel, bol greſhnik ſe sdel, ino bol ko ga bodo ſtiſkali, bol ſe bodo Bogu perkupiti menili.

Digitized by Google

Jesuſovo od ſmerti vſtajènje, Jesuſov vnebohòd, prihòd ſvetiga Duhá.

121. Boshji angeli ino bogabojézhe shene per grobu Jesuſa vſtávza.

Jutro tretjiga dné, ino lepo, obljubim, de pervi ſtvarni dan ne lepſhi, je sadnizh napóknilo. Ino léj, potréſ je, Angel Goſpodov prile is nebéſ, h' grobu je ſtopil, kamen odváljil, ino na-nj ſédel. Oblizhje ſe mu ſvéti kakor blíſk, njegovo oblazhílo ſe bleſhí kakor ſneg. Od ſtrahú okamnéle, kakor bi bile mertve, ſo ſtraſhe, popádale ſo, ino potlej sbeshé. Jesuſ pa gre is mertviga v' novizh shiv ino povelízhan is groba.

Une dobre shene ino svéſte Jesuſove vuzhénke, ki ſe niſo, dokler ni bil pokopan, od njega ganíle, ſo bile s' sarje sasnávo is meſta odrſnile, ino grob objiſkat, gredó. Dragih diſháv ino masíla ſo bile nakupile, Jeſuſovo telo gredó v' masílo dévat, poſóde neſèjo v' rokah. Shaloſtne ino pobíte govoré po poti med ſeboj. „Pa, kdo nam bo, ſo med drugimi rezhmí djale, ka-

Digitized by Google

men ſpred vrát groba odváljil!" Velik velik je bil namrezh.

Pa komej ſtópijo na vert, kar vſe kmalo oſtermé. Odvaljen vidijo kamen! Oparjene gredó v' grob, ino, to ſe vé! nikjér ni Jeſuſoviga teléſa. She bol ſo bile shaloſtne, pa lepiga mladénzha saglédajo v' grobu na deſni ſtrani, v' dolgimu, kakor ſneg, belimu oblazhílu. Angelz je bil, tode tega ſhe niſo védle. Stermó ga gledajo, vſe ſo preſtraſhene, kar na enkrat ſhe dva druga angelza sraven njega ſtojtà. Njuno oblazhílo ſe je kakor bliſk ſvetílo, tàmni grob je veſ v' ſvetlòbi. She bol jih je ſtrah, ſe vé; vmíkajo ſe, bleſhí jih, od ſvetlobe ſo ozhî po ſebi vergle.

Ali pervizhini angel jim lepó ino prijasno rezhe: „ Vé ljube! ne bojte ſe! Jeſt vém, Jeſuſa jiſhete, Nazareſhzhana, ki je bil krishan. Zhimú jiſhete shiviga per mertvih? Vſtal je, kar je préd pravil. Balte, ino kraj poglejte, kamor ſo bili Goſpodovo teló poloshili, ino pomiſlite, kaj vam je préd pravil, dokler je ſhe per vaſ v' Galileji bil: Zhloveka ſin more greſhnikam v' roke isdan ino krishan biti, tretji dan pa sopet vſtati. Torej urno pojte, ino vuzhénzam ino Petru osnaníte: Vſtal je, pred vam gre v' Galilejo, ino vidili ga bote, kakor vam je rekel. Glejte, ſkuſili bote, de je vſe tako, kakor vam pravim."

Shéne, tako prijasno ko je angél s' njimi govoril, ſo bojézhe ino trepézhe, kar ſo mogle, is groba hitéle, vſe sbeshé. Sa-

Digitized by Google

kaj velik ſtrah jih je opádel — ino pazh lohka je to per tazih perkasnih is uniga ſvetá! — Pa pozhaſi ſi sopet od ſtrahú odſòpejo, v' Jesuſove beſede ſo miſlile, ino koljkorſhin je bil lihkar ſtrah, kmalo ravno toljko je njih veſelje sdaj.

Ljubi moji! Bog je Jesuſovo vſtajénje, prav kakor ſe je sa njegoviga edinorojeniga ſinú ſpodóbilo, oſlávil ino povelízhal. Spod ſijózhiga jutrajniga neba ſo ſe s' boshjo ſvetlòbo obſónzheni angeli perveſelíli, semlja, v' ſpomlád po prásnizhno oblézhena, je trepetála, kakor bi bila boshjo blisho zhutila. Pa vſa lepòta neba ino semlje, ſhe kàko tako lepó ſpomládino jutro, pàzh komej le ſénza je bilo proti lepòti ino proti velizhaſtvu vſtavza Jesuſa.

Jesuſovo vſtajénje je pa tudi pèzhat, de je Jesuſ reſ od Boga poſlán. Kadar je bil v' pervizh po Meſijovo v' tempel priſhel, je she Jesuſ govoril od tega ſprízhika: „Poderíte ta tempel, je djal, ino jes ga bom v' treh-dnévih sopet poſtavil.“ Njegovi ſovrashniki ſo ga vmorili ino do groba perpravili, sato, ker ſe je boshjiga ſinú imenoval. Sdaj, vite! ga je Bog v' shivlenje prebúdil ino pokasal, de je reſnízo Jesuſ govoril, de je reſ njegov ſin, vezhniga Bogá ſin. S' vezhi zhaſtjó bi ne bil mogel Bog Jesuſu pravize ſtoríti, ne bil bi mu mogel s' vezhi zhaſtjó dati ſovrashnikov premagati, ino naſhiga ſvelizhanja dokonzhati. Jesuſovo od ſmerti vſtajénje je

Digitized by Google

obveljáva nedólshnosti ino reſnize zhes lásh ino hudobijo.

Jesuſovo od ſmerti vſtajènje nam je porok ino ſprizhlej drujiga shivlenja po ſmerti. Spet shiv po ſmerti je is groba priſhel, ino ſmerti premagávza, ino noviga boliſhiga shivlenja sazhénza ſe pokashe. Kakor ſe je Jesuſova beſeda: „Jes bom vſtal," ravno tako ſe bo tudi Jesuſova beſeda ſpolnila: „Ví bote vſtali!" Kakor je ſad greha ſmert, bo tudi ſad odreſhènja vezhno shivlenje.

Jesuſovo vſtajènje je pa tudi lepa podóba naſhiga vſtajènja. Kakor je Jesuſ povelízhan, ſ' ponebéſenim teléſam, lohek ino nébnat, is groba priſhel, ino, vite! kakor on nizh vezh ne vmerje: tako bodo tudi pravízhni ſ' ponebéſenim teléſam vſtali, ki ne bo vezh va-nj nè bolezhíne nè ſmerti. Tudi k' njih grobam bodo angelzi perſtopili, vſtavſhih ſe veſeljíli, ino vekomaj nevmerjózhim po bratovſko jim v' roke ſegàli.

Tude ſhe to ſhíne v' ozhí, de je ravno jutro perhajalo, de ſe je ravno ſpomlád sbudovála, de ſe je ravno vert obzvétal, kadar je Jesuſ od ſmerti vſtal. Vſtajènja, vite! lepa lepa podoba je vſe to. Dokler, le poglej, moje dete!

Vſako jutro sbuduje v'nozh ino ſpanje satoplèno semljo k' novimu shivlenju. Tako lè bo njega dní pravo jutro napóknilo, kadar bodo vſi, ktiri ſo v' grobéh, glaſ saſliſhali: „Sbudíte ſe!" Kdor bi ſonze

Digitized by Google

v' pervizh sa goro iti vidil, bo komej verjél, de se bo she kadaj perkasalo. Ino glej! v' novi svetlobi lepo ino mogózhno persija na nebó. Ravno tako bodo pravizhni, ki po grobéh pozhivajo, vstali, kakor sonze se bodo svetili.

Vsaka spomlád, tako rekózh, je vnózhino stvarjènje. Sémlini obras se prenoví, golo, mertvo drévje se prebudí ino v' pérje ino zvétje oblézhe, ino flétnih shiváliz ino shiváliz pershiví is sémlje, ki so kakor v' grobéh po sími v' njej oterpnene leshale. Prasnik vse stvárjene rezhí, tako rekózh, obhajajo po shirókimu ino dolgimu, ino uno nashe lepshi vstajènje nam pomenujejo.

Zlo vert pred pragam, ino pa vsaka njiva, ino vsaki travnik bukve so, kaj drujiga? Vsako peréfize, vsaka traviza po njih nam nashe vstajènje is groba ino nashe vnózhino shivlenje na vuhó shepta. Kakor po vertu sémena v' gredé ali na polju v' brasde, se, tako rekózh, tudi ljudjé v' grobe séjejo. Kakor sernize po gredah ali njivah spod semlje oshivi, ino se vsiga mertváshkiga odpravi, ino gre v' rosho ali klas: tako bodo ljudjé nekadaj po boshjih vertih ino njivah, po brítofih, vstajali. „Pshenízhno serno, je djal od vstajènja Jesus, zhe pod sémljo ne pade ino ne vmerje, ne rodí sadú; vmervshi pa rodí veliko sadú!"

„Glej me, vstala sim! Po moje je Kristus vstal! Po moje bosh tudi tí, o zhlovek, vstal!" nam pravi vsaka rosha na

Digitized by Google

vertu, vſaki klaſ na njivi, vſaka tráviza v' ſenoshéti.

Tako lepo lé ſe oboje boshje bukve ſternejo, natora ino evangelj. Natora ino evangelj oba eno nam pravita. Tudi to lé je lepo, vite! de ſe velikonòzhni prasnik, ta prasnik od ſmerti vſtajènja ino lepe nevmerjózhnoſti, ravno tiſti zhaſ létine obhaja, kadar perve lepe rudezhkaſte ino béle maré-tize ino ruméne jiglize tudi sémlino od ſmerti vſtajènje perosnánijo!

122. Jesuſ ſe Mariji Majdaléni perkashe, ino potlej tudi drugim shenam.

Marija Majdaléna, svéſtih Jesuſovih vuzhénk nar sveſtejſhi vuzhénka, ſe je bila, préden druge shené, ſhe v' mráku, ko ſe je komej sarja napózhila, vſa shaloſtna ino sgol ſama do Jesuſoviga groba na pot ſpravila. Torej, préden druge shené, je bila per grobu.

Pa, videvſhi, de je kamen odváljen, ino grob prasen, ſe preſtráſhena k' Petru ino Janesu verne, natvégama jima gre povédat. „Goſpoda ſo is groba vséli, pershaluje k' njema, ino kdo vé, kam nèſli!" ino na náglim ſe h' grobu nasaj ſpuſtí. Druge shené, ktire ſo bile po njéj h' grobu priſhle,

Digitized by Google

ſo mej tim she ſpet odſhle, ino nikogar ni bilo. Sama torej svunaj prasniga groba poſtojí, jokala je, de ſolsa ſolso pobija.

Jokajózh ſe nekoljko vklóne, ino ſtrahama v' grob pogléda, kar dvoje angelov sagleda. V' belo ſta bila oblézhena, ino jeden je ſedel, kjer je Jesuſ glavo, jeden, kjer je noge imel.

Prijasno ji rezheta: „ Shèna! kaj, jókaſh?"

Majdaléna je bila v' toljki shaloſti, de je angelov perkasen nizh prav ne basne. Vſa v' Jesuſa je samiſhlena. „Joj, mojiga Goſpoda ſo vséli, je djala, pa jes ne vém, kam ſo ga djali!"

To rékevſhi ſe shaloſtna od groba oberne ino ſolsé ſe ji vlivajo, kar Jesuſa pred ſeboj ſtati sagleda, tode ne posná ga ſhe.

Jesuſ ji rezhe: Shena! kaj jokaſh? koga jiſheſh?"

Jesuſ ſe ji je bil v' ptuji poſtavi perkasal, ino Marija je menila, de je vertnar morebíti; odgovorí mu: „ Lejga, Goſpod! zhe ſi ga tí vsél, povéj mi ſej, kam ſi ga djal, de ga ſpet na méſto nèſem."

Jesuſ ji sdaj po ſvojimu ljubesnívimu njéj snanimu glaſu rezhe: „ Marija!"

Ko bi trènil, ga je ſposnala. Vſa ſama is ſebe samáknena savpije: „O jémnaſta, moj vuzhenik!" ino proti njemu ſe ispuſtí, ino pred-nj ſe ſoſéde, ino koljénov, kakor bi ſe ga ſpet sgubíti bala, ſe mu okljéne.

Digitized by Google

Jesuſ ji je rekel: „ Ne dershi ſe me tako; ne grém ſhe nè k'ozhetu (ſhe oſtanem ſhe per vaſ kàk zhaſ.)"

Pa ſosnániti jo le vender hozhe s' miſljo, de ga bo lé ſhe kaj zhaſa na semlji vidila, de on, ako ravno shiv, vender vezh ni tega shivlenja, ampak de ſkorej v' nebeſa pojde. Rezhe ji ſhe tedaj: „ Idi k' mojim bratam — tako je ſvoje vuzhénze imenoval — ino povej jim v' mojimu iménu: ‚Skorej ſe bom k' mojimu ino vaſhimu ozhetu vsdignil, k' mojimu Bogu ino k' vaſhimu Bógu!" ino kar ſpred ozhí ji sgjine, ino njena shaloſt pa ſe je v' veſelje, de ga noben zhloveſhki jesik ne isrezhe, ſpremenila. Pregjínena, kakor bi bila v' Raj preneſhèna, je ſtala na Joshefovimu vertu, ki ſta ſe jutrajno ſonze ino rôſa po njemu vtrinjala.

Nekaj shén, ktirim ſo ſe bili uni trije angeli per grobu perkasáli, je na ravnoſt v' meſto perbeshalo. Kar jih je bilo bol od shaloſti potlázhenih, ſe bol slégama proti meſtu ravnajo. Kadar po lepih, veſélih ſpomladánſkih, od ſonza sjutraj obſjávanih krájih tako uno pred ſeboj gredó, vſe veſéle nád angelnovo beſédo, kar jih Jesuſ ſam frézha, ino veſ nebeſhka prijasnoſt jim rezhe: „ Posdravlene!" ‚Se vé, od veſelja ſe vſtraſhijo. Kar ſhínile, pred-nj na kolјéna padle, ino nóg ſo ſe mu okljenſle. ‚S' koljko ſveto zhaſtjó ino s' koljkim ſtraham ni treba praviti! Jesuſ pa jim ljubesnſivo rezhe: „ Ne bojte ſe, pòjte ino mojim bra-

Digitized by Google

tam rezíte, de naj v' Galiléjo gredó. Ondi me bodo ſhe vezhkrat vidili." Ino per tih beſedah je Jeſuſ sginil.

Jeſuſ Kriſtuſ, on vſtaviz, ſe pa lé tudi létu ſpet vſiga golo, ljubo, ſveto ljubésen pokashe. Komej grob sapuſtívſhi je she pa lé per ſvojimu dobrótlivimu opravílu, de shaloſtne tashi ino troſhta, de ljudém ſolsé táre, de jim veſelja pernéſe. Ker ſo shénſke une mehke ino plaſhne, ſe jih ána ino jih nozhe s' naglo perkásenjo oſtraſhiti; pozhaſi ſe jim da ſposnati, ino prijasno po iménu jih imenuje. Tudi vuzhénzam, de ſi lih sapuſtivſhim ga, pravi on ſhe bratje; pa ljubim duſham, do groba mu svéſtim, ſe le vender nar pervizh perkashe, nar perve jih oveſeljí. Ravno tiſti je ſhe sdaj on, kdor je on bil, dokler je na semlji shivel; ravno tiſti, deſiravno v' nebeſa povelízhan, ſhe smiram je on. ‚She sdaj on povrazhuje sveſtòbo ino ljubesen. ‚She sdaj je on per njih, ktiri ſo pobítiga ſerza. ‚She sdaj, ktiri ſe ga s' sveſto ljubesenjo primejo, ſe jim, tode nè v' meſéno okó, ampak v' ſerza ſe jim rasodéva. De ga veſelje! Tako v' shivo namrezh per ti sgodbi lohka zhutimo, kakſhin neisrezhèno ljubesnív je Jeſuſ tudi ſhe sdaj v' ozhetovimu velizhaſtvu do naſ. De ga veſelje!

Nad shalvajózhimi shenami vidimo ſtaro reſnízo poterjeno: „Velíko terpézhe Bog perpeluje v' veſelje vézhe." Kolíkor vézhi shaloſt, toljko vézhi potlej ve-

Digitized by Google

ſelje. Kadar shaloſt do verha perkipí, ſe sádej she veſelje glaſí. Zlo poſlédni tásh ino troſht, Jesuſovo teló ſhe viditi, ſe je sdélo, de je dóbrim shenam okraten, bres mére je bila njih shaloſt. Pa, glejte, oveſelvajózhi angeli ſe jim ravno takrat perkashejo, Jesuſ, vmerz, ſtojí ravno takrat shivſpet per njih. Torej, tí ljubesniva duſha, ki terpíſh! le verjàmi le verjàmi: Tudi tvoje terplenje, rèzi ſe mu, kakor ſe hòzhi, bo v' veſelje ſpreméneno. Vérji le — ino med shaloſtne ſolse she sdaj ſe ti bodo veſéle meſhále.

Ta mila pergódba nam je lepa podoba naſhiga prihodniga vida ino ſnida po ſmerti. Marija ino njéne prijátlize ſo Jesuſa s' laſtnimi ozhmí vmreti, krí ino vodo is njegove ſtraní tézhi, ino ga mertviga v' grob djati vidile. Ino vender ſo od ſmerti vſtavſhiga Jesuſa, deſiravno vſiga ponebéſeniga, ino njegov prijasni obras ino ljubi njegov glaſ posnale, ino veſelje ſo imele, ki ga noben zhloveſhki jesik ne dopové; le kako lepo ſerze koljkor toljko ga sazhuti. Tako lè bomo tudi mí ſvoje snánze ino prijatle vſe ponebéſene ſpet vidili, ktiri nam vmrèjo, ki jih ſpláhnene ino parſténe h' grobu sdaj ſpremljujemo. Snane nam bodo njih liza, snan njih glaſ. Preljubi ſin! preljuba hzhí! ví, ki per ozhetovimu ali maternimu grobu jokate! v' to veſelje pomíſlite, ino oteríte ſi ſolsé! Glejte! lozhítuv, ki jo ſmert napravi, le malo zhaſa terpí; pa kadar ſe bomo

Digitized by Google

ſpet vidili, to bo vézhno terpélo! Tode is ſerza tudi bogabojézhi bodite ino dobri, de vam ne bo viditi ſe tam veſelja kàſ kaljíl ino ſramòta; ampak de ſe bote ſpet viditi zhiſto veſelje imeli.

123. Shene Jesuſovo vſtajènje vuzhenzam osnanijo, ino vojáki ga duhovnam.

Nar perva, de je Jesuſov grob odpert ino prasen, ſliſhali ſmo, je bila Majdaléna Petru ino Janesu pernèſla. Tako malo ſta ſi bila tega vſvéſta, ino toljka rézh ſe jima to sdí, de oba h' grobu tezheta, kar móreta. Janes je bil hitréjſhi ino je Petra pretékel, ino je bil préd per grobu. De prav v' grob pogleda, ſe je perpógnil: béle rjuhe ino prasni grob vidi. Strah ino nekaka ſveta grosa ga obíde, ne vupa ſi va-nj. Peter ga mej tem dojde, ino na ravnoſt gre va nj. Prasne rjuhe je vidil, ino, de jih prav premiſhluje, je poklèknil. Tudi Janes ſe sdaj v' grob perzhudi, bol na tanjko gre pogledat. Tako lepó ino ſkerbno ſo bile rjuhe sravnáne, ino ruta, s' ktiro je bil Jesuſov obras odét, je bila tako lepo poſebej svita, kakor ponòzhino preobléko kdo, kdor ima zhédno rad, lepo na kak kraj sravná, ino

Digitized by Google

ne rasmézhe ſemtertje, ino Jesuſ tako, obljubim, jo je ſizèr sravnával. Sdaj v' pervizh ſe je Janesu miſel vterníla, od ſmerti le vender, kakor od pohlévniga ſpanja, bi bil vtégnil Jesuſ vſtati. Vidil ino véroval je.

S' drugimi vuzhénzi vrèd ſhe Janes ni vumél, kar je ſveto piſmo od Jesuſoviga vſtajenja prerokováło; pa, reſnizo is njih ſklèniti, ſo mu sdaj she te rjuhe dovòl. Zhiſte duſhe namrezh imajo vſelej bol ojſtro okó, ino ljubesen je biſtra, de nizh ne takó. Ker pa ſe Janes ni prenaglovàl — ino taki tenjki ſklepi ſe ſhe prav dopovédati ne dajo — je Janes to ſladko vupanje, koljkor ſe vidi, ſhe v'ſé sdaj satíſhal.

Sdaj greſta Peter ino Janes domú ſpet. Tudi drugi vuzhénzi ſe k' njema sberó. Povéd od prasniga groba jim je shaloſt ponovíla. Shaloſtni ſo ino vſi opárjeni. Na glaſ tárnajo ino jokajo, kar shene zhes prag ſtopijo, ktire ſo per grobu bile, ino angele lé vidile, ino bres pomúde v' meſto beshale. Povedó jim od ſvetlih angelov per prasnimu grobu, ino angela beſede jim opravijo: „Vſtal je, ino vidili, kakor je rekel, ga bote.“ Ali vuzhénzi ne verjámejo.

Po tim ſe je Majdaléna perveſeljíla: „Goſpoda ſim vidila“! ino vſe od kraja, ino vſako Jesuſovo beſedo, ktiro je govoril, jim pravi ino pové. Pa ſhe tako ko je vuzhénzam terdíla, de Jesuſ shiví, ino de ga je s' ſvojimi ozhmí vidila, vuzhénzi ji lé vender ne verjámejo.

Digitized by Google

Poſlednizh pride tudi ſhe uno shén, ktire je bil Jesuſ po poti ſrézhal. Vſe kmalo ino vſe v' veſelju prizhajo, de ſo ſe jim angeli per grobu perkasali, de ſo tudi Jesuſa vidile, s' njim govorile, ino ſe mu nóg okljenſle. Pa vſe to, kakor v' ſpanju govorjéno, ſe sdí vuzhénzam, ino niſo verjéli. Tode pa tudi shaloſtni ino bres troſhta oſtanejo.

De bi bili preverjétni Jesuſovi vuzhénzi, tega, ví vidite, jim ne moremo ozhítati. Silo veliko je bilo opraviti, préden ſo vérovali. Tode njih nejevéra ni bila is hudobniga, terdovrátniga ſerza. Veſelje, vite: Jesuſ je shiv! je bilo vſe preveliko ino prenaglo, de bi bilo moglo per ti prizhi vſe va-nje. Pa njih nejevéra naſho véro poterdi. Oni, ki ſo potlej v'to, de Jesuſ shiví! ſami vmerli, ſe niſo ſlepíti dali. Sad ſhe le ſprizhkov je bila njih véra, de nikolj ſhe gotóvſhih, ino ozhítniſhih.

Tudi ſhe duhóvſhini sdaj je is boshje naklómbe Jesuſovo vſtajénje osnáneno, ino to po goſpóſkino. Is goſpóſkiniga povélja Jesuſov grob várovavſhi vojaki ſo namrezh od ſtrahú ſpet nakvíſhko ſkoléhali, v' meſto prídejo. Shé merlizh je od ſtrahú is njih gledal, vſi blédi ino sgublèni povedó duhóvſhini ino ſtaraſhínam, kaj ſe je sgodilo. Duhovni ino ſtaraſhíni ſe prezej sberó, ino ſe, kaj ſtoríti, poſvetujejo. Sklep je bil, de ſo vojákam veliko dnarjov dali; rezhejo jim: „Med ljudí govoríte: njegovi vuzhénzi ſo priſhli po nozhi, mí ſmo ſpali, ino ſo

Digitized by Google

Jesusovo telò vkradili." Vojakam ni bila nizh kaj ta vshézh. Bali so se, zhe samí od sebe kaj taziga rekó, de jih bo rimski poglavár po vójskinih pravízah. Vojáka namrezh na strashi saspávshiga so vójskine pravize per Rimlanih k' smerti obsojvále. Pa duhovni jim rezhejo: „Nikar ne skerbíte. Tudi své nj deshele poglavár, vse bomo s' njim poravnali, de se vam nizh ne sgodí." Vojáki tedaj so dnar vséli, ino, kakor jih je duhovshina podvuzhila, so povsód govorili.

Révna lash je to, jelíte? ino, kakor préd vsaki lshi, se je tudi ti lshi, de je lash, she na zhélu bralo. Sakaj, kako hozhe neki kdo kaj prízhati, kar se je, kadar je spal, sgodilo? Ino pa kako neki bi bili vuzhénzi mogli toljki kamen odvalovati, ropotáti ino med vojákmi hodíti, ino vojakov pa nihzher nizh zhutiti, tudi per grobu res naj bi bili spali? Per vsimu timu so Jesusu nevdáni ljudjé s' veseljam sa to lash prijéli, ino jo povsód rasnashali, tako, de je bila vse prék med Jude satrósena.

Do danashniga dné imajo she smiraj vsi tisti, ktiri so per resnízj nejevérni, nesrezho, de lshí prerádi verjamejo.

124. Jesus se k' dvéma v' Emaj hodijózhima vuzhénzama perdrushi.

Ravno tisti dan, kiriga je bil Jesus od smerti vstal, sta vuzhénzov dva v' Emajski

terg ſhla, nekàko poltrèto uro dalje od Jerusalemſkiga meſta. Odklèr je bil Jesuſ mertev, ſta bila shaloſtna. Nizh vezh, ino pa lohka ſi to miſlimo! jima ni bilo v' meſtu prebíti, ktiro je takó gerdó bilo, de je Jesuſa vmorílo, ino v' ktirimu ſe ni nobèna lepa beſeda vèzh od Jesuſa ſméla pregovòriti. Nad lepòto boshje ſpomládi, ino ſ' prijasnimi pogóvori ſe prevedrujeta. Pa vſe saſtónj! Pogóvori jih ſhe lé bol pobijejo, ino vſeſkosi, obljubim, jima ſolsé v'ozhí perigrájo. Vedró ſpomladanſko nebó ſe jima zherno, ino kraj veſ v'zvétju — joj, ni dolgo, kar je Jesuſ tód hodil! — ſe jima puſt ino shaloſten déla.

Uno shaloſtno greſta pred ſabo, od Jesuſa, ino kar ſe je s' Jesuſam sgodilo, od drujiga ne govoritá, prijasno ſi ſvoje bolezhíne ino miſli tóshita, eden drujiga toláshita, kar je Jesuſ, tode v' nesnani poſtavi, na enkrat med njima, ino s' njima gre pot. Oba je zhudo lepiga, zhaſtitliviga popótnika, posdrávita ga, prèmiſhlujeta ga.

On, tudi v' ptuji poſtavi ſe ni dalo njegovo ljubesnivo ſerze ſkriti, jih veſ prijasen ino mil ogovorí: „Kakſhine pogovore imata med ſeboj? ino sakaj ſta tako shaloſtna?"

Eden nju dveh, Kleofa po imènu, je odgovoril: „Kaj ſi tí ſam ptujiz v' Jerusalemu, de ne véſh, kar ſe je te dní v' njemu sgodilo?"

Jesuſ jima rezhe: „Kaj taziga?"

Onega! mu rezheta, kar ſe je s' Jesusam Nazareſhzhanam sgodilo, ki je bil mosh prérok, ino mozhen v' beſédi ino v' djanju

per Bógu ino per vſimu ljudſtvu — kako ſo ga naſhi vélki duhovni ino prédzi k' ſmerti obſódit ino krishat oddáli. Mí pa ſmo ſi vupanje delali, de bo Israel odréſhil. Ino pa, kar je memo vſiga drujiga — danſi je she tretji dan, kar ſe je vſe to sgodilo."

Nekaj shén ſizèr, ſta ſhe djala, ki ſo njegove vuzhénke bile, naſ niſo malo oſtraſhile, ino v' zhudo perpravile. She pred dnévam ſo svunaj per njegovimu grobu bile, pa niſo njegoviga teléſa naſhle. Priſhle ino pravile ſo, de ſo ſe jim angeli perkasali, ter rekli jim: „De shivi!" Nektiri naſhih ſo per ti prizhi do groba ſhli, ino reſ prasniga, kakor ſo shene pravile, ſo najdli. Pa njega ſamiga lé niſo vidili!" Kar vuzhénza letu perpovdujeta, je vſe, kar ſta védla. Vezh, préden ſta is Jerusalema ſhla, jima ni bilo snániga.

Jesuſ jima rezhe: „De vaji neſpámetnika! de ſta toljko keſniga ſerza verjéti, kar ſo preroki prerokovali! Ni ſhlo, kalj, Kriſtuſu vſiga tega terpéti, ino takimu iti v' ſvoje velizhaſtvo?" Ino sdaj sazhne per Moſeſu, ino je vſe preroke prehódil; ino vſe meſta ſvetiga piſma, v' ktirih je bilo od njega govorjènje, jima raslaga.

Mej tim ſo bliso terga priſhli, ki ſta bila va-nj napravlena; pa Jesuſ ſe dalej ravná. Le toljko ſta va-nj tiſhála: „Te proſiva! oſtàni ſej per nama! vezherí ſe she, ino dan ſe je nagnil." Ino Jesuſ je k' njima savíl.

Digitized by Google

Sa miso je ſédil. Vuzhénza okolj nje-ga. Vſe bogaſtvo, obljubim, ſvoje bájtize ſta pred-nj snoſila. She jima je sdaj shaloſt odlégla, ki ſta je toljko prebíla! She je bilo to veſél vezher sa-nja po dnéh toljke britkósti! Kakor lepa ſpomlád, takó je bilo vedró njuno ſerze, mirno, kakor tihe vezhéra. Terdna, ker véſta, de ſpet shiví, de ſhe nikolj nè tako, je bila njuna véra v' Jesuſa. Ino toljkanj bol je njuna ljubesen do Jesuſa goréla, ker ſta sdaj ſpreglédala, de je Jesuſ lé is ljubesni vmerel. Srézhe, vſtavſhiga viditi, ſi komej miſliti vupata. Pa veſelje veſelja jih je ſhe le zhakalo. Kadar ſo tako uno per misi ſedéli, vsame Jesuſ kruh v' róke, ino je molil nad njim, ino ga prelómi, ino jima ga podá. Jesuſ kruh podati, ino njema ſe ozhí odpréti, je bilo vſe kmalo, ſposnala ſta ga. Per ti prizhi ſe jima ljubesnívi njegov obras pokashe, ino kakor bi ſe jima bile nebéſa odperle, nizh drugázh jima ni. Pa, kakor bi trènil, ravno tiſtikrat sgine tudi Jesuſ ſpred nju.

Berſh ko je mogla od zhuda ino veſelja is njú beſeda, rezheta eden drugimu: „Ni ſerze v' nama gorélo, kadar je po póti s' nama govoril, ino nama ſveto piſmo raskladal?" Na naglim greſta is sa-mise, ino, tako pòsno ko je bilo, natvégama nasaj v' Jerusalem jo vdarita, to veſelje tudi drugim vuzhénzam greſta povédat.

Apoſtelne ino tudi drugih vuzhénzov najdeta vkup. Tudi ti ſo mej tim zhaſam od Jesuſoviga vſtajènja po drugi ſtrani ſpet

Digitized by Google

svédili. Jesuſ, on ljubesnivi prijatel ſpokórnih greſhnikov, ſe je bil, de ga potoláshi, Petru perkasal, ktiriga je nesveſtòba v' Jesuſa toljkaj boléla. Torej, she od délezh ſo jima djali: „Goſpod je reſ vſtal, ino ſe Simonu perkasal!" Ino tudi onadva povésta, kako ſe je bil k'njema Jesuſ med potjo perdrushil, ino kako ſta ga per kruhu bila ſposnala.

Ljubi moji! tudi s' to lè milo pergodbo ie od ſmerti vſtavſhi Jesuſ Kriſtuſ pokásati she tukaj na semlji hotel, kdo nam bo on v' nebéſih. On, vſigavéd, ktiri je ta dva vuzhénza-po poti v' Emaj, préden je k'njema priſhel, she vidil, ino njune pogóvore ſliſhal, ino v' nju shaloſtne ſerza glédal — vidi, kjer kolj ſmo, tudi naſ, ino ſliſhi naſhe pogovore, ino vſe naſhe ſhe take ſkrivne miſli on vé. On, per njema bivſhi, de ſi ga niſta posnala, je vedno tudi per naſ, de ſi ga ne vidimo. Kjer ſta dva v' njegovimu iménu sbrana, je on v' ſrédi med njima. On, zhigar ljubesen veſ ſvet okljéne, ki ſe je tih dveh mósh tako prijasno vſmilil, ki jih je ponebéſen, taki kakorſhin je v' nebeſih sdaj, odshálit ino ódveſèljit zlo v' njuno vbogo kózho priſhel — tudi naſ ljubi on, ino, veſelje dajati, ino ljudém shaloſt obríſati, vezhiga veſelja on ſhe sdaj nima. Shè taki tihi sdihlej ga gjine, ino vſaka naſha ſolsa, tako rekózh, mu na ſerze káne. On, ki vſe ravná, ino ki jima je vum ſvetiga piſma odkljènil, ino ſerza vnél, on nam ſhe sdaj

Digitized by Google

s' ſvojim duham v' ſerze govorí, ino kdor reſníze jiſhe, ſhe sdaj mu jo rasodéva. On, vſih povrazhník, ki je vezhérjo s' takim neisrezhènim veſeljam povernil, ktiro ſta ta dva vuzhénza menila, de jo ptujzu daſta, ſhe sdaj, ino pa tukaj na semlji she povrazhuje on nebeſhko veſelje dobrim ljudém. Shè sdaj, kar ptujzu ali réveshu ſtorimò, per njemu toljko veljá, kakor bi bili njemu to ſtorili, ino tukaj ali tam ravno tako berhko, ino vſe to s' ravno toljkim veſeljam nam bo povernil. Jesuſ Kriſtuſ je ino bo smiram tiſti. Kar je on o ſvoji poníshbi na semlji, ino po vſtajènju tiſte dní lé nektirim bil na semlji, to je on sa vſe sdaj v' nebéſih.

Nad dóbrima vuzhénzama, ki jima je toljko dal veſelja, nam Jesuſ Kriſtuſ kashe, kákſhini de mí bodimo, ino deleshni bomo enake ſrézhe. Dobra, ſveta volja je bila v' njema. Njuno ſerze ſe ni dnárjov, zhaſtí, ino ſláſt prijemálo, kaj boljſniga ſta jiſkála. Zhloveſhko odreſhènje, boshje kraljeſtvo, jima je zhes vſe bilo. Per ſvetimu piſmu imata veſelje, ga raslagati ſliſhati, je obéma ſerze poſkakoválo. Polna ljubesni ſta bila v' Jesuſa. Od njega, od nobene rezhí raji ne govorità, nobene raji ne poſluſhata, le on je obéma per ſerzu. Vſa njuna shaloſt je, de ſta ga sgubila, ino, de ga najdeta, nju nar vézhi veſelje. Polno ljubesni je v' njema do ljudí. Polno ljubesni eden do drujiga, polno ljubesni do ſovuzhénzov, ktirim

Digitized by Google

k' ljubu fkorej tri ure dèlezh po nozhi gresta; polno ljubesni do nesnánza, ki sta, Jesusa gosté menila, de ga gostità. Globoko v' serzu jima je bila Jesusa beseda: „Ljubíte se med seboj." Pa tudi Jesusova beseda: „Rasodél, kdor mene ljubi ino mojo besedo dershí, se mu bom," se je lepo nad njima spolnila.

Poslednizh nam Jesus she pokashe, kakshin lep konez vsiga terplenja je sadnizh. Nam ino njema da isgled nad seboj, de terplenje sadnizh k' veselju perpelá. Jesus jima je to is Mosesovih búkuv ino is prerókov sprizhal. Osrímo tudi mí se nekoljko va-nje! Abraham po strashnih bolezhínah, svojiga preljubiga sinú na germádi viditi, je bil ozhe zeliga svojiga vérniga naróda. Joshefa je skosi vodnák ino skosi jézho Bog na kraljév sédesh pelal, ino njegóvzam ino naródu njegovimu ga dobrótnika dal. Mosef se je mogel kraljevimu dvòru ino vsim lepòtam ino vsimu veselju kraljeviga dvora odpovédati, ino vbéshen se klátiti, préden je bil Israelski vajvoda ino sakonodáj. David se je mogel léta ino léta po divjih samòtah potikati, nobene ure si ni bil shivlènja vsvest, potlej je bil she le toljki kralj ino boshji péviz. Daniel je bil v' levnák vershen, ino njegovi trije prijatli v' plàvsh, potlej she le so bili praviga Boga korenáshki osnanovávzi. Jonata je shrélo zlo morske posháshi poshérlo, tri dní, tako rekózh, je shiv v' njemu pokopán — de potlej veliko kraljévo

Digitized by Google

méſto h' pokori ino k' ſpreobernènju perpelá. Vſe té, ino ſhe toljko drujih ino drujih je terplénje svúrilo, ino njih terplénje je bilo drugim ſrézha ino dobrota. Pa, de nihzher tako, je bil Jesuſ Kriſtuſ ponishan, do krisha ino groba, de je bil, kar zhlovek, takó ſ' terplénjam dopólnen, de je bil zhes vſe povsdignen, ino de je vſiga ſvetá odreſheníк od greha, réve ino ſmerti. Hvaleshni vekomaj mu bodimo, de je k' naſhimu svelizhanju te terplenja na-ſe vsél. Tode tudi terpímo s' njim, de bomo s' njim povelízhani. Drujiga pota jiſhe k' svelizhanju, kdor nozhe terpéti, nè' tiſtiga, po ktirimu ſo Jesuſ ino vſi dôbri ino ſvéti ljudjé v' nebéſa ſhli.

125. Jesuſ ſe apoſtelnam perkashe.

Svezher ravno tiſto nedéljo, ki je od ſmerti vſtal, ſe Jesuſ tùdi ſhe apoſtelnam rasodéne. Vkùp ſo bili svezher. She pòsno je bilo. Od ſtrahú pred Judmi ſo vſe vrata v' hiſho, ki ſo v' njej bili, sakljenili ino saphali. Per misi ſo ſhe, ino pogovárjajo ſe, kar ſo zhes dan od Jesuſoviga vſtajênja ſliſhali. Nekoljko jih ſhe smiraj ni moglo verjéti, kar na enkrat Jesuſ per njih ſtojí v' obédnizi, rezhe jim: „Mir vam!"

Ne da lohka ſe ſtrah popiſati, ki je v' njé vdaril. Bres savéda ſo ſkorej. Kaj, zlo miſli jim hodijo, de bi njegov duh biti vtégnil. Pa ſej ſi lohka miſlimo, kakó bi

nam bilo, ako bi nam kàk prijatel vmerel, mí pa bi svezher okolj mise ſedéli, ki je ſam bil toljkrat sa njó, ino on ljubj, objokováni prijatel bi na enkrat med naſ v' hiſho ſtopil!

Pa Jesuſ je ljubesnívo ino prijasno rekel, s' ljubim le njemu laſtnim glaſam: „Zhimú ſe toljkani vſtráſhite, ví ljubi? Kako vam morejo take miſli hoditi? Ne bójte ſe nè. Jes ſim — jes Jesuſ, ki ſim bil krishan sa vaſ. Moje roke ino noge poglejte. Sej nad timi ránami ſposnajte, de ſim jes." Ino roke ino noge, ino ſvojo ſtran jim pokashe, rekózh: „Potipajte ino poglejte ſej prav! Duh vender nima nè meſá nè koſtí, ki jih mene imeti vidite."

Ali od veſelja vuzhénzi ſhe ne morejo verjéti, od zhuda ſi ne morejo kàj. Ker ſe vmikajo ino vmikajo, jim Jesuſ rezhe: „Ali imate kaj jéſti?" Ino pezhène ribe, ino ſatú ſo pred-nj poſtavili. Vsame, jé, ino, kar oſtane, jim nasaj da. Per prijasnoſti po domazhe, ki ga med ſeboj jéſti, kakor druge krati, vidijo, jih je ſhe le ſtrah minſl, neisrezhèno ſo veſeli, ſvojiga Goſpoda ſpet shiviga viditi.

Sdaj jim Jesuſ njih nejevéro, ino terdovrátnoſt oponóſi, de tiſtim, ktiri ſo ga vſtavſhiga vidili, niſo hotli verjéti. Ino vum ſvetiga piſma jim odprè, ino potlej jim rezhe: „Prav to vèdno ſim vam pravil, dokler ſim per vaſ bil, de ſe more vſe nad mano ſpolniti, kar je v' Moſeſovih bukvah, v' prerokih ino pſalmih od mene piſaniga.

Digitized by Google

Tako je pisano, ino tako je mogel Kristus terpéti, ino tretji dan od smerti vstati. Ino sdaj pa se more v' njegovimu imenu pokora ino odpushanje grehov osnániti, nar préd Jerusalemzhánam, ino potlej vsim posémliskim národam. Ví pa boste prizhe vsiga tega."

Préden se je od njih lózhil, jim she enkrat rezhe: „Mir vam: kakor je ozhe mene poslal, tudi jes vas poshlem." To rékevshi je va-nje dihnil, ino jim rezhe: „Prejmíte svetiga Duhá. Ktirim grehe odpustitè, so jim odpushèni, ino ktirim jih sadershitè, so jim sadershani." Ino potlej je spred njih sginil.

Ljubi moji! Jesus Kristus, ki je od smerti vstavshi v' vuzhénze tukaj díhnil, nam s' tim snámenjam pervizh na snanje da, kaj se is njegoviga vstajènja vuzhímo. Bog namrezh je perviga zhloveka po svoji podobi vstvaril; to lepo podobo v' zhloveku je bil greh skásil; boshji Duh od njega je bil sginil; smerti ino pogublènju je bil v' krémplih zhlovek. Jesus Kristus je hotel zhloveka vsiga prestvariti; gréh sbrísavshi ga spet v' boshjo zhisto podobo prenoviti; svojiga Duhá mu dati; ino tako ga sa vezhno shivlènje ino svelizhanje perpraviti. Jesusovo vstajènje je bilo tega prestvarjènja ozhitni perkásik. Kakor je tedaj Bog, perviga zhloveka vstvárjaje, va-nj dihnil, v' snamenje, de naj boshji Duh v' njemu bo, tudi Jesus v' svoje vuzhénze dihne, ino snámenje jim da, de morejo, ta-

Digitized by Google

ko rekózh, vſi preſtvárjeni biti, de ne ſmé nobena rézh is njih perſòpſti, ktera ni po njegovimu duhu, de ſe nikar ſápize greha ne ſmé v' njih vezh samájati, ampak s' njegovim duham navdáni, ino s' njim vred eniga duha ino eniga shivlènja morejo biti.

Jesuſ Kriſtuſ je tukaj drugizh védno ozhiſhválo napovedal, ki ga je poſtavil, de bodo ljudjé po njemu od grehov ozhíſhvani, v' boshjo podobo prenóvlani ino vezhniga shivlenja vdeléshvani. Pokora, ſpreobernènje ſpazheniga vuma ino ſerza je sazhétik bilo ino bo svelizhanja, sazhetik prenovlene boshje podobe, sazhetik vezhniga shivlenja. Jesuſ torej, dokler je na semlji bil, je greſhnike h' pokori perganjal, ino ſpokorjènim grehe odpuſhal. „ Pokoro delajte, " ſ' tim je ſvoj navuk sazhél, ino s' odvéso ſpokórniga greſhnika je ozhí satíſnil. Sdaj po od ſmerti vſtajènju, ki je she v' boljſhimu shivlènju, ki je she na uni ſtrani gróba, ino de ſvet she sapuſha, je to ſvoje opravílo v' ſvoje vuzhénze prenéſel. Oni, njegovi naméſtniki bodo po ſih mál h' pokori opominjali. Oni, njegovi oblaſtniki bodo v' njegovimu iménu grehe odpuſhali. Tole, kakor pravi njegovi naméſtniki, bodo mogli s' ljudmí ravnáti; nikomur ne bodo ſmeli grehov odpuſhati, kdor v' ſvojih grehih oſtane, ino to toljko boshjo naprávo, ſe grehov odpraviti, sanemári. Sakaj tazih ljudí grehi oſtanejo k' ſodnimu dnevu sadershani.

Digitized by Google

She gre od imenítnosti nedélje kaj povedati. Ta dan je Jesuſ od ſmerti vſtal, ino ſe je vuzhénzam perkasal. Ta dan torej je bil ſvet ſvet dan sa-nje. Kakor do ſih mál ſebóto v' ſpomín vpervizhine ſtvaritve, ſo po ſih mál nedéljo v' ſpomín vdrúgizhine ſtvaritve, v' ſpomín zhlovéka v' boshjo podobo prenovleniga, ino v' ſpomín vezhniga shivlenja prasnovali, zheſar je Jesuſovo vſtajanje toljkánj lepi porok. Bog obvári tedaj tega dné od tédna, goſpodov dan je. S' poſtopanjam ino s' hudimi déli prelomlováti, de morbiti nobeniga drujiga nè tako. Vſaka nedelja bodi tudi sa naſ naſhe nevmerjózhnosti prasnik. Dusho v' dobrih delih vterjat ga obernímo.

126. Jesuſ ino Tomásh.

Eniga apoſtelnov, Tomasha, ni bilo sraven, kadar ſe je Jesuſ vuzhénzam perkasal. Veſeli tedaj, berſh ko ga vidijo, ſo mu djali: „Goſpoda ſmo vidili." Ino vſe od kraja do kraja mu pravijo. Pa Tomashu to ne gré v' miſel. Na ravnoſt rezhe: „Dokler snámenja shéblov v' njegovih rokah ne vidim, ino perſta v' ljukanjo shéblov, ino roke v' njegovo ſtran ne vtáknem, ne verjámem."

Oſem dní potlej ſo bili vuzhénzi ſpet v' hiſhi, v' ktiro ſo ſe ſ-hajali. Tomash je bil sraven, kar Jesuſ va-njo ſtopi, deſi-

Digitized by Google

ravno ſo bile duri saperte; na enkrat je bil v' ſredi med njimi, rezhe jim: „Mir vam!"

Potlej ſe v' Tomasha oberne, ino mu rezhe: „Tomash! poglej mojih rók, ino polòshi perſte va·nje! Daj roko, ino dèni jo v' mojo ſtran, ino ne bodi nejevérn, temozh vérn."

Tomash ſe Jesuſu k' nogam ſzhéne. Oſtermel je, samákne ſe. Kar roke po konzu je vsdignil, ino te lè beſede, drujiga ni is njega: „Moj goſpod! ino moji Bog!"

Jesuſ mu rezhe: „Ker ſi me vidil, vérjeſh, Tomash! Srezhni pa tiſti, ktiri ne vidijo, ino vender vérjejo."

Ta lepi perſtavik, ki ga Jesuſ perſtavi, ga je nam perſtavil.

Kaj pak de, zhlovek bi ménil, le kakſhino drobtíno zhaſa Jesuſa po Tomashovo viditi naj bi zhlovek imel ſrezho, ino vſe ſvoje shivlenje bi dovòl imel! Vſi ſúmi ali zvibli bi na vſelej odletéli, v' dóbrimu vterjeni, od hudiga bi bili obvárvani, ino obilno pokója bi bilō v' terplenju. Ali, ker pa je taka, ne vidimo ga Jesuſa, pa je! nam drujiga ne oſtane, kakor de tiſtim verjámemo, ktiri ſo ga vidili, ktiri ſo njegove roke ino noge tipali, kaj! — ino to je ſej vſe, kar ſe da rèzhi — ktiri ſo perſte v' njegovih rók ino nóg ráne, ino roko v' njegovo ſtran vtikali; ktiri ſo to vſe ſvoje shivlenje po zelimu ſvétu ſprizhováli, deſiravno niſo drujiga dobízhka imeli od tega, kakor preganjanje ino ſmert. Ino taki ſo ſej vrédni,

Digitized by Google

de ſe jim verjáme. Ta véra, zhe je lé shiva, naſ she na semlji svelizhuje, de Tomasha ni bol, ki je Jesuſu vſtavzu v' ponebéſeni obras gledal. S' Tomasham vrèd tudi mí bomo potlej nad Jesuſam vidili ſvojiga Goſpoda ino ſvojiga Boga!

127. Jesuſ ſe ſvojim vuzhénzam per galiléjſkimu jéseru perkashe.

Enajſtéro vuzhénzov je is Jerusalema na Galiléjſko ſe vernílo, ino ſo bili ſpet na ſvojimu dòmu. Néki vézher ſo bili ravno Peter, Janes, Jakop, Tomash, Natanaél, ino ſhe dva druga vuzhénza vkùp. Peter jim rezhe: „Ribe grem lovit." Drugi pravijo: „Tudi mí gremo ſ' tebój. K' jeséru gredó, ino ſo v' zholn poſtopáli, pa nizh vſo nozh ne vjámejo.

She sarja ſe je napózhila ino prijasno ſe v' jeseru vtrínja, kar je Jesuſ na enkrat na brégu. Pa vuzhénzi ga niſo posnali. Kàk popótnik ti bo, berſh ko nè, ſo menſli. Jesuſ jih saklizhe: „Déteta! ſe ne da nizh jésti dobiti per vaſ?" Mu odgovoré: „Nizh nè, nizh niſmo vjéli." Jesuſ jim rezhe: „Le na déſno ſtran zholna mrésho pomezhíte, ino vjéli bote." Mrésho potopſli ſo, ino od prerſh jo vezh islézhi ne morejo.

Janes, ki je Jesuſovo ſhego nar bol posnal, ſe v' Petra saveſeljí: „Goſpod je!" Peter beſedo: „Goſpod je!" ſliſhati, je ur-

Digitized by Google

no ſuknjo perpáſal, raſoblézhen je bil namrezh, ino kar v' vodo puhne ino k' brégu plava, de bo préd per Jeſuſu. Drugi vuzhénzi ſe pozhaſi ſa njim v' zholnu pelájo, ino ſo teshko mrésho pod vodo ſa ſeboj vlékli.

Na ſuho ſtopívſhi vidijo sherjávze perpravlene, ino ribo na-nj, ino kruha sraven. Jeſuſ jim rezhe: „Shе ríb perneſíte, ki ſte jih sdaj vjéli.“ Peter gre urno v' zholn, ino mrésho na ſuho slézhi pomaga. Sto, tri ino pedeſét velikih ríb je bilo v' nji. Deſiravno ſo bile ríbe toljke, de imajo komej v' mréshi proſtor, ſe vender ni mresha pretergala, kar ſe je slaſti ſkúſhenim ribzham velik zhudesh moglo sdéti.

Ribe is mréshe pobravſhim, kadar ſe jih je bilo nekaj ſpèklo, rezhe Jeſuſ: „Balte, ino jéjte!“ Okolj sherjávze poſédejo. Tudi Jeſuſ perſtópi. Kakor druge krati vezhkrat v' ſvojimu shivlenju, je narpréj kruh prijél, ino jim ga rasdá, ino potlej tudi ribe. Vſi na tihama veſéli ſedé per timu lè po domázhe prijasnimu koſílu. Tako uno pozhaſi ſe jim je ſposnáti dal, de ga ni nikomur tréba vpraſhati, kdo de je. Vſi ga posnajo, de je Jeſuſ.

Po jédi je Jeſuſ Simonu Petru djal: „Tí, Jonov Simon! ali me ljubiſh bol od tih lè?“ Peter odgovorí: „Te, te, Goſpod! Sej vésh, de te ljubim.“ Jeſuſ mu rezhe: „Páſi moje jagneta!“

Jeſuſ je v' drugizh djal: „Tí, Jonov Simon! ali me ljubiſh?“ Peter je po po-

Digitized by Google

préjſhino odgovoril: „Te, te, Goſpod! ſej veſh, de te ljubim.“ Jeſuſ mu rezhe: „Paſi moje jagneta!“

Jeſuſ je Petra v' tretjizh vpraſhal: „Tí, Jonov ſimon! ali me ljubiſh?“ Petru ſe je vshaljilo, de ga v' tretjizh praſha, rezhe mu: „Goſpod! vſe véſh, tí véſh, de te ljubim.“ Ino Jeſuſ konzha po popréjſhino: „Páſi moje ovze!“

Ino, gotóvo, gotóvo ti povém, je perſtavil: „Dokler ſi mlaji bil, ſi ſe ſam opaſoval, ino ſi ſhel, kamor ſi hotel. Kadar pa boſh ſtar, boſh roke mogel raſpéti, ino kdo drugi te bo opáſal, ino popelá te, kamor ne boſh hotel.“ To je Jeſuſ rékel, de mu pové, ſ' kakſhino ſmertjo bo Peter Bogu h' zhaſti nekadaj shivlenje konzhal.

Ljubi moji! ſ' to lepo povédjo nam Jeſuſ ſoſebno pokashe, de je tudi potlej, odkler je od ſmerti vſtal, ino tudi v' nebeſih per ozhetu, on ſhe smiraj ravno tiſti ljubesnivi prijatel vſih reſ ſpokórnih greſhnikov.

Jeſuſ je veſ zhiſta ljubesen do ſpokórnih greſhnikov. S' miloſtjo ino prijásnoſtjo je per prijasni jédi tukaj Petru Jeſuſa trikrat satajívſhimu greh odpuſtil, ker ſe ga je kaſal. Nikar bitve mu ga ne oponóſi. Trikrat ga vpráſha, ino ga njegoviga greha tako milo ino lepo opómni, de mu ga s' beſedo ſhe v' miſel ne vsame. ſhe ſvojo zhédo, ki pojde ſkorej od njé, je Petru v' ſoſebno ſkerb dal, nè lé ſpet med

Digitized by Google

vuzhénze ga vsél. Ino Peter ſe mu je bil vender, tako rekózh, trikrat odperſégel!

Jesuſ hozhe od greſhnika ljubesen, drujiga nè. Zhe ga le is ſerza ſpet greſhnik ljubi, potlej je vſe dobro. Taka ljubésen da zhloveku, de ſe grehov popolnama kſá. Le Petra poglejmo! Veſ mile shaloſti je poln, de ni Jesuſa, vſe ljubesni vrédniga, doſti ljubil. Ta ljubesen vſe greſhnikove miſli prenaredí, ino sa vſako perlóshnoſt ga prijéti shène, de greh poprávi. Jesuſa, ki ga je bil trikrat satajil, Peter s' veſeljam sdaj tudi trikrat ſposná. Ta ljubésen da mozhí dovòlj v' zhloveka, de shivlenje poboljſha, de savolo dóbriga vſe preterpí ino premaga, ſhe ſmert. Peter, ki je bil le nektire drobtíne zhaſa Jesuſu nesvéſt, mu sdaj veſ zhaſ ſvojiga shivlenja sveſtòbo dershí. Jesuſa préd is ſtrahú satajívſhi ſe ne bojí sdaj is ljubesni do njega nè okov nè jézhe, ino rad posnéj is ljubesni do njega je vmerel. Prava ljubesen do Jesuſa je ſtudènjiz vſiga dóbriga.

Tudi mí tedaj Boga v' Jesuſu ljubímo is zeliga ſerza — ino dovòlj je!

Digitized by Google

128. Jesuſ ſe na gori na Galilejſkimu petſto vuzhénzam na enkrat perkashe.

Jesuſ Kriſtuſ je bil enajſtérim apoſtelnam ino drugim vuzhénzam na néki hrib na Galilejſkimu iti vkasal, de bo per miru lohka v' timu ſamòtnimu kraju s' njimi govoril; de je reſ od ſmerti vſtal, jih ondi vſe hozhe preprizhati. Enajſt apoſtelnov torej je na ta hrib ſhlo, ino nad pétſto vuzhénzov ſe je na-nj sbralo, de Jesuſa zhakajo. Priti ga viditi, ſo na obras padli, ino ga molijo. Pa nektiri vméſ ſo ſhe le ſúmili ali zviblali. Jesuſ torej gre blishej njih, ino je govoril s' njimi, ino tudi oni vérjejo.

Ino potlej, vſe she, deje boshji ſin, tako s' ſvojim vſtajènjam preprízhavſhi, je v' ſrédo med sberálſhe Jesuſ ſtopil. Vſe je bilo v' veſelju, vſe je molilo. Vſih ozhí ſo bile v' njemu. Sadnizh vézhi dél vidijo na semlji sdaj njegovo oblizhje. Dan, de pojde v' nebéſa, je bil bliso. Torej, on, od Boga oblaſtník, je sdaj ſhe s' veliko mogózhnoſtjo vuzhénzam povelje dal, ljudí naméſt njega vuzhiti, ino obljubil jim je ſvojo védno pomózh, ino tako je sa vſe ljudí vuzheníſhtvo boshje poſtavil, de bo do konza ſvetá.

Digitized by Google

„Vſa oblaſt mi je dana v' nebéſih ino na semlji! jim pravi. Pojte tedaj po vſimu ſvétu, ino osnanujte evangelj vſi ſtvari. Vuzhíte vſe naróde, ino kerſhujte jih v' iménu ozheta, ſinú, ino ſvetiga Duhá — ino napelujte jih vſe dershati, kar kolj ſim vam rekel."

„Kdor vérje, ino je kerſhen, bo svelizhan. Kdor pa ne vérje, bo pogublén."

„Snamenja pa, ktire sa vervajózhimi pojdejo, bodo té lè: V' mojimu iménu bodo hudîzhe isganjali, nove jesíke govorili, kazhe prijemáli, ino zhe kaj ſtrupéniga pijejo, jim ne bo ſhkódovalo, na bolníke bodo roke pokladali, ino osdravili bodo."

„Ino glejte, je ſhe Jesuſ djal, jeſt ſim per vaſ vſe dní do konza ſvetá."

Tako lè je Jesuſ veſ obſéshik ſvojiga vuka, tako rekózh, v' tri beſede povsél. Poglavítni vuk njegoviga vuka je véra v' trójiniga Boga — véra v' Ozheta, vſe ſtvárivſhiga, kar je; ki ſe nam je v' Kriſtuſu neſkonzhno ljubesen rasodél — véra v' njegoviga ljudí odreſhívſhiga ſinú, ki mu je ozhe obláſt nebéſ ino semlje isrózhil — véra v' vſe ljudí raſsvetlavajózhiga, oshivlajózhiga, poſvezhvajózhiga ſvetiga Duhá.

Vſi ljudjé, hozhe Jesuſ, de bodo v' otroke eniga ozheta v' nebeſih prekerſheni, ktiri njegov evangelj na ſe vsamejo; ino v' perdoblénze eniga goſpoda

Jesuſa Kriſtuſa, ino v' tempelne eniga ſvetiga Duha, prebivávza v' vſih zhiſtih duſhah. Ino pa ſhe vezh: Vſi naródi na semlji, ljudjé vſih zhaſov ino krajov, bodo, hozhe Jesuſ, ena boshja dershína, eno boshje kraljéſtvo ino en boshji tempel. Kaj ſe da perſerzhniſhiga miſliti?

To ſmo tudi mí, ljubi moji! zhe vérjemo ino pa zhe ſmo kerſheni, ino pa zhe vſe dershimò — inò to naſ Jesuſ perganja ino perganja — kar je Jesuſ dershati vkasal.

129. Jesuſov vnebohòd.

Tako, vite! ſe je Jesuſ apoſtelnam ino vuzhénzam s' mnogimi perkázhnimi ino rasodévki po ſvojimu terplenju ino po ſvoji ſmerti shiviga ſposnavati dal. Shtirideſet dní je bil per njih, ino je s' njimi jédel, ino ſe s' njimi od boshjiga kraljeſtva pogovarjal.

Kadar ſo ſe bínkuſhti blishale, de ſo bili apoſtelni she v' Jerusalemu vkup, pride Jesuſ poſlednizh med-nje, ino povelje jim da, nè hoditi is Jerusalemſkiga meſta, ampak zhakajo naj, dokler ſe obljuba ne ſpolni, ktiro ſo is njegovih laſtnih vuſt ſliſhali.

„Vite, je djal, obljubik od ozheta obljublen vam bom poſlal. Torej v' meſtu oſtanſte, dokler ne boſte s' mozhjó is

Digitized by Google

od · sgòrej obdáni. Janes je lé s' vodo kerſhoval, ví pa bote v' nekterih dnéh s' ſvetim Duham kerſheni. Ino kadar tedaj ſveti Duh v' vaſ pride, bote mozh doſégli, de me bote prizhali v' Jerusalemu, ino po vſimu Judejſkimu ino Samariſhkimu, ino do sadnih krajov semljé. "

To isgovoríviſhi jih ſeboj Jesuſ v' Betanjo pelá, ino na oljſko goró gre s' njimi. Ljubesnívo jih pogléda na njej, ino roké nad njimi rasproſtòril ino molil je nád njimi. Ino blagoſlòvi jih, ino vprizho vſih je próti nebéſam povsdignen. Viſhi ino viſhi plava nakviſhko. Poſlednizh pride ſvetel oblak, boshjiga velizhaſtva ogrinálo, ino ga njih ozhém vtégne. V' nebeſa je vsét, na boshjo deſnizo je ſédel. Bog ſe mu je, tako rekózh, na ſvojimu ſédeshu odmáknil, ino mu je goſpodarſtvo nebéſ ino semlje dal.

Le toljko ſo vuzhénzi sa njim, sa idizam v'nebéſa, gledali, kar dva angela v'bélih oblazhílih na enkrat per njih ſtojtà, ino rezheta jim: „ Moshje Galiléjzhane! kaj ſtojtè ino v'nebó gledate? Ta Jesuſ, ki je sdaj od vaſ v' nebéſa vsét, bo nekadaj, kakor ſte ga v' nebéſa iti vidili, ſpet priſhel. " Kar na obras ſo popadali, ino molijo. Potlej ſe veſéli is oljſke goré v' Jerusalem nasaj vernejo, ino vſaki dan ſo v'tempelnu, ino Boga v' njemu hvalijo ino zhaſté.

Digitized by Google

Tako lepó lè, vite! je Jesuſ ſvoj opravik opravil, zhigar shivlenje na semlji je bilo gola dobrodélnoſt. Tako ljubesnívo ino milo, tako po boshje ſe je od vuzhénzov lózhil!

Ljubi moji! Jesuſov vnebohòd je lep ſprízhik — ni ga lepſhiga ino perſerzhniſhiga! — de ſo nebéſa. Jesuſov prijasni odhòd ſpred vuzhénzov v' nebéſa nam ozhitno pokashe, de je tiſtu gori lè naſh dóm! de je Jesuſ sdaj v' nebéſih ravno taki mili ino dobrótni naſh prijatel, kakorſhin je bil vuzhénzov per odhódu; de vſi, ktiri po njegovo na semlji dobro ſtoré ino húdo terpé, tudi enkrat v' nebéſa pridejo, ino nebeſhko zhaſt v' njih doſéshejo. Ne tvésimo ſe torej toljkaj na semljo, v' nebó srazhájmo ozhí: v' nebeſih je namrezh naſh dom!

Jesuſov vnebohòd je tudi ſhe snamenje ino pòrok njegoviga vdrugzhiniga prihóda. Kakor je bil v' nebéſa vsét, bo nekadaj tudi ſpet na semljo priſhel. Nikolj ne posabímo te angelnove beſede! Malo jih ga je v' nebeſa iti vídilo; pa vſi — tudi mí! — ga bomo v' oblakih na nebu zhaſtitliviga priti vidili. Torej tako shivímo, ljubi moji! de bomo veſeli lohka njegoviga vdrujzhniga prihóda!

Digitized by Google

130. Prihòd ſvetiga Duhá.

Med tim ſe bínkuſhtini dan napózhi, ki ſe je v' ſpomín na Sinaju dane poſtave obhajal. Vſih dvanajſt apoſtelnov, ki ſo bili nameſt Judesha mej tim Matijata isvoljíli, je bilo v' sgornízi sbranih, v' ktiri ſo vezhi dél bili. Tudi Marija, Jesuſova mati, ino nad ſto vuzhénzov ino vuzhénk je bilo sraven. Vſi eniga duhá ſo bili, ino ne navelízhajo ſe proſiti ino moliti, kar ſe na enkrat ſhum, kakor bi bil vihár, na nebu ysdigne, ino je v' hiſho perverſhal, ino vſo napólnil. Ognjéne pljaména, jeſikam podobne, ſe po sgornízi perkashejo, rasternejo, ino jim po glavah obtizhé; na vſaziga glavi je bilo pljame. Vſi sdaj ſo bili ſvetiga Duha polni; ino kakor je ſveti Duh v' koga dal, ſo rasne ali mnoge jesike govorili, ino na glaſ boshje toljke déla povsdigováli.

V' Jerusalemu je bilo tiſtikrat savolo bínkuſht ſilno Israelzov smed vſih narodov snániga ſvetá. Ker ſo is apoſtelnov hiſhe verſhánje iti ſliſhali po vſimu meſtu, ſo ſe s' drugimi Jerusalemzhani vrèd vſi preſtraſheni pred apoſtelnov hiſho ſtekáli. Pa, de vſaki po jeſiku ſvoje laſtne deshele apoſtelne govoriti ſliſhi, nad tim ſo ſhe le prav oſterméli, ino ſhe bol jih je grósa: „Kaj je to? ſo eden drugimu djali. Le po-

Digitized by Google

glejte, vſi ti lè, ki govoré, ſo ſej terdi Galiléjzhane. Kako je she tedaj, de jih vſaki ſvoje deshele jesik govoriti ſliſhimo? Vſi, vſaki po ſvojimu laſtnimu jesíku, jih boshje velikòte ſliſhimo hválíti!" Pa tudi taki ſo bili vméſ, de jih ni vſiga tega nizh már. Poſmehováli ſo ſe, rekózh: „Mósht mósht ſo le prevezh pili."

Sdaj ſe Peter s' enajſtimi apoſtelni is hiſhe perkashe, ino ogovorí jih, berſh ko nè, od kod is viſhkiga is hiſhe, de je lohka ljudſtvo preglédal. Na glaſ je beſedo povsdignil, rekózh: „Ví moshje Judje, ino ví vſi Jerusalemſki prebivavzi! snano vam bodi, kaj ſe je sgodilo, ino saſlíſhite moje beſede: Niſo nè pijáni ti, kakor ví ménite. Sej je ſhe lé sjutraj ob devètih sdaj. Ampak ſpolnilo ſe je, kar je prerok Joel prerokoval: „V' poſlednih zhaſih, pravi Goſpod, bom ſvojiga Duhá isljſl nad veſ shivòt. Vaſhi ſinóvi ino vaſhe hzhére bodo is Boga govorile, vaſhi mladénzhi bodo boshje perkasni vgledováli, ino vaſhi ſtárzhiki ſanje is Boga dobivali. Ino pa, pa; ſvojiga Duha islijem tiſti zhaſ po ſvojih ſlushabnjkih ino ſlushabnizah, ino prerokováli (is Boga, prerókam enaki, bodo od boshjih rezhí govorili). Ino svelízhan bo, kdor kolj bo v' Goſpodovo imé klizal (Boga reſnizhno zhaſtil)."

„Ví Israelſki moshjé! poſluſhajte, kaj vam ſhe rèzhem: Od Jesuſa, Nazareſhzhana, ví véſte, je Bog s'mozhmí, zhudeshi ino

Digitized by Google

snámenji prizhal, de je mosh on od Bogá bil poobláſten ino med vaſ poſlán: v' ſrédi vaſ jih je Bog po njemu délal. Tega po boshjimu ſtanovítnimu ſklépu ino po njegovi vézhni previdnoſti vam isdániga Jeſuſa ſte ví sgrabili, ino ſte ga po rokah krivízhnih ljudí na krish perbíli ino vmorili. Pa, Bog ga je ſpet obudil, ino je ſmerti njéne saderhúle potergal; ker ſe takó vé, de ji ga ni bilo mogózhe (v' njih) pod ſvojo oblaſtjo obdershati."

„Torej ga she David tako lé govorézhiga popiſuje:"

„ Goſpoda vidim védno pred ozhmí.
Na deſnízi mi je, de ſe ne majam.
Torej, veſeljí ſe moje ſerzé,
Ino glaſ, vite! shéne moj jésik:
Tudi moj shivòt bo s' ſvéſtjo pozhival.
Ne boſh me puſhal v' grobu,
Ne boſh mi, ſvojimu poſvezhénzu, dajal ſkuſhat trohlòte.
Pot v' shivlénje mi odkáſheſh.
S' veſeljam ſpet me boſh napólnil pred ſvojim oblizhjam."

„ Ví moshjé bratje! naj vam ſmem govoriti na ravnoſt od tih beſéd. Ozhak David je vmerel, ino pokopán bil, ino njegov grob je per naſ do danaſhniga dné. Sam ſebe torej ni mogel méniti ſ' temi beſedami. Pa, ker je prerok bil ino védel, de ſe bo Kriſtuſ — s' perſégo mu je bil Bog to oblju-

bil — is njegove kervi rodil, ino de bo na njegov sédesh posajèn: je v' duhu previdil ino Kristusovo vstajènje préd prerokovàl, de njegovo shivlenje ne bo v' grobu ostalo, ino njegov shivòt ne bo skushal trohlòte. Tega Jesusa tedaj je sdaj Bog od smerti obudil! Mí vsi smo tega prizhe."

„Na desnízo Bogá tedaj v' nebésa povsdígneni ino obljubleniga svetiga Duha od ozheta prejévshi ga je on sdaj po nas isljil, kakor sami vidite ino slishite."

„Ravno tako je bilo tudi Davidu, ki ni bil nikolj tako v' nebésa povsdígnen, lé od Kristusove povíshbe ino zhasti rèzhi mogozhe: Gospod je mojimu Gospodu rekel: ‚Sédi na mojo desnízo, dokler ti tvojih sovrashnikov pod noge ne dam."

„Terdno védi tedaj vsa Israelova hisna, de je Bog tega Jesusa, ki ste ga ví krishali, gospoda ino Kristusa postavil."

Kadar to slishijo, jim je to v' serze séglo. Djali so Petru ino apostelnam: „Ví moshje bratje! kaj naj storimò?"

Peter rezhe: „Pokóro storíte, ino vsaki vas kerstiti v' Jesusovimu iménu v' odpushanje grehov se daj; ino dar bote prejéli svetiga Duhá. Dokler, vasha ino vashih otrók je ta obljuba, ino vsih, kar jih je sdaj she dèlezh od Bogá, ki jih bo gospod nash Bog tudi she perklizal."

To mogózhno prizhvanje, ki ga je tukaj od Kristusa govoril, je Peter she s' mnogim drugim poterdil, ino terdo jih opomí-

Digitized by Google

nja, de naj se otéti dajo smed Israelskiga naroda, smed tega spazheniga rodú, ki mu je savolo grehov she pogublènje dosoroválo.

Petrova prídiga je ljudí neisrezhèno omehzhala. Veliko ljudí ga je vbógalo, ino prezej se dajo kerstiti, ino she tísti dan se jih je okolj tri jésare spreobernílo, de so Jesusovo véro na se vséli. Pa she vsaki dan jih je Gospod perdájal ino perdájal, ino per véri v' Jesusa so svelizhanje ino odreshènje najdováli.

Po vsimu Jerusalemu je shumélo. Nikar dushe ni bilo v' méstu, de bi ne bil strah v' njó prishel. Ino ker so poverh tega apostelni she zhudeshe ino snámenja delali, je she bol vse stermélo, vse se je bálo. Gròsa Jerusalemzhánov je bila tistih gròs grosa, ktire zhloveka vselej sadévajo, kadar mózh boshjo pred sabo zhuti, ino je rèzhi persílen: „Tù je boshji masínez!"

Ktiri so vérovali, so bili védno per pridigah apostelnov, per lomítvi kruha ino molítvi. Vsi eniga duhá so bili med seboj, ino so vse eden do drujiga iméli. Ktiri so bogatèishi bili, so polje ino drugo blagó prodajali, ino, kar iskúpijo, so med vbóshnishi rasdelováli; vsakimu, koljkor je potrebovàl. Kjer kolj so namrezh pravi Jesusovi shólarji, ondi je tudi pòkoj ino mír. Tudi ozhítno ino bres strahú vsaki dan so se v' tempel sberáli; ino kmalo v' ti, kma-

Digitized by Google

lo v'uni hiſhi ſveto obhajílo obhajali; s'veſélim ino pripróſtim ſerzam jéd vshivali; vſi ſkùp Bogá hvalili, ino vſi ljudjé ſo jih zhiſlali ino radi iméli.

Tako lepó lè, vite! je Ozhe ſvojiga edíno rojeniga ſinú oſlávil; tako sveſtó je Jesuſ ſvojo beſédo ſpolnil; tako terdno, vite! ga je ſveti Duh prizhal. Shé sdaj jih je velíko velíko ſvoj greh ſposnalo, de niſo va nj vérovali, ino de ſo ga bili savergli. Jesuſova rézh je ozhítna premagvàvka. Jesuſovi morívzi, po krivízi obſodívſhi ga, ſo ſposnati perſíleni, de je ſhe kdo drugi ſodník, nè lé oni; ino kaj veljá, she sdaj jih ſtrahóvi prihodne ſodbe obidajo.

Per ti sgodbi, ljubi ví! ſe nam slaſti ſveti Duh pokashe.

Sveti Duh ſe nam lètu pervizh po snámenjih v' obá nar imenítniſhi zhloveſhka pozhutka raſodéva — v' okó ino v' vuhó. Boshjiga Duhá ne vidi nobeno vmerjózhe okó, nobeno vmerjózhe vuhó ga ne ſliſhi. S' ognjénimi pljaméni torej ino s' ſhumam velikiga vihárja je dal na snanje ſvoj prihòd. Po ògnjovo, ktiri naſhe okó raſsvétli, ino naſhe oterpnene vude ogréje, tudi ſveti Duh naſho pamet raſsvetluje, ino naſhe ſerze ogréva. Po vétrovo, ki v' sagátnih dnévih zhloveka hladí, po ſápino, ktira, koljkorkrat díhneno, naſhe shivlenje oshivla, naſ tudi ſveti Duh o terplénju okrepzháva, ino, koljkor krati trénemo,

Digitized by Google

oshivla v' naſ pravo duſhino shivlenje. Shè vezh: kakor ognjéne pljaména okolj ſebe grabijo, kakor te vſe vshgó, ino ſpepelé, ino kakor te, kar je gerdiga konzhajo, ino, kar je dobriga, prezhiſtijo ino ſtopé ino prenové: tako je tudi, de bo zhloveſhki rod s' mozhjo ſvetiga Duhá prenòvlan, boshja volja. Kakor vihárji obnébje od ſhkodlivih ſopárzhin ozhiſhujejo ino morje do dna premeſhávajo, de ſe lenó ne vſmerdí, ino de kuge ino bolésni ne vſtánejo: tako ſe tudi pregrehi, ti duſhini kúgi, le s' ſvetim Duham da vbraniti. — De ſo ognjéve pljaména jesikov podobo iméle, ino apoſtelni rasne ali vſe ſorte jesike govorili, to je ſhe to lè lepiga pomenílo, de ſo namrezh apoſtelni odvóljeni, vſe narode s'ſvojo beſedo raſſvetlovat ino jih k' ljubesni dóbriga vnéti.

Sveti Duh ſe nam létu drugizh s' ſvojimi zhudnimi djánjki ali naſtópki rasodéva, ki jih je v' apoſtelnih obudil. Préd ſo bili le toljko uno nevédni — ſto ino ſto neſpametnih vpraſhánj ſo iméli, ino ſhe takó kaj ozhitniga ne vuméjo. Ino, vite! Peter sdaj govorí s' modróſtjo ino ògnjam, de mezhu po obeh ſtrareh ojſtrimu enako vſih ſerza njegova beſeda preſhíne. Le toljko ſlábi ſo bili v' dóbrimu préd. Zlo pohlévni Janes je ognj hotel nad méſto is nebéſ klízati, ki niſo Jesuſu v' njega hotli vrát odpréti — ino ravno ti apoſtelni zlo,

Digitized by Google

Jesuſovim mòrzam sdaj bratje pravijo: „Ljubi bratje, pokoro delajte!" jim rekó. Le toljko klaverni ino ſtrahlívi ſo bili préd, per vſaki nevárnoſtizi ſo trepetáli, vſe vpadlo jim je o terplénju. Zlo pogúmni Peter Peter ſe je she dékle preſtraſhil. Vſe dúri ſo od ſtrahú pred Judmi sakljepali. Pa sdaj ſtópijo s' velikim pogumam na dan, na veſ glaſ v' prizho zeliga Jerusalema, ino ozhitno v' tempelnu pokashejo ino povedó, de ſo Jesuſovi ſhólarji. Srezhne ſe sdaj délajo, posnéj bomo to ſliſhali, de savolo Jesuſa sashmáge ino tepéſhnize terpé, ino is ljubesni do njega gredó s' veſeljam po ſmert. Vite tedaj, kakſhiniga vſiga drujiga duhá ſo sdaj! Kako vſi drugázhni ſo sdaj!

Vſaki zhlovek more po enáko prenarejèn biti. Sveti Duh ga more s' ſvojo boshjo mozhjó pregréti, preſvetliti, prenovíti, preroditi ino vſiga podrugázhiti. Pa tudi zhlovek more od ſvoje ſtraní, kar je zhlovekoviga, ſtoriti — pokóro more delati; ino v' mòzhi mu jo je s' pomozhjo ſvetiga Duhá. She per Janesovimu kerſtu je bila voda ozhiſhbe od grehov podóba; ki je bres pokore ni mogózhe. Boga naj zhlovek próſi ino ſtorí naj, kar samore; kar zhlovek ne more, ſtorí ſveti Duh v' naſ. Kdor v' Jesuſa vérje ino ſe kerſtiti da, je snotraj od ſvetiga Duhá kerſhen ino poſvezhèn, nè le svunaj omívan. Po pokori ino po ſvetimu Duhu, po oboji-

Digitized by Google

mu tedaj, pride zhlovek do dobriga, do vſiga noviga ino boshjiga zhloveka v' ſebi.

Ino sdaj pa bomo tudi ſoſebne Jesuſove beſede vuméli: „Kdor ni is vode ino is ſvetiga Duha prerojén, ne more iti v' boshje kraljéſtvo."

Konez tretjiga Dèla.

Digitized by Google

ZHETERTI DÉL.

Digitized by Google

Digitized by Google

Apoſtólſko djanje.

1. Peter, Janes ino hrómi zhlovek.

Binkuſhtinih prásnikov tiſte dní, kadar ſe je bil ſveti Duh na apoſtelne isljíl, ſta Peter ino Janes, popóldne ob tréh, ob navadnih molítvah, gori v' tempel ſhla. Ob vézhih godóvih slaſti je bilo to popoldánſhino opravílo s' veliko zhaſtjó. Tudi sdaj vrè veſ Jeruſalem v' tempel.

Per nékſhinih vrátih v' tempel, ki ſo bile lepſhi od vſih drujih, ino ki ſe jim je per lepih vratih reklo, ſedí mosh, hròm, kar je ròjen. Vſaki dan ſo ga lès noſíli, v' tempel gredózhe je vbógajme profil. Mosh namrezh je védel, de pobóshnoſt ali andoht k' Bogu zhloveka zhloveku tudi omezhuje.

Petra ino Janesa v' tempel iti viditi, jih kaj vbógajme poprósi. Peter ino Janes poſtojtà ino ga premiſhlujeta, ino Peter mu rezhe: „V' naji poglej!" Veſel je va-nja pogledal. Takih prijétnih ino prijasnih obrasov she ſhe ni vidil? Gotovo, ſi miſli, bom od tih dvéh kaj darú dobil.

Digitized by Google

Peter pa je djal: „Slata ino ſrebra nimam. Kar pa imam, ti dam. V'iménu Jeſuſa Kriſtuſa, Nazareſhzhána vſtani ino ſ-hòdi. Ino Peter — ſvéſt ſi je bil ſvoje veléve — ga per déſni roki prime, ino mu na noge pomaga. Ino per ti prizhi ſo ſe gléshni ino podpláti hrómiga vterdili. Stal ino hodil je, ino s' njima gre v' tempel, ino od veſelja ſe je ſprehajal ino od tal poſkakoval, ino boshjo hvalo gnal, de ſe po vſimu tempelnu rasléga.

Vſi ljudjé, ſhe poln tempel jih je bil, ſe osró ſliſhijózh toljko hvalo, kar vidijo tega mosha hoditi ino ſkákati. Per ti prizhi ga vſi ſposnajo, de je ta tiſti hrómi mosh, ki ſo ga k' lepim vratam ſedet noſili, de je vbógajme profil. Vſe oſtermí, vſe ſe zhudi, vſe sheljí svéditi, kako de na enkrat tako popolnama hódi. Mosh ſ-hòdiz pa, veſ v' hvaléshnoſti, ſe ne gáne vezh od Petrove ino Janesove ſtraní. Vſe ljudſtvo je torej k' njema tiſhálo. Peter, viditi tóljko neisrezhèno ljudí, jim rezhe: „Ví moshje Israelzi! Kaj ſtojtè ino ſe zhudite, ino kaj naji gledate, kakor bi bila ma dva s' ſvojo mozhjó ino sazhímnaſtjo timu hrómimu móshu hoditi dala? — (Nè, nè, ampák véditi vam gre): Abrahamov Bog, Isákov Bog, Jakopov Bog, on, Bog naſhih ozhákov, je ſvojiga ſinú Jeſuſa povelízhal, ktiriga ſte ví isdali, ino per Pilatushu satajili. Pilatush ga je odvesati hotel, ví pa ſte ſvetiga ino pravizhniga savergli; profili pa ſte ispuſtiti vam hudodélnika. Njega isvírik

Digitized by Google

shivlenja ſte pa vmorſli. Tode Bog ga je ſpet od ſmerti obudil. Mí ſmo tega prizhe. Ino v' njegovimu iménu ino s' njegovo mozhjó ſe je sgodilo, de ta zhlovek lè, ki ga vidite, ino vſi dobro posnate, terden ino ràven v' prizho vaſ ſtojí. Véra v' njega je v' prizho vſih vaſ timu lè popolnama sdravje pernéſla."

„Tode, ljubi bratje! vém, po nevédnoſti ví, kakor vaſhi poglavárji, ſte ſtorili, kar ſe je Jesuſu sgodilo. Bog pa je tako dopolniti dal, kar je s' vuſtmi vſih prerókov pred osnanovàl, de bo Jesuſ Kriſtuſ terpéti mogel."

„Pokoro torej delajte, ino ſpreoberníte ſe, de ſe vam grehi isbriſhejo, ino de o ſvojimu zhaſu troſht ino oddihlej sadobité pred boshjim oblizhjam, kadar Jesuſa Kriſtuſa ſpet poſhle, ktiriga vam sdaj osnanujemo. Sakaj sdaj ſo ga mogle nebeſa v' ſé vséti; do dnéva, dokler ne bo vſih rezhí popráve. Tako je Bog po vuſtih vſih ſvojih prerókov od sazhétka ſvetá osnanovàl."

„Le poglejte! she Moſeſ je vaſhim ozhakam djal: preroka, kakor mene, vam bo goſpod, vaſh Bog, smed vaſhih bratov obudil. Vſe ga poſluſhajte, kar vam porezhe. Kdor pa ga ne bo poſluſhal, bo smed ljuſtva potréblen. Ino pa vſi preroki, od Samvela do teza zhaſa, koljkor jih je bilo, ſo te dnéve napovedováli."

„Ví ſte otrozi prerókov (mlajſhi tih ſvétih mósh) otrozi ſte savéze, ktiro je Bog

Digitized by Google

s' vaſhimi ozhétmi ſklènil, ker je Abrahamu djal: Po nekomu tvoje kervi bodo vſi naródi na semlji odobróteni. Sa to je Bog ſvojiga ſinú Jesuſa, obudívſhi ga od ſmerti, do vaſ nar pervizh poſlal, de bi ſe vſaki vaſ od ſvoje hudobije ſpreobernil."

She ſta Peter ino Janes govorila, kar jo vélki duhovni, Saduzéji ino poglavár tempelnove ſtrashe permáhajo. Vſi selèni ſo od togòte, sakaj ljudí vuzhità. Slaſti pa ſe je Saduzéjam kadílo, ki niſo vſtajènja vérovali, de od Jesuſa od ſmerti vſtajènje vuzhità. Prijéli ſo apoſtelna, ino perprèjo jih do jútrajſhiniga dné. Svézher namrezh je she bilo. Tiſtih pa, ktiri ſo pridigo ſliſhali, je tolko véro na-ſe vsélo, de jih je le mósh okolj pét jésarov bilo.

Tako lepô lè je bil Jesuſ Kriſtuſ potlej, kadar je bil v' nebéſa vsét, tudi na semlji povelízhan. Od njega, ki je bil ozhitno o velíki nòzhi po hudodélnikovo krishan, ſe o bínkuſhtih sdaj ozhitno s' beſedo ino djánjam v' tempelnu vſimu ljudſtvo oklizuje, de je boshji ſin ino zhloveſhki odreſheník. Tako do dóbriga je Jesuſ Kriſtuſ ſkasal, de je on reſ od ſmerti vſtal, ino de reſ ljudém k' svelizhanju v' nebeſhkimu velizhaſtvu shivi. Ravno tako ljubesnívo namrezh ino s' ravno toljko mozhjó, s' kóljkorſhino je ravnàl, dokler je na semlji shivel, je tudi sdaj ſhe révesha v' prizho vſih per vratih v' tempel osdravil, deſiravno ga nihzher ne vidi. Tudi po ſvoji

Digitized by Google

ſmerti ſhe, kaj slato ino ſrebro! vſe boljſhi daróve, ktiri va-nj vérjejo, jim je dajal. Toljki svunajni vbóshizi ko ſo bili, od snotraj jih je bogate narédil, ino vſih ljudí dobrótnike jih je poſtavil. Deſiravno svunaj sanizhávani ino pregánjani ino v'shelésje sakovávani, snotraj ſo bili le vender ſrezhni ino svelizhani. Tako zhaſtítlivo, vite! ſe je evangelj po vuſtih apoſtelnov sazhél. Dokler je Jesuſ na semlji shivel, jih je le malo va-nj vérovalo. Pa kmalo po njegovi hóji na krish ino v' nebéſa jih jésare ino jésare is ſerza ino terdno va-nj vérſe, ino kdo jih preſhtéje, kar jih je potlej do danaſhniga dné njegovo véro na-ſe vsélo. Kakor péſka ob morju jih je, ino kakor svésd po nébu. Lepó, sálo ſe je njegova beſéda ſpolnila: „Potlej, kadar bom povsdignen, bom vſe na-ſe potégnil."

Ljubi otrozi! On, ravno ta Jesuſ, ki je bil v' Jerusalemſkimu tempelnu osnánovan, ſe tudi ſhe sdaj po naſhih zerkvah osnanuje. She dan danaſhni je on, kdor je on bil. De bi ſe ta njegova beſeda, ki ſe je she nad miliónimi ino miliónimi ljudí ſpolnila, ſej tudi nad nami dopolníla!

2. Peter ino Janes pred vélkim ſvetnim sbòram.

Drugo jutro ſe vſi sbórniki vélkiga ſveta ſternejo — oba vélka duhovna, Ana ino

Digitized by Google

Kajfesh, ljudſki ſtaraſhíni ino píſmeji. — V' ſrédo sbora ſo rekli Petra ino Janesa perpelati; ravno tù je Jesuſ ſhe lé unkrat ſodbo saſlíſhoval. Vpraſhajo jih: „Is zhigave mozhí ino v' zhigovimu iménu ſta to ſtoríla?"

Peter, poln ſvetiga Duha, je odgovoril: „Ví ljudſki poglavarji ino Israelſki ſtaraſhíni! Ker ſva danſi savolo dobróte do ſkvézheniga zhloveka, s' ktiro je osdravlen, pred ſodbo djana: vam ino vſimu Israelſkimu ródu naj bo snano, ino ſe pové: V' iménu Jesuſa Kriſtuſa, Nazareſhzhána, ki ſte ga ví krishali, Bog pa od ſmerti obudil, v' njegovimu iménu ſtojí ta zhlovek lè — v' hrómiga ſprehòdza pokashe — sdrav ino po konzu v' prizho vaſ. Ta Jesuſ je tiſti kamen, ki ſte ga ví sidávzi savergli; pa vogléni kamen je lé vender. V' nikomur druginu ni svelizhanja, ino njegovo, nobeniga drujiga iména ni pod milim Bogam ljudém dániga, v' ktirimu bí ſe nam svelizhanim dalo biti."

Tako modro ino zhudno, glejte, je Bog obernil! Ravno v' ti sbórnizi, v' prizho ravno tiſtih ſodníkov, ravno na tiſtimu méſtu, kjer ſo Jesuſa k' ſmerti obſodili, ſe sdaj od Jesuſa s' beſédo ino djanjam osnanuje, de je od ſmerti obujèni ino povelízhani Jesuſ odreſhenik vſih ljudí, de je Jesuſ vogléni kamen vſe ſvetóſti ino vſiga svelizhanja, ino edini svelízhar ljudí.

Duhovni ſo vſi oſterméli, ker ſa Petrov ino Janesov pogúm ino njuno ſerzhnoſt vi-

Digitized by Google

dili, ino dobro védli, de ſta ſpódniga ſtanú, ino de ſe niſta nikolj vuzhíla; tudi posnajo jih kmalo, de ſta Jesuſova bila. Ker verh tega zhloveka, ki je bil osdravlen, per njema ſtati vidijo, she zlo nizh ne vedó rèzhi. Vkasali ſo jima nekoljko is sbòra ſtopiti, ino ſe poſvetujejo, rekózh: „Kaj nam je ſ' tima zhlovékama ſtoriti? Zhudesh, ktiri ſe je po njema sgodil, je snan she vſim Jerusalemzhánam. Ozhiten je! Ne da ſe tajíti. Pa, de ſe bol med ljudí ne rasglaſi, ojſtro jima sashúgajmo, de ne ſmeſta s' nikomur vezh kaj od Jesuſa govoriti."

Potlej ſo apoſtelnama ſpet v' sbórnizo rekli, ino sapovéjo ino saterdijo jima, de nè vezh v' Jesuſovimu iménu nè govoriti nè vuzhiti. Ali Peter ino Janes rezheta: „Samí ſodíte, zhe bi bilo prav per Bogú, bol vaſ kakor Boga poſluſhati? Ne moreva govoriti nehati, kar ſva vidila ino ſliſhala." Velki duhovni jima ſhe huji sashugajo, ino s' lépo jih odpravijo; od ſtrahú pred ljudmí ſi jima nizh shaliga ſtoriti ne vupajo. Sakaj vſe ljudſtvo je v' boshji hvali bilo savolo zhudesha, ſ' ktirim je Peter hrométa bil osdravil. Tudi ſhe sa to je zhudesh toſjko ſhuma napravil, ker je mosh, nad ktirim ſe je sgodil, she ſhtirideſét lét ſtar, ino sdavnaj vſim ljudém snan bil, ker je per lepih vratih smiraj ſedel.

Peter ino Janes ſta, berſh ko na prò-ſtor prideta, prezej k' apoſtelnam ino Jesuſovim vuzhénzam ſhla, ino jim právita ino povéſta, kaj ſo jima duhovni ino ljudſki ſta-

Digitized by Google

raſhíni shugali. Apoſtelni ino vuzhénzi, ki jih to ſliſhijo, ſo v'en glaſ beſédo vsdignili, ino moljíli: „O, Goſpod, tí naſh Bog! ktiri ſi nebo ino semljo, ino mórje, ino vſe vſtvaril, kar je po njih! Ti, ki ſi po Davidovih, ſvojiga ſlushabnika, vuſtih govoril: „Sakaj ſe ajdje togotè? sakaj naródi prasne naklépe ſklépajo? posémliſki kralji ſe ſtrinajo, naródov knési ſe ſ-hajajo soper Goſpoda ino njegoviga masílenza. Pazh réſ! vſi v' timu meſtu — Herodesh ino Pilatush — ajdje ino Israelzi ſo ſe soper tvojiga ſvetiga ſinú Jesuſa ſterníli, ki ſi ga goſpodarja pomasal, de ſo ſpolnili, kar je bila tvoja roka ino tvoja ſodba ſklenila. Ino sdaj, o Goſpod! poglej njih shuganje, ino daj ſvojim ſlushabnikam, s' vſo ſerzhnoſtjo tvojo beſedo govoriti, ino raſproſtri ſvojo roko, de bodo bolníki osdravlali, ino snámenja ino zhudeshi ſe godili v' iménu tvojiga ſvetiga ſinú Jesuſa."

Kadar odmolijo, ſe je kraj potréſil, ki ſo bilí v' njemu sbrani, vſi ſo bili s' ſvetim Duham napolneni, ino s' ſerzhnim pogúmam ſo boshjo beſedo osnanováli. S' veliko mozhjó ino terdó ſo ſprizhvanje apoſtelni dajali, de je Jeſuſ Kriſtuſ, naſh goſpod, od ſmerti vſtal, ino velika boshja miloſt je bila v' vſih.

Ta nóvi zhudesh je pa lé ſpet ſkasal, de savolo Jesuſa Bog molitve vſliſhuje, de je Jeſuſ, ako je ravno v' nebéſa povelízhan, ſhe le smiraj per ſvojih na semlji; de jim, kakor je obétal, ſvojiga

Digitized by Google

Duhá dodeluje; ino de jim je bramba ino pomózh per vſih nevárnoſtih ino pregánjbah.

Le is zeliga ſerza, kakor ſo apoſtelni, ljubi moji! v' Boga ino v' Jesuſa vérvajmo, le s' savupanjam boshjiga Duha proſímo, ino edínoſt ino ljubesen imejmo eden do drujiga, ino vſe to ſhe sdaj, kar ſo enkrat apoſtelni, tudi mí bomo ſkúſili.

3. Ananija ino Safira.

Vſa mnósh, koljkor koljkor jih je v' Jesuſa vérovalo, je bila eniga ſerza ino ene duſhe. Nobeden smed njih ni blágu rekel, ki ga ima, de je njegovo, ampak vſe ſo eden do drujiga iméli. Tode pa tudi ni bilo nikogar, de bi bil pománjkanje terpel. Bogati namrezh, koljkor jih je bilo, ſo hiſhe ino njive prodájali ino iskúplene dnarje noſili, ino jih dévajo apoſtelnam k' nogam, ino apoſtelni ſo potlej vſakimu, koljkor je ktiri potrebovàl, rasdelováli.

Ti pervi Jesuſovi vuzhénzi lè ſo ſzer tudi sató hiſhe ino njive prodajali, ker ſo previdili, de bodo Jerusalem kmalo sapuſtiti mogli. Pa de iskúpleni dnar tudi vbógim vshivati dajo, to je bila gola ljubésen. Zhaſi ſo ſe ſpreoberníli, ta ljubésen oſtane. Svoje hiſhe ſzer nikar ne prodájaj, pa tvoja hiſha naj bo savétje ino perbeshálſhe vſim révesham, ino nikar je prevezh ne líſhpaj, dokler je ſhe kaj réveshov. Njive ſzer ni-

Digitized by Google

kar ne prodájaj, pa odertník ne bodi, ino ne naſípaj njiviniga perdélka na kùp, ne delaj nalaſh dragíne, ne prodajaj ga predrágo: vbógim kaj ga dájaj. Ljubesen pervih kriſtianov eniga do drujiga nam bodi vſim potlejſhnim kriſtianam rasglèd. Ljubi moji! rasglèd rasglèd nam naj bo!

Med bogatéjzmi je bil nekdo, Ananija po iménu. Ananijovki je bilo Safira imé. Tudi on je ſvojo njivo prodàl, pa s' shéninim védam nekaj dnarjov satíſhal. Druge pernèſe, ino jih je apoſtelnam k' nogam djal.

Ali Peter mu rezhe: „ Ananija! sakaj ſi dàl ſvoje ſerze ‚Satanu sapelati, oblgávati ſvetiga Duha, ino perdershovati nekoljko njivine zéne? Oſtala naj bi ti bila, ali bi ne bila tebi oſtala? ino tudi prodane dnar ali ni bil tvoj dnar? Kako ſi mogel v' ſvojimu ſerzu kaj takiga ſkleniti? Glej, Bogú ſi lgàl, nè ljudém."

Ananija to ſliſhavſhi ſe ſzhéne ino na méſtu je vmerel. Vſe je velik ſtrah opadel po sberáiſhu. Nektiri mladénzhi smed sberálſha vſtanejo, ino ga sadénejo ino isneſó ino pokopajo.

Nekake tri ure potlej je Safira, Ananijovka, priſhla. ‚She ni védla, kaj ſe je sgodilo. Peter ji rezhe: „ Shena! povéj mi, ſta sa toljko ino toljko njivo prodala?" Safira rezhe: „ ‚Sva jo, prav sa toljko ſva jo." Peter ji rezhe: „ Sakaj ſta ſe Goſpodoviga Duhá ſkuſhati med ſeboj pogovori-

Digitized by Google

la? Glej, tvojiga mosha pogrébzi ſo she pred vrátmi, ino tudi tebe poneſó." Ino ko bi trénil, ſe mu pred nógami ſ-ſéde, ino je dusho dala. Mladénzhi pridejo, ino jo mertvo vidijo, inc jo isneſó ino sraven mosha pokopájo. Strah ino velika grósa je bila po vſi vérni ópzhini ali gmajni, ino kdor je to ſlíſhal, vſi ſo ſterméli.

Ljubi moji! per ti sgodbi je pazh de lohka grosa zhloveka. Jesuſ ni vſe ſvoje shive dní na semlji nikomur nizh shaliga ſtoril, ſhe le sdravje ino shivlenje je perneſel, kamor je ſtopil ino ſhel. Ino, vite, tukaj ſta dva zhloveka na enkrat s' naglo ſmertjo vdarjena. Tudi vam ſe mórebíti to preojſtró sdí. Pa ta ſhiba je vſa po modróſti ino ſvetóſti boshji per vſimu timu.

Ananija ino Ananíjovka ſta ſe pervizh s' gerdo hinavſhino ino lshjó pregreſhíla. Bogabojézha, vſa vérna v' Jesuſa, polna zhaſtí do Jesuſovih ſlúsháhnikov, dobrotliva do vbogih ſe délata, ino vender nè to, vſe kaj drujiga ſta bila. V' ſrédi sberálſha toljko Jesuſovih vuzhénzov ino vuzhénk ſta apoſtelnu preſhérno v' obras lgála, ino tega nè is kake náglize, ampak is premíſlika, ino préd ſta ſe pogovorila.

V' drugizh ſta tatvíne greh ſtoríla, ino pa nè is kakè ſile ali kàj, ampak is gerdobe ino lakomnoſti; ino to nad vbógimi, ki jim boshji dar ſpred vuſt tako rekózh smàkneta. Vſe ſvoje ſva dala, ſe hljſnita, ino miſlita ſi, od dóte potlej vbóshi-

Digitized by Google

zov do ſmerti bóva shivéla, ino ſvòjſhino s' dobízhkam poverneno imela.

V' trêtjizh ſta na tanjko ſposnáni reſnízi ino ſvetiga Duhâ notrajnimu gláſu naſproti ravnala, ino v' ſrédi sberálſha toljko ſvetih dúſh ſta bila ſama onâdva hudobna ino neſvéta. Vezh pa ko je k' dóbrimu pergánjkov, vézhi ko je reſníze ſposnánje, vezh ko je lepih isglédov, ino vezh ko je slaſti duſhinih darov, toljkanj huji vſelej je tudi pregreha.

Sadnizh ſo hinavſhina, ki ima Kriſtuſa v' vuſtih, ino ſpako v' ſerzu — potuha, lash ino liljimba proti ſvetiga evangelja vuzheníkam — nesveſtòba per blágu, ki je v' potrébe kerſhanſke ópzhine ali ſoſéſke odlózheno — oterpnoſt ino terdovrátnoſt proti vunajnim ino notrajnim nagíbam k' dóbrimu — ravno te pregrehe, vite! ſo tiſte gerde pregrehe, ktire ſo ſzhaſama kerſhanſtvo nar bol ſpodkopale, ino per mnogih ljudéh ob zhaſt ino ſpòſhtuv̄ perpravile.

Torej je Bog kmalo per sazhétku zérkve vſim prihodnim zhaſam isglèd hotel poſtaviti, kako ſe mu take pregrehe gnuſijo. Ravno take ſodbe, kakor Ananija ino Ananijovka, ſo vrédni, ktiri jih pozhnó. Ino zheſiravno jih Bog s' náglo zháſino ſmertjo ne vdári, toljkanj huji bo v' vézhnoſti sanjé.

Digitized by Google

4. Dvanajſtéri apoſtelni v' jézhi.

Mnósh mòshkih ino shénſkih, de ſo she v' Jesuſa Kriſtuſa vérovali, je bila od dné do dné vézhi. Bres ſhtevila je bilo zhudeshov, ki ſo ſe po rokah apoſtelnov godili. V' póſtelah zlo ſo bolníke h' zéſtam ino potam noſili, de bi jih ſénza memo gredejózhiga Petra obſhla, ino de bi od ſvojih bolésen osdravili. Od vſih ondótnih méſt ſo ljudjé v' trumah v' Jerusalemu hodili ino bolníke noſili, ino vſi ſo sdravje doſegáli.

Vite, kako je Jesuſ po odhódu v' nebó ſvojo mozh ino ljubesen ſkasovàl, de ſhe préd ne takó, dokler je na semlji shivel. Dolga verſta zhudov je vſe apoſtólſko djanje, ino drujiga nè. Smiram bol je na dan ſhla Jesuſova boshja velikóſt, smiraj bol ſe je kasalo, de je Jesuſ zhloveſhki pomozhník.

Poglavár duhovnov s' ſvojo ſháko ne more dalej gledati ino mólzhati. Veſ raskázhen rezhe en vézher vſih dvanajſt apoſtelnov sgrabiti, ino po hududélſko v' méſtno jézho jih pomézhejo, v' ktiro ſo ſzer le televáje ino vbijavze devali. Po nòzhi pa je Goſpodov angel priſhel, jézhine duri odperel, ino ispelá jih, ino rezhe jim: „V' tempel pòjte, ſerzhno ſtopíte pred ljudſtvo, ino vſe te beſede shivlènja osnanujte.“ So pokorni angelovimu povèlju, ino berſh ko ſe dan sasná, ſo ſhli v' tempel ino vuzhé.

Digitized by Google

Mej tim je bil duhovnov poglavár vés vélki svet sbral. Kadar so vsi sbórniki vkup, rezhe po apoštelne v' jézho. Brizhi so shli, ino jézho odkljénejo, kar vidijo, de apoštelnov ni. Per ti prizhi se vernejo, ino praviti pertekó: „Jézho smo terdó sakljéneno najdli, tudi strashe pred vratmi prav stati; pa, kadar jo odkljénemo, ni bilo nikogar v' nji."

Velkiga ino druge duhovne, to slishijózhe, je vse sdergnilo. Sami ne vedó, kaj bi mislili. Semtertje so ravno premishlováli, kaj sgoditi bi se bilo vtegnilo, ali bi se vtegnilo, kar se nekdo v' sbor perogláši: „Slishite! Moshjé, ki ste jih v' jézho djali, so v' tempelnu, ljudí vuzhé." Tempelna poglavár se s' brízhmi po-nje napravi, todé nè s' silo, od ljudí namrezh kamnjáni biti se bojé.

Jih perpelajo, ino v' sbor postavijo. Velki duhoven se vsdigne, ino jim rezhe: „Ali vam nismo bili saterdili ino sapovédali, de ne vuzhíti v' timu imenu? Pa ves Jerusalem ste s' svojim vukam napolnili, ino krí tega zhloveka (ljudstva mashovánje savolo njegove smérti) ne marate, nam she na glavo nashenéte!"

Peter se sa-se ino sa druge odgovorí, rekózh: „Boga bol kakor ljudí gré poslushati. Bog nashih ozhétov je Jesusa, ki ste ga vmorili, od smerti obudil. Njega, ki ste ga ví na krish perbili, je Bog s' svojo vsigamogózhno desnízo povikshal, de je ljudí poglavár ino odreshenik, de se Israelski-

Digitized by Google

mu ljudſtvu pokora ino grehov odpuſhanje po njemu da. Ino de je h' timu tako, ſmo prizhe mi ino ſveti Duh, kteriga jim Bog vſim da, kteri ſo mu pokorni."

To ſliſhati, vſe po njih ſhkriple. Ino tako ſo sdivjáli, de ſmert apoſtelnov ſklenili pertiſkajo. Tode Gamaliel sdaj vſtane, tudi fariſéj ſzer ino piſmej je bil, pa mosh pravizhnih miſel, ino vſi ljudjé ſo ga v' zhaſti iméli. Noben ſtan namrezh na semlji ni zlo takó ſpázhen, de bi ne bilo ſhe kàkih lepih dúſh v' njemu. Ne bilo bi torej prav, koga savolo njegoviga ſtanú sanizhovati.

Gamaliel apoſtelnam nekoljko is sbórniże rezhe, ino potlej pravi sbórnikam: „Moshjé Israelzi! várite ſe, ino prav premiſlite, kar nad timi ljudmi ſklepate. Pred nekaj zhaſam, vi véſte, ſe je bil Tévda ſkviſhkil, ino ſe je, dové koga, delal, ino okolj ſhtiri ſto mósh je bil na-ſe nabràl; pa vbít je bil, ino kar ſe jih ga je bilo prijélo, ſo bili raskrópléni ino saterti. Potlej, ob zhaſu popiſovánja, ſe je bil Juda Galiléjzhan vsdignil, ino veliko ljudí na-ſe natvésil: pa tudi on je konez vsél, ino vſa njegova ſhàka, koljkor jih je bilo, je bila raspodéna. Torej ſvétujem vam: jénjajte tem ljudém, ino per miru jih puſtite. Sakaj lé verjamite! zhe kaj sgol zhloveſhkiga pozhénjajo, ſamó bo raspádlo. Zhe pa ſo boshje rezhi to, ne bote jih rasderli, ámpak ſhe lé pokasati bi ſe vtegnílo, de ſe v' Bógâ bojujete."

De jih modre Gamaliélove beſede! She dva jésara lét je ſkorej, kar jih je govoril, ino kerſhanſtvo, she toljkrat pregánjano, ſhe lé terdno ſtojí. Tudi to ſprizhuje od kerſhanſtva, de je kerſhanſtvo od Boga.

Duhóvſhina ni mogla tega Gamalielu odrèzhi, tako hudòbna ko je bila. Poſluſhali ſo ga, ino puſtili ſo miſli, apoſtelne moríti. Tode ispuſtiti jih na ravnoſt, tega njih ſerzé ne prenèſe. Vſe kmalo rekó perpelati, ino jih pretèpſti, ino ſhe enkrat ojſtro jim saterdijo, de nè vezh v' Jesuſovimu iménu govoriti; potlej jim iti rekó. Veſéli ſo ſhli ſpred sbòra, de ſo bili vrédni délani savolo Jesuſoviga iména saſrambo terpéti, ino niſo nehali vuzhiti vſaki dan v'tempelnu ino po hiſhah, ino Jesuſa Kriſtuſa osnanováti.

Vidimo, jelite, ljubi moji! kako ſe je Jesuſova véra med golimi pregánjbami vterjála? kako veſéli ſo apoſtelni to preganjanje terpéli? pa tudi, kako je Bog ſvoje svéſte ſlushabnike sdaj po angelu, sdaj zlo po Fariséju od jézhe ino ſmerti védel otéti? She sdaj, ljubi moji! ſo pravi Jesuſovi ſlushabniki doſtikrat saſmehováni ino pregánjani; tudi sdaj ſhe nam bodi zhaſt ino veſelje, zhe naſ savolo Bogá pregánjajo; ſhe sdaj vé Jesuſ ſvòjzov varvati, ino svunajnje terplenje jim s' notrajnim veſeljam nameſtuje ino poverne. Tudi ne poſhíla naj jim angela, jih réſhit, kar ni tréba; ſto ino ſto drujih pótov imá. S' beſedo kakſhniga

Digitized by Google

poſhtèniga mosba she vé Bog to doſtikrat opraviti, po Gamalièlovo jih vbráni, zhe prav ſam va-nj ne vérje. Pa krivízo taziga preganjánja previdi, ino po Gamalièlovo jo jiſhe odverniti.

5. Shtefan.

Ker je she toljko vérnih bilo, ſo tòshbe med njimi vſtale, de ſo nektire vdóve per vſakdánji delítvi v' némar bile puſhène. Apoſtelni torej poklizhejo vſo mnósh vérnih, ino jim rezhèjo: „ To ne gré, de bi mí boshjo beſedo samudováli, ino v' ſklédo deváli. Sedem mósh, ljubi bratje! isvoljíte smed ſebe, moshé lepe hvale, polne ſveziga Duhá ino modróſti, de jih zhes ta opravik poſtavimo. Mí pa ſe bomo na molituv ino osnanilo boshje beſede vlègli. Te beſede ſo vſim vſhézh, ino isvoljíli ſo Shtefana, Filipa ino pét drujih, ino préd apoſtelne jih poſtavijo, ino apoſtelni ſo nad njimi molili ino roke na-nje poloshíli. Ino boshja beſeda ſe je bol ino bol raſshirala, ino vuzhénzov ſhtevílo ſe je v' Jerusalemu ſilno naraſlo. Veliko duhóvnov zlo je Jeſuſovo véro na-ſe vsélo.

Ljubi moji! s' molitujo, vite, sa odsgórni blagoſlòv ali shégen je bil vbóshizov pervi preſkerbik per kriſtianih osnován ino vterjen. Ta dobróta ſe je potlej po semlji raſshírila; ta napráva preſkerbka sa vbóge je jésare ino jésare

Digitized by Google

enakih napráv po ſvetu perneſla. Kdo preſhtéje jésare ino jésare bolníſhniz, vbóshniz ino drujih milih podlád ali ſhtiſting, ki jih je toljko med kriſtiani? kdo preſhteje milióne ino milióne réveshov, ki jim je s'njimi pomagano? Koljko vbóshizov ino bolníkov bi bilo she bres tih preſkerbkov na ravnoſt pogíniti moglo? Takó lè, vite, je bila révenimu zhloveku kerſhanſka véra dobrótniza tudi v' zhaſnimu.

„Shtefan, poln vére ino ſvetiga Duhá, ſe je smed vſih tih isvóljenih vbóshnizharjov nar bol obnáſhal, ino je velike zhudeshe ino snámenja delal.

Nektiri módrizi is tih ino unih ſhól, ktire ſo takrat slo blèso ſlovéle, ſe nad-nj ſpravijo, ino ſe prizhajo s' njim. Pa niſo kaj mogli „Shtefanovi modróſti ino Duhu, ki je is „Shtefana govoril. S' ſramoto vſi divji gredó, ino ſo nekaj ſprídenih mósh ſkrivaj podſhúntali, ino rekó zhes-nj jim prizhati: „Kletuſke beſede v' Moſeſa ino v' Bogá ſmo ga ſliſhali govoriti." Potlej ſo ljudí ino ljudſkih ſtaraſhín ino píſmejov v' „Shtefana sdrashíli, ino ga popadejo ino pred ſabo v' sbórnizo shenèjo. Potlej perpelájo krivih prízh, ino prizhale ſo: „Ta zhlovek lè ne jénja od kletvíne zhes ſvéti tempel ino zhes poſtavo. Rèzhi ſmo ga ſliſhali." Jesuſ, Nazarèſhzhan, bo ta kraj poderel, ino naméſt Moſeſovih ſhèg, ki jih je poſtavil, druge dal." Vſi ſedzi v' sbòrú ſo va-nj gledali, de s' ozhmí ne trénejo; v' nebeſhki mogózhnoſti ino velikòti ga vi-

Digitized by Google

dijo ſtati, ino oblizhje ſe mu je, kakor angelovo oblizhje, ſvetílo, ino boshja vedróſt ino prijasnoſt ſe mu is njega vidi.

Poglavár duhóvnov ſe je vsdignil, ino mu rezhe: „Ali je (kar tí pravijo) réſ timu takó?" ‚Shtefan je odgovoril: „Bratje ino ozhetje! poſluſhajte!" Ino potlej je vſo sgodovíno ſvètiga piſma prehòdil, ino jim ſkashe, de mu je Bog ino Moſeſ, tempel ino poſtava v' zhaſti; pa tudi, de ſe je ta zhaſt nad Israelzmi vſelej pogreſhala. Ino ſklenil je ſ' timi lè terdimi beſedami: „Ví terdovrátneshi ino ljudjé nepoſvezhèniga ſerzá ino nepoſvezhènih vuſhéſh; védno ſe vſtàvlate ſvetimu Duhu. Kakor ſo ſe vaſhi ozhetje, tako ſe mu ví, Ktiriga preroka néki niſo vaſhi ozhetje preganjali? Oni, vaſhi ozhétje ſo osnanovávze tega pravizhniga morjli; ví pa ſte njega jsdali ino vmoríli. Po angelov rokah ſte poſtávo prejéli, tóde je nè dershali."

To ſliſhati, vſe po njih savrè, s'sobmi od togote ſo ſhkripali. ‚Shtefan pa je poln ſvetiga Duha oko v' nebo obernel, ino boshje velizháſtvo, ino Jesuſa ſtati na deſnízi Boga vidi. „De te! je na glaſ savpil, nebéſa vidim odperte, ino ſinú zhlovekoviga ſtati na boshji deſnízi." Pa vſi sazhnó divjáti ino vpíti, ino vuſhéſa ſi maſhé, ino vſi kmalo plánejo va-nj, ino is méſta ga kamnjat vlézhejo. Na ſódnimu kraju ſo kamnjávzi oblazhílo is ſebe djali, ino ga k' nogami mladénzha varovat dénejo, ki ſe mu je ‚Savel reklo, ino ‚Shtefana pa ſo

Digitized by Google

kamnjáli. Ino ſhtefan pa je molil, ino rezhe: „Goſpod Jeſuſ! ſprími mojo dusho!“ Potlej poklékne, ino je glaſno savpil: „Goſpod! ne perſhtévaj jim tega greha!“ Ino to isrékevſhi je dusho dal. Sável pa, ki je kamnjávzov oblazhíla vároval, je bil tudi v' ſhtefanovo ſmert pervóljil. Ino bogabojézhi moshjé ſo ſhtefana pokopáli, ino velika shaloſt je bila po njemu.

Nad Shtefanam, ljubi moji! imamo, vite, lépo lépo ino polno podóbo praviga Jeſuſoviga vuzhénza. Veſ je preſhínen s' Jeſuſovim Duham. Samozhiſta modroſt je v' njegovimu vumu. Polno dobrotniga Jeſuſa ino Jeſuſovih miſel ga je. Boshji mir, nebeſhka nedólshnoſt ſe mu is njegoviga angliſkiga oblizhja poblisſhuje. Vſa kerſhanſka ópzhina mu pravi ino prizha, de je bil veſ ſerzé ino roka do vbogih, ino ſhe njegovi sóperniki zlo ſe ne morejo njegove boshje prijasnoſti, krotkóſti ino pohlévnoſti nazhuditi. Polno lepih djánj je njegovo shivlènje, ino njegovo terplénje ino njegova ſmert je veſéla ino ſrézhna. Ne boji ſe kervi sa reſnízo preljíti, ino s' vére ino ljubésni polno molſtujo ſe lózhi. Kdor je Shtefana vidil, vſaki je mogel rèzhi: „Jeſuſ je ravno tako miſlil, obzhutoval, dajal, odpuſhal, mòlil terpel ino vmerel. Njega, ino pa Jeſuſa viditi, nekàko vſe eno je zhloveku. Oh, ljubi moji! persadenímo ſi, persadenímo, de bolepa, dopólnena Jeſuſova podoba vſim ljudém tudi is naſ v' ozhí ſhínila. Srézhno,

Digitized by Google

kakor boshji ánglizhki, bomo potlej shiveli med ſeboj, ino po angliſko vedri vmerli.

6. Filip, ino kraljízhni dnárar is Samorſkiga.

Po ¸Shtefanovi ſmerti ſo jéli tudi druge Jesuſove vuzhénze po Jerusalemu ſtraſhno pregánjati. Slaſti pa ſi je ¸Savel Jesuſovo zerkuv podréti persadél. V' hiſhe lomáſtil, ki ſo Jesuſovi vuzhénzi v' njih ſtanovali, ino moshé ino shené je is njih vlázhil íno v' jézho poſhilal. Vuzhénzi ſo torej is Jerusalema beshali, ino ſe po vſimu Judejſkimu ino ¸Samariſhkimu rastróſijo, ino kamor perbeshé, osnanujejo Jesuſa Kriſtuſa.

Ino tako je bilo to, kakor préd vſako preganjanje, na konzu h' pridu boshje zerkve.

Filip (nè apoſtel Filip, ampak tiſti Filip, ki je bil s' ¸Shtefanam vrèd vbóshnizhar poſtavlen) pride v' nékſhino ¸Samariſhko méſto, Jesuſa Kriſtuſa osnanuje, ino je velíko mertvùdnih, krulovih ino drujih bolníkov osdravil. Vſi vuhó ſo méſtnizhane, radi ga poſluſhajo. Zhudeshe vidijo, ki jih dela, ino vſi po eni miſli vérjejo v' Jesuſa Kriſtuſa. Veliko veſelje je bilo po vſimu meſtu.

Tako lè je bil tudi tukaj Jesuſov evangelj ſpomladanſkimu nébu enak, ki roſa ino

Digitized by Google

obílnoſt is njega perſhí, ki vſe ogréje ino oveſelji.

Apoſtelni — ob ti pregánjbi ſo vſi v' Jerusalemu oſtali — kadar ſliſhijo, de je tudi Samarija boshjo beſedo na-ſe vſéla, poſhlejo Petra ino Janesa. Prideta, meſtnizhane ſta ſklizala, pa she kerſheni ſo bili, ino mólita nad njimi, de bi ſvetiga Duha prejéli. Ino roke ſta na-nje devala, ino prejéli ſo ga.

Kakor ſe je bínkuſhtini prasnik ſveti Duh zhes apoſtelne raſljil, je tudi zhes te vuzhénze sdaj priſhel. O bínkuſhtih per apoſtelnih ſo bile ognjéve pljaména ozhitno známenje njegoviga prihóda; ravno tako je sdaj rók pokláda ozhitno známenje njegoviga podéjlka. Ino kakor ſo o binkuſhtih, tudi sdaj molijo apoſtelni, ino s'njimi vrèd vſi vuzhénzi; sakaj bres shive molitve ſe ne da dobiti ſvetiga Duha, de bi naſ poſvétil ino svelizhal.

Apoſtelna Filipov navuk poterdívſhi ino Samarijáne ſhe bol boshjo beſedo podvuzhívſhi greſta sdaj v' Jerusalem nasaj, pa evangelj ſta tudi po poti osnanovala. Filipu pa ſe je Goſpodov angel perkasal, ter mu rezhe: „Vsdigni ſe, proti sòru na zéſto idi, ki je is Jerusalema v' Gazo ſkosi puſhavo. Filip ſe vsdigne, in gre, kar ſe imeniten samóriz v' lepi kozhiji perpelá. Vélki dnárar je bil Kandazèſe, Samorſke kraljize, goſpodar vſih njénih káſ ali dnarníz. Bil je v' Jerusalemu, k' boshji ſlushbi je bil ſhel, ino sdaj gre nasaj domú, ino

peláje se skosi samotno pushavo bèrę ravno preroka Isaijata.

Branje vzhaši, slasti kadar nimamo drujiga opraviti, ino se ravno nizh drujiga ne da pozhéti, je oboje, vesel ino podvúzh'n opravik. Modri ino blagi moshjé, vite! is dáljnih zhasov ino krajov govorè s' nami med branjam is svojih písem, továrshi so nam, tako rekózh, v' nashih samotnih stanízah, nashi pajdáshi med hójo ino vòshnjo. Tode po Samórzovo pámetni bodimo per sbéri bukuv, ki jih berèmo.

Komej je Filip vós saglédal, kmalo mu sveti Duh rezhe: „Stópi ino k' vòzu se perdrushi." Filip tézhe, ino ga slishi besede preroka Isaijata brati:

„Dolg se térja, ino ponishal se je, ino vust ni odperel, kakor ovza, ki je na plòh pelána; ino kakor jagne pred strishzam molzhí, ni vust odperel. Is perpére ino sòdbe ga vlézhejo! Kdo popishe njegove tedánjze? Odrésan, odrésan je is shivih deshele."

Dnárar ni tega prerókoviga mesta vumél, ino torej ga je na glas bral, kakor préd zhlovek, ktiri bi rad vsako brano besédo do dobriga premislil. Filip ga prijasno ogovorí, rekózh: „Pa tudi vuméste, kar berète?" Dnárar se is búkuv osrè, ino je ostermel nad zhastítlivim moshem, ki je tako na naglima per vòsu; odgovorí mu: „Kakó bom vumél, sej ga nimam zhloveka, de bi mi raslóshil!" Ino Filipa prósi v' kozhijo persésti. Sedézhimu sraven sebe

rezhe dnárar: „Te profim, povej mi ſej, od koga govorí lètu prerok? od ſebe, ali od koga drujiga?"

Sdaj, ker je bila boshja prevídnoſt she vſe tako lepó napelála, je Filip vuſta odperel, kmalo per tih Isaijovih beſédah sazhne, ino mu veſéli navuk od Jesuſa Kriſtuſa osnanuje. Dnárar je veſ vuhó va-nj, ino kadar po poti ravno do réke prideta, veſel savpije: „Vishi jo, vodo! Ali me ſhe kaj kerſhenimu biti sadershuje?" Filip mu rezhe: „Smé ſe sgoditi, zhe is zeliga ſerza vérjeſh."

Véra namrezh, ki veſeli s' njó boshjo nevidno modroſt na-ſe vsamemo, je vſiga dóbriga korenína. Bres te notrajne shive vére ſo vſe ſhe take ſvéte svunajne ſhege mertve, púſte, bres vſiga prida ino vſe nizh ne velájo.

Dnárar rezhe: „Jes vérjem, de Jesuſ Kriſtuſ je boshji ſin," ino rezhe vòsu oſtati. Oba ſta is vosa ſtopila, ino na vodo greſta ino Filip je dnárarja kerſtil. Kmalo ko je dnárar kerſhen, vsame goſpodov Duh Filipa. Ko bi trènil ga dnárar ne vidi. Na enkrat, bliſku enako, kadar ſe vtréne ino míne, mu je ſpred ozhí Filip sginil. Ta zhudesh je ozhitno samórzu prizhal, de mu je bil Bog Filipa poſlal. Veſ veſel rezhe pognáti.

Ker je namrezh prava véra v' Jesuſa, ondi je tudi veſelje, ondi je vſe, kar je kaj frézhe. Veſelje nad boshjimi vſmílbami, pokoj savolo ſtorjènih gre-

Digitized by Google

hov, troſht o terplénju, veſelo shivlenje ino veſela ſmert, lé na pravi véri v' Jesuſa raſejo taki ſadôvi.

Ta kraljízhni dnárar je nar pervi samórz, de je Jesuſa ſposnal, pa ſposnati tudi saſlushil ga je. S' ravnim, poſhtênim ſerzam je Boga jiſkal. Deſiravno je v' ſrédi ajdovſkiga naróda shivel, vender le dolgo hójo v' Jerusalem ſtorí, de edínimu pravimu Bógu ozhitno zhaſt ſkashe, is ſerza ga móli v' tempelnu, ktiriga je Bog tiſtikrat edíniga imel na semlji. Boshja beſeda mu je bila veſelje, de nikolj vézhiga. Smiraj ima ſveto piſmo per rokah, zlo na pot ſeboj ga jémle. Toljka reſnîza, ki mu je v' dóbrimu, toljka bogabojézhnoſt, take molitve, tako sveſto poſluſhanje boshje beſede more dóber ſad imeti, ni drugazh. Bog ſe s' dopadajenjam rasgleduje nad takimi lepimi duſhami; njegovo okó nobene ne sgreſhí, vſako poplázha. Sposnati ſe jim da, tudi angela naj bi jim bilo tréba poſlati. Kosha na lizu bodi béla ali zherna, to ni nizh, ſerze lé zhloveku zéno da. Vſi dóbri ljudjé, bodo naj she kakor mléko béli, ali kakor shúshik zherni, ſo boshja podoba, ino vſi enake lepôte.

Filip ſe je potlej v' Azotu najdel, ino je od ondód kmalo ſpet evangelj na vſe ſtraní od méſta do méſta osnanovàl, dokler na Zeſarejſko ne pride, kjer ſe je delj zha- ſa mudíl.

Digitized by Google

7. Enéja ino Tabíta.

Vuzhénzi, ktiri ſo ſe o preganjbi po Judejſkimu, Galilejſkimu ino Samarítſhkimu raskropíli, evangelj od meſta do meſta osnanvajózh, ſo bili velíko ljudí k' véri v' Jeſuſa ſpreobernili. Torej kmalo, kadar preganjanje odnehá, je Peter vſe te kraje obhòdil. Tudi v' Lidſko meſto pride, v' lepimu ino rodovítnimu Saronſkimu dólu je ſtalo. Mosha najde v' néki hiſhi, Enéjata po imému. Mertvúden je bil, ino oſem lét she ni na nogah ſtal. Kòt hlód je léshal, vsdigovati ino polágati ga morejo, ino mu blasíne podkládati. Shé je toljko zhaſa léshiz po odreſhénju sdihovàl! Peter ſtópi sdaj k' njegovi poſteli, ino ljubesnivo ino prijasno mu rezhe: „ Enéja! Jeſuſ Kriſtuſ te osdravi. Vſtàni, ino ſam ſi poſtelo preſtéli. " Ko bi mignil, je bil po konzu, ino poſtelo ſi preſtéle, ino je hòdil: ino de veſel, ino de ni mogel Jeſuſa Kriſtuſa prehvaliti, to ſe tako vé. Vſi Lidzháne ino doláne Saronſkiga dóla ſo ga zherſtviga ino sdraviga vidili hoditi, ino ſo vſi v' Jeſuſa vérovali.

Tudi mí, ljubi moji! vérimo va-nj! Vſakiga, ſhe taki sdrav ino zherſtev naj bo, lohka ravno toljko terplenje sadéne, ino màrſikdo, to lè berózh, morebiti v' ravni taki nadlógi sdihuje. Pa, dokler hozhe, naj tvoje terplenje terpí, le potolàshi ſe! Jeſuſ, Enéjov pomozhník, ſhe smiram shi-

Digitized by Google

vſi, ino vſako terplenje, ino torej tudi tvoje — joj, veſéla bodi dóbra dusha! — bo ou, sgòdi ſe she tukaj ali tam, v' veſelje ino veſelje ſpremènil. Torej lé vérovaj v' njega — to pernèſe lé terdni troſhe ino tolash.

Ne dèlezh od Lide ſo bile Jópe. V' timu méſtu je vuzhénka, Tabíta po iménu, prebivala. Ne da ſe dopovédati, koljko vſé dóbriga je ſtorila, vbogih velika dobrótniza je bila. Ravno ob timu zhaſu je bila sboléla, ino vmerje. Preblékli ino v' gornízo she na páre ſo jo djali, kar vuzhénzi sa Petra svedó, de je v' Lidi. Dva mosha poſhlejo do njega, ino ga proſijo, de naj ſe ne mudí, ampak de naj urno pride. Peter ſe napravi, ino gre s' njima. Prifhevſhiga pelajo v' gornízo, kjer je merlizh. Mej tim, de Peter merlizha vidi, ki je samòkel po dolgama ondi leshal, komú bi ſe ne vsháljilo! ſe to lé perméri: Vſe méſtine vdóve réve ſe ga oſujejo, jokale ino oblazhila ſo mu kasale, ki jim jih je rajnka Tabita s' laſtnimi rokami delala.

Ljubi moji! kerſhanſke shene tiſtih zhaſov ktirim ni bilo treba kruha s' laſtnimi rokami ſlushiti, niſo zhaſa s' líſhpanjam trátile, vbogim raji ſo oblazhíla ſhivale. Taka lepa navada bi ne ſméla sginiti. Mertvaſhki pert, nizh drujiga od vſiga ſhe takó líſhpiniga oblazhíla nam ne bo enkrat oſtalo. Ino hvaléshna ſólsa, ki jo vbóshiz per naſhih párah tózhi, nam je vézhi zhaſt, ino vézhi zéno imá v' vézhne-

Digitized by Google

ſti, kakor vſi biſri ino vſa ſlatenína vſiga ſveta.

Peter vùn rezhe vſim, ino je pokléknil ino mòlil. Potlej ſe v' rajnzo oberne ino je djal: „ Tabita! vſtàni!" Ino ozhí je odperla, ino v' Petra pogléda, ino je po konzu ſédla. Ino Peter ji roko podá, ino jo vsdigne. Ino vuzhénze ino vdóve je poklizal, ino jim jo shivo dá, ino vſi ſo imeli neisrezhèno veſelje. Po vſih Jópah je to saſlovélo, ino veliko ljudí je Jeſuſovo véro na-ſe vsélo.

Véro tedaj v' Jeſuſa Kriſtuſa, drujiga nè, je tudi ta zhudesh jiſkal. Jeſuſ Kriſtuſ je Tabíto od ſmerti obudil, ker je ozhitno ſprizhati hotel, de je on ſam od ſmerti vſtal, ino de v' nebéſih sdaj shivi, ino de bo njega dní vſe merlízhe obudil. Ví, ví! — ktiri po kakimu rajnzimu ali po kaki rajnki jókate — v' njega vérite! De je Jeſuſ Kriſtuſ vſtajènje ino shivlènje, kaj zhe biti od te vére lepſhiga ino veſélſhiga per pogrébu?

Peter ſe je ſhe nekaj dní v' Jopah mudil, ino je per ſtrojárju ſtanovàl, ki mu je bilo Simon imé.

8. Kornéli.

V' Zesaréji je nekdo, Kornéli po iménu, prebival, mosh, de vſalo tazih. Stótnik vojſkine kòpe, ki ſe ji je laſhka djalo, je bil, ino s' vſim ſvojim dómam je lepo ino

po Bógu shivel, veliko je vbogajme dajal, ino je nepreneháma molil.

Prav gorézhe enkrat je molil, kar ob treh popóldne angela sagléda ſtopiti v' hiſho vſiga v' ſvetlòbi. S' ozhmí ga vidi. Angel ga je po iménu ogovoril, ino mu rezhe: „Korneli!" Korneli je debélo gledal, ſe vé, ino ſe je vſtraſhil. Djal je: „Goſpod! kaj je?" Angel odgovorí: „Tvoja molituv je pred boshje oblizhje priſhla, ino pómni ti Bog tvoje boshje daróve. Mósh tedaj po Simona pòſhli v' Jope, ki mu je Peter prímik. Per Simonu ſtrojárju ſtanuje, ob morju ima hiſho. On ti bo povédal, kaj ſtori, de svelizhaſh ſebe ino ſvoj dom."

Angel to rékevſhi je sginil. Kornéli pa rózhno dva dershínzheta ino eniga bogabojézhiga vojáka poklizhe, ki jih je pod ſabo imel; pové jim, kar je angel djal, ino jim v' Jope rezhe. She tiſti vézher ſo odríſnili.

Drugi dan okolj opóldneta je Peter na hiſho ſhel, per miru mòliti miſli na-nj. De ſo bile hiſhe ravne na verhu, ino s' obſidkam ali ſlonlájam obróblene, she véſte. Kornéliovi trije moshjé ſo ſe she proti meſtu blishali. Peter je bil lázhen, ino obédoval bi bil rad. Spòdej v' hiſhi ſo mu jéſti pripravlali, kar ga boshji Duh samakne, ino njegova lakòta je bila Bogú perlóshnoſt, de ga je s' lepo perkásenjo, bres pomíſlika s' moshmí iti, ktiri bodo priſhli, podvúzhil.

Israelzam namrezh ſo bile nektire jedí prepovédane, ki ſo bile per ajdih navadne;

Digitized by Google

ino to slasti tudi sa tega volo, de jih je ta prepóved od pajdáshtva s' ajdmi, od malikovánja ino od drujih ajdovskih pregrèh odvrazhála. Sdaj pa je timu raslózhiku jedí shlo nehati, ino pajdashtvo s' ajdmi je bilo treba dopustiti, de bi ajdje s' vérnimi Israelzi podomázheni lóshej k' véri v' praviga Bogá prishli. Ker so tedaj bol serdni ali ajfrik Israelzi take jedí she smiram studili, ino nektiri nè le ajdovskih jedí, ampak tudi ajdè zlo hòdne ino nagnusne delali, je hotel Bog Petra to s' perkásenjo prevuzhíti.

Samákneni Peter vidi s' ozhmí, kakor bi res bilo, nebó odperto, ino nekáka velika rjuha se is neba per vsih shtirih konzéh na semljo spusha. Peter je ves hrepené va-njo poglédal, pa vsih mnogih shivál, sverín, tizhov ino drujih shivál vidi v' njéj, ktirih jesti je bilo Israelzam prepovédano, ino ki so jih savolo tega hòdne ino nagnusne imenovali. Glas pride sa rjuho is nebés, ino rezhe mu: „Peter! vstàni, sakòli ino jéj." Peter se od grose sdergne, odgovoril je: „Gospod! tega nè, tega! Moje shive dní ni nikolj nizh hòdniga ino nagnusniga v' moje vusta prishlo." Pa glas mu rezhe: „Kar je Bog ozhistil, ne délaj ti hòdno." To se je trikrat sgodilo. Ino potlej se rjuha s' shiválmi v' nebó spet vmákne.

Peter, kadar se prevé, je premishloval ino premishloval, kaj bi ta zhudna perkásen pomenìti vtegnila, kar uni trije Korneliovi moshjé, ravno so bili strojárjovo hisho isprashali, pred prag stopijo. Po Simonu

Digitized by Google

vprashajo, ki mu je Peter prímik. Ravno idaj rezhe boshji Duh she vsimu samíshlenimu Petru: „Slishish! trije moshjé vprashajo po tebi. Vstàni, dòlj idi, ino pojdi bres pomíslika s' njimi. Jes sim jih poslal.“ Peter je vstal, ino gre k' moshém, ino jim rezhe: „Mene jishete, jest sim. Kaj taziga ste prishli?“

Moshjé rekó: „Korneliu, stótniku, pravízhnimu ino bogabojézhimu moshu, ves Judovski ród mu to more prizhati, je po svetimu angelu te v' svojo hisho klizati rezhéno, ino de bo vse drugo potlej od tebe saslishal.“ Peter jih je v' hisho pelal, ino pogosti ino prenozhí jih. Drugo jutro je vstal ino s' njimi shel, ino drugi dan potlej proti vezheru je v' Zesaréji bil. Shest vuzhénzov ga je is Jóp va-njo spremílo.

Korneli je bil mej tim vso svojo rodovíno ino vse prijatle poklizal, ino je Petra hrepené perzhakoval. Kadar Peter v' hisho stopi, mu Korneli naproti tézhe, ino, de bi mu zhast dal, pred noge se mu vershe. Peter ga pobère, rekózh: „Vstani! tudi jes sim zhlovek.“ Kornéli ga v' stanízo pelá. Peter, kadar va-njo stópi, ino toliko drúshino ljudí vidi, je rekel: „Ví véste, kolíka gnusóba je Judu, pezháti se s' drugimi naródzi, ali pa tudi iti lé v' njih hisho. Pa meni je Bog pokasal, de nobeniga zhloveka nè hòdniga ali nagnusniga imenovati. Totej nisim si pomishlovàl priti, ker ste po-me poslali. Pa vprasham, zakaj de ste to?“

Kornéli rezhe: „Dànſi ſhtiri dni ſim ſe do tréh popóldne pòſtil, ino okolj tréh — nekako oſoréj lè — ſim domá molil, kar je mosh v' bélo oblézhen, ko bi trenil, pred máno ſtal, ino rezhe mi: Kornéli! tvoja molituv je vſliſhana, ino tvoji boshji daróvi ſó pómneni per Bógu. V' Jope po Símona Petra ſ' prímkam pòſhli: v' Simonovi ſtrojárjovi hiſhi ob morju ſtanuje. Povédal ti bo, kadar pride, kaj ſtori. Ino tiſto uro ſim po-te poſlal, ino prav je, de ſi priſhel. Ino sdaj ſmo vſi pred boshjim oblizhjam sbráni, ſliſhali bomo, kaj ti je Bog vkasal, de nam povéj."

Peter je vuſta odperel ino rezhe: „V' reſnízi ſposnám sdaj, de Bog ni nobèn lizogléd. Ampak prijéten mu je vſaki po vſih naródih, kdor kolj ſe njega bojí, ino pravízhno ravná."

„Bog je Israelovim mlajſham po Jesuſu Kriſtuſu, goſpod je vſih rezhí on, mir ino miloſt osnanovat poſlal. Ví véſte, kaj ſe je po Janesovi kerſhvi ino prídigi préd na Galilejſkimu, ino potlej po vſi Judovſki desheli godilo, kako je bil Jesuſ, Nazareſhzhan, od Boga s' ſvetim Duham ino s' mozhjó pomázan, ino kako je hodil ino dobro delal, ino od hudizha nadlégovane osdravlal, ker je Bog bil s' njim. Ino vſiga, kar je po Israelſkimu ino v' Jerusalemu ſtoril, ſmo prizhe. Tega Jesuſa, kadar ſo ga na léſ krisha perbíli ino vmorili, je Bog trétji dan od ſmerti obudil ino ſpet ozhitniga ino shiviga iskasal — nè vſimu ljudu, ampak nam

Digitized by Google

od Boga isvóljenim prizham, ktiri od ſmerti vſtavſhiga niſmo lé vidili, ampak jédli ino pili ſmo s'njim, ino po domázhe ſmo s'njim shivéli. Ino vkasal nam je prídgovati ino prizhati, de je ſodnik on shivih ino mertvih od Boga ján. Vſi preróki ſo mu prizhe, de je on, po komur vſaki va-nj vervajózhi odpuſhanje grehov dobí."

She je Peter govoril, kar ſveti Duh na vſe poſluſhajózhe ga pride. Apoſtelnam v' bínkuſhtini prasnik enako, ſo ptuje jesíke sagovorili, ino nad toljkimi boshjimi rezhmî hváline peſme vsdignili. Vérni ſ' Petram priſhevſhi Israelzi oſtermé, de ſo daróvi ſvetiga Duhá tudi nad ajde isljívani. Peter pa rezhe: „Bo mogel tim, de bi ne bili kerſheni, ſhe kdo vode braniti, ki ſo ſvetiga Duha she po naſhe prijéli?" Ino vkashe jih kerſtiti v' iménu goſpoda Jesuſa Kriſtuſa, to je, kerſt Jesuſa Kriſtuſa jim dati. Po kerſtu ga proſijo, kàke dní per njih oſtati, kar je Peter tudi rad.

V' Jerusalemu ſo mej timu apoſtelni ino drugi vuzhénzi to svédli, de ſo tudi ajdje boshjo beſédo na-ſe vsèli. Petru tedaj v' Jerusalem priſhevſhimu ſo préd Israelzi bivſhi kriſtiani ozhítali ino djali: „V' hiſhe ſi k' ajdam ſhel, ino pa ſhe jédel jédel ſi s'njimi." Peter jim sapóred vſe dopové, kar ſmo lihkar ſliſhali od perkásni v' Jopah, ino vſe, dokler ni bil Kornéli s' ſvòjzmi vrèd ſvetiga Duha prijél. Per konzu je ſhe djal: „Per zeli ti rézhi mi je Goſpodova beſeda na miſel hodila, ktiro je go-

Digitized by Google

voril, ino ktira ſe je létu ſpólnila: Janes je s' vodo kerſhoval, ví bote pa s' ſvetim Duham kerſheni. Ker jim je tedaj Bog, pravi Peter, ravno tiſti dar, kakor nam vérvavzam v' Jesuſa Kriſtuſa, dal, koga ſim jes, de bom Bogú tega branil?"

To ſliſhavſhi niſo beſede vezh rekli, temozh Boga ſhe lé hvalijo, de Bog tudi ajdam o pokóri da v' shivlenje iti.

Ljubi moji! Kornéli, on ajd, je taki sali mosh, de ſe kriſtiani nad njim rasgledujmo. Koljka reſníza, vite, Boga jiſkati mu je! Bogá ſposnati ino njegovo voljo, vezhi ſkerbí ni sa-nj na ſvétu. Kakſhina ſerdna ino shiva molitev! Ne navélízha ſe moliti, per Bogu ſam v' ſvoji molzhézhi ſtanízi je lé rad. Koljka ljubesen do ljudí! Koljkor premóre, vſim smed ljudſtva, daja obilno daróv, nè daja jih le timu ali unimu vbóshizu. Koljka mózh, ki jo ima ſam v' ſé! Kornéli ni ſvojih pozhutkov ſushen, jéd mu je nar manji ſkerb. Kakſhina lépa réd per njegovi hiſhi! Vſa hiſha je bogabojézha, ino, kakor on, v' boshjimu ſtrahu. Ino le takih ſlushabnikov odbére, ktiri ſo bogabojézhi kakor on. Koljko zhaſtí do dobrih zhlovekov! Tudi ſpódniga ſoldata, pa bogabojézhiga, ima v' zhaſti, de prijatla ino brata nè bol. Koljka ljubésen, koljki mír, ki ga ima s' vſo ſvojo rodovíno! K' ſebi poklizhe vſe, vſi, hozhe, de bodo deléshni svelízhanja, ktiro mu je napovédano. Koljka ponísh-

noſt! Petru pod noge ſe vershe! Kakſhina shiva miſel vſiga prizhjózhnoſti boshje! Kakor pred boshjim oblizhjam, tako ſtojí s' vſimi ſvojimi. Koljki ſerd ali ajfer do boshje beſéde! Poſluſhati ino ſpolniti jo, vſekmalo je to per njemu. Tode pa tudi Bog mu berhko to poplázha, ino h' pravi véri v' Jesuſa mu da priti, ino angel mu je is nebéſ boshje dopadajènje opravit bil poſlán. Perviz apoſtelnov pride na njegov dóm, de mu je svelizhanje, miloſt ino grehov odpuſhènje v' Jesuſovimu iménu opravil, ino préden ſo kerſheni, je she ſveti Duh njega ino njegóvze napólnil.

Ali ni ta ajd k' ſramoti toljko kriſtianam? — Ni treba angela is nebéſ, de bi nam povedal, kdo nam boshjo beſedo osnanuj. Vſako nedéljo ſe raſléga po naſhih zerkvah. De lé evangelj odprèmo, she Kriſtuſ ino apoſtelni s' nami govoré. Ino pa poglejte, sdaj lè, kakor Kornéliu njega dní, je tudi vam to bravſhim Peter govoril. Sakaj ne opravijo te beſede toljko per naſ, kakor ſo per Kornéliu? — Taka reſníza dobrim biti nam ni, kakorſhina je bila Kornéliu: to je. S' pogóſto molitujo, s' trésnoſtjo, s'dobróthivoſtjo ſe boshje beſede poſluſhati ne perpravlamo, kar potlej to lepo ſéme ne najde dobrih tlà, kar ni potlej ſadú! Dobriga ne ſtorimò, koljkor bi ga lohka, hudiga ſe ne varjemo, ki bi ſe ga lohka, per málimu ſmo nesvésti, kako nam zhè Bog kaj vezhiga dati? Polno ſovrashtva ino napuha ino meſéniga nagnenja naſ je,

kar boshji Duh nima proſtóra v' naſhimu ſerzu! Kaj! préden je bil kerſhen, je she ſvetiga Duha Kornéli ajd prejél, ino per naſ je velikrat ravno naſkrísh, de bi tàk ne! de ga kerſheni vezh nimamo. De naſ! jiſhímo jiſhímo Boga, kakor ga je Kornéli, ino, kakor ga je Kornéli, bomo Boga naſhli, ino naſhli bomo v' njemu ino v' Jesuſu ino v' njegovimu Duhu sverhama svelizhanje.

9. Peter po angelu is jézhe réſhen.

Tudi kralj Herodesh je sazhél Jesuſovo zerkuv preganjati. Jakopa, Janesoviga brata, rezhe ob glavo djati. Vidivſhi, de je to Judam vſhézh, vkashe tudi Petra prijéti, ino, ker je bila velikanózh ravno, ga toljko zhaſa perpréti. Kmalo po prasnikih ga je miſlil ljudém na dan pelati ino s' ſmertjo konzhati. Zhvetéra ſtrasha, vſaka po ſhtiri moshé, ino polovíza jih je bilo védno v' oròshju, ga je is jézhe várovala.

Peter je bil tedaj v' jézho sapert; zerkuv pa je sa-nj Boga neprenéhama proſila. Shé sadno nozh je bilo, ino drugi dan mu je bila ſmert naménena. Peter je v' jézhi med dvéma vojákama per miru ſpal; s' dvema kétnama ali verúgama, de ne vjide, je k' njema perkljénen. Drugi vojáki, kar jih je ravno ſtrasho opravlalo, ſtojé pred vratmi, ki ſe je ſkosi trójine v' jézho ſhlo,

Digitized by Google

tako, de je vſake duri dvoje mósh várovalo.

Ino glejte! — Goſpodov angel je na enkrat sraven Petra ſtal. Vſa jézha je v' ſvetlòbi. Angel ga v' ſtran básne, ino ga je sbudil, ino mu rezhe: „Berſh vſtàni!" Peter vſtája, ſhe veſ saſpáſt, ino, ko bi trènil, ſte ſe mu obé kétini is rók ſnéle. Angel mu rezhe: „Opáſhi ino obuj ſe!" Peter ſe. Angel mu rezhe: „Plajſhi ogerni, ino sa menoj pojdi." Peter ga ogerne ino gré — pa ſhe sdaj ni védel, de ga reſ angel reſhuje. Sánja lé ali gola perkásen ſe mu je vſe to sdélo.

Shevſhi ſkosi ſtrasho pervih ino drujih dúr prideta do shelesnih vrát, ktire — jézha je bila namrezh svunaj k' meſtnimu obsidju persidana — ſo ſe v'méſto odperale. Samé ſe jima odkljénejo, ino ſkos-nje greſta. She ene uliza ali eno gáſo ga angel poſprémi, ino, ko bi trenil, mu sgine. Sdaj ſe je ſhe le Peter popolnama ſprevédel. Uliza, ki je na-njih, je ſposnal, rekel je: „Sdaj lè reſ vém, de je Bog ſvojiga angela poſlal, ino me je od Herodeshovih rók ino od miſel Judovſkiga ljudſtva otél.

Taki gre Peter veſ v' Bogu ino hvali proti hiſhi, v' ktiro ſo ſe apoſtelni ino Goſpodovi vuzhénzi navádo imeli ſ-hajati. Ravno veliko jih je bilo v'nji. Tako pòsno ko je she bilo, ſhe vſi ſo bili vkùp, ino ſo sa Petra molili, kar na enkrat na svunajnje vrata terkati ſliſhijo. Preſtraſhijo ſe, ino pa nè malo, ker ſo ſi tudi oni

Digitized by Google

vſaki zhaſ bili vſvésti, de jih bodo lovit priſhli. Dekle, Roda po iménu, je ſhla ino na vuſhéſa vlézhe, kdo de tako posno v' nózh terka, ino kmalo po gláſu ga ſposna Petra. Od ſamiga veſelja je vrat odpréti posabila, nasaj pertezhe, ino pravi: „Peter je per vratih!" Pa ſnídeni vuzhénzi ji rezhejo: „Lej jo! ſe ti méſha!" Ona pa le terdi: „Je, je." Djali torej ſo: „De te! njegov angel ti bo." Peter je pa le terkal. Vezh vkup jih gre, ino odprèjo, kar reſ Petra vidijo, ino vſi ſo oſterméli. S' flóvesam ga v' hiſho perpelajo, ino vſe ſe ga oſpè; od veſelja glaſ glaſ je pobijal, ne morejo ſe ga nazhuditi ino naveſeljíti. Ker Peter ni mogel k' beſédi, jim s' roko migne, de tiho. Pravi jim sdaj, kako zhudno ga je Bog réſhil, ino rezhe jim, de naj tudi drugim bratam, — vite! bratje ſo ſe med ſeboj imenovali — vſe to povedó. Ino potlej je ſhel prezej ſtran v' varn kraj.

Dan ſe ſtorí, de miſlijo Petra konzhati — ino she vſe úliza, obljubim, ſo po Jerusalemu od ljudí mergoléle, kar ſe ſhum ino ſkvíſk med vojákmi vsdigne. Ne more jim v' miſel, kam bi bil Peter prèſhel. Namrezh vſiga nizh niſo zhutili, kar ſe je bilo s' Petram sgodilo. Herodesh je poſlal po Petra k' ſmerti, ino vſe vrè po njemu, ker ga ni bilo. Vojáke ojſtro prepraſhati, ino kar pelati, deſiravno nedólshne, jih vkashe.

Kmalo potlej je Herodesh v' Zesarèjo is Jerusalema ſhel, ino je bil nekaj zhaſa

Digitized by Google

ondi. Ker je bil ravno na Tirze ino Sidónzhane jésen, sta oba mesta do njega poslala. Kraljoviga hishnika, Blasta, so na svojo stran spravili, ino ga prosijo per kralju sa-nje govoriti. Sakaj, veliko jim je bilo leshézhe, ga spet v' dobro voljo spraviti, ker so is kraljove deshele shivesh kupováli. Herodesh jim je dan dal. kdaj préd-nj priti, ino mogózhen v' vsi svoji zhásti tisti dan se pernése, ozhitno is kraljéviga sédesha jim odgovor napravi. Vsi so glas gnali: „ Nè zhlovek, lé Bog tako govorí!" To shtorbúlasto perlisvánje, ino pa boshje prekljinjánje, vse eno bi se mu bilo moglo gnusiti. Pa le toljko se mu je perlègio! Ali per ti prizhi ga je boshji angel vdaril, de Bogú ni zhasti dal. Shiv zhervovéti je sazhél, ino med strashnimi bolezhínami je shla potlej dusha od telésa.

Ljubi moji! kaj zvetózha jáblana v' strashni s' ternjam ino strúpnatnimi séljshmi prerásheni divjòti, she vse lepshi ino veseljshi, jelite? se nam more perva kershanska zerkuv sdéti, ki jo lépo v' tih sgodbah v' srédi smed spazheniga svetá vidimo nakvishko gnati ino zveisti!

Te sgodbe nam pervizh podóbo svetá pred ozhí perneso, kakorshin je po vézhimu ves. Nad Israelzi vidimo svershkast národ, hudovóljze. Nedólshniga viditi okovániga, vézhiga veselja jim ni, ino komej dné perzhakujejo, de se bo krí tozhíla. Nad poslánimi pòsli Tira ino Sidona vidimo merzhèse perlísnenze, ktiri se, de bodo bólji kúp

kruh jédli, okolj Herodesha hulijo ino ſulijo, ino v' ſerzu ſo ga le vender sanizhováli. Ino nad gerdòbo Herodesham, tako leſketálo ko ſe je vſe na njemu, tako lepóko mu je beſeda is vuſt zréla, vidimo jigrazhúha s' zhlovoſhkim shivlénjam. ino mezh, ki mu ga je Bog pravízo terdit dal, je po njegovih rokah vedno v' kervi. Njegovo ſerzé je védno jéso kuhalo, sdaj Jesuſovim vuzhénzam, sdaj Herodeshovim laſtnim ſlushabnikam, sdaj mejézhim méſtam. Ino poverh vſih ſvojih pregréh je ſhe toljkaj napúhnen, de ſe zhaſtí boshje polákne. Vite jo podobo ſvetá! Gerda je, jelite? Nevſmilenje, ſilo, krivízo, ſovrashtvo, jeso, ſlepo termo, golfijo, perlísnenje, napuh, laſtni dobízhik vidimo, kaj drujiga? —

Te sgodbe nam pa tudi v' pervo kerſhanſko zerkuv okó odpró, ino nebo takó rekózh vidimo med-njo na semlji. Savupanje ino ljubésen je vſe vérne s' nebéſmi svesovála. Tudi ob ſtraſhnimu preganjanju, ki ga od hudobnih terpé, jim ſerze ne vpade. Peter je, ví vidite, mirn ino pokójin, otròku enako na maternih perſih, tudi v' okóvih ſpal, de Herodesh v' slati poſteli nè takó. Nozh ino dan je zerkuv molſtuv sa-nj v' nebó poſhilala, ino kadar je ſila nar vézhi, kadar ſe vſa pomózh saſtónj sdí, prav tiſti trínik zhaſa pride angel boshji ino je pomagal. Nòbena rézh mu ne vbráni Petra, nè kétine ino okóve, nè shélesne duri, nè oròshje ino vojſháki; otél ga je. S' ljubesnívo ſkerbjo

po máterino, ktira otroka ohranuje, ga je réſhil, ino nobene ſhe tóljzhkine rezhí ſe sraven ne ſposábi. Vſi, bo naj pervi Kriſtuſov apoſtel, ali nar manjſhi kerſhenza, ſo bili po bratovſko ino po ſéſtriſko s' ljubésenjo ſkljéneni. Eniga terplenje je bilo vſih terplenje, eniga veſelje je bilo vſih veſelje. — De jih konzhaj ljudí! Vſi bi lohka imeli take nebeſa na semlji, pa toljko ſi jih jo v' pekel ſpreberne!

Tudi imamo nad Herodesham ſhe ſtraſhni isglèd poſtrahovániga napuha. Kako berſh ſe mu je vſe ſprebernilo! Vſe njegovo velizhaſtvo, vſa njegova ſvetlóſt ſe mu je na enkrat v' ſtrah ino grózo ſpremenila, ino slobív njegov jesik sdaj tóshi ino jezhí, vſe drugo ga je menílo. Napúhneshova je na konzu vſelej rada taka, de ſi nè tako vſelej nesnána. Smert je konez vſe njegove baharíje, ino naméſt oſhabnih oblazhíl ga bo prah odéval ino trohlívoſt, ino naméſti slatih perſtanov ſe mu bodo zhervi okolj perſtov ovijáli. Smerti pómba torej napuh pobije, de nikolj taziga.

10. Navuki is liſtov ſvetiga apoſtelna Petra.

Ljubi moji! kar je bol poſebne sgodovíne od vſih dvanajſt apoſtelnov v' ſvetimu

pismu, ste jo slishali. Pa tudi she nekteri listi teh svetih mósh, je Bog obernil, de so nashih zhasov dozhákali. Toljkánj so lepi, ne smemo jih v' stran pustiti. Saj nekoljko nar lepshih ino lôshejshih navukov is njih moremo v' misel vséti.

Nar pervi list naj bo list listov svetiga Petra. Ta list je szer tistiga zhasa kristianam pisan. Stiskani, preganjani so bili, med spazhenim svétam so shivéli, ino veliko skushnjáv so imeli premagati. Pa she sdaj se nádlóg ino britkóst ne smanjka, ino gerdih isglédov ni nizh mánj she danashni dan, ino bres skushnjáv, odvrazhvávk od praviga pota, pazh nihzher skosi svét ne prerije. Vsaki dan torej she potrebujemo troshta v' terplenju, ino opominjanim biti od hudiga, spodbádanim pa k'dóbrimu. Torej takó beríte ta list, kakor bi bil nalash vam pisan. Sakaj lé verjemíte: Ako bi vam she sdaj apostel Peter po kakimu angelu list hotel poslati, ravno taki bi bil, kakorshni je ta lè:

„Peter, Jesusov Kristusov apostel, vósh vsim po Boga ozheta previdnosti s' duhá posvézhujo véro ino deléshnost nad Jesusa Kristusa kervjó doségshim védno rásho miloshti (boshje) ino mirú."

„Hvalen bodi Bog, ozhe nashiga Gospoda Jesusa Kristusa, prerodívshi nas po obilni svoji miloshti, ino (davshi) nam s' od smerti vstajenjam Jesusa Kristusa shivo upanje (vézhniga) shivlenja, ino nestroh-

Digitized by Google

lſviga delésha; ino neomádesheniga ino nesvenlíviga, v'nebeſih nam hraneniga."

„Ker naſ toljko svelizhanje, ino pa she perpràvleno, zhaka, tode konez dní bo ſhe le rasodéto: veſeljíte is shiviga ſe ga, ſhe toljko ſkuſhnjáv naj bo, ki jih le sato prebívate ſhe kako mervo zhaſa, de ſe vaſhe vére doſkúſhnja lepſhi pokáshe od slatá, ktiro ſe v' ognju ozhiſhuje. To vam bo hvala, zhaſt ino ſláva ob Jesuſa Kriſtuſa rasodènju, ktiriga ljubite, deſi ga nikolj niſte vidili, ki va-nj vérjete, deſiravno vam ga sdaj ni na okó. Ino pa ta véra vam bo neisrezhèno ino neisrezhèno veſelje pernesla, kadar konez ſvoje vére, ſvojih dúſh svelizhanje, doſéshete."

„Bo toréj naj vam per duſhi, kakor komu, ktiri she ſvoje lédje na pot opaſuje, zhujte ino trésni bodite, ino ſtávite vſe ſvoje vupanje v' miloſt, ktira ſe vam po rasodéti véri Jesuſa Kriſtuſa ponuja. Pokorni otrozi bodite, ino ne shiviſte po poprejſhinih ſláſtih, ki ſo med vami bile, dokler ſte v' nevédnoſti bili. Sveti bodite v' vſimu ſvojimu djanju, kakor je on, tiſti ſvet, ktiri vaſ je poklizal. Dokler, tako lè je piſano: „Sveti bodite po meni, sakaj jes ſim ſvét. Ino ker ga ſvojiga ozheta njega tiſtiga imenujete, ktiri bres raslózhka med zhlovekam ino zhlovekam vſaziga po njegovimu djanju ſódi: v' boshjimu ſtrahu shiviſte, kar zhaſa ſhe na semlji goſtujete."

Digitized by Google

„ Ne posabíte, de nifte ſ' perhlívimi rezhmî, s' slatam ali ſrebram réſheni od ſvojiga nezhémerniga shivlenja, ampak s' drago kervjó ſte zhiſtiga, bresmadeshniga jagneta Jesuſa Kriſtuſa, odvóljeniga k' vaſhimu svelizhanju she pred ſtávo ſvetá, perkasávſhiga ſe pa ſhe lé ob zhaſov isídu. Od njega imate véro v' Bogá, ino sato ga je od ſmerti obudil, ino mu velizhaſtvo dal, de je vaſha véra ino vaſhe vupanje terdno v' Bogà."

„ Poſvezhujte tedaj ſvoje duſhe ſ' pokorſhino do reſníze, s' nepohljíneno bratovſko ljubesenjo; ino s' ravnim ſerzam ſkerbno ſe ljubíte. Oddeníte vſo hudobijo, vſo golfijo, ino hinavſhino ino nevoſhlívoſt ino vſe opravlanje. Lihkar rojènim détetam bodite enaki, hrepeníte po dúſhinimu pametnimu ino nepokashenimu mléku (po zhiſti boshji beſedi), de od njega v' svelizhanje poráſete, ako ſte ſkuſili ſej, kako ſladek je Goſpod."

„ Isvóljeni rod ſte, kraljévo duhovſtvo, ſvet národ, Goſpodova perdobnína, de njegove popolnamoſti osnanujte, ktiri vaſ je is tmè na ſvojo zhudno luzh poklizal."

„ Oh, preljubi! proſim, proſim; ptujzi ſte ino popótniki; sdershíte ſe meſnih sheljá, ktire ſe zhes duſho vojſkujejo. Lepiga shivlenja bodite med nejevérniki, de bodo vaſhe lepe dela vidili, ktiri vaſ ſ' hudodélniki sdaj smírjajo, ino Bogá hvalili, kader jih Bog raſvetlí."

Digitized by Google

„ Vſaki zhloveſhki goſpóſki bodite savolo Boga podlóshni, bodi ſi kralju, njemu verhini oblaſti, bodi ſi njegovim namèſtnikam, od njega hudodélnikam v' ſtrah, dobrodélzam pa k' hvali poſtavlenim."

„ Vſaziga ſpoſhtujte: ljubite brate: Boga ſe bojte: kralja v' zhaſti imejte."

„ Ví ſlushabniki (vſi ví podloshni) pokorni s' vſo zhaſtjó bodite goſpodárjam, ino tega nè lé dobrim ino krotkim, temozh tudi ſitnim. Sakaj to je (per Bogu) saſlushenje, zhe kdo sato vóljno britkóſti ino krivize preterpí, de ſvojo véſt per Bogu zhiſto ohráni. Kakſhina zhaſt bi neki bila, zhe bi savolo ſtorjènih nàpak savúſhnize prejemali ino terpéli? Ampak zhe prav delajózh húdo vóljno prèterpitè, to je saſlushenje per Bógu. Ino pa v' to ſte poklizani."

„ Dokler, vitè! ſej je Jeſuſ Kriſtuſ, on ſam, terpel, ino vam isglèd sapuſtil, de po njegovih ſtopínjah hodíte. Nobeniga greha ni ſtoril, ino v' njegovih vuſtih ni bilo nobene napake. Prekljínan ni kljél, terpijózh ni shugal: ampak vſe mu je njemu tiſtimu isrózhil, ktiri po pravízi ſódi. Naſhe grehe na ſvojimu shivótu je néſel na léſ, di bi mí greham odmerli ino pravizi shivéli: s' njegovimi ránami ſte osdravleni. Sgublènim ovzam ſte bili enaki, sdaj pa ſte ſe k' paſtirju ino varhu ſvojih dúſh ſprebernili."

„ Shénſkih ſnága (de jo poſébej v' miſli vsamem) naj ne bodo odsvunaj lepo pletèni laſjé, nè s' slatam poobéſheni shivòt, nè naliſh-

Digitized by Google

pano oblazhílo; temozh snotrajna zhlovékanja, ki je ſkrita, nedólshnoſt krotkiga ino tihiga ſerzá jih more ſnáshiti, kar per Bogu obveljá ino nikolj ne ſtrohní."

„Na konzu: eniga vuma bódite vſi; eden drugimu ſe ſmílite; bodite polni bratovſke ljubesni, vſmileni, pametni, ponishni. Ne povrazhájte hudiga ſ' hudim, klétve ſ' klétujo: ampak blagoſlávljajte ſhe lé; ſtan kriſtiana vam she to nakláda, de tudi ví délesh (boshjiga) blagoſlòva doſéshete."

„Kdo vam hozhe ſhkódovati, zhe ſte po dóbrimu ognjévi? Pa tudi terpíte kaj savolo pravize, le ſrézhni ſte vender. Ne bójte ſe njih protènja, ne vpádi vam ſerze. Shè lé goſpoda Jeſuſa Kriſtuſa is ſerza hvalíte ino povíſhujte."

„Tudi odgovor dati vſakimu bodite smiram perpravleni, kdor vaſ po vsróku ali urshahu vaſhiga vupanja vpraſha, ki ga v' ſebi imate; tode ſ' krotkóſtjo ino zhaſtjó. Soſebno pa hrepenite, de bote dobro véſt iméli. Tako bodo s' vaſhim lepim kerſhanskim shivlenjam, ktiri vaſ ſ' hudodélniki smirjajo, oſramotèni ino nar lepſhi vshugani."

„Zhe pa je she lé boshja volja, de terpitè, boljſhi je de savolo dóbriga, kakor savolo hudiga terpitè. Sakaj tudi Kriſtuſ je sa naſhe grehe vmerel, on nedólshni sa naſ dólshne, de bi naſ Bogú perpélal."

„Vſaka rézh ima kònez; torej pametni bodite ino zhujézhi s' molítvami. Memo

Digitized by Google

vſiga pa imejte shivo ljubésen eden drujiga; dokler, ljubésen sagerne grehov ino grehov. Pregoſtínzhovajte ſe radi bres godernánja. Po dáru, ki ga je vſlehern saſtónj od Goſpoda prejél, eden drugimu poſtrésite, de bote dobri goſpodárji mnogih boshjih daróv."

„ Ví preljubi! (ſhe enkrat naj rezhem) ne sdí naj ſe vam zhudno, de ſte s' britkósti ognjam preſkuſhani, kakor bi bilo to kaj noviga. Shé lé veſeljíte ſe, de ſte Kriſtuſoviga terplenja ſpolovínarji, ker bo, kadar ſe v' ſvojimu velizhaſtvu perkashe, veliko veliko enkrat vaſhe veſelje. Ino pa svelizhani ví, zhe ſte savolo vére v' Kriſtuſa vkljínjani; namrezh boshji Duh, on svit zhaſtí ino mozhí, pozhíva nad vami."

„ Le tega nikar, de bi vbijáviz, tat, hudodélnik, sdráshbar nad komu smed vaſ terpel. Zhe pa sato terpí, de je kriſtian, naj ga ne bo ſram: Bogú h' zhaſti naj terpí."

„ Ví mlajſhi kriſtiani (ví mladénzhi ino deklízhi) bodite pokorni poſtárnim; she njih ſtaroſt vam jih zhaſtiti veléva. Ob kratkim: vſi eden do drujiga bodite pametni ino persaneſlívi. Sakaj, Bog sóperva prevsétnesham, ponishnim pa miloſt-ſkasuje."

„ Ponishajte ſe tedaj mogózhni boshji róki, de vaſ o ſvojimu zhaſu povisha. Vſe ſkerbí oddenite: on ſkerbí sa vaſ."

„ Bog pa, on Bog vſe miloſti, ktiri naſ je po Jesuſu Kriſtuſu k' vézhnimu velizhaſtvu perklizal, on naj vaſ kak majhin

zhaſ terpévſhe obrázha, vterdi ino pokrepzhá, ino on naj vam da ſtanovítnoſt. Njemu bodi zhaſt ino ſlava od vekomaj do vekomaj. Amen. Mir vam, ktiri ſte Jeſuſovi Kriſtuſovi. Amen.

11. Navuki is perviga liſta ſvetiga apoſtelna Janesa.

Ta liſt je ſ. Janes ſtarzhik piſal, pàzh she ſto lét je bil ſtar. Ljubi ozhe govorí v' njemu is njega; kriſtiane, ki jim piſhe, imenuje ſvoje ljube otrozhízhe, od hudiga jih opomínja, k' dóbrimu perganja. Noben pravi ozhe bi ne mogel perſerzhniſhi s' ſvojimi otrozi govoriti. Ta liſt je tedaj, kakor nalaſh, sa vaſ, ljubi otrozi! piſan. Tako lé piſhe:

„ Ljubi otrozhízhi! ne ljubíte ſej ſvetá, nè ſvétoviga. Kdor ſvét ljubi, v' njemu ni ozhetove ljubesni. Vſe namrezh, kar je ſvétoviga, poshelènje meſá, posbelènje ozhí ino shivétja napuh, ni is ozheta, temozh od ſveta. Pa ſvét prèjde s' ſvojim poshelènjam, lé kdor ozhetovo vóljo ſpólni, oſtane vékomaj."

„ O ví preljubi! poglejte ſej, koljko ljubésen nam je ozhe ſkasal: boshji otrozi ſe sòvemo ino ſmo! O ví preljubi! sdaj sdaj she ſmo boshji otrozi, deſiravno ſe ſhe ni perkasalo, kaj bomo. Pa toljko vémo: ka-

Digitized by Google

dar ſe bo on perkasal, mu bomo podobni, ino vidili ga bomo, kakorſhin je. Ino vſaki, ktiri imá va-nj to vupanje, ſe po njemu poſvezhuje, ki je ſvet."

„Otrozhízhi! nihzher vaſ ne sapèlaj. Le kdor prav ravná, je pravizhen, kakor je on pravizhen. Kdor greh déla, je is hudízha, ker hudízh od sazhétka greſhuje. Is tega ſe ſposnajo boshji otrozi ino hudízhovi otrozi. Kdor kolj prav ne déla, ino kdor ſvojiga brata ne ljubi, ni is Bogá. Sapoved je namrezh, ktiro ſte she od konza ſliſhali, de eden drujiga ljubímo."

„Zhe brate ljubimo, vémo, de ſmo ſe is ſmerti v' shivlénje preſeljili. Kdor jih ne ljubi, oſtane v' ſmerti. Kaj! vſleherni, kdor brata ſovrashi, je vbíviz, ino ví véſte, de noben vbíviz nima vézhniga shivlènja v' ſebi oſtojézhiga."

„Kaj pa je ljubesen, ſposnamo is tega, de je ſvoje shivlenje sa naſ dal. Ino tako ſmo tudi mí shivlenje dati sa brate dolshni. Posémliſko premoshènje tedaj imej kdo, pa brata naj v' potrébi vidi, ino ſerzé naj mu sakljéne, kako bi bila neki ljubesen boshja v' takimu? Oh, otrozhízhi! ne ljubímo le s' beſedo ino jesikam, ampak s' djanjam ino réſ."

„Nad temu (nad to ljubésenjo) ſposnamo, de ſmo per reſnízi, ino potlej ſi per Bogu lohka ſerzé vmirimò. Zhe naſ pa she laſtno ſerzé samézhe, je Bog ſhe vézhi kakor naſhe ſerze, ino on vſe vé. Ako nam pa laſtno ſerze nizh ne ozhíta, lé potlej,

Digitized by Google

ví ljubi! imamo perſtópik do Bogá, ino kar kolj ga bomo profili, vſe dòbimo od njegà, sato, ker njegove sapovdi dershimò, ino ker ſtorimò, kar mu je prav."

„To je pa njegova sapoved: de v' njegoviga ſinú Jesuſa Kriſtuſa vérimo, ino eden drujiga ljubímo; tako sapoved nam je dal. Dershiz njegovih sapóved oſtane v'njemu, ino on v' njemu."

„„Shè naj rezhem, ví preljubi! ljubímo ſe eden drujiga; sakaj, ljubesen je is Bogá. Kdor ljubi, je is Boga rojèn, ino Boga posná. Kdor ne ljubi, ne posná Boga; ſej je Bog ljubesen. Po timu ſe je boshja ljubesen do naſ pokasala, de je Bog ſvojiga edinorojèniga ſinú na ſvét poſlal, de bi mí po njemu shiveli."

„Ino v' timu ſe ta lè ljubesen prav pokashe, de naſ je, ki Bogá niſmo ljubili, on préd ljubil, ino je ſvojiga ſinú v' ſprávo sa grehe naſhe poſlal. Preljubi! ker naſ je Bog tako ljubil, ſmo tudi mí eden drujiga dolshni ljubiti. Bogá ſzer ſhe nikolj nihzher ni vidil; pa zhe ſe med ſeboj ljubimo, Bog v' naſ prebíva, ino sverhano je njegove ljubesni v' naſ."

„Bog je ljubesen, ino kdor v' ljubesni oſtane, oſtane v' Bógu, ino Bog v' njemu."

„Ino zhe ſmo, kakor je on, takó na temu ſvétu ſhe tudi mí, potlej je naſha ljubesen popolnama, ino veſéli lohka ſmo ſódniga dné. V' ljubesni ni ſtrahú: ampak popolnama ljubesen ſtrah is ſebe ispehá. Strah ima ſhe kaj húdiga v' ſebi. Kdor ſe

Digitized by Google

boji, ſhe ni dopopólnen v' ljubesni. Mí pa Bogá ljubímo, ker naſ je nar pervi on ljubil."

„Zhe kdo pravi: Jes Boga ljubim, ſovrashi pa ſvojiga brata, taki je lashníviz. Sakaj, zhe ſvojiga brata ne ljubi, ki ga vidi, kako more neki Boga ljubiti, ktiriga ne vidi? Ino pa ſej je to njegova sapoved: de naj, kdor Boga ljubi, ljubi tudi ſvojiga blishniga."

„Nad tim, de njegove otroke ljubimo, lé ſposnamo, de tudi Boga ljubimo, ino njegove sapovdi dershimò. Sakaj njegove sapovdi dershati, to je boshja ljubesen. Ino njegove sapovdi niſo teshke. Dokler vſe is Boga rojéno premága ſvét, ino premagálo, ſ' zhimur ſe ſvét premaga, je naſha véra."

„Kdor namrezh veruje, de je Jesuſ Kriſtuſ boshji ſin, kdo drugi samore ſvét premagati?"

„Vémo, de je boshji ſin priſhel, ino vum nam je dal, de praviga Boga posnámo, ino ſmo v' njegovimu pravimu ſinu. Ta je pravi Bog, ino vézhno shivlenje. Amen.

12. Navuki is liſta ſvetiga apoſtelna Jakopa.

Ljubi otrozi! ta lè liſt bi ſe vam ſoſebno perlézhi vtegnil, ker je, koljkor ga je, veſ is kratkih ino krépkih isrékov, ino is lepih prílik. Tode v' ſpomín ſi jih more-

Digitized by Google

te porſniti, nè lé brati. O pravimu zhaſu vam bodo potlej na miſel hodile, ino imeli bote lep dobízhik od njih.

„Ljubi bratje! pravi Jakop, veſelje ſi delajte is tega, zhe vaſ mnoge ſkuſhnjáve doleté, ker véſte, de ſkúſhnja vaſhe vére poterpeshlívoſt napravla. Tode poterpeshlívoſt more biti do konza poterpeshlívoſt, de bote popolnama ino bres vſe gráje, de ni zlo nizh nad vami pogréſhaniga.“

„Zhe komu is vaſ modróſti manjka, Boga naj je próſi, ktiri vſim rad daja bres raslózhka, ino nikogar ne odgánja, ino dalo ſe mu je bo. Tóde s' véro naj próſi, nè pa, de bi dvómil ali zviblal. Sakaj kdor dvómi, je morſkimu od vetra metánimu ino gónenimu valóvju enak.“

„Blagro mu, kdor ſkuſhnjávo doſtojí; ſakaj doſkúſhen bo (vézhniga) shivlenja krono doſégel, obljubil vſim njega ljubijózhim jo je Bóg.“

„Vſaka dobra daja, ino vſaki popolnama dar je od sgorej dòlj, od lúzhiniga ozheta pride, ki ni nobene ſpremémbe ino nikar ſénze ſpreverníla per njemu.“

„Vſaki zhlovek, ljubi bratje! bodi vurn poſluſhati, keſen govoriti, slaſti pa keſen k'jési. Sakaj zhlovekova jésa ne ſtorí, kar je per Bógu prav.“

„Torej oddjávſhi vſo nezhíſtoſt ino vſo hudobno togòto ſe ſ' krotkoſtjo prímite v' vaſ vſajéne beſede, ki je vaſhe duſhe sazhímna reſhiti.“

Digitized by Google

„ Pa délavzi bodite beſede, nè le poſluſhavzi, ſzer ſamí ſebe golfate. Zhe je kdo le poſluſhaviz beſede, ino nè délaviz, je zhloveku enaki, ktiri ſvoj vſakdánji obras v' serkalu ogledáva, potlej pa gre ino kmalo ſpet posábi, kakſhin je bil. Kdor pa v' ſlobódnoſtino ali proſtóſtino popolnama (boshjo) poſtavo do konza pergléda, ino ſe je terdno prime, ino je délaviz v' djanju; nè le posablív poſluſhaviz, taki bo v' ſvojimu djanju ſrezhen."

„ Zhe méni kdo vaſ, de Bogú ſluſhi, jesſka pa nima v' bersdah, ino ſvoje laſtno ſerze sapeluje, njegova boshja ſlushba, ino pa nizh."

„ Zhiſta ino nepopázhena boshja ſlushba per Bogu ozhetu je ta lè: Vdóv ino ſirót v' njih nadlógah ſe podſtópiti, ino ſebe bres madesha od ſveta ohraniti."

„ Bratje moji! per naſhi véri v' Jeſuſa Kriſtuſa Goſpoda naſhiga, ki je v' velizhaſtvu, ne veljájo liza zhloveka. Zhe bi v' vaſhe sberálſhe mosh v' slatih perſtanih priſhel ino v' berhkimu oblazhílu; pa tudi kdo vbogi bi priſhel v' puſtimu oblazhílu; ino zhe ſte kmalo v' lepó oblézhenimu s' ozhmí, ino mu rezhete: Léjga! ſem ſédi, ſem! ino zhe vbogimu pa pravite: Tí ondi ſtój, ali pa: Tù lè ſédi k' mojimu podnóshju! ali bi ne delali raslózhika med ſeboj, ino bi ne bili krivízhni lozhívzi? — Poſluſhajte, moji ljubi bratje! Ni kalj Bog vbogih na ſvétu odvóljil? pa s' véro ſo bogati, ino njegoviga kraljeſtva vérbizhi, ktiriga je tiſtim, ki

Digitized by Google

ga ljubijo, obljubil? Ino vſi bi ſhli vbóshiza sanizhovati? Prav lé ravnate, kadar ſvetiga piſma sapóved, kraljízo vſih sapóved, na tanjko dershitè: Ljubi ſvojiga blishniga kakor ſam ſebe. Zhe pa ſe po lizih ravnate, greh ſtoritè, ino, de ſte prelomvávzi, vam boshji sakon ali boshja poſtava ſposná. „Sodba nevſmilena mu bo, kder ni vſmilenja ſkasoval: vſmíleni pa veſél pred ſodbo ſtojí."

„Kaj pomaga, ljubi ví! zhe kdo pravi, de ima véro, zhe ſe pa v' djanju po-nji ne ravná? Ga bo taka véra svelizhala, kalj? Vite, taka véra, ino pa brat ali ſeſtra smed vaſ naj oblazhíla ino jésti nizh nimata, ino vaſ kdo naj jima rezhe: V'boshjim imenu pojta! ino ſkúſita, de ſe pogréjeta ino najéſta, ino pa nizh jima ne dajte, zheſar v' ſé ino na-ſe potrebujeta, kaj bo to pomagalo? Ravno tako je tudi véra ſama na ſebi mertva, zhe nima dél. Tí vérjeſh, poſtavim, de je lé en Bog. To je lepó od tebe. Ali tudi hudízhi to vérjejo, pa tréſejo ſe. (Véra torej bres dél nikogar ne svelízha)."

„Jesik je majhin vudiz, pa velike rezhí napravi. Vite, kàka jiſkra she velik log sashgè. Tudi jesik je ògenj, en ſvét nepravíze ga je. Okolj ino okolj vnéma naſhe shivlenje, is pekla podshígan. Vſaziga rodú svéri, ino ptize, kazhe ino morſke poſhásti ſe dajo vkrotíti, ino od ljudí ſo bile vkrotène, lé jesika ne more ſkorej nihzher vkrotiti, njega nevgnáno hudòbo, polno ſmertniga zhmèra. Boga ozheta s' njim

hválimo, ino ljudí po boshji podobi vſtvarjene kòlnemo s' njim. Is enih vuſt gre hvala ino klétuv! To, ljubi bratje! bi ne ſmélo tako biti. Tèzhe is eniga ſtudènzoviga shréla ſladka ino kiſla voda vſakmalo? More figa grosdje, kalj, ino terta fig obrodíti?"

„Kdor vaſ méni, de je moder ino vumen, v' ſvojimu shivlenju ino djanju naj pokashe s' krotko ino pametno ponóſho. Zhe pa ſte naſajèni ino imate grenkòto ino kreg v' ſvojih ſerzih, ne hvalíte ſe ſvoje modróſti, ino ne lgajte soper reſnízo. Taka modroſt ne hódi od sgorej dòli; ampak posémliſka je, meſéna, hudízhova i sakaj kjer je nevoſhlívoſt ino krég; ondi je sbróda, ino nàpaka ino nàpaka. Odsgórna modroſt pa je v' pervizh zhiſta, ino potlej mirna, odjenljíva, pogovòrna, vóljna, polna vſmilenja ino dobriga ſadú, ino ne terdi le ſvoje ino ſe ne hljíni. Takó lè, vite, ſe ſad pravíze v' miru med tiſtimi, ktiri ſo mirni, ſéje."

„Ne opravlajte eden drujiga, bratje! Kdor brata opravla, ali gerdó ſódi, véro opravla ino obſojuje. Ako pa véro ſódiſh, she niſi délaviz vére, ampak njé ſodníka ſe délaſh. Ali le jèden je poſtavodàj ino ſodník; ktiri samore otéti ino pogubiti. Kdó ſi tí, de koga drujiga obſojujeſh?"

„Ví pravite: Dànſi ali jutri pójdemo v' to ino to méſto, ino eno léto oſtanemo tàm, ino kupzhovali, ino dobízhik bomo ſtorili; ví, ki ne véſte, kaj bo jutri. Kaj

néki je vaſhe shivlenje? Dim, ki ſe komej perkashe, ino she sgíne. Rezíte tedaj raji: Zhe bo Goſpod-Bog hotel, ino zhe shivimò, bomo to ali uno ſtorili. Vſe to slobènje je napzhno."

„Kdor dobro ſtoriti vé, pa ne ſtorî, ima greh."

„Ví nevſmíleni bogatínzi! jokajte ino tuljíte od réve, ki bo priſhla nad vaſ. Lejte! dnjina krátena najémnikam vpije v' nebó zheſ vaſ, ino krik vaſhe polje poſpravljávſhih shànzov je na vuſhéſa priſhla goſpoda vſih ſtvarí. Páſli, maſtíli ſte ſe na semlji, ino ſvoje ſerza tako rekózh na debélo ſte pitali. Vaſhe bogaſtvo bo ſtrohnélo, vaſhe oblazhíla bodo mòlji ſnédli, vaſhe slato ino ſrebro bo srjavélo, ino njih rjavévſhina bo soper vaſ prizhala, ino ognju enako tudi vaſ bo ſnédla. Le jéso, le ſhibo na ſódne dnéve ſte ſi navlékli s' ſvojimi sakládmi ali ſházi."

„Ví pa ljubi bratje! (ki imate toljko terpéti na semlji), poterpeshlívi zhakajte do Goſpodoviga prihóda. Vite, tudi kmet zhaka ſ' poterplénjam sgódniga ino pósniga deshja do preljubiga sémliſkiga ſadú. Tako tudi ví poterpíte, ino ſi ſerzé dajajte; ſej je bliso Goſpodov prihòd. Nikar ne toshíte, bratje! eden nad drugim, de ſi ſodbe ne nakóplete. Vite! ſodník je pred durmi."

„Je kdo vaſ shaloſten? Móli naj. Je kdo dobre volje? Bogú naj pòje. Je kdo vaſ bolán? Po zerkve maſhnike naj pòſhle,

Digitized by Google

ino molijo naj nad njim, s' oljam ga másaje v' Goſpodovimu iménu. Ino vérina molituv bo bolníku téknila, ino Goſpod mu bo prelóshil, ino zhe ima grehe nad ſeboj, mu bodo odpuſhéni."

„ „Spovdujte med ſebój ſe ſvojih grehov, ino eden sa drujiga molíte, de ſe otmète; sakaj ſerdina ino ſtanovítna molítuv pravízhniga veliko samore. Elija je bil ſlaboten zhlovek, kakor mí; s' ſerdam je molil, de naj desh ne hódi, ino tri léta ino ſhéſt méſzov ni bilo déshja; ino ſpet je molil, ino nebó je deshja dajalo ino semlja ſad obrodíla."

„ Ljubi bratje! zhe ſe kdo vaſ od reſníze sajde, ino kdo drugi ga ſpet saverne, le verjáme naj: kdor greſhnika od njegove smótene póti saverne, de duſho od ſmerti reſhi, ino de gréhov ino gréhov sagerne."

13. „Spreobernènje apoſtelna Pavla.

Sdaj, ljubi moji! od sgodovíne ſvetiga piſma le ſhe pergódbe ſvetiga apoſtelna Pavla povédati oſtaja. Nad ſvetim Pavlam vidimo moshá vſim zhaſam v' snamenje, tako rekózh, dániga, kaj de boshja miloſt do ljudí premóre, ktiri ſvojiga odreſhenſka v' Jeſuſu ſposnajo, ino ktiri ſe mu is ſerza savupajo. Pavlove pergodbe tedaj ſo, tako rekózh, ſklepálo ino vósel, de nikolj lepſhi-

Digitized by Google

ga, ſ' ktirim ſe Jesuſova ino apoſtelnov sgodovína konzhá. Torej ob kratkim bote nekoljko nar lepſhih ino podvuzhniſhih sdaj ſliſhali. S' ſpreobernènjam tega apoſtelna, deſiravno ſe je she préd ino kmalo po Shtefanovi ſmerti sgodilo, sazhnímo, de bote vſe Pavlove sgódke vkùp imeli, ino lohka sapôred brali, ino de jih nobene druge sgodbe ne bodo tergale. Poſluſhajte tedaj:

Pavla, ali kakor ſe mu je ſhe takrat reklo, Savla je ſhe smiraj maſhovati ſe nad Jesuſovimi vuzhénzmi kuhalo, ino po njih kervi shéjalo.

Nè lé Jesuſovo zerkuv v' Jerusalemu rasdéral, tudi k' vélkimu duhovnu je ſhel ino ga proſi, mu piſano pravízo v' Damaſhek dati do ondótnih ſ-hodníz ali ſinagóg; moshé ino shené, kar jih bo tega vuka dobíl, ſe ponúdi povésane v' Jerusalem pergnati. Vélki duhoven, ſe vé, mu jo rad da, ino ſhe drujih mósh je ſhlo s' njim.

Pa ob hóji, ko je she bliso tega méſta, ga luzh naglo is neba oſvéti. Obléſhen od nebeſhke ſvetlòbe, ino od ſtréle sadétimu enako, ſe na tla sverne, ino glaſ ſe perglaſi is nebéſ, rekózh: „ Savel! Savel! kaj me pregánjaſh?" Je djal: „ Goſpod! kdo ſi?" Ino Goſpod mu rezhe: „ Jesuſ ſim jes, ki me preganjaſh." Trepézh ino okámnjen je rekel: „ Goſpod! kaj naj ſtorím?" -Goſpod mu rezhe: „ Vſtani ino v' méſto idi, ino povedalo ſe ti bo, kaj ſtori."

Digitized by Google

Moshjé, ki ſo s'njim hodili, ſo bili vſi terdi. Svetlòbo ſo tudi vidili, ino pazh de tudi ſliſhali, de Pavel s'nikomu govorí, pa nikogar nè vidili. Pavel je pozhaſi na noge ſkomáral. Pa kadar ozhí odprè, kar nizh vezh ne vidi. Preſvetlòba te nebeſhke luzhi ga je bila oſlepila. Torej v' Damaſhek per roki v'nekoga hiſho Juda po iménu ga perpelajo. Tri dní je bil ondi, ino ni nè vidil, nè jédel nè pil, veſ zhaſ je molil. Ta ſerzhna, ſtanovítna molituv, kakor préd sa vſaziga zhloveka, je bila sa-nj perva sazhétniza njegoviga svelizhanja. Bres molitve, kmalo bomo ſliſhali, bi mu vſa ta nebeſhka perkasen ne bila pomagala, deſiravno je bila toljki zhudesh.

V' Damaſhku je Jesuſov vuzhéniz, Ananija po iménu, shivel, bogabojézh, ſvet ino pravizhen mosh. Njemu tri dní potlej je po nòzhi Goſpod v' perkasni rekel: „Ananija!" Ananija odgovorí: „Goſpod! lej me." Goſpod mu rezhe: „Vſtàni ino v' méſtne uliza idi, ki ſe jim v' ravnih úlizah pravi, ino v' Judovi hiſhi vpraſhaj po moshu is Tarsa, ki mu je Savel imé. Dokler, glej! on moli." Ananija ſe je savsél, rekózh: „Goſpod! po mnogih ljudéh ſliſhim, koljko hudiga je ta mosh tvojim ſvetníkam v' Jerusalemu ſtoril, ino tudi ſem je od vélkih duhóvnov s' oblaſtjo priſhel, vſe polovit, ktiri v' tvoje imé klizhejo." Ali goſpod mu rezhe: „Lé idi lé, sakaj ravno ta mosh mi je odvóljena oród, de moje imé pred ajde, ino pred kralje, ino pred Israe-

Digitized by Google

love otroke ponèſe, (ino nizh vezh ſe vam ga ne bo tréba bati). „Shè le pokasal mu bom, koljko vſe bo mogel savolo mene terpéti.“

Ravno tiſti zhaſ, kadar je Ananija to perkásen imel, je tudi ſlépi Pavel enako perkásen v' ſpanju imel. Tega lè zhaſtítliviga Ananijata vidi k' ſebi v' hiſho priti, ino na-nj roke poloshiti, de bi ſpreglédal. „S' to perkásenjo je Pavla Goſpod-Bog perpravil, de je rad Ananijam, kadar pride, boshjiga pòſla ſposnal, ino ga poſluſhal.

Ananija gre s' dnévam vréd, ino v' hiſho priſhevſhi je k' „Savlu ſtopil, ino roke na-nj poloshil, ino mu rezhe: „Savel, ljubi brat! v' mé poglej! Goſpod po poti ſe ti perkásavſhi me poſhle do tébe, de boſh ſpet vidil, ino s' ſvetim Duham napólnen.“ Per ti prizhi ſe je, kakor luſki, nekaj taziga Pavlu od ozhí odlupílo. Je pregledal, kar Ananijata ſposná, zhigar obras je v' ſanjah vidil.

Ananija mu rezhe: „Bog naſhih ozhakov te je she sdavnaj isvólil, de bi njegovo voljo ſposnal, Jeſuſa, njega pravizhniga vidil, ino is njegovih laſtnih vúſt glaſ njegov ſliſhal. Prizha namrezh boſh per vſih ljudéh, ino povſód boſh osnanovàl, kar ſi vidil ino ſliſhal. Ino pa kaj ſhe opresújeſh? Vſtàni, ino kerſtiti ſe daj, ino ſvoje grehe omí, ino ozhitno Jeſuſa ſposnaj, de je tvoj goſpód.“ Ino Pavel je vbógal, vſtal, ino da ſe kerſtiti.

Digitized by Google

Potlej je Pavel jedí v' ſé vsél, ino pride ſpet k' mòzhi, ino je vſaki dan per vuzhénzih v' Damaſhku. Kmalo tiſto ſebóto je v' ſ-hodnízo ſhel, ino ozhitno pridgovàl: De je krishani Jesuſ reſ Kriſtuſ ino boshji ſin. Vſe, kar jih to ſliſhi, ſe zhudi ino oſtermí. „Ali ni ta tiſt, ſo med ſeboj djali, ki je hotel vſe po Jerusalemu, kar jih to imé zhaſtí, pokonzhati, ino po to je priſhel, de bi jih svésal ino duhóvnam gnal?" Terdnéji ino terdnéji je Pavel v' duhu perhajal, ino Judam v' Damaſhku je tako ozhitno ſkasoval, de je Jesuſ reſ tiſti obljúbleni Meſija, de ſo bili vſi sméſhani, ino kaj mu ne vedó odgovoriti. Shli ſo, poſvetujejo ſe, ino vmoriti ſo ga ſkleníli. Ino de bi jim ne vſhel, ſo ga per vſih méſtnih vratih po dnévi ino po nozhi varovati poſtavili. Pavel je to svédel, ino po nozhi ſo ga vuzhénzi v' kóſhu is hiſhe per oknu po sidu ispuſtili, ki ſe je méſtnih vrat tiſhala, ino tako je vbéshal.

Nekaj zhaſa potlej je Pavel v' Jerusalem priſhel, v' drúſhino Jesuſovih vuzhénzov je hotel. Pa vſi ſe ga preſtraſhijo, nihzher mu ne vupa, nobeden mu ne verjáme, de bi bil Jesuſov vuzhéniz. Tode Barnaba, ki ga je is Damaſhka posnál, ga vsame ino k' apoſtelnam pelá, ino vſe jim dopové, kako de ſe mu je bil Goſpod med potjo perkasal, ino kako ſe je Pavel v' Damaſhku Jesuſoviga vuzhénza obnéſel, ino de ga je ozhitno ino ſerzhno osnanovàl — ino s' veſeljam ſo ga sdaj, de je Jesuſov vu-

Digitized by Google

zhéniz, med-se vséli. Jesusova zerkuv je bila spet po vsimu Judejskimu, Galiléjskimu ino Samarishkimu per miru ino pokóju; narashala se je, ino v' boshjimu strahu je ravnala, ino polno veselja svetiga Duhá jo je bilo.

Ljubi moji! toljko lepih perstávkov ko bi se dalo k' lepi sgodbi lè perdjati, se jih hozhemo le vender per timu ino per vsih pòtlejshnih sgodóvih sdershati, zhe kakshina posebna rézh drugazh ne pernése. Sakaj tako nove ko so vse te pergodbe, pa staro resnizo smiraj poterdijo, ki ste jo she toljkrat slishali. Tri lepe navúke nam posébno pred ozhí pernesèjo:

Pervizh: Jesus Kristus se je po svoji smerti, po svojimu vstajènju ino odhódu v' nebó s' zhudeshmi bres shtevíla zhlovesbkiga odresheníka ino praviga ediniga sinú vezhniga ozheta na dan dal, zhigar ljubesen vse obségа ino obrazhá, ino vse ljudí od hudiga ozhishuje, ino s' ljubésenjo, ktira dobro, ino drujiga nózhe, napolnuje.

Drugizh: Nad vsimi res v' Jesusa Kristusa, ino po Jesusu Kristusu v' Boga vervajózhimi so se vére lepi sadóvi kmalo ozhitno pokasali. Te vére sad je bila shiva véra v' Boga, véra hvaléshna ino Boga povikshováti shèljna, véra pokorna, savupna ino poterpeshlíva. Te vére sad je bila perserzhna ljubesen do ljudí, ljubésen krotka,

Digitized by Google

persanesliva, odpustliva, ljubésen polna vsih lepih zhlovéshkih zhédnost.

Tretjizh: Ktirim se je véra v' Jesusa Kristusa osnanovàla, pa de so se je branili, té vidimo v' vse húdo satoplène. Polne nevédnosti ino vrásh jih najdemo, polne malikvánja, napuha, gerde terme ino svojoglàvstva, polne samopridnosti ino lastniga dobízhka, polne sládnost, jése, nevoshlívosti, sovrashtva ino vsih drujih pregréh.

Pervo tega trojiga naj nas vuzhí v' Jesusa Kristusa vérovati, ino ob njemu v' Boga ozheta, ki ga je rasvétlit nas, posvétit, ino svelízhat, na svet poslal. Drugo naj nas zhédnosti ino krepósti posnémati spodbáda, ki so jih pervi Jesusovi vuzhénzi toljko lepih nad seboj imeli, njih molituv, njih pokorshino Bogú, njih ljubesen do blishniga, njih poterpeshlívost v'terplenju. Tretje naj napuh, gerdo termo, ino druge gerde strásti od nas odvrázha, te pameti otamnovávke ino serza pazhívke, ki pameti she take zhiste resnize viditi branijo, ino serzé s' sovrashtvam zlo do dóbriga navdajajo.

14. Pavel ino kruloviz v' Listrih.

O preganjánju, ki se je bilo ob Shtefanovi smerti vnélo, je veliko vuzhénzov is Judejskiga v' Antiohijo na Sirsko beshalo, ino evangelj ondi pridgjejo Judam ino

Gerkam. Boshja roka je bila per njih, ino veliko veliko ljudí vsame véro na-se, ino se spreobernejo. Jesusova Jerusalemska ópzhina, ktira to své, je Barnaba tjè poslala, bogabojézhiga mosha, polniga vére ino svetiga Duhá. Barnaba, kadar pride, je vidil, kaj vse je she boshja milost opravila, ino je bil silno vesél, ino jih vse ino sapored opomínja, is serza ino stanovitno Gospodu svestim ostati. S' svojimi vuki je v' nóvizh veliko ljudstva Bogú perdobil. Od tód je v' Tars shel, Pavla pojishe, ino ga je v' Antiohijo perpèlal. Zelo léto sta tù ostala, ljudí vuzhíla, ino tako zherstvo ino shtevílno ópzhino naprávita, de so Jesusovi vuzhénzi tukaj nar pervizh imé Kristianov dobili, to je, imé takih ljudí, ktiri v' Kristusa, boshjiga masílenza, vérjejo, ino njega zhaste ino posnémajò, ino so s' svetim Duham sami tudi masíleni ino obljíti.

V' Antiohiji je bilo vezh vuzhenikov, de so bili svetiga Duhá polni. Enkrat so dàlj zhasa molili, ino postili se, ino ravno so boshjo slushbo opravlali, kar jim sveti Duh rezhe: „Odlozhíte mi Pavla ino Barnaba k' opravílu, ki sim jih na-nj odbrál. Ino is nóviga so vsi spet molili ino se postíli; ino potlej roke na-nja poloshé, ino ju med blagoslòvmi ino molitujo odpravijo. Pavel sdaj s' Barnabam obhódi mnoge bol posebne Asiáshke mésta. Povsod najdujeta serzov, de se jih boshja beseda prijéma. Pa tudi ljudí povsód sta dobivala, ktiro so jih zhmerno preganjali. Le eno tih

Digitized by Google

Pavlovih hój poſluſhajmó, de bomo vidili, kako mozhno je s' beſedo ino djanjam evangelj osnanovàl, ino pa ſ' koljkimi teshávami ino nadlógami je imel opraviti.

Pavel s' Barnabam pride v' Liſtre, ajdovſko méſto. Meſtnizháne, kakor préd vſi ajdje, ſo v' vezh krivih bogóv verovali. Pavel jim svunaj na proſtóru pred meſtnimi vrátmi praviga Bogá ino Jesuſov evangelj osnanuje. Veliko veliko ljudí ga poſluſha.

Med ljudſtvam je nekdo ſedel, ki je krulov na ſvet priſhel, nikolj ni na nogah ſtal, ſhe mànj je po-njih kadaj hodil. Veſ vuhó je Pavla poſluſhal. Pavel ga sagleda, vidil je, de ima véro; njemu ſe je dalo pomagati, ino na glaſ je savpil: „Po konzu ſtopi na noge!" Mosh poſkózhi ino je ſ-hòdil. Ljudjé to viditi, kar hrup sashenó: „Bogova ſta ſe pozhlovézhila, ino ſta k' nam priſhla!" Barnabu, lep, vid'n mosh je bil, ſo Jupitar djal, ki je bil njih velki bog; Pavla, ki je bil beſedo prijél, ſo Merkurja, sgovórnoſti bogá, imenováli. Pop Jupitarjov, zhigar tempel je bliso méſta bil, je pa ſ' zvétmi ovénzhanih volóv perpelal, ino on ino ljudjé ſe jih apoſtelnama v' zhaſt boshjo klati perpravlajo.

Pavla ino Barnaba, to viditi, ſtrah ino grosa obleti nad takim gerdim malikovánjam. Oblazhíla po ſebi ſta pretergala, med ljudí planeta, ino, kar ſta mogla, vpijeta: „Moshje! kaj to pozhénjate? Vmerjózha zhloveka ſva, kakor ví! Ravno osna-

Digitized by Google

nujeva ſej vam, de ſe od teh bébſhin k'pravimu Bógu ſpreoberníte, vſtvárivſhimu nebo ino semljo, ino morje, ino vſe, kar je. Ktiri je poprejſhine zhaſe puſtil vſe naróde iti po ſvojih potih; pa jenjal ſe pa vender ni napovedovati ſpod neba nam dobro délaje, desh ino rodovitne zhaſe dájaje, ino s' obilnim shívesham naſhe ſerza rasveſélvaje." S' vſim pogovarjanjam ſta komej ljudí perprávila, de ſe jima boshje zhaſti ſkasovati sdershé.

Tako slo pa, ko ſo ti ljudjé apoſtelna zhaſtili, le malo zhaſa je ta zhaſt terpéla. Sakaj zhloveſhki hvali ni nikolj veliko vupati. Ktiri danſi zhloveku ſkorej boshjo zhaſt ſkasujejo, ino ga s' róshami obdévajo, vſe lohka, de te bodo sajtro ſ' kámnjami luzháli, ino shiviga te hòtli rastergati. Taka ſe je tudi apoſtelnama v' Liſtrih godila.

Judov namrezh is drujih méſt, po ktirih je Pavel she préd evangelj osnanoval, je v' Liſtre priſhlo, ko ſta bila komej ljudí potihnila, ino tako ſo jih podpiháli, de Pavla ſ' kamenjam napnéjo. Od kamenja ſe ſeſéde, ino je bres savéda oblèshal. Ljudjé ſo menſili, de je mertev, ino svunaj meſta ga vlézhejo. Shaloſtni ino klaverni ga oſtopajo, ktiri ſo bili v' meſtu Jeſuſovo véro na-ſe vséli, kar Pavel na enkrat vſtane, ino je s' njimi v' meſto nasaj ſhel. Vſe prerád jih je imel, de bi jih prezej sapuſhal. Sterméli ino veſeljíli ſo ſe, de Bog zlo

Digitized by Google

tako zhudno ſvòjze is ſhe takih nevárnoſt otmè.

Drugi dan sgódej je s' Barnabam vrèd Liſtre sapuſtil, de bota tudi ſhe drugim meſtam evangelj osnanovala. Pa nekaj zhaſa potlej prideta sazheto délo dokonzhovàt ſpet nasaj v' Liſtre. Kakor préd lepe duſhe namrezh, nobene nevarnoſti ſe ne bojtà. Serze vuzhénzam podpérata, opominjala ſta jih véri svéſtim oſtati, ino slaſti pa jim perporozhità, de v' boshje kraljeſtvo ſe lé ſkosi terplénje hódi. Potlej ſta nóvi ópzhini nekaj ſtaraſhín, ali, po ſidájno govoriti, duhovnov, na duhóvſko poſvetila, préd pa ſe poſtíla, molila, ino jim roke naloshíla. Ino sdaj jih vſe vkup Goſpodu, ki ſo va-nj vérovali, perporozhità, ino odrínila ſta, ino tudi po drujih krajih ſta kerſhanſtvo ſtavila.

Ino poſlednizh prideta ſrezhno v' Antiohijo nasaj, od koder ſta bila ſhla, ino v' ktiri ſe jima je bilo opravílo, ki ga sdaj dokonzhata, s' savupanjam v' boshjo miloſt v' pervizh dalo. Kmalo, kadar prideta, ſta vſo kerſhanſko ópzhino vkup poklizala, ino povésta jim, kaj je vſe Bog po njema ſtoril, ino kako je tudi ajdam vere vrata odperel, ino veſeljili ſo ſe, ino pa Bogá vſi ſo hvalili ino povsdigovali.

Digitized by Google

15. Pavel ino Sila v' jézhi.

Pavel sdaj je bil nekoljko zhaſa v' Antiohiji, ino boshjo beſedo osnanuje. Potlej je ſhe enkrat vſe meſta, ktirim je préd evangelj osnanoval, obhòditi ſklenil, brate bo objiſkal, vidil bo, kako jim je. To pot ſi Sílata, Lukesha ino Timoteja, vſiga blagiga mladénzha, tovarſhe pervsáme. Od vſe opzhine ali gmajne v' boshjo miloſt perporózhani ſo odrínili. Kerſhanſke opzhine ino ſoſéſke po vſih meſtih objiſkavſhi, v' véri pokrepzhávſhi ino pokórſhino do apoſtolſkih ino ſtaraſhínſkih vukov vſim saterdívſhi Pavel sdaj ſam ne vé, kam bi ſe obernil evangelj osnanovàt. Bog pa mu je to po nozhi v' ſanjſki perkasni povédal. Nekdo po Mazedónſko oblézhen ſtojé v' ſanjah pred Pavlam mu rezhe: „Na Mazedónſko pridi, ino pomagaj nam!" Po ti perkasni ſo ſe Pavel ino njegovi továrſhi kmalo po morju na Mazedónſko prepelati jiſkáli. Vſi ſhtirje namrezh ſo preprízhani, de jih Bog Mazedónzam evangelj osnanovat namenuje. Veſeli ſo ſhli v' barko, ino ſrezhno ino na ravnoſt ſo v' Filipe, v' velko Mazedónſko meſto, priſhli.

V' timu toljkimu meſtu, v' ktirimu shive duſhe ne posnajo, ſo nekoljko dní na tihim tizhali, molili ino premiſhlovali. Pervo ſebóto pa gredó pred méſtne vrata h' réki, ker ſo ſliſhali de ſo molitve ondi.

Digitized by Google

Sédli ſo, ino Pavel ſe s'shenami pogovorja, ktire ſo ſe ſ-hajale. Ena smed njih, ſhkerlatariza, imenitna ino premóshna goſpá, Lidja po iménu, je bila ſoſébna bogabojézhniza. Tudi ga poſluſha, ino Bog ji je ſerze odperel, de ji je mar bilo, kar Pavel vuzhi, ino s' vſo ſvojo hiſho vrèd ſe je kerſtiti dala. Véro v' Jesuſa Kriſtuſa pa je per ti prizhi s'lepo kerſhanſko ljubésenjo ſprizhala. Lepo próſi kmalo po kerſtu Pavla ino njegove tovarſhe, ino rezhe jim: „Zhe ménite, de ſim ſveſta Jesuſova vuzhénka, proſim vaſ, k' meni pojte na dom, ino per meni bodite." Ino ni jim odjénjala, de ſo mogli iti.

Pavel ino Sila ſta enkrat molit ſhla, kar ju ſúshna ſrézha, ki je duhá védeshke iméla, ino veliko ſvojim goſpodarjam pervedeshvàvala. Sa Pavlam ino Silatam ſe ſpuſtí, ino je vpila, rekózh: „Ta mosha lè ſta Bogá prevélkiga ſlushabnika, ino svelizhanja pot vam osnanujeta!" To jima je vezhkrat pozhenjala. Pavel ſe je tega navelízhal, osrè ſe, ino je njé duhu rekel: „V' iménu Jesuſa Kriſtuſa ti vkashem, od njé ſe pobèri!" Ino tiſto uro jo je sapuſtil.

Goſpodarji njéni, ker vidijo, de je veſ dobízhik odlètel, ſo Pavla ino Silata sgrabili, ino na méſtni terg, kjer ſo bile ſodbe, jih vlézhejo, ino pred méſtno goſpóſko obá poſtavijo, rekózh: „Ta dva mosha lè, Juda, naſhe méſto premotujeta. Shège ſe naſ ſílita vuzhiti, ki nam jih Rimlánam

Digitized by Google

ne gré na-ſe jemati, ino ſhpógati." Vſe ljudſtvo od vſih krajov je pervrélo ino ſe va-nja grosi. Meſtna goſpóſka pa rezhe oblazhíla is nju istergati ino jih bizhati, ino vſa kerváva v' jézho pelati. Jezhárji terdo jih várovati vkashejo. V' nar huji jézho tedaj jih vtákne, ino v' kládo jima noge déne.

O polnozhí ſta Pavel ino Sila molila, ino Bog je nju molítuv vſliſhal. Ránenima ino rasbolènima, deſiravno s' nobeno nogo ne moreta ganíti, jima je le vender neisrezhèno lohka per ſerzu. Neisrezhèno veſelje kipí po njema, ne moreta ga v' ſebi obtíſhati, na glaſ ſta ſe v' boshjo hvalo ispuſtíla, vſi jih fliſhijo po jézhi. Ino, vite! potrés je na enkrat, ino jézha ſe sgible do tál; vſe dúri, ko bi trènil, ſe odprèjo, ino vſe shelésje je od nju odletélo. Jezhár puhne veſ preſtraſhen is ſpánja, vſe vrata vidi do tezhája odperte, mezh isdéra, ino sabòſti veſ ſméſhan ſe hozhe. Sakaj, menil je, de ſta jetníka potegníla.

Pavel savpije, kar móre: „Ne ſtori ſi, ne ſtori ſi nizh shaliga; ſej ſva obá tù! Jezhár je oſtermel. Is te poſébne rezhí, de bi bila moshá vſhla lohka, pa de ſta vender v' jézhi oſtala, ſe mu je ozhitno njuna nedolshnoſt vidila, ino is potréſa je vidil, de imata Boga sa-ſe. Luzh rezhe vpíhati, ino je v' jézho k' Pavlu ino Silatu perhitel, ino pred noge ſe jima sverne, rekozh: „Ljuba goſpoda! kaj naj ſtorím, de bom svelízhan?" Rezheta mu: „Vérovaj

Digitized by Google

v' Jesuſa Kriſtuſa, ino svelizhan boſh ti ino tvoj dom." Kar is jézhe jih je pélal, ino njemu ino njegóvzam, ki ſo pertekli, sdaj raslágata boshjo béſedo. Per ti prizhi ſhe tiſto nozh jih obá k' ſebi na dom vsame, ino rane s' velikim vſmilenjam jima ismije, ino kerſtiti ſe je dal s' vſo ſvojo hiſho vrèd, ino jima jéd napravi, ino vſa hiſha je bila v' veſelju, de je bila véra sdaj per vſi hiſhi v' Bogá.

Véra v' Jesuſa tedaj tudi to pot ni bila bres lepiga ſadú, veſelje nad Bogam ino ljubesen do ljudí, je tudi tukaj per ti prizhi pognala.

Ponòzhni potrèſ je bil vſe méſto ſplaſhil. Komej ſe je dan sasnàl, berſh poſhlejo méſtni goſpódje brizhe do jezhárja, ino rekó mu: „Prezej ispústi moshóva!" S' veſeljam gre jezhar to Pavlu povedat, rekózh: „Méſtni goſpódje ſo mi vaji ispuſtili rekli. Ispuſhéna ſta tedaj — ino ſrezhno hodíta."

Ali Pavel, ako ravno je savolo Jesuſa voljno britkoſti preterpovàl, pa nad ſeboj kriſtian ino evangelſki vuzheník le vídesa, de bi bil kaj hudiga ſtoril, ni hotel imeti, ino rekel je: „Bres vſiga saſlíſhka, bres vſe ſodbe ſo naji, naji Rimlana, ozhitno tepli ino v' jézho saperli, ino sdaj naji bodo, ménijo, ſkrivaj is meſta odpravlali? Shé nè! tega pa nè! Ampak ſamí naj pridejo, ino (de ſe nalina nedolshnoſt pokashe) ſamí náj naji is jézhe popelájo."

Digitized by Google

Brizhi ſo ſhli, ino to meſtnim goſpodam opravijo. Slo je goſpódam pergrélo, kadar ſliſhijo, de ſta Rimlána. Rasshàljiti namrezh Rimlána, ki ſo takrat ſkorej s' vſim ſvetam vkasovali, je bilo rasshàljiti veſ rimſki národ, ino she mnogo méſto ſo savolo kaj taziga terdó poſtrahováli. Meſtni goſpódje ſo tedaj natvégama tù, ino ſò Pavla ino ‚Silata sa saméro proſili, ino is jézhe jih pelájo ino pogovarjajo, de bi s' lépo is meſta ſhla. Is jézhe greſta na ravnoſt na Lídini dom. S' vſimi, kar jih je po méſtu v' Jesuſa vérovalo, ino s' njó ſhe vidit ſe greſta pred odhódam. Vſi ſo ſe bili na njéni dom ſ-ſhli, ino ſo bili v' velikim veſelju, de je Bog tako zhudno Pavla ino ‚Silata reſhil, ino de ſe jih je goſpóſka tako zhaſtitlivo ispuſtiti perſílena vidila. Ino sdaj ſta Pavel ino ‚Sila ſlovó vsèla, ino jim navukov daſta, ino jih opominjata, de naj svésti Bogú bodo. Ino potlej v' Teſalóniko ino v' Beréjo odríneta, ino tudi tód ſta kerſhanſkih ópzhin ino ſoſéſk med enákimi pregánjbami poſtavila.

16. Pavel v' Atènu.

Pavel po ſvojih apoſtólſkih hójah pride do Atèna, Gerſhkih deshél vélkiga meſta. Nar omíkanſhi národ ſo bili Gerki na semlji. Njih velko méſto je bilo v' nar lépſhimu kraju na ſvétu, ino pa- rèzhi ſe ſmé, nar lépſhi meſto. Sale poſlópja, berhki tem-

Digitized by Google

pelni ino dragi ſtebri s' mnogimi podobami na njih ſo is njega v' nebó kipéli. Vſe vumélnoſti ino vélnoſti ſo bile tukaj. Ino per vſih ſvojih vumétnoſtih ino vuzhenóſtih ſo bili ljudjé tih krajov, kar véro tizhe, tako nevédni ino nevumni, de ſo kipe ino podobe is slatá, ſrebrá ino kámenja naréjane po boshje zhaſtili.

Pavlu, ki je po meſtu hodil, ino njih tempelne ino te rezhí vidil, ſe je vshaljilo, de je to meſto zlo tako bébaſto ino malikvávſko. Torej nè lé v' ſ-hodnízi, ki ſo jo v' Atènu imeli, Judam, ampak tudi Gerkam, kjer je bil kraj, je navuk dajal, od malikvanja k' pravimu Bogu jih savrázha, ino jim evangelj od Jesuſa Kriſtuſa ino od prihodniga od ſmerti vſtajènja osnanuje.

Tudi tiſtih vuzhénih, ki ſe jim modrijáni ali módrizi pravi, je sraven perſhlo, prizhali bi ſe bili radi. Nekteri ſo djali: „Kaj she pravi ta kvaſè?" Drugi rezhejo: „Nove bogóve, koljkor vidimo, osnanuje." Tako lè vſe nesnáno ſe jim sdî, kar je Pavel od Jesuſa pravil. Na Areopàg torej, na meſta vélki terg, kjer ſo bile ſodbe, ga pelajo. Ondi mu rekó: „Ali ſe bo dalo svediti, kakſhin je ta nóvi vuk, ki ga perpovdujeſh?" Vſe nove rezhí govoríſh naſhim vuſhéſam, svedli prav bi radi, kaj de je. Sberálſhe je bilo filno veliko. Kaj noviga povedati ali ſliſhati namrezh je bilo v' timu méſtu ſkorej vſe opravílo nè lé Atenjánov, temuzh tudi ptujzov v' njemu.

Digitized by Google

Pavel je v' ſrédo sberálſha ſtopil, ino rezhe: „ Atenjáne! Jeſt vidim is vſiga, de ſo slo bogóvi per vaſ v'zhàſti! Ino pa kadar ſim po vaſhimu meſtu ſhel, ino tempelne ino altarje ogledával, ſim altár naſhel, na ktirimu je sapiſano: „ Nesnanimu Bogu. " Kar tedaj po nevédama zhaſtitè, vam jes osnanujem. Bog, ktiri je ſvét, ino vſe, kar je na ſvétu vſtvaril, ne prebíva po tempelnih, ki ſo jih roke délale; ſej je nebéſ ino semlje goſpod. Tudi ſ' zhloveſhkimi rokami ſe mu ne ſtréshe, de bi, poſtavim, zheſa potrebovàl; ampak ſhe lé vſim shivlenje, ſapo ino vſe daja. Vſimu zhlóvéſhkimu ródu is eniga je dal po vſi semlji prebívati, ino od vékomaj jim je zhaſe ino kraje posémliſkiga prebiválſha odlózhil, de Boga jiſhejo, ali ga bodo najdli ino otípali kalj, deſiravno od nikogar ni dèlezh. Sakaj v' njemu shivimò, gibamo ino ſmo. Tako ſo zlo tudi vaſhih pévzov nektiri djali: „ Njegov saród ſmo. " Ker ſmo tedaj boshje rodovíne, ino boshja podoba, ne ſmémo miſliti, de je boshje biſtvo kaj slatu, ſrebru ali kámenju podóbniga, ki ſe ſ' zhloveſhko vumétnoſtjo ino miſljo isdólba. Bog je ſzer zhaſe te nevédnoſti ljudém pregledal, tóde sdaj pa on vſim ljudém povſód pokoro osnáni. Sakaj dan je odvóljil, ino tiſti dan bo veſólni ſvet po moshu ſodil, ktiriga je h'timu odlózhil ino vſim ljudém ſprizhal, ſ' tim, de ga je od ſmerti obudil. "

Do ſih mál ſo vſi Pavla terdo poſluſhali, ino kar je rekel, ſo mu prav dali.

Digitized by Google

Pa sdaj, kadar od vſtajénja mertvih govoriti ſliſhijo, ſe mu nektiri poſmehujejo, nektiri pa rekó: „Od tega te bomo ſhe ſliſhali.“ Ino Pavel ſtopi smed sberalſha. Nekaj malo jih je prezej s' njim ſhlo, ino ſo véro na-ſe vséli, ino med njimi Djonísi, Atènſki imeniten sborni goſpod, ino nekſhina imenitna goſpá, Damarid po iménu.

Tukaj, ljubi moji! imamo trójine ljudí de boshjo beſédo od Boga, od Kriſtuſa, od pokore, od vſtajénja, od ſodbe ino od vézhniga shivlenja poſluſhajo. Pa koljki raslozhik! Nemárni domiſhlivávi ljudjé, ki jim per nobeni rézhi prava reſníza ni, ſe sa vſe to niſo smenili, poſmehujejo ſe zéli ti rézhi, ki je ne vumejo. Slóshni, toshlívi, mèſni ljudjé je ſzer ne savershejo na ravnoſt, pa premiſliti ino prevdariti to rézh ino ſtoriti takó, to ſo do slóshniſhiga zhaſa odloshíli, ki ga nikolj ni. Lé tiſti, kar je bóljſhih, vsamejo Pavlov navuk prezej na-ſe, ino ſo vérovali, ino prezej tako ſtorili. S' ktirimi tih trojih, ljubi moji! de dershíte, jelite, vam ni treba veleváti?

17. Pavel v' Korſntu ino v' Efesu.

Is Atèna je Pavel v' Korſnt ſhel. Drugo veliko veliko meſto Gerſhke deshele je bilo. Létu je Iſraelza, Akvilata po iménu,

Digitized by Google

najdel, pertar je bil. Akvilovki je bilo Priſzíla imé. Ker je bil Pavel ravno tega déla, je per njema v'délo ſtopil, ino v'hiſho ſe k'njema vſelí. Tako ſi je kruh ſkosi téden saſlushovàl. V' ſebóto pa v'ſ-hodnízo hodi, ino je vuzhíl, ino Jesuſa Kriſtuſa terdo Judam ino Gerkam ino s' obilnim duham osnanoval. Ino Akvila ino Akvílovka ſta bila per pervih, de v' Jesuſa Kriſtuſa vérjeta. Ino nè lé onádva ino nekoljko drugih Israelzov, tudi veliko Gerkov je véro na-ſe vsélo, ino ſe kerſtiti dajajo. Pavel ſe je tedaj dolgo zhaſa v' Koríntu mudil, ino obilno kerſhanſko opzhíno ali ſoſéſko je poſtavil v' Koríntu.

Is Korínſhkiga meſta po mókrimu ino po ſúhimu she vſe kraje dèlezh okolj ino okolj Pavel obhòdivſhi je v' Efes, v' vélko meſto male Asie, priſhel. S' velikim veſeljam she tudi tukaj dvanajſt kriſtianov najde. Tri méſze vuzhí tukaj v' Judovſki ſ-hodnízi — ino ker ſo po navadi Judjé vézhi dél terdovratni oſtali — je potlej v' vuzhívnizi ali ſhóli imenitniga mosha, Tirana po iménu, ſhe dve léti navuke imel, ino Jesuſova véra ſe je med vſe Asiane, Jude ino ajde, rassnánila. Tudi zhudeshe, ino pa nè majhinih, je Bog po Pavlovih rokah délal. Zlo njegove rute ſo na bolníke pokladali, ino bolníki ſo osdravili. Veſ Efes je ſtermel, ſveta gròsa jih obhaja, ino Jesuſovo imé ſe je slo rasſlavloválo. Veliko vérnikov je hodílo, ino ſe ſvojih popréjſhinih dél ispovedujejo, pravijo jih. Ino

Digitized by Google

veliko, ktiri ſo préd vráshi vganjáli, jih je bukve noſilo, ino v' prizho vſih jih ſhgèjo, deſiravno ſo okolj pédeſet jésarov ſreberníkov veljále. Tako mozhno lè je boshja beſeda raſla, taka terdna ſe je kasala.

Po tih vráshnih bukvah ſej mènde nikomur dan danaſhni ne bo shal. Prasne vére, ino vráshi ſo ſéme, is ktiriga veliko hudiga is zhloveſhkiga ſerza perraſe. Pa tudi bukvam, ktire nejevéro vuzhé, gre ògenj. Nejevéra s' koreníno vred zhloveſhko ſerze ſkasí. Nizh dóbriga ino lépiga ne pride vezh is njega. Obójne bukve, vrashne ino nejevérſke ſo hude, pa hude ino hude, vite! ſo tudi bukve, ktire v' greh sapelujejo, ino greh sagovarjajo. Take bukve, kadar ſo lepo piſane, ino pa slat kosàrz, ki je svunaj s' roshami prepréshen ino ovénzhan, ino snotraj poln ſtrupa ino ſmerti! V' krajnſki beſedi — bodi ga Bog sahvalen! — ni ſzer tazih búkuv, pazh pa v' némſhki. Torej kdor némſhko sná, várije naj ſe, de ne bo vſiga tjè v' en dan bral. Stariſhov, duhovnih paſtírjov, vuzhénih ino ſvetih mósh naj vpraſha.

V' Efesu je savolo Jesuſoviga vuka velik hrup vſtal. Ajdje niſo le veliko bogóv, tudi velíko bogín ſo vérovali. Efeſháne ſo ſoſebno bogíno Diano zhaſtili, ino tempel, ki ga je v' Efesu imela, je bil velik ino lep, de malo tazih na semlji. V' Efesu je bil ſrebrár, Demètri po iménu, ki je Djániniga tempelna ſreberne tèmplizhke, ino

Digitized by Google

Diano v' njih delal, ino tudi drugim srebrárjam veliko saslúshika dajal. Vse tega déla tedaj, mòjstre ino hlapze, ino kar jih je per ti kupzhiji kaj obrésti imelo, spravi Demetri vkùp, ino rezhe jim: „Moshje! ví véste, koljkò perdóbka je vse per timu délu. Pa vidite ino slishite tudi, de ta Pavlast Pavel skorej po vsi Asji, nè le po Efesu, veliko ljudstva odverne ino pregovarja, ker pravi, de s' zhloveshkimi rokami délani bogóvi niso bogóvi. Pa nè le nashe délo je sastati v' nevarnosti, tudi tempel toljke bogíne bo nizh, ino njéna velikòta, ki jo nè le Asia, ampak vesólni svet zhasti, bo pròzh." To slishati, jih je togòta slomíla, ino v' en glas sakrizhé: „Velika bogína je Eféshka Diana! ino vse mesto je hrumélo. Vse, kar je noge imelo, dère na glédalshe, kamor se je ljudstvo o sploh potrébah sberati navado imelo. Ino sgrabili so Gaja ino Aristarha, dva Mazedónzhana, Pavlova tovarsha, ino jih sabo vlézhejo. Pavel hozhe med ljudí iti, ino hrup potolashiti, ino tovarsha otéti, ali vuzhénzi ga niso pustíli. Tudi nektiri Asiashki gospodje, ki so mu bili prijatli, ga poshlejo prosit, de naj ne hódi v' glédalshe. Sakaj strashna smeshnjáva, strashni hrup je bil. Vsak svojo so gnali ino vpili, ino veliko jih samih ne vé, pokaj so pervréli. Judje so sdaj nekaziga Aleksandra pred seboj rili. Sadnizh se mu smed derbáli pomore, ino ga na vishávo postavijo, de naj ljudí pogovorí. S' roko je mignil, de tiho, ino sagovorí. Pa komej

ſo zhutili, de je Jud, de torej ne vérje v' bogíno, ino vſekmálo je vpilo: „Velika bogína je Eféshka Diana!" Dve uri je to neprenehama terpélo.

Poſlednizh ſtopi méſtni piſár na noge, vmókniti vkashe, ino sazhne: „Kdo neki ne vé, de Eféshko meſto bogíno Diano poſebno zhaſtí? Ker ſe to ne da odrèzhi, kaj je toljkiga hrupa tréba? Vmiríte ſe, ino ne bodite neſpametni. Ta mosha, ki ſte jih perpelali, ona ſe niſta nè nad tempelnam pregreſhíla, nè vaſhe bogíne vkljinjála. Zhe pa ſe imajo Demetri ino drugi njegoviga déla zhes koga pertoshiti, ſej je pravíza, ſej ſo goſpóſke, toshijo naj. Zhe vam gre ſhe za kako drugo rézh, vſe to ſe da v' pravizhnimu sbòru poravnati. V' nevarnoſti tóshenim biti ſmo savolo danaſhniga rasboja, ino pa ſhe ſkasati ne moremo, kdo je kriv tega ſtéka." To isgovorívſhi je ljudém ſakſebi rekel. Ino tako je bilo hrupa konez. Shé bi bilo voſhiti, de bi ſhe sdaj takih neſpámetnih ljudí ne bilo, ktiri ſe v' hrupe ſpuſhajo, de ſamí ne vedó, sakaj; ali pa ſej, de bi bil vſelej kak taki pameten mosh kje, kakorſhin je bil ta Efeshki piſár, ktiri bi ljudí tako pametno ino pohlévno védel vtolashiti.

Tudi ta povéſt poterdi, kar ſte she v' sgodbah ſtariga sakóna ſliſhali: De podóbe moliti, ali podóbam vum, savéd ino ſkrivino mózh perpiſováti, bi bilo ajdovſka nagnúſa. Ta povéſt ino sgodba pa je tudi ſhe rokodélam lep navuk — ino torej

tudi marſikomu is vaſ, ljubi ví, ino to lé hozhemo ſhe nekoljko premiſliti!

Pavel, on naródov ino naródov vuzhenik, on toljki mosh, je rokodél bil, ino ſi je kruh ſ' tim ſlushil. Nihzher ſe tedaj neſramuj, ſe vuzhiti kaziga rokodélſtva. Po vſi pravizi zhaſt vſa gre rokodélam, ino vſelej je réſ, kar ſtari prigovor pravi: Rokodélſtvo ima sláto dno, ino kruh ſe ga nikolj ógnil ne bo. Pa tudi komur ſe ni treba kaziga rokodélſtva vuzhiti, naj rokodéle ſpoſhtuje. Po njih rokah dobivamo vſako oblazhílize, ki ga nóſimo, vſaki grishlej kruha, ki ga ſnémo, vſe oródje per hiſhi, ino pa hiſhe ino poſlópije, ino ſhe ino ſhe drujih perpráv.

De je bil Pavel sal pertar, to je bilo njegov nar mánji raslózhik. Tudi njegov vum je bil raſvetlèn, ino njegovo ſerze je bilo lepo, nè lé roka je bila perurna. S' roko je bil per délu, s' duham per boshjih rezhéh. Persadeníte ſi tedaj, nè le ſvojiga rokodélſtva prav ſe navuzhiti, nè lé enkrat mòjſtroviga iména, ampak ſhe bol imé blagih ino dobrih ljudí saſlushiti. Rokodélſtva navuzhiti ſe, je lé ſhe kaj majhniga. Bogá ino ſvoj konez prav ſposnati, ino takó boljſhi ino boljſhi perhájati, lé to je veliko, ino to da ſhe lé zeliga zhlovéka.

Akvila ino Akvílovka ſta Pavlu rada déla pervoſhíla, ker je bil lepa duſha, nè lé vuméten délaviz, ino velika ſrézha je bil Pavel per hiſhi. V' obojimu poſnemajte Pavla, ino zhe pojdete dànſi ali jutri po

Digitized by Google

ſvojimu délu kam na ptuje, povſód nar bólji mòjſtri vaſ bode jemali, ino velika ſrezha per màrſkaki hiſhi tudi ví bote lohka.

Kakor v' Korintu, je tudi po drugód Pavel po rokodélſtvu kmalo snanzov dobil. Sdrúshnize rokodélov, ki jih imajo rokodéli po vſimu poſhtènimu ſvétu, imajo veliko dobriga, ino tudi vam ſvoje dní bo to prav priſhlo. Kjer pa ſe rokodéli ſtrinajo, kakor ſo ſe v' Efesu, de hrupe napravlajo, ſe nikar vméſ ne meſhájte.

Od ſrebrárjov v' Efesu ni bilo lepo, de ſo s' ſvojo vumétujo vráshi podperáli, ino de ſo ſe is dobízhka reſnízi vſtavlali. Shè dan danaſhni màrſkak rokodél ino marſkdo drug vráshi is dobízhka sagovarja ino terdi, ino marſkdo tudi sa kakſhine ſ-hode, sa kakſhino bóshjo pót ſe po Demètriovo poganja. Kaj! marſkak rokodél, mnógi, ktiri na dobízhku shivé, gredó ino na ravnoſt k' grehu, k' neſrámni nóſhi, poſtavim, ali k' pjànzhovanju ljudém ſtréshejo. Tóde taki dobízhki nimajo téka.

18. Pavel v' Troadi.

Pavel Efèshke kriſtiane poklízavſhi, opomínjavſhi, ſlovó od njih vsévſhi ino Mazedonſko ino nekoljko Gerſhkiga obhòdivſhi, pride v' Troad, v' méſtize ondi, kjer je nekadaj imenitno meſto Troja ſtalo. En téden ſe je pomudil. V' nedéljo ſo ſe vſi

Digitized by Google

Troaſhki kriſtiani v' nekoga veliko obédnizo ſ-ſhli, ſveto réſhno teló prejét. V' obédnizi je bilo veliko lamp pershgánih. Pavel je pridigo imel, ino ker je drugi dan iti miſlil, ſe je tako vgrél, de je bila pólnozh, préden je kdo védel. Mladénizh, Evtih po iménu, ſe je bil na odperto okno vſédel, ino, ker je Pavel predolgo govóril, ga dremáviz poſili, omáhnil ino is tretjiga ſhtuka ali is tretje klade je v' uliza padel. Ko ga samòklo bútiti ſliſhijo, je vſe po sberaljſhu ſtréla preletéla. Eden sa drugim vderó, ino mertviga ſo naſhli. Pavel je ſhel, ino ſe po mladénzhu ſklóne, ino mehko ſe ga okljéne, ino okolj ſtojézhim rezhe: „Bres ſkerbi! shiv je! Ino, vite! reſ je oshivel, ino ſpet shiviga perpelajo v' obédnizo. Vſe je v' veſelju, vſe ſtermí. Nevtrúdeni Pavel pa je ſhe do jutra navuk imel. Potlej je kaj maliga jédel, ino odríne.

Mladénizh Evtih, ki je tako bres ſkerbi v' oknu sadrémal, je pazh svéſta podóba neſpremiſhlene mladoſti. Naj vaſ to opominja, ví ljuba mladoſt! de ſe varjete tazih dúſhinih ino teléſnih nevárnoſt. Shé marſkakimu mladénzhu ſo shivlénje vséle, pa ſhe v' vézhi neſrézho ſo ga po duſhi pahníle, ino veliko ljudí v' ſtrah ino shaloſt perpravile. Kaziga Pavla namrezh ni vſelej per rokah, de bi neſpremiſlik popravil, ino is ſtrahú ino shaloſti ſpet veſelje narédil.

Digitized by Google

19. Pavlovo ſlovo v' Efesu od ſtaraſhín.

Po ſvojih pòrlejnih hójah je Pavel v' Mileſhko meſto priſhel. Milèt ni bil dèlezh od Efesa. Pa, ker ſe mu je mudílo, de bo bínkuſhtini prasnik v' Jerusalemu prasnovàl, mu ne dopuſtí zhaſ v' Efes iti. Po ondótne ſtaraſhíne torej poſhle, de naj ſe v' Milèt ſnidejo. Ino tem zhaſtítlivim moshém, kadar ſo prifhli, ſtojézhim okolj ſebe sdaj rezhe:

„ Ví véſte, kako ſim od dné, kar ſim v' Asio priſhel, veſ zhaſ med vami ravnal, kako ſim sa Bogá s' vſo ponſhnoſtjo v' ſolsah ino pregánjbah delal, ki ſo mi jih salesvávzi Judje napravlali; kako vam nizh niſim samólzhal, kar ſim miſlil, de bi vam bilo koríſtno; ampak ozhítno, ino po domóvih vſe ſim vaſ vuzhíl, ino Judam ino Gerkam k' Bógu ſe ſpreoberniti, ino v' naſhiga goſpoda Jesuſa Kriſtuſa vérovati ſim osnanovál."

„ Ino sdaj pa ſim, nekàko svésan, od duhá v' Jerusalem gnán, ino ſam ne vém, kaj ſe mi bo ondi godilo, lé ſveti Duh mi v' vſakimu meſtu napovduje, de me shelésje ino britkoſti zhakajo v' Jerusalemu. Pa sa vſe to ne maram, ino tudi moje shivlènje mi ni predrago, de le ſvoj tèk dotèzhem, ino opravílo doſtojím, ki ſim ga, evangelj boshje

Digitized by Google

milosti osnanovati, od gospoda Jesusa Kristusa prejél."

„Ino sdaj glejte, jest vém, nihzher vas, ki sim imel hójo med vami, de sim vam boshje kraljéstvo osnanoval, ne bo mojiga oblizhja vezh vidil. Torej danashni dan vam prizham, de sim nedólshen, zhe vas bo kdo pogublèn. Dokler, nisim se vam vmikal vliga boshjiga sklépa osnaniti. Zhujte tedaj nad seboj, ino nad vso boshjo zhédo, ki vas je sveti Duh shkofe zhes-njo postavil, vladati boshjo zerkuv, ki jo je s' lastno kervjó perdobil."

„Dobro previdim, de po mojimu odhódu derézhi vukóvi med vas pridejo, ktiri ne bodo zhedi sanésli. Kaj! is sréde vas bodo moshjé stopáli, krive navuke vuzhíli, ino vuzhénzov na-se naberáli. Torej zhujte, ino pómnite, de nisim tri léta odnèhal, nè po nòzhi nè po dnévi, v' solsah vas vsakiga opomínjati."

„Ino sdaj, ljubi bratje! Bogú, ino njegove milosti besedi vas perporozhím, on je mogózhen dovòlj, do verha dosídati, ino odvóljeni délesh vsih posvezhènih vam dati. Od nikogar vas nisim hotel nè slatá, nè srebrá, ne oblazhíla. Sami dobro véste, de so té lè roke perslushíle, kar sim jes, ino kar so moji továrshi potrebováli. S' vsim, ino tudi s' tem sim vam pokasal, de tako se more delati ino slabim pomòzhi, ino Jesusovih beséd se spómniti, ki jih je rekel: „Svelízhanshi dajati je, kakor prejémati."

Digitized by Google

Pavel, to rékevſhi, poklékne, ino molili ſo on ino oní. Velik jók ſe sazhnè. Okolj vratú ſe mu oklépajo, ino nar téshji jim dé, ker je djal, de ne bodo vezh njegoviga oblizhja vidili. Shè do barke ga ſprémijo.

Oh, otrozi! molíte, molíte, de bi Bog vſim kerſhanſkim ſoſéſkam take svéſte, ljubesníve ino neobréſtne paſtirje dal, kakorſhin paſtir je Pavel bil. Pa tudi, de bi vſaki kerſhanſki paſtir nad ſvojim dufham take savúpne, pokorne ino hvaléshne ovzhíze imel, kakorſhini ſo bili lètu Efeshàne do Pavla.

20. Hrup nad Pavlam v' Jerusalemu.

Is Milèta ſe je Pavel s' Lukesham ino továrſhmi po morju v' Tir perpelal, ker je v' timu méſtu barka vkladála. Tudi v' timu imenitnimu méſtu je Pavel k' ſvojimu velikimu veſelju she kriſtianov naſhel. Sklènil je zel téden per njih oſtati. Vſo mogozho ljubesen mu ſkashejo, ino vſe ſo persadjáli, pregovoriti ga, de bi v' Jerusalem ne hodil, ker ſo v' duhu previdili, kaj ga ondi zhaka. Ali Pavel ſi ne da tega isbíti. Kadar téden mine, de gre, ga vſi, tudi otrozi ino shene, is meſta do morja ſprémijo. Na brégu poklèknejo Pavel ino oni, ino molijo. Potlej vsame ſlovó,

Digitized by Google

od vſih, od vſakiga poſebej, ino nad vſimi je mòlil, ino potlej gre v' barko. Oni pa ſe s' britkim ſerzam domú vernejo, pa polni ſvetiga mirú.

Is Tira ſe Pavel v' Ptolomajd pelá, ino Jesuſov navuk je bil she toljkaj raſshírjen, de Pavel k' ſvojimu veſelju, kamor kolj pride, she povſód kriſtianov najduje. Tudi tukaj jih objiſhe, ino je en dan per njih oſtal.

Drugo jutro gre is Ptolomajda po ſuhimu v' Zesaréjo. Prezej gre k' Filípu, nekadaj dnárarja is Samorſkiga kerſtívſhimu, ktiri je ſhe smiraj evangelj osnanovàl. S' ſvojimi ſhtirimi hzhermí, ſhtirimi ſvetimi, od Boga raſsvetlènimi divízami, je laſten dom imel v' Zesaréji, ino Pavla ino tovarſhe s' veſeljam je v' hiſho vsél.

Pavel je dalj dní v' Zesaréji oſtal. Enkrat ſo vſi vérni Zesaréjzhane per njemu, kar prerok is Judéje, Agab po iménu, pride. Pavla vglédati, vsame, od prerokoviga duhá gnán, per ti prizhi Pavlov paſ, ino roke ino noge ſi svéshe, rekózh: „To pravi ſveti Duh: Tiſtiga, zhigar je ta paſ, bodo v' Jerusalemu tako lè Judje svesáli, ino ajdam dalj." Vſi ſe preſtraſhijo, kadar to ſliſhijo, lepo, s' ſólsnimi ozhmí proſijo Pavla, de bi ne hodil v' Jerusalem. Pavel je pa djal: „Kaj jókate, ino mi ſerzé téshite? Nè lé svésati ſe dati, tudi vmreti v' Jerusalemu ſim savolo Jesuſa perpravlen. Ker ga ne morejo preproſiti, ſo vtíhnili, ino djali: „Naj se sgodí boshja volja!"

Digitized by Google

Po tiſtih dnéh tedaj ſo Pavel ino továrſhi pobráli, ino gredó. Nekaj Zesaréjſkih kriſtianov ga do Jerusalema ſprémi. Maaſona pa — smed Jesuſovih pervih ino nar sveſtéjſhih vuzhénzov je bil, ino laſtno hiſho je v' Jerusalemu imel — ſo mu slaſti ſhe sa to perdali, de bodo kmalo ſtrého v' Jerusalemu Pavel ino tovarſhi imeli. Tako lepo lè vſi ſo bili sa-nj ſkerbni.

Vſi kriſtiani ſilno veſéli ſo bili, kadar je Pavel v' Jerusalem priſhel. Kmalo drugo jutro gre k' Jakopu s' vſimi továrſhi; smed vſih ápoſtelnov sgol ſam je bil ravno v' Jerusalemu. Vſi ſtaraſhíni ſo ſe bili per njemu ſ-ſhli. Posdrávevſhi jih, jim Pavel na dolgo vſe perpoveduje, kaj je po njemu Bog nad ajdmi ſtoril, ino vſi hvalijo Bogá, kar jih ga poſluſha.

Potlej je Pavel tudi ſhe obilne daróve oddál, ki ſo jih bili premóshniſhi ajdovſki kriſtiani sa vboge vérne Israelze slosbíli, ino vſaki dan je ozhitno v' tempel hodil. Tudi Judov is Asiáſhkih méſt, po ktirih je Pavel ajdam evangelj oklizovàl, je bilo h' prasniku v' Jerusalem priſhlo. Kar v' tempelnu ga sgrabijo, komej ko ga vgledajo, ino na vſe preterganje ſo vpíli: „Jerusalemzhane, pomagajte! Ta lè je tiſti zhlovek, ktiri po vſih naródih ino krajih zhes naſh národ, zhes poſtavo ino zhes to ſveto meſto krive navuke satróſa.“ Ljudſtvo, ki je bilo v' tempelnu, per ti prizhi v' Pavla ſrohnî, ino po zelimu méſtu ſéga hrup. Derháli od vſih ſtraní vrèjo. Vſe tiſtí

Digitized by Google

v' Pavla, iz tempelna ga vlézhejo, ino vrata urno sa seboj sakljénejo, ino ga sverkajo ino bijejo, ino kmalo per tempelnovimu pragu ga hozhejo vmoriti.

Rimskimu jesérniku vójskiniga versheèla na Jerusalemskimu grádu, je bilo mej tim pernesheèno, de je ves Jerusalem nakvishko. S' vsimi vojákmi ino stótniki per ti prizhi se vsdigne, ino hití. Ker jesérnika ino vojakov priditi vidijo, so nehali Pavla biti.

Vite, rimski vojáki ali soldatje so ta pùnt vgnali, ino apostelnu Pavlu shivlenje otéli! Vojáshki ali soldashki stan tedaj nas ne brani lé svunajnim sovrashnikam, tudi domazhe deshele ohrani, de so per miru, ino de kaj krishim ne gre, ino premoshènje ino shivlenje varje mirnimu deshelánu. Dvakrat toljka zhast tedaj mu gre.

Jesérnik perstópi, ino rezhe Pavla prijéti ino krishim vkljèniti, ino vprasha, kdo de je, ino kaj de je storil? Pa vsi Judje vse krishim so vpili, de jesérnik od vpitja ino hrupa besede ne raslózhi. Na grad torej rezhe Pavla gnati.

Grad je bil na vishávi sraven tempelna. Po shirokih kamnítih shténgah ali stopnízah se je v' grad shlo, ino veliko jih je bilo. Na verhu pred vratmi je bila ravnòta. Vojaki s' Pavlam do stopníz perrívshi, ga morejo sdaj savolo síle ljudí sadéti ino nèsti. Sakaj vsa mnósh ljudí je sád pertiskala, vpili so: „ Spravi ga! k' smerti ga!"

Digitized by Google

Pred vratmi v' grad, ko ga ravno va-nj pelati hozhejo, rezhe Pavel jeserniku po gerſhko: „Ali ſmém kaj ſ' teboj pregovoriti?" Jésernik ſe sazhudi: „Lejte! kaj snaſh Gerſhko? Kaj nè, tiſti Egipzhan ſi, jéli? ki ſi bil une dní rasbòj napravil, ino rasbojnikov ſhtiri jesare pelal v' puſhavo?" Pavel odgovorí: „Jes nè; ampak jes ſim Israeliz, is Tarsa v' Zilizji domá, meſta vſim snaniga. Te proſim, perpuſti mi, de ljudí ogovorím. Jésernik mu rezhe, ino Pavel ſtópi na verhino ſtopnízo, od kodar je po vſih ljudéh vidil, s' roko jim tiho biti migne. Vſe je vtihnilo.

Po hebréjſko sazhne: „Ví moshjé, ljubi ozhetje ino bratje! poſluſhajte odgovor, odgovorím ſe vam." Kadar ga po hebrejſko govoriti ſliſhijo, ſhe bol potihnejo."

Pavel, ki je ſvoje deshelàne, defiravno ofleplène, toljkaj ljubil, ino ker bi jih bil rad k' véri v' Jesuſa ino k' svelizhanju perpravil, vsame od konza kmalo njih laſtne duhovne na prizho, de je préd on ſam Jesuſa ino njegove vuzhénze ſtrupèno preganjal; potlej jim ſvoje zhudno ſpreoberneníe od kraja pové, kakor ſmo ga she v' miſlih iméli. Ino de ſe odgovorí, sakaj ajdam evangelj osnanuje, je ſhe perſtavil, de je od perviga nar préj Israelzam v' Jerusalemu evangelj osnanovati hotel, pa Goſpod mu je v' perkasni povelje dal: „Idi; delezh med ajdovſke narode te hozhem poſlati." Do ſih mál ga vſi per miru poſluſhajo. Sdaj

Digitized by Google

pa ſe je njih ſtara pika do ajdov pokasala. „Straſhni glaſ, ko bi trénil, vſikmalo ſo sagnali: „„Strani takiga is ſvetá; ni vréden, de shiví!" Kaj! od togòte ſo oblazhilo snad ſebe tergali, ino prah nakviſhko metali.

Jésernik ſhe sdaj ne vé, per zhému je. V'grad rezhe Pavla gnati ino bizhati. Svéditi, isſíliti hozhe is njega, kaj ſe je ljudém tako ſtraſhno saméril. Shé k' ſtebru ga s' jerméni pervesujejo, kar Pavel sraven ſtojézhimu ſtótniku rezhe: „Ali pa ſméſte Rimlana, préden je obſójen, bizhati?" „Stótnik to ſliſhavſhi gre naglo k' jeserniku, ino mu rezhe: „Pomiſli, kaj delaſh! ta zhlovek je Rimlàn." Jésernik je ſam sdajzi priſhel, Pavlu rezhe: „Povej mi, tí ſi Rimlàn?" Pavel je djal: „Rimlàn." Jesernik rezhe: „Jes ſim ſe s' teshkimi dnarmi v' rimlánſtvo vkupil." Pavel rezhe: „Jes ga po rojſtvu imam." Per ti prizhi ſo odſtopili, ktiri ſo ga tépſti bili naméneni: gredó. Jésernika pa, ko je svédel, de je Pavel Rimlan, je she to ſkerbélo, de ga je bil vkljèniti rekel.

Ali kdor kaziga tudi nar ſpodniſhiga zhloveka rasshali, bi ga moglo ſhe veliko bol ſkerbéti; ker ſe Bogú ſhe veliko bol saméri, kakor ſe je, kdor je Rimlana tépel, Rimlanam. Sakaj, toljziga kaj ko je tiſtikrat Rimlan bil, vſe kaj vézhiga je le vender boshji kraljéſhzhan ino prihodni nebéſhzhan, kar je vſaki zhlovek.

Digitized by Google

22. Pavel pred velkim sbòram.

Drugi dan rezhe jésernik, Klavdi Lisia se mu je djalo, duhóvshini ino zelimu vélkimu sbòru vkup. Potlej vkashe Pavla is jézhe perpelati, ino ga v' sbòr postaviti, na tanjko zhè saflishati, kaj se imajo Judje zhes-nj pertoshiti.

Pavel, on nedólshne vestí, je vesél v' sbòr stopil, v' ozhí jih pogleda, ino s' timi lé besedami se sazhne odgovarjati: „ Vî moshje, ljubi bratje! s' vso dobro vestjó sim pred Bogam ravnal do danashniga dné!" Ananija pa velki duhoven mu rezhe po sobéh dati. Pavel mu rezhe: „ Bog te bo bil, tí pobélena sténa! Tukaj sedísh, de bi me po postavi sódil, sakaj torej me soper postavo bíti velévash?" Okolj stojézhi so djali: „ Vélkiga duhovna bosh kljél?" Pavel odgovorí: „ Ljubi bratje! nisim vé del, de je vélki duhoven. Ne bil bi szer tega storil. Pisano je namrezh: Prédnika svojiga ljudstva ne kòlni."

Te besede bi mogli tisti slasti pómniti, ktiri si zlo nizh is tega ne storé, de deshélsko ali duhovsko gospósko vkljínjajo.

Pavel je sdaj ozhitno vidil, de per ti sodbi ni nobene pravize. Tako voljno ko je vso krivizo rad savolo Jesusa prebíl, perpushénih pótov, otét se, vender nozhe samuditi. Ena rézh se mu sdí, kakor nalàsh. Polovízo sbòra je bilo Saduzéjov, polovízo

Digitized by Google

Fariséjov. ‚Saduzéji ſo terdili, de ni nè vſtajènja, nè angelov ino duhóv. Fariseji ſo obóje vérovali, ino per ti rézhi ſo prav imeli. Pavel tedaj, od mladiga per Gamaljèlovih nogah po Farisejſkimu vuku v' véri podvuzhèn, gre ino savpije: „ Moshje ino bratje! Jes ſim Farisej, ino ſin Fariséja! Savolo vupanja v' vézhno shivlenje, ino savolo (vére) v' vſtajènje od mertvih sdaj lètu pred ſodbo ſtojím.“ Kar vsdignejo vſi Fariséji ſe, ino ſe sa Pavla potégnejo, ino djali ſo: „ Nizh hudiga ne najdemo nad tim zhlovekam. Zhe pa je angel, ali kaki drugi svelizhan duh s' njim govoril, tega ne moremo Bogú braniti.“ Pa tudi ‚Saduzéji ſe ſkopízhjo, ino odrekó. ‚Silu prepír, ſtraſhno vpitje vſtane. Hrup ino vék smiraj vézhi je perhajal, de ſe jesernik sbojí, Pavla bi rastergati vtegnili. ‚Strashi torej rezhe v' sbòr, ino po fili is sbòra vséti, ino na grad pelati ga rezhe.

Pavel je bil tedaj ſpet v' jézhi, ino, vidili bomo, sa-nj je bila sdaj grosno shaloſtna. ‚Soſebno ſe mu je moglo ináko ſtoriti, de ga njegov laſtni rod ni poſluſhal, ino de je tako ſtraſhno hud va-nj, ktiriga je toljko Pavel ljubil, ino toljkaj svelízhati jiſkal. Ali Jesuſ ga je po nozhi v' lépi perkasni potolashil. Veſ mil ino prijasen ſe je v' temni jézhi sraven njega perkasal, ino ljubesnivo mu rezhe: „ Le ſtanoviten, Pavle! kakor ſi me v' Jerusalemu, me boſh tudi v' Rimu ſprizhoval.“

Vuzhímo ſe tulètu, de v' ſtiſkah ino pregánjbah ſe ſmé vſaka nedólshna poſkuſiti, ki jo pamet ſvétuje: pa ſoſebno savupanje ſe more lé v' Bogá ſtaviti. Kjer nobèna zhloveſhka modróſt ne isdá, ino kjer veſ zhloveſhki troſht odnehá, troſht ino pomózh hódi ondi od Bogá.

Sraven vidimo, kako je Jesuſ Kriſtuſ ſvojo véro, ino po njej ſrézho vſih narodov na semlji smiraj bol ino bol raſſhiral. Kar ſe je v' nesnanimu Nazaretu na tihimu perzhélo, ſe sdaj v' obéh velkih méſtih tedajniga ſvetá, v' vélkimu meſtu Judſtva, ino v' velkimu méſtu ajdſtva, ozhitno ino ſlovézhe rasosnanuje.

22. Pavlov ſéſtrinik.

Kar je Jesuſ Kriſtuſ Pavlu óbljubil, mu je tudi ſpolnil, ino to vſe slohkama, ino ſamo od ſebe ſe je dalo.

Kmalo ſ' sasnávo drujiga dné ſe nekaj Judov ſterne, ino saperſéshejo ſe, nè jéſti nè piti, dokler Pavla ne vmoré. Nad ſhtirideſet jih je v' ti perſégi. Nekoljko jih gre k' vélki duhóvſhini, ino ji povedó: „ S' ſtraſhno perſégo ſmo ſe saperſégli, kar grishleja nè pokuſiti, dokler Pavla ne vmorimò. Torej velki sbòr vkashite na jutrajſhni dan, jésernika pa proſíte, de vam ſhe enkrat Pavla perpelá. Ti rézhi bol do tánjkiga, rezíte, bi radi priſhli. Mí pa bo-

Digitized by Google

mo perpravleni, de ga vbijemo, préden bo prishel." Ta nesdúshni naklèp je bil duhóvshini vshézh, ino tako shklénejo shtoriti.

Pavlova sestra je sînú imela, ino vest ta naklèp je slishal. Na grad gre ino to Pavlu pové. Pavel poklizhe eniga shtótnika, ino mu rezhe: „Prosim te, pèli tega mladénzha k' jéserniku, nekaj mu imá povédati." Shtotnik mu seboj rezhe, ino ga k' jeserniku pelá, ino mu rezhe: „Pavel, jetník, me je prosil, tega lè mladénzha k' tebi pelati; nekaj ima s' teboj govoriti."

Jésernik je mladénzha prijasno per roki prijél, ino ga strán pelá, ino mu rezhe: „Kaj mi imash povédati?" Mladénizh rezhe: „Judje so se te pròsiti pogovorili, de bi jim sajtro Pavla she enkrat v' sbòr perpèlal. Bol do dóbriga bi ga radi saslishali, ti porezhèjo. Pa nikar jim ne verjàmi! Sakaj nad shtirdesét mósh mu po shivlenju stréshe, ino saperségli so se, nè jésti, nè piti, dokler ga ne konzhájo. She vse je perpravleno, lè tvojiga povèlja she zhakajo." Jésernik odpravi mladénzha, pa terdo mu je saterdil, nikomur nizh praviti, de mu je to povédal. Ino res ni nikomur nizh sinil.

Kmalo rezhe jésernik dvéma shtótnikama priti, ino jima povelje da: „Sapovejte perpravlenim biti petsto pésh zam, sedemdesét kónjkam, ino poverh she dvesto kopéjnikam. Nozój ob treh pojdejo v' Zesaréjo. Tudi skerbíta, de se bo Pavel kam posadíti imel, de pojésdi, ino de se sdrav ino zél do oblastníka Fèlikša perpravi.

Digitized by Google

Jesernik je tudi list do oblastníka pisal; taki lé je bil: „Klavdi Lisia shlahtnimu Fèliksu, deshéle sprédniku, sdravje! Tega moshá, ki ti ga poshlem, so Judje sgrabili, ino she moríli. Jes sim s' vojsko prishel, ino jim ga is rók otél, ker sim svédel, de je Rimlan. Svéditi hoté, kaj imajo zhes-nj, ino kaj de ga tóshijo, sim jim ga v' njih sbòr pèlal. Ali vidil sim, de je lé savolo nekàkih vprashb njih vére vsa ta toshba, nè pa, de bi kakshin smerti ali shelésja vrédni sadólshnik nad sabo imel. Ino ker mi je povédano, de mu Judov po shivlènju stréshe, ga k' tebi poshlem, ino tudi toshnikam sim k' tebi rekel, de naj per tebi toshujejo, kar imajo zhes-nj. Sdrav ostani!"

Stótnika sta sveslo povelje spolnila. Vojaki ali soldatje vsamejo Pavla med-se, ino ob dáni uri odrinejo, ino she po nòzhi ga v' Antipatrid perpelajo. Péshzi se nasaj ondi na grad v' Jerusalem vernejo, kónjki pa ga sprémijo v' Zesaréjo, ino so list deshéle oblástniku dali, ino Pavla pred-nj postavili. List prebravshi, vprasha oblástnik, is ktire deshele de je Pavel? Ko se mu pové, de is Zilízie, mu rezhe: „Prav je! De le tvoji toshniki pridejo, te bom saslishal." Mej tim zhasam pa ga rezhe v' sodníshnizi varovati; bila je lep dvòr, ktiriga je bil Herodesh, s' Vélkiga perdévkam, postavil.

Ljubi moji! blagi mladénizh, po ktirimu je Bog Pavlu shivlènje otél, jélite, vam

je slasti savolo ljubesni do vujza, ino savolo svoje sveſtósti ino molzhézhnosti vſhezh? Persadenite ſi torej, de mu bote enaki. Po kaki ljubi, svésti ino pravízhni dushi vé Bog na tihim doſtikrat velíko dobriga naſnováti, kar bo zhes ſto ino ſto lét ſhe ljudém k' svelizhanju, ki she naſ sdavnaj vezh na semlji ne bo.

23. Pavel pred Fèlikſam deshélnim oblaſtníkam.

Pét dni potlej gre Ananija vélki duhóven ſam v' Zesaréjo, ino s' njim nekoljko ljudſkih ſtaraſhín. Tudi beſédnika perpelajo ſeboj, Tertúla, de bo govoril. Pred Felikſa ſtopijo, Pavla tóshit. Pavel je perpelán, ino oblaſtnik ſéde na ſódni ſtól.

Tertúl perſtopi, sazhél je: „K liki mir pod teboj vshivamo, ino koljko lepih poprávkov je od tvoje ſkerbnoſti po naſhi deshèli, to, o imenítni Felikſ! bomo vſelej ino povſód s' vso mogózho hvalo ſposnali.“ Kadar ſe je ſ' to perlisnoſtjo oblaſtniku perkupiti ſkuſil, rezhe: „Pa, de te predólgo ne nadleshujem, te proſim, de naſ, kar porèzhem, po ſvoji ſtari dobróti ino krotkósti saſliſhi. Naſhli ſmo, de ta lè zhlovek — v' Pavla pokashe — je prava kuga na ſvetu, de po veſólnimu ſvetu Judam sdrashbe napravla, ino de je ſprédnik Nazareſhzhánſke

Digitized by Google

puntarſke vére. Kaj! zlo tempel je ſkuſhal oſkrúniti. Mí ſmo ga tedaj prijéli, ino hotli po ſvoji poſtavi ſoditi; pa Lisia jéſernik, je vméſ priſhel, ino nam ga po ſili smed rók vsél, ino per tebi nam ga tóshiti vkasal. Vſe to, kar ga tóshimo, zhe she lé na tanjko iti miſliſh, boſh ſam lohka od njega svédel." Vélki duhoven ino ſtaraſhíni ſo perterdili, ino perterjajo, de je réſ tako.

Potlej je oblaſtnik Pavlu govoriti mignil. Pavel pogleda Felikſa, ino ob kratkim, pa krepkó ſe odgovorí: „Ker vém, de ſi she velíko lét ſodník tega naróda, ſe toljkaj ſerzhniſhi lohka sa-ſe odgovorím. Kmalo tukaj lè v' Zesaréji lohka svéſh, de je ſhe lé dvanajſt dní, nizh dàlj, kar ſim od tód v' Jerusalem molit ſhel. Shé govoriti s' komu v' tempelnu me niſo vidili, kar v' njemu hrup med ljudſtvam napravlati. Pa tudi po ſ-hodnízah nè, nè k;e drùgi v' méſtu. Vſiga tega, kar me dolshé, ne morejo nikar ſtvárize ſkasati. Rad pa, ino na ravnoſt ti povém, de po véri, ki ji krivovérſtvo praviſo, ſlushim ſvojih ozhákov Bogú, ino de torej vſe vérjem, kar je v' poſtavi in prerokih piſaniga, ino de imam vupanje v' Bogá, ino tudi oni ga imajo, de bo od mertvih vſtajènje pravízhnih ino nepravízhnih, ino persadévam ſi tedaj, per Bogu ino per ljudéh dobro véſt iméti. Zhes nekoljko lét pa ſim v' Jerusalem nasaj priſhel, narodu ſvojimu vbogajme pernéſt, ino Bogú poverh v' tempelnu dár ino obljube

Digitized by Google

opravit. Na tihama bres ſhuma opravlajózhiga me je nekaj Asiáſhkih Judov sgrabilo, ino ſo hrup zhes-me napravili. Ti Judje bi mogli tù biti, ino oni tóshiti me, zhe imajo kaj do mene. Pa tudi tí lè naj govoré, kaj krivizhniga ſo nad menoj dobili, kadar ſim vprizho v'njih sbòru ſtal? Te beſede mendè ſej nè, ki ſim jo v'ſrédi njih sbòra, ino pa prezej glaſno isrékel: Savolo vſtajènja od mertvih ſim danſi od vaſ tóshen?"

Felikſ vidi, de Pavla lé is ſovrashtva inó is ſlepiga ſerda toshijo. Pa vender ſhe ſklep odloshí, ino je djal: „Kadar jesernik Lisia pride, vaſ bom saſliſhal." Do tiſtih mal da ſtótniku povelje, Pavla varovati, pa mehko ino lepo mu rezhe s'njim ravnati, nizhéſar mu kratíti, tudi nikomur njegovih nè braniti k' njemu priti ino mu ſtrézhi.

Nekaj dní potlej pride Felikſ s' Drusílo, ſvojo sheno, bila je Israelka, ſpet v' ſodníſhnizo, ino rekel pred-ſe je Pavlu, ino ga od vére v' Kriſtuſa poſluſha. Ker pa je Pavel od pravize, zhiſtoſti ino od prihodne ſodbe govoril, ſe Felikſ vſtraſhi, rezhe mu: „Sdaj lé pojdi; kadar bom bol zhaſa imel, te bom she ſpet poklizal." Ino pa réſ ſhe vezhkrat je po-nj poſlal, ino ſe s'njim pogovárjal; pa lé, ker je ménil, Pavel mu bo dnarjov ponudil, de bi ga ispuſtil.

Lakomnoſt ino kriviza tedaj ſte bile na póti, de ni Felikſ od vére v' Je-

Digitized by Google

susa rad slishal. Ali zhast je to ti véri, de se hudòbniku ne perléga.

Tako je dve léti menilo. Poslednizh je Felikš ob slushbo prishel, ktiro je tako hudo opravlal, ino drugimu je dána. Tisti namrezh, ktiri pred Bogam prav ne ravnájo sadnizh radi tudi per ljudéh ob zhast ino veljávo pridejo. Felikš pa, Judam she postrézhi, je Pavla v' jézhi popustil.

24. Pavel pred oblastnikam Porziam Festam, ino kraljam Agripam.

Nóviga oblastnika, Porzi Fest mu je bilo imé, kadar je prishel, sta kralj Agripa, ino njegova sestra Berníka, posdravit shla. Nekaj dní se per njemu v' Zesaréji pomudita. Vélka duhóvshina, ki ji sovrashtvo do Pavla nobeniga pokoja ne da, je Festa kmalo, ko je prishel, s' toshbami zhes Pavla oblégla. Fest je to tòshbo zhes Pavla kralju v' misel vsél:

„Felikš, mu rezhe, mi je lètu moshá sapertiga pustil, savolo ktiriga so me, ko sim v' Jerusalemu bil, velka duhóvshina ino Judovski staresháni nagajali, de bi jim ga k' smerti obsódil. Pa djal sim jim: Rimlanov navada ni, koga obsojováti, préden niso tóshenza toshníki v' prizho, ino préden odlóga ne prejme, se odgovoriti savolo ob-

Digitized by Google

dólshbe. Ker pa ſo léſ priſhli, ſim bres odláſhka kmalo drugi dan ſedel, ino rezhem mosha perpelati. Pa toshníki, kadar ſe oglaſijo, niſo védli nizh taziga zhes-nj povedati; vſe kaj hujiga ſim ſi domiſhlovàl. Nekake prepírſhine savolo ſvoje vére ſo lé s' njim imeli, ino od nekaziga Jesuſa, ki je vmerel, ino Pavel pa je terdil, de shiví. Ker ſe v' vſe to niſim svédel, ſim ga vpraſhal, ali bi ne hotel v' Jerusalem iti, ino ondi ſojen biti? Pa Pavel je odgovoril: Préd Zeſarjovim ſódnim ſtolam ſtojim, ino préd tim ſtolam me gre ſoditi. Judam niſim nobene krivize ſtoril, kar ſam bol véſh. Zhe ſim kaj kriviga ali ſmerti vrédniga ſtoril, ne branim ſe vmreti. Zhe pa vſe vkup nizh ni, kar me toshijo, jim mene nihzher ne more isdajati. Pred Zeſarja klizhem." S' ſvojimi ſvétniki govoril, ino ſposnal ſim mu: Pred Zeſarja ſi klizal, pred Zeſarja te bom poſlal. Ino varovati ſim ga rekel, dokler ga do Zeſarja poſlati perloshnoſt dobím."

Kralj Agripa rezhe Feſtu: „Vender bi rad ſliſhal tega mosha." Feſt mu rezhe: „Sajtro ga boſh."

Drugi dan prideta kralj Agripa ino Berenika s' veliko zhaſtjó v' ſodníſhnizo, ino obdajana s' vójſkinimi jeserniki ino s' vſo vélko méſtino goſpòdo. Feſt jih v' ſpraſhvávnizo pelá, ino rezhe Pavla perpelati, ino je djal:

„Kralj Agripa! ino vi vſi moshjé, ki ſte tukaj! Vite tukaj tega lè! vſa Judov-

Digitized by Google

ſhina je savolo njega v' me tiſhala, s' enim glaſam ſo v' mé vpili, de ne gre, de bi ſhe shivel. Pa najdel ſim, de ni nizh ſmerti vrédniga ſtoril. Ker pa je ſam pred Zeſarja klizal, ſim ga do njega poſlati ſklénil. Pa ſhe sdaj nimam nizh terdniga Goſpolu od njega piſati. Torej pred vaſ, ino ſlaſti pred-te, kralj Agripa, ga perpelám, de po vdrúgzhini prepráſhbi ſej vender kaj piſati dobím. Sakaj, nevumno ſe mi sdí, jetníka poſhilati, ino sakaj ſe poſhle, povedati ne véliti."

Agripa rezhe sdaj Pavlu: „Perpuſhèno ſe ti, je odgovoriti."

Pavel je roko ſproſtòril, ino odgovor sazhne: „ „Srézhniga ſe delam, ljubi kralj Agripa! de ſe dànſi sa vſe, zheſar me Judje dolshé, pred t boj lohka odgovorím, ſlaſti sato, ker vſe véſh, ino tuli ſhege ino navuke per Judih posnáſh. Torej, proſim te, poterpi me!"

„Kar tedaj moje shivlenje od mladiga tizhe, ker je med mojim naródam v' Jerusalemu bilo, ga vſi Judje vedó. She slavnaj ſim jim snàn, ino zhe hozhejo prizhati, bodo povédali, de ſim po nar ojſtréjſhimu vuku naſhe vére, po Farisejſkimu vuku, shivel. Ino sdaj morem tukaj v' ſolbi ſtati savolo vupanja v' obljubo od Bogá naſhim ozhakam dano, ktiro tudi naſhih dvanajſt rasródov doſézhi vupa, ino po nozhi ino po dnévi Bogu ſlushi. Savolo tega vupanja, ljubi kralj Agripa! ſim od Israelzov tóshen. Je mogózhe, de bi ſe tudi

Digitized by Google

Israelzam neverjétno sdélo, de Bog mertve obuduje?"

„Tudi jes sizèr sim sam per sebi ménil, de se morem Jesusovimu iménu is vse mozhí vstavlati, kar sim se tuli. V' Jerusalemu, od vélke duhóvshine oblast doségshi, sim veliko svetníkov v' jézhe pomètal, ino pogósto ino po vsih s-hodnízah sim jih jiskal, ino Jesusa vkljínjati silil, ino kadar so se obsojovàli, k' njih smerti sim pervoljvàl. Kaj! taki divják sim bil, de sim jih zlo v' ptuje méste preganjal."

„Taki sim tudi s' oblastjo ino povèljmi od vélke duhovshine v' Damashek shel, kar po poti v' srédi dnéva, ljubi kralj! yidim, de luzh, kaj sónzhina svetlòba! mene ino moje továrshe od nebés obsyéti. Vsi smo na tla padli, ino jes sim glas slishal rèzhi mi po hebréjsko: „‚Savle! ‚Savle! kaj me preganjash?" ‚Sim vprashal: „Gospod! kdo si ti?" Gospod je odgovoril: „Jes sim, Jesus, ki me preganjash. Pa vstàni, ino na noge stópi! Sato se ti perkashem, de te v' svojiga slushabnika ino v' prizho vsiga, kar si vidil, odvóljim, ino vsiga, kar ti bom she rasodéval. Od tvojiga, ino od vsih naródov te bom otél, ki te k' njem poshlem, de jim ozhí odprésh, de se od tmè k' luzhi, is hudizhove oblasti k' Bogu spreobernejo, ino de po véri v' mé odpushanje grehov ino svelizhanja délesh per posvezhènih dobójo."

„Po ti nebéshki perkasni, ljubi kralj Agripa! nisim bil dàlj nejevérn; narpréj

Damaſhzhánam, ino potlej Jerusalemzhánam ino po vſiimu Judéjſkimu, ino pa tudi ajdam ſim pokoro delati, ino ſe k' Bogu ſpreoberniti, ino pokore vrédni ſad dajati osnanovàl. Ino to je veſ vsrok ino urshoh, de ſo Judje v' tempelnu v' mé planili, ino vmoriti me ſkuſhali. Tode s' boshjo pomozhjó ſhe dan danaſhni tù ſtojím, ino malim ino velkim prizham, ino, kar ſo Moſeſ ino preróki prerokovali, nizh drujiga ne govorím: De bo namrezh Kriſtuſ terpel; ino de bo perviz on vſtajzov od ſmerti, ino de bo po njemu Israelſkimu, ino vſim narodam luzh na semljo perſjala.

Kadar ſe Pavel tako odgovarja, je Feſt, on Rimlàn, ki ni ne ſvetiga piſma posnàl, nè Jesuſove sgodovíne védel, na glaſ savpil: „Pavle! tebi ſe méſha! tvoja prevuzhenóſt te je ob vum perpravila."

Pavel mu rezhe: „O dragi Feſt! ne méſha ſe mi nè, reſnizo ino pamet govorím. Kralj tù lè, ki mu ravno sato na ravnoſt govorím, to vſe dobro vé. Nizh tega, miſlim, mu ni ſkritiga. Sej ſe v' nobenimu kotu ni godilo. Verjameſh prerókam, kralj Agripa? Verjameſh jim, jes vém."

Agripa rezhe: „Le ſhe kaj maliga, ino Kriſtianu biti me pregovoríſh!"

Pavel odgovorí: „Malo ali veliko! Pred Bogam sheljím, de bi vſi vſi dànſi me ſliſhijózhi, nè lé tí, taki bili, kakorſhin ſim jes, svunaj tih lè okòv."

Kralj, oblaſtnik, Bereníka ino vſi sraven ſedézhi, ſo vſtali, kadar Pavel to re-

Digitized by Google

zhe, na ſtran gredó, ino ſe pogovarjajo; vſi enako ſo djali: „Ta zhlovek pazh ni nizh ſtoril, kar bi bilo ſmerti ali shelésja vredno.“ Agripa je Feſtu ſhe poverh djal: „Ta mosh bi ſe lohka ispuſtil, ako bi ne bil pred Zeſarja kliizal.“

25. Pavlova nevarna voshnja po morju.

Ker je bilo Pavla v' Rim do Zeſarja poſlati ſkléneno, ga s' nektirimi drugimi jetniki vred ſtótniku zeſarſkiga vára, Julju po iménu, oddajo. Pavel s' Lukesham, ino Ariſtarham — is ljubesni ſta ſe s' njim v'to dolgo nevarno voshnjo ſpuſtila — ſtopi v' barko, ino barka gre bres pomudka na morje. Kmalo drugi dan ſo she v' imenitnimu tershnimu meſtu, Sidonu, ſrezhno vſtávili. Tudi v' timu méſtu je bilo she prezéj kriſtianov; Juli je ſ' Pavlam lepo ravnàl, ino ga puſtí te ſvoje prijatle objiſkat iti. Ino lepo ſo ga ſprejéli, ljubesnivo mu poſtréshejo, ino s' vſim ga preſkerbé, kar mu je na pot tréba.

Vite, tako lè ljubésen bodézhe póti ſkosi shivlenje, tako rekózh, povſód s' róshami potréſa!

„Spet gredó is „Sidona, ino ſe dalej pelájo.“ Ker pa ſo jim vetróvi naſproti, morejo vèlik ovinjik narediti, ino ſe sád sa Zipram pelati, ino ſrezhno pridejo v' Liſtre

Digitized by Google

na Liſhko. Ondi je ſtótnik Alekſandriſhko barko is Egipta najdel, s' shitam vloshèno, ki je ravno na Laſhko hotla. S' jetníki vred gre prezej va-njo. Savolo naſprótnih vetróv dolgo dní pozhaſi lésejo, sadnizh doſéshejo Krétniſki otók, ino vſtavijo v' nekimu kraju. ki ſe mu je v' lepimu brodu reklo, nè dèlezh od Talaſanſkiga méſta.

Ker je she posno v' jeſen bilo, ino ker je bila vóshnja po morju savolo vihárjov nevarna, jim Pavel ſvétuje, ino pravi: „Ljubi moshje! jeſt vidim, voshnja sazhéna teshavna biti, ino nè le vkláda ino barka, temoſh tudi naſhe shivlenje je v' veliki nevarnosti. Tukaj ſvétujem zhes simo oſtati." Barke goſpodár pa ino kermar ſta djala: „Ker je v' timu kraju brod neperpráven, v' Feníke naj bi ſe raji ſhlo, de bi ſe ondi presímilo: drugótno morſko meſto tega otóka ſo bile Feníke. Nè Pavlu, tima dvema je bol ſtótnik verjél; ino pa vſim po vézhimu v' barki je bil ta ſvet vſhézh. Kakor préd ljudjé, ſo ravnali; manjſhiga sléga ſe ogibajo, pa ne pomiſlijo, de ſhe lé v' vézhiga gredó.

Ker ravno pravi véter pervlézhe, ſo berſh meníli, hàla! na ravnoſt bomo v' Fenikih; odriníli ſo, ino ob Krétniſki desheli ſe memo pelajo. Ali kmalo pervi dan sazhne ſilna burja vihati, ino ſ' tako ſilo ſe je v' barko vperla, tako jo podí, de ſi jo brodníki saſtónj vshugati persadévajo. Puſtiti jo morejo. Proti malimu otóku, djalo ſe mu je Klavda, gnáni, ſo ravno komej ſhe zholn

Digitized by Google

otéli, ki je per vſaki barki; ino na vſe preterganje morejo delati, de barka na klézhec ne perleti. Drugi dan ſhe ſtraſhnéjſhi vihár rjòve, ino barko ſ' toljko ſilo ſemtertje luſka, de ſe more vkláde v' morje pométati. Tudi tretji dan ſhe huji, ako bi bilo mogózhe, je lomaſtil. Vſe perſéshe, kar je roke imélo, ino zlo barkino oródje pomézhejo v' morje. To ſtraſhno vrême je nekaj dní terpélo. Vſe obnébje je bilo ſ' zhernimi oblaki satamnéno, ino nè ſonza, nè svésde ni bilo saglédati. Vſe vupanje shivlenje otét je sgínilo; od ſtrahú ino trepéta ſe nikomur v' barki ne ljubi vezh ſ' zhem ogreſhíti.

Pavel je is ſerza molil, ino njegova molituv je vſliſhana. V' ſrédo sdaj ſtópi ino jim rezhe: „ Ví ljubi moshje! Moj ſvet bi bili mogli poſluſhati, ino nè odrívati is Kréte: tako bi ſi bili neſrézho ino sgubo odvernili. Saj sdaj ſi dajte dopovédati, ino ſerzhni bodite; nobeden namrezh naſ ne bo ob shivlenje priſhel, le ſama barka ſe bo potopíla. Sakaj nozójſhino nozh ſe mi je angel Bogá perkasal, ktiriga ſim, ino ktiriga zhaſtím, ino mi je rekel: Ne bój ſe Pavle! pred Zeſarjam ti gre ſtati, ino glej, Bog ti je vſih shivlenje podáril, ktiri ſe ſ' teboj vósijo. Torej, ljubi moshje! le ſerzhni bodite! dokler, jeſt Bogú vupam, de ſe bo sgodilo, kakor je obljubil. Na otok naletéti pa moremo."

Mej tim je ſhtirnajſta nozh po odrí mbi naſtopila, ino ſhe védno jih morje g óni

ino mézhe. O polnozhí ſe brodníkam dosdéva, de ſe k' ſuhimu perblishujejo. Globozhíno smérijo, ino dvajſet ſeshénov je bilo. ,She nekoljko dalej gre barka, ino ſpet mérijo, ino morje je bilo le pétnajſt ſeshénov globoko. To je bilo znamenje, de ſo bliso ſuhiga. ,Serzhno ſe vſi veſelé, pa bali ſo ſe, de bi barka na ſhkalovje ne perletéla, ino de bi ſe ne vbíla. ,Shtiri mazhike vershejo is sadniga kerma v' morje, de bi barko vſtanovili. Vſe je dnéva shèlno, komej ga dozhakujejo. Nektiri brodníki pa bi bili radi is barke vſhli, ino is barke zholn ispuſhajo, ino ſo k' vídesu djali, de bi tudi per prédnimu kermu radi mazhkov pometali, de bo terji barka ſtala. Pavel kmalo zhuti, kaj miſlijo, ino ſtótniku ino vojakam rezhe: „Zhe tí v' barki ne oſtanejo, ne bote otéti." Vojaki ſo per ti prizhi verve odſekali, ki je zholn na njih víſel, ino zholn je v' morje padel, ino valóvi ſo ga odgnali.

Proti jutru, kadar ſe daníti sazhnè, ſpravi vſe ljudí Pavel vkup, koljkor jih je bilo v' barki, dvéſto ſhéſt ino ſédemdeſet dúſh; med-nje ſtopi, ino jim rezhe: „Danſi je she ſhtirnajſti dan, de ſte bres jédi, ino ogreſhíli ſkorej ſe niſte. Torej proſim vaſ, vshíte kaj, tega je tréba, de ſe ohranite. Ne bojte ſe; laſ na glavi ſe vam ne bo sgubil." Pavel to rékevſhi vsame kruh, sahvali Bogá vprizho vſih, ino ſi ga odlómi, ino je jédel. Ker drugi to vidijo, sazhnejo boljſhi vólje perhajáti, ino ſo tudi jedli.

Digitized by Google

Isglédi namrezh vſelej bol sdajo, kakor beſéde. Kadar ſe najedó, ſo tudi veſ drugi shivesh v' morje smetali, de barko ſhe bol polajſhajo.

Tazhaſ ſe dan ſtorí, ino ſuhi ſvet vidijo pred ſeboj. Pa kraj jim je ptuj ino nesnàn, ino ſamí ne véjo, kej ſo. Sàtok vidijo, to je, v' ſuhi ſvet ſtojézhe morje, med ſténami v' savétju po obeh ſtraném. Va-nj, zhe ſe bo dalo, miſlijo barko poſſíliti. Mazhke porujejo is mórja, jadra ſproſtrèjo, sa vésla primejo, ino v' kraj priti ſo jiſkali. Pa na ſipíno perleté, ino barka ſe na dvoje prekóle. Kakor bi bil vsídan, ſe je prédni kerm nataknil, ino sadniga ſo valóvi rasbíli.

Vojaki isdérajo mèzhe, pomoriti hozhejo jetníke, de bi jim ktiri ne odplaval ino ne vſhel. Stótnik, Pavla slaſti bi bil rad per shivlenju ohranil, jim je vender vbranil, ino vkashe: „Ktiri snajo plavati, naj nar pervi v' morje poſkazhejo, ino na ſuho plavajo. Potlej bodo drugim po deſkah ino barkinih ſhpriklah na ſuho pomògli." Tako ſe ſtorí, ino vſi ſo ſrezhno na ſuho priſhli, nihzher ni vtònil, ino, kakor je Pavel préd povédal, nikomur nizh shaliga ſe ni sgodilo.

Ljubi moji! nad Pavlam ne vidimo lé modriga ino bogabojézhiga, t'zhloveka vézhnimi potrébami snaniga moshá: tudi v' zhaſnih potrébah, v' ſilah, v' ktirih ſhe takim pámetnim pameti smanjkuje, v' ktirih junákam ſerze vpade, oſtane Pavel nepreſtrá-

Digitized by Google

ſhen; pokójin ſtojí ino ſe ne gane; per vſimu vé moder ſvet dati, vſim ſerze podpreti; vſim, kar jih je bilo s' njim v' nevarnoſti, je shivlenje ctél Laſtni njegov navuk, ktiri ſe tako lepo ſpolni nad njim, hozhemo ſhe lètu lé pertíſniti: „ Bógabojézhnoſt je sa vſe dobra, ino obljubo ima ſidajniga ino prihodniga shivlenja."

26. Pavel v' Malti ino v' Rimu.

Kadar ſo bili she vſi na ſuhimu, ſhe lé svedó, de ſe Malta ti desheli pravi. Shè od vſih je voda zréla, ino po zelimu shivotu ſe od mrasa tréſejo. Poverh ſhe desh lije, ino mersel véter vlézhe. Maltnizhane ſo bili ajdje, pa lepo ino prijasno ſo te vtoplénze ſprejéli. Nar préj jih kàm pelajo, kjer ni vétra ino deshja bilo, ino ſo derv nanoſili, de òginj naredé. Tudi Pavel noſi derva. Berſtú je sagrabil, ino ga na òginj neſe. Ino, na! v' berſtju, de Pavel ne zhuti, je gad tizhal. Od vrezhíne veſ sdrashen je is berſtja v' Pavla puhnil, ino ſe mu okolj roke ovije. Maltnizhane, mu viditi gada od roke vſiti, pravijo med ſeboj: „ Gotovo! vbijaviz je ta zhlovek! Ne puſtí ga praviza shivéti. Lih toljko de je morju odſhel, ino she ſtrupa ga bo konez." Pavel pa je shivál v' òginj otréſel, ino nizh mu ne dé. Ljudje ſo menili, sdaj sdaj bo otékel, per ti prizhi ſe bo ſ-ſédel, ino bo

Digitized by Google

vmerel. Dolgo zhakajo. ino ker vidijo, de ſe mu zlo nizh ne sgodí, prevershejo miſel, ino, Bog je, ſo djali.

Ljudjé tega otóka, ki ſo Pavla kmalo vbijavza, kmalo Boga délali, ſo obakrat napzhno ſodili. Pa obé napzhni ſodbi ſte is pravih obzhutkov vſtajale. Vſakimu zhloveku namrezh je v' ſerze vrojèno, de poſébne hudobije Bog tudi poſebno ſtrahuje. Vſakiga zhloveka per poſébnih otétkih is nevarnoſt nekàkſhina ſveta gròsa preſhíne, boshjo blisho sazhuti. Blager mu, v' zhigar ſerzu ti ſveti obzhutki niſo odmerli, ino kdor ſe, kaj hudiga ſtoríti, ojſtre ſtrahvavke, boshje pravize, bojí, ob ſili pa s' ſvéſtjo v' boshjo vſmileno ljubesen vupa!

Publi, vládnik otóka je v' timu kraju otóka graſhíno imel. Toljke ljubesni ſe ſkashe, de je vſe is barke va-njo povabil, tri dní jih s' vſim preſkerbí, ino mej timu gleda, de jih je po otóku rasſèlil. Perméríla ſe je ravno, de je Publiov ozhe terdo bolán bil. Starzhik je bil merslizhen ino grishav vſekmalo; vezh ni bilo sa-nj sdravja. Pavel gre v' hiſho k' njemu, ino je nad njim molil, ino roke na-nj polóshil, ino per ti prizhi je osdravil. Kadar ſe to rasglaſí, ljudjé od vſih ſtraní s' bolníkmi pertiſnejo, ino vſe je Pavel osdravil. Veſ otòk je v' veſelju, vſo mogózho zhaſt ſkasujejo Pavlu ino továrſham. Pavel je tri méſze v' otoku oſtal, ino lohka ſi miſlite, koljko dobriga je ſtoríl. Kadar ſe zhaſ perbli-

Digitized by Google

sha, de pojdejo, so jim otozháne barko s' vsim saloshili, kar kolj se je sdélo, de bo med voshnjo Pavlu ino tovarsham prav prishlo. Ti pa so v' barko postopali, ki je is Alexandrije v' Malti símila, ino odrinejo.

Nad timi otozhâni sosebno dve lepe lastnósti vidimo. Do potrébnih so bili dobrotlivi, do svojih dobrótnikov hvaléshni. Kjer se te dve zhédnosti, dobrótlivost ino hvaléshnost, pogresháte, ondi je sólsina doljina svét. Kjer ste per dòmu, vse terplenje posladkáte, ino is sréde terplenja ondi vesélje tézhe.

Med to pélo pridejo pervizh v' Sirak, Sizilskiga otóka nar lepshi mesto. Tri dní se mudé v' njemu. Od tod pridejo v' Régijo, Kalábrishko mesto. Ker se shest dní potlej véter po vólji nakljuzhi, so prezej odrinili, ino dva dní potlej so bili v' Puteolih, ino péla je nehála. Kar je she do Rima bilo. so péshi iti mislili.

Tukej je Pavel krishanov sadel, veliko jih je she po vsimu Lashkimu bilo. Silno dobro se jim sdí, de ga vidijo, ino en téden ga per njih ostati prosijo. Pavel je bil pervólja, ino tudi blagi Juli mu je rad to storiti rekel. En téden se torej pomudí.

Pa tudi v' Rimu so she tudi krishtiani svédli, de Pavel pride. Tóljke zhasti ino ljubesni so bili do njega, tako ga sheljé videti, de mu jih veliko is Rima nad dvajset úr delezh, do Apioviga terga, naproti pride. Ta Api je bil shlahten Rimlan, ino to

Digitized by Google

zésto je bil narédil, ino Rimlane so mu tukaj snamenje h' zhasti postavili. Kar jih ne more tako dèlezh iti, mu gredó vender dvanajst úr naproti do kraja, ke se mu je per treh lópah reklo. Pavel je bil grosno vesél, ko jih vidi, ino je Boga hvalil, ino dvakrat toljko serza dobí.

S' njimi v' drúshini dojde na konzu v' Rim, tedajno velko mesto zeliga svetá. Stótnik da sdaj jetnike poglavítniku zesarskih shivotárjov, ino ta — dobri Juli obljubim je to isprosil — ni Pavla v' jézho vtaknil, ampak v' mestu kje po svojih mislih si smé domú pojiskati; lé vojaka ali soldata mu da, de je s' njim hodil.

Perve tri dní je Pavel po navadi molil ino premishlovàl, ino evangelj v' timu toljkimu mestu se osnanovat perpravla. Potlej prósi bóljze Judov, k' njimu priti. Pridejo, ino she se zhudijo, de ga s' vkljénenimi rokami vidijo, ino sraven njega vojaka, ki ga varuje. Pavel torej jim rezhe: „ Ljubi moshjé ino bratje! nizh nisim pregréshel nè v' nash národ, nè v' shege nashih ozhakov, ino vender so me vkljéneniga v' Jerusalemu Rimlanam isdali. Rimlane so me sodili, pa nizh smerti vrédniga nad mano dobili, ino prezej so me ispustiti hotli. Ker pa Judje niso bili tega vóljni, sim pred zesarja klizal, pa nè, de bi mu hotel svoje rojáke toshiti; temozh persilen sim bil, nobeniga drujiga pota ni bilo. Ino prav sato sim vas priti prosil. Nizh nimam zhes svoj narod, ampak she le is serza ga imam rad, ino ga

Digitized by Google

ljubim. Le viditi vaſ ſim shèlel, de s' vami govorím. Sgol ſavolo Israelſkiga vupa namrezh — ino tudi vaſh je ta vup — noſim te le shelési na ſebi."

Odgovoré mu: „Nobeniga piſanja niſmo is Judejſkiga ſavolo tebe dobili, tudi kar je bratov leſ priſhlo, nam ni nihzher nizh hudiga od tebe povédal. Pa radi bi te vender ſliſhali, kaj vuzhíſh. Toljko namrezh vémo od nóviga vuka, de ſe mu povſód odrekuje." Dan mu dajo, kdaj ga bodo priſhli poſluſhat.

Sgovorjéni dan pridejo she sjutraj na njegov dom. Pavel jim veſ navuk od boshjiga kraljeſtva rasloshí, vſe ſprizhke is Moseſa ino prerókov od Jesuſa jim dopovduje, ino od jutra do vezhera ſe s' njimi vbija. Nekoljko ſe jih da preprizhati, nekoljko jih oſtane nejevérnih. Samí med ſeboj ſe ſpró, ino, kadar it vſtajajo, jim Pavel lé ſhe to rezhe: „Pazh reſ je ſveti Duh po preroku Isaiju naſhim ozhakam govoril: Idi k' timu narodu, ino rèzi jim: S' ſvojimi vuſhéſmi bote sliſhali, pa nè vuméli; s' laſtnimi ozhmí vidili, pa nè ſposnali. Sakaj, tega naroda ſerze je terdovratno; vuſhéſa ſi maſhé, s' ozhmí mishé, de bi s' ozhmí ne vidili, s' vuſhéſmi ne sliſhali, de bi v' njih ſerzé ſposnanja ne bilo, ino de bi ſe ne ſpreobernili, ino de jih ne osdravim. Torej snano vam bodi, de je tudi ajdam to svelizhanje odlózheno, ino oni bodo poſluſhali." Ko je to isgovoril, ſo Judje v' kregu ino prepíru ſpred njega ſhli.

Digitized by Google

Pavel pa je ſhe dve léti v' najéti hiſhi ſtanovàl, ino prijasno jih ſprejéma, kdor k' njemu pride, ino boshje kraljéſtvo je osnanovàl, ino Jesuſa Kriſtuſa pridgovàl, ino nihzher mu ne brani.

27. Navuki is liſtov ſvetiga apoſtelna Pavla.

Ljubi moji! ſpremſli ſmo ſvetiga Pavla apoſtelna po njegovih téshkih hójah do Rima. Povſód, kamor pride, ſmo ga s' beſedo ino djanjam Jesuſa Kriſtuſa osnanovati vidili. Pa to mu ſhe ni bilo doſti. Tudi dáljne kerſhanſke ópzhine ino ſoſéſke povſód, kjer je bil, je pod ſerzam tako rekózh ſeboj noſil. Opominovàl, ſvarſl, tolashil tudi ſ' piſmi ali liſtmi jih je, ino vſo ſvojo lepo duſho je v' teh odgernil. De vam lé tiſte ſoſéſke v' miſel vsamem, ktire ſo vam is apoſtólſkiga djanja snane, piſal je, poſtavim, is ſvojih hój do kriſtianov v' Rim ino v' Korínt. Kaj! ſhe is Rima is jézhe piſhe do kriſtianov v' Efes, v' Filipe ino na Paleſtínſko. Deſiravno imajo ti lepi liſti marſkaj v' ſebi, kar je sa vaſ ino sa marſikòga preglobòko, ki ſe ne da prezej od vſaziga vuméti: pa veliko navukov je le vender v' njih, ktiri is tih liſtov lepo ino veſélo, kakor svésde ſpod ponozhniga néba, v' naſ ſvétijo. Te lepe ino lohkéjſhi navuke tukaj

Digitized by Google

sa vaſ nalaſh odbèrem, ino po poſebnih napiſih rasſtavim. V'ojſtro réd ſe ſzer ne dajo vſi ſpraviti; pa tudi to naj vaſ na svésdnato nebó opómni. Le lepó ino ljubesnívo je po nòzhi osvédeno nebo nad nami, zheſiravno svésde niſo sverſtene, kakor bi jih na tràk nabrál.

Nar pervizh hózhemo Pavlov navuk od ſvete trojíze, od Ozheta, Sinú, ino ſvetiga Duha saſliſhati.

„Kar ſe da od Boga véditi, je ljudém znano. Bog to ſam jim je pred ozhí naſtavil. Njega ſzer ne vidimo; pa njegova vezhna mozh, njegovo bógſtvo ſe nad vſako ſtvarjó na ſvétu ozhitno kashe, ki jih je vſtvaril, tako, de nimajo nobeniga isgóvora; (ktiri ga ſposnati nozhejo). Vſaka hiſha ima mojſtra, de jo ſtavi: Bog pa je tiſt, ktiri je vſe vſtvaril."

„Mnójkrat, ino po mnogo od nekadaj je Bog po prerokih naſhim ozhakam govoril; poſlednizh pa nam je po ſvojimu ſinu govoril, ki ga je naſlédnika ali vérha vſiga poſtavil, ino po ktirimu je tudi ſvet vſtvaril. On, njegoviga velizhaſtva ſvetlóſt ino njegoviga biſtva podoba, s' beſedo ſvoje vſigamogózhnoſti vſe nóſi, ino naſ od grehov ozhiſhava, ino na deſnízi boshjiga velizhaſtva sdaj ſedí; toljkaj memo angelov je povsdígneníhi, koljkor imenítniſhi imé memo vſih angelov je doſégel. Komu angelov namrezh je Bog kadaj rékel: „Moj ſin ſi ti!"

Digitized by Google

„Kàk kratek zhaſ je bil ſizér memo angelov pomanjſhan, ino je ſmert preterpel; pa s' ſlavo ino velizhaſtvam je potlej ovénzhan, ker je po ſklépu boshje miloſti sa vſe ſmert pokúſil. Sakaj, tako je moglo biti: On namrezh, ki je vſe sa-nj, ino vſe po njemu, ki mu je veliko otrók v' velizhaſtvo ſhlo pelati, ino sazhétniku njih svelizhanja biti, je vſe to s' ſvojim terplenjam dokonzhati mogel. Po vſimu je mogel ſvojim bratam enak biti, de je vſmilen ino sveſt vélki maſhnik per Bogu sa-nje, ino de je ljudí grehe isbriſal. Ker je namreč ſam ſkuſhan bil ino terpel, tudi ſkuſhanim lohka pomaga."

„Ker imamo tedaj nad Jesuſam, boshjim ſinam, velkiga, v'nebéſa predervſhiga, maſhnika, dershímo ſe vére va-nj. Nimamo nè vélkiga maſhnika, de bi s' naſhimi ſlabóſtmi ne mogel vſmilenja imeti; ſhe lé vſe drugo, lé greha nè, je ſam na ſebi po naſhe ſkuſhal. S' ſvéſtjo torej ſe perblishajmo k' ſedeshu njegove miloſti, de miloſt ino vſmilenje o potrébnimu zhaſu doſéshemo."

„Kako neki bi is-hajali, ako bi toljko svelizhanje od ſebe odrínili, ki je bilo od konza ſej od ſamiga Goſpoda osnaneno, ino potlej od tiſtih med nami vterjeno, ktiri ſo njega ſamiga ſliſhali? — Ino h' zhemur je ſam Bog ſ' zhudeshi ino snámenji, ino s' mnogimi mozhmí ino ſ' podelítujo ſvetiga Duha is gole dobrote ſprizhovánje dal?"

„On, Jesuſ Kriſtuſ, je podoba nevideniga Boga, ino pervéniz pred vſo ſtvarjó-

Sakai vſe je ſkosi njega vſtvarjeno v' nebeſih ino na semlji, vſe vidno ino nevidno, bodo naj nebeſhki ſédeshi, bodo naj nebeſhke goſpóſhine, bodo naj nebeſhke kneshije ali druge nebeſhke mozhí: vſe je ſkosi njega ino za njega vſtvarjeno: on pa je préd, kakor vſe, ino v' njemu obſtojí vſe. On je glava zerkovniga teléſa; on je sazhétik vſtajénja ino pervénez od ſmerti vſtajávzov, de tako povſód on pervuje. Bogú ozhetu namrezh ſe je poljubilo, de v' njemu vſa popólnamoſt prebiva, ino de je vſe po njemu s' Bogam ſpravleno, ino de je on s' ſvojo na krishu preljíto kervjó mir med nebéſmi ino semljo poſtavil."

„Od tód lè ſe pokashe velika boshja ljubesen do naſ, de je Kriſtuſ, ko ſmo ſhe greſhniki bili, sa naſ vmerel. Teshko bi ſe dal kdo dobiti, de bi sa pravizhniga vmerel. Ker ſmo tedaj, dokler ſmo ſhe njegovi ſovrashniki bili, s' Bogam ſkosi ſmert njegoviga ſinú ſpravleni bili: toljkánj bol bomo sdaj, she ſpravleni s' njím, ino she prijatli njegovi, v' njegovimu shivlenju sveſtzhani. Zhe je Bog na naſhe, kdo bo soper naſ? Sej ſvojimu laſtnimu ſinu ni ſanéſel, temozh sa naſ vſe ga je dal, kako bi nam neki s' njim vred ne bil vſiga dal? Jeſuſ Kriſtuſ je naſha modroſt, naſha praviza, naſhe poſvezhenje ino odreſhenje od Boga nam dan. Vſi sakladi ino ſhazi modroſti ino vuzhenóſti ſo v' njemu ſkriti."

„Ako ſte tedaj Goſpoda Jeſuſa Kriſtuſa dobili, tudi shivſte ino ravnajte ſe po

Digitized by Google

njemu. Va-nj se vkorenſnite, na-nj ſe sidajte, vterdíte ſe v' véri, podvuzhèni ſte v' njej; ſerze od hvale naj vam kipí. Varite ſe, de vaſ nihzher ſ' poſvetno modroſtjo ino prasnimi ſleparijami ne savódi, ki jih ljudjé po zhloveſnkih vgíbih ino poſvétnih ſhegah terdijo, ktire niſo po Kriſtuſu; ino v' njemu lé vender vſa polnòta bógſtva teléſno prebíva."

„ Miloſt Boga, naſhiga svelizharja, ſe je vſim ljudém perkasala, ino naſ vuzhí, de ſe pregréſhnoſti ino poſvetnim sheljam odpovéjmo, ino de trésno, pravizhno ino bogabojézhe na timu ſvetu shivímo, ino de svelizhano vupanje, ino prihòd velizhaſtva naſhiga velíkiga Bogá ino svelizharja Jesuſa Kriſtuſa pozhakajmo, davſhiga ſam ſebe sa naſ, de naſ je od vſe krivize odréſhil, ino de naſ je ozhiſtil, ino de je is naſ prijétne, po dobrih delih hrepenézhe ljudí sa-ſe napravil."

„ Gotóva beſeda, ino vrédna, de ſe je vſaki prime, je ta lè: De Jeſuſ Kriſtuſ je greſhnike svelizhat na ſvét priſhel. Kakor je po gréhu jéniga ſamiga v' vſe ljudí pogublènje vdárilo: tako pride po jéniga ſamiga pravizi v' vſe ljudí opravízhenje ino shivlenje. Kakor ſe je is nepokórſhine eniga ſamiga zhloveka veliko greſhnikov sgodilo: tako jih bo s' eniga pokorſhino opravízhenih veliko. Kakor je tedaj greh k' ſmerti kraljvàl; tako tudi miloſt k' vezhnimu shivlenju kraljuje ino naſ opravizhuje, po Jeſuſu Kriſtuſu, goſpodu naſhimu."

Digitized by Google

„ Kriſtuſ je od mértvih vſtal, ino je pervína preſpávzov. Kakor je po enimu zhloveku ſmert na ſvét priſhla, pride tudi vſtajenje od ſmerti po enimu. Ino kakor morejo savolo Adama vſi vmréti, bodo tudi savolo Kriſtuſa vſi oshivleni. Kakor je Jeſuſ Kriſtuſ vmerel, pa ſpet vſtal, bo tudi Bog v' Kriſtuſu saſpávſhe ſpet v' shivlenje poklizal. Kaj! kakor je Kriſtuſ po ozheta zhaſtítlivi mòzhi od ſmerti vſtal, tudi mí she sdaj novo shivlenje ravnajmo. Zhe ſte tedaj ſ' Kriſtuſam po tim takim od ſmerti vſtali, kar je o sgorej, jiſhíte, kjer Kriſtuſ na ozhetovi deſnízi ſedí. Per tiſtimu, kar je sgorej, nè kar je na semlji, bodi vaſh vum ino vaſhe ſerzé."

„ Ne ſramujem ſe evangelja; sakaj boshja mozh, vſe va-nj verovajózhe svelizhat, je v' njemu. Kar ſe mi je préd dobízhik sdélo, ſe mi sdaj sguba sdí, kar Kriſtuſa posnám. Kaj! vſe, pravim, je sguba proti neisrezhénimu Jesuſu Kriſtuſu, mojimu Goſpodu, odklèr ga posnám. Savolo njega vſe drugo sgubo délam, vſe mi je ſmét, de lé Kriſtuſa dobím, ino pravizo doſéshem, ki je is vére v' Kriſtuſa Jesuſa, ki je po véri is Bogá. De njega posnam, mozh njegoviga vſtajénja v' ſebi obzhútim, de ſim njegoviga terplénja deléshen, ino njegovi ſmerti podóben, ino, de po njegovo tudi jes vſtajènje od mertvih dobím, to je moja edína frézha. Kriſtuſ je moje shivlenje, ino vmréti mi je dobízhik."

Digitized by Google

„ Ker ſe je Bogá, naſhiga svelizharja, dobróta ino perljudnoſt nad nami perkasala, naſ je, tode nè po délih pravize, kar ſmo jih mí ſtoríli, ampak po gòli ſvoji miloſti naſ je svelizhal ſ' preróda kòpljo inò ſ' prenovítujo ſvetiga Duha, ki ga je obilno po Jesuſu Kriſtuſu, naſhimu svelizharju, na naſ isljíl, de ſe, opravizheni s' njegovo miloſtjo, po vupanju vérbizhi sgodimo vezhniga shivlenja."

„ Ali ne véſte, de ſte boshji tempel, ino de boshji Duh v' vaſ prebíva? Kdor pa boshji tempel oſkrúni, ga bo Bog pokonzhal; dòkler, boshji tempel, kar ſte ví, je ſvet. Ino pa tempel shiviga Boga ſte. Bog ſam pravi: „ V' njih bom prebival; med njimi bom hodil; jes bom njih Bog, ino oni bodo moje ljudſtvo." Ker imamo tedaj toljke obljube, moji ljubesníví! zhiſte od vſiga mádesha duſhe ino teléſa ſe ohranímo, ino v' boshjimu ſtrahu dokonzhujmo ſvoje poſvezhènje."

„ Opominjam vaſ torej: po duhu ravnájte ino mèſniga poshelènja ne bote pozhenjali. Meſó namrezh soper duhá, ino duh soper meſó posheluje: eden drugimu ſta ſi soper. Déla meſá pa ſo, vſakimu je snano: kurbárſtvo, nagnúſnoſt, neſrámnoſt, nezhiſtoſt, malikovánje, savdajanje, ſovrashtvo, sdrashbe, ſerd, napenànje, krég, nàpake, raspertije, nevoſhlívoſt, vbijanje, pijanzhovanje, poshréſhnoſt, ino vezh takiga. Od ktirih dél vam povém, kar ſim vam she vezhkrat povedal: De ktiri take rezhí dela-

Digitized by Google

jo, ne bodo boshjiga kraljéſtva doſégli. Duhá ſad pa ſo: ljubésen, veſelje, mir, poterpeshlívoſt, prijasnoſt, dobrota, persanáſhnoſt, krotkóſt, sveſtóſt, pametnoſt, sdershnoſt, zhiſtoſt. Kriſtuſovi pa ſo meſó s' vſimi hudimi sheljami ino ſláſtmi vréd nad ſeboj krishali. Ako tedaj v' duhu shivimò, po duhu tudi ravnájmo."

„Ktiri ſo po méſu (ktiri teléſne pozhutke poſluſhajo), tudi po méſu miſlijo (ſo meſniga duha, meſéni ino v' posemliſko samiſhleni). Ktiri pa ſo po duhu (ktiri duha poſluſhajo), miſlijo po duhu (ſo duhoviga duhá). Mèſniga duhá biti je ſmert: duhoviga duhá biti je shivlenje ino mir. Mèſni duh je boshji ſovrashnik, ino ne podklóne ſe boshjim sapovdim, ino pa ne more ſe jim, ker je nemogózhe, de bi meſenáki po boshji volji ravnali. Ví pa niſte po méſu, temozh po duhu, zhe ſaj vender boshji Duh v' vaſ prebíva. Kdor nima Kriſtuſoviga duhá, ni njegov, ino lé tiſti, ktiri ſe boshjimu Duhu vdajo, ſo boshji otrozi. (Tudi porok nevmerjózhnoſti ino prihodniga od ſmerti vſtajènja nam je boshji Duh). Ako namrezh je Kriſtuſ v' vaſ, teló naj tudi savolo greha vmerje, duh lé vender savolo opraviſhtva shiví. Kaj! zhe duh Jesuſoviga od ſmerti obúdza v' vaſ prebíva, bo on, obudívſhi Kriſtuſa od ſmerti, po ſvojimu v' vaſ prebivajózhimu Duhu tudi vaſhe vmerjózhe teléſa ſpet oshivel."

Digitized by Google

28. Véra, vupanje ino ljubésen.

Véra, vupanje ino ljubesen ſo snotrajnje boshje kraljéſtvo nótri v' zhloveku, ino torej duh zeliga kerſhanſtva. Kako kaj velikiga, lepiga ino veſéliga Pavlu ſo te tri zhédnoſti, te tri matere vſih drujih, bomo is tih lè njegovih navúkov vidili:

„Po véri rasvumémo de ſo ſvetóvi s' boshjo beſedo vſtvarjeni, ino de ſe je is nevidijózhiga vidijózhe sgodilo. Po véri je Abel Bogú boljſhi dar od Kajnoviga opravil, ino, de je pravizhen, ſprizhovanje dobil, ki mu ga je Bog ſam per opravilu njegovih daróv dal; ino po njéj on ſhe mertuv govorí. Po véri je Noe v' boshje rasodènje od ſhe nevídnih rezhí ponishno ſe vdál, ino barko, ohranit ſvojo hiſho, delal; ſ' ktiro je ob enimu ſvét obſojvàl, ſam pa vérbizh pravize, ki ſe po véri doſéga, ſe sgódil. Po véri je Abraham boshji velévi pokorn bil, ino na pot ſhel v' deshelo, ktiro mu je bilo v' délesh dobiti obljubleno; ſhel je, pa ſam ni védel, kam gre. Po véri je v' oblljubleni desheli ptujiz prebival, ter, Isaku ino Jakopu enako, v' ſhotórjih ſtanoval, ki ſta bila ravno te obljube ſovérbizha; nádjal ſe je namrezh méſta, ki ima terden ſtan, ino ktiriga mojſter ino sidár je Bog. Po véri je Abraham, ko je bil ſkuſhan, Isáka darovat ſhel, ino ſvojiga edínzhika je v' dar pelal, na ktiriga ſo prejéte

Digitized by Google

obljube govorile; ker mu je bilo rezhèno: Po Isaku ſe ti bo sarod imenoval. On pa je miſlil: Mogozhen je Bog, de ga ſhe od mertvih lohka obudí, ino pa réſ is groba, koljko drugazh? ga je nasaj dobil. Po véri na prihódno je Isak Jakopa ino Esava blagoſlòvil; po véri je vmirajózhi Jakop Joshefova ſinova, vſakiga poſebej, blagoſlòvil; ino ravno tako po véri v'Israelſkih otrók prihódni is-hòd is Egipta je vmirajózhi Joshef ſvoje koſtí ſeboj vséti povelje dal. Vſi ti ſo v' véri v' boshjo obljubo vmerli, préden ſo obljubo doſégli; lé od délezh ſo jo vgledováli, od délezh lé posdravili ſo jo, tako rekózh; ino ſo ſi ptujzi ino popótniki na semlji djali. Ktiri pa tako govoré, pokashejo, de ſhe lé domóvja jiſhejo. Po bóljſhimu, nebeſhkimu, domóvju, ſo hrepenéli. Torej ſe pa tudi Bog ſam, ki jim je ta dom perpravil, njih Bog imenován biti ne ſramuje."

„Véra je ſtorſla, de ſo ſtariſhi mladorojéniga Moseſa, ker ſo lepo, blago déte vidili, déte tri méſze perkriváli, ino ſe niſo kraljove sapovdi bali. Po veri ni hotel Moſeſ, kadar je velik bil, Faraonove hzherí ſin imenován biti; s' boshjim ljudſtvam raji terpéti, kakor greha zhaſno veſelje iméti, je isvóljil. Saſrámba, ki jo je savolo vére v' obljubleniga odreſhenika prebíval, mu je bila ljubſhi od vſiga Egíptovſkiga bogáſtva; ker je povrazhílo gledal. Po véri je is Egipta vſhel, ino ga ni bilo ſkerb kraljove jése; nevidijózhiga namrezh, kakor

Digitized by Google

bi ga vidil, ſe je dershal. Po véri je Mosef velikonòzhno jagne klati, ino Israelzov domóve ſ' kervjó pokròpiti rékel, de ſe jih un ne dotakne, ki je pervénſhtvo moril. Po véri ſo Israelzi, kakor po ſuhimu, ſkozi rudézhe morje ſhli; Egipzhane pa, ki ſo to 'ſkuſhali, ſo potonſli. Po véri ſo ſe Jerehúnſki sidóvi poderli po ſédemdnévnimu obhódu okolj njih. Ino pa, kaj bi ſhe govoril? Zhaſa bi mi smanjkoválo, ako bi Gedeona, Davida, Samvela ino preróke ſ' kaj vèzhim v' miſel jemal. Kraljéſtva ino kraljeſtva po véri ſo vshugali, pravizo délali, obljube doſégli, lévam shréla samaſhováli, ſilne ognje saduſhili, ojſtrim mézham vſhli, ſmertine bolésni prebíli, na vojſki ſe po junaſhko obnaſhali, ino tábore ino tábore ſovrashnikov raspodíli. Matere ſo ſvoje otròke, od ſmerti prebujène, nasaj dobivale. Drugi ſo ſe savolo vére raji ſtraſhno múzhiti ino martrati dali, ino niſo hotli, ako ravno ſe jim ponuja, ispuſhèni biti, de bi boljſhi vſtajènje dobili. Drugi ſo bili saſramováni, tepèni, v' shelési ino jézhe dévani, kamenjáni, prepílovani ino presnágovani, pésovani, obglavlováni. V' ovzhínah ino kosínah ſo hodili, v' pománjkanju, v' nadlogah ino ſtiſkah; po puſhavah, po gorah, po ljuknah ino raspórkih ſo ſe potikali — pa ſvét jih ni bil vréden!"

„Ker imamo tedaj prízh toljki oblák okolj ſebe, ki naſ obdaja: odloshímo vſo tésho, ki nam je na pótu; oddenímo gréh, ki naſ opovéra; ino ſ' poterpeshlívoſtjo te-

Digitized by Google

zímo ték, ki ga imamo tézhi odkasaniga. V' Jesusa Kristusa glejmo, sazhévza ino dokònzhnika vére, ktiri je nameſt veſelja, ki bi ga bil lohka imel, krish raji terpel, ino sa vſe safsramovánje ni nizh maral; sdaj pa ſedí na deſnízi boshjiga ſédesha. Lé v' njega miſlite, toljko sópernoſt od greſhníkov prebívſhiga, de ne omagate, ino de vam ſerze ne vpade. „Sej ſe ſhe vender per vojſki soper gréh (soper sapelovánje) do kervi niſte branili!"

„Véro iméj (o zhlovek!) ino dobro véſt. Ktiri ſo dobro véſt savergli, ſo tudi, kar véro tízhe, na klézhet savosíli."

„Opravizheni tedaj po véri, imamo mir s' Bogam, ino od vúpanja, boshjih otrók velizhaſtvo doſézhi, ſe veſéljimo lohka. Kàj! v' ſredi nadlóg ſe lohka veſeljimò, ker vémo, de nadloga poterplénje, poterplénje doſkúſhenſtvo, doſkúſhenſtvo pa vupanje napravi; ino vupanje pa ne déne na ſramòto. To vupanje nam je varn ino terden dershàj po shivlenju, ino ſkosi pert, (ki nam ſhe un ſvet sagrina) noter v' ſvetínjſhe (nebéſ) predére, kamor je prednámiz, Jesuſ, vézhni velki maſhnik, va-nje ſhe ſhel."

„Is ſerza sheljimò, de vſaki is vaſ ravno to ſkerb do konza ſkashe, dokler ſe njegovo vupanje ſpolni, de ne bote otóshni, ampak de ſte poſnemávzi po véri ino poterpeshlívoſti she obljubleni délesh doſégſhih; ino de imamo, ker Bog ſaj ne more

Digitized by Google

lgáti, terden trofht, kadar fe s' shivim vupanjam obljubleniga dershimò."

„(Zhe ob nadlógah vupanje sgubitè), tàko trofht pòsabite, ki ga modrost v' fvoje otroke daja: „Moje dète! nikar ne sanemárvaj Gofpodoviga vúrenja, ino ne vpadi ti ferze, zhe te ftrahuje. Sakaj, kogar Gofpod ljubi, ga ftrahuje, ino vfakiga otroka, kteriga rad ima, tèpe. V' ftrahu torej radi mu oftanite; kakor s' fvojimi otrózi Bog s' nami ravna. Kej je néki otrok, de bi ga ozhe ne ftrahoval? Tudi naftni telèfni ozhétje fo naf ftrahovali, ino vender fmo jih fpoftovali: ali ne bomo toljkaj bol ozhetu duhóv pokórni, de bi po njegovi volji shiveli? Oni fo naf po fvojimu sdènju lé nekaj malo zhafa v' ftrahu imeli: Bog pa naf po naftnimu pridu vúri, de njegovo pofvezhènje dofèshemo. Vfako krotízhenje, to je, doklèr terpí, fe ne sdi veselo, temozh shalofino; tode potlej perráfe vúrjenzam is njega fad pravíze ino lep pokoj ino mir."

„(Poglejte, zhe vam teshkó dè, dobro delati ino hudiga fe varovati, v' prihodno povrazhílo). Vfakimu po njegovih delih bo enkrat povernil: Zhaft, flavo ino nevmerjózhnoft vfim f' poterpeshlívoftjo ino dobrimi dèlmi vezhno shivlenje jifhézhim: jéso ino ferd pa prepírnikam, ki fe refnízi ne vdajo, ino kriviži véro imajo. Nadloga ino ftifka sadène vfléherno zhlovefhko dufho, krira hudo déla — zhaft pa, flava ino mir vfakimu, ktiri dobro dela! — Ne motíte fe; Bog fe ne safmehuje. Kar zhlovek

Digitized by Google

ſéje, bo tudi shél. Kdor sá ſvoje meſó ſéje, bo tudi od meſá trohlòbo shél. Kdor pa po duhu ſéje, bo od duhá vezhno shivlenje shél. Torej, nikar ne opéjſhajmo dobriga delati; ino tudi shéli ob ſvojimu zhaſu nepreńehama bomo. Torej, dokler ſhe zhaſ imamo, ſtorímo vſim dobro, ſlaſti pa domázhim po véri. Ali ne véſte: Ktiri v' tekàvnizi tekó, vſi ſzer tekó, pa lé jeden dobí zéno. Tako tedaj tezíte, de jo dobitè. Ino kdor v' glédalſhe na mózh hódi, ſe vſiga sdershuje — ino to, de svenlív (hráſhov ali drugi taki) vénez prèjme; nam pa ſe sa nesvenlíviga godí."

„(Vſi v' vupanju vezhniga shivlenja delajmo dobro, ino slége preterpímo, ino nikar ne opéſhajmo). Kaj je she, zhe tudi naſh zhlovek, kar ga je svunajniga, ſkopernuje, snótrajni ſe lé vender od dnéva do dnéva ponòvla. Sakaj, naſhe ſidínje memo trenózhe terpínje nam vézhno, obilno obilno velizhaſtvo o sgòrej napravla. Ne gledamo torej vidſhine, temozh po nevídſhini; sakaj, kar ſe vidi, je lé nekoljko zhaſa; kar ſe ne vidi, pa je vézhno. Mí vémo, de Bogá ljubiózhim vſe k' dóbrimu sdá — dòkler, od konza jih je she isbral, ino odlózhil, de ſo podobi njegoviga ſinú enaki, ino on tako pervéniz med veliko bratmi. Ako ſmo tedaj, kar boshji Duh naſhimu duhu prizha, boshji otrozi, ſmo tudi boshji vérbizhi, ino Kriſtuſovi ſovérbizhi; ſamo, zhe s' njim terpimò, de bomo s' njim tudi povelízhani. Ino per timu jes ménim, de ſe

Digitized by Google

terplénje ſidajniga zhaſa ne móre permérjati prihodnimu velizhaſtvu, ki ſe bo nad nami rasodélo. Nobeno okó ni vidilo, nobeno vuhó ſliſhalo, v' nobeniga zhloveka ſerzu ſe ni sagibalo, kar je Bog tiſtim, ki ga ljubijo, perpravil."

„(Zlo ſmerti ino grobu pobère vſtati vupanje gròso). Kar ſe ſéje, je trohlívo, ino kar vſtáne, neſtrohlivo; kar ſe ſéje, hòdno, kar vſtane, zhaſtlívo; kar ſe ſéje, ſlabo, kar vſtane, terdno; ſéje ſe teléſno teló, vſtalo bo duhovno teló. Kakor pervi zhlovek is sémlje sémliſek; tako je vdrugzhini zhlovek is nebéſ nebéſhek. Ino kakor sdaj podóbo Adama, posémliſkiga ozheta, na ſebi nóſimo; bomo tudi podobo Jesuſa Kriſtuſa noſili. Ino pa, to je, drugázhina je ſvetlòba ljune, drugázhina ſvetlòba svésd — ino svésda od svésde ſe v' ſvetlobi lózhi. Ravno taka bo per od ſmerti vſtajànju."

„Konez vſe sapovdi je ljubésen is zhiſtiga ſerza, is dobre veſtí, ino is vére bres hljímbe. Vſa sapoved je ſpolnena, zhe ſe ena beſeda dershí: Ljubi ſvojiga blishniga, kakor ſam ſebe. Lé kdor ſvojiga blishniga ljubi, ſpolni sapoved. Sapovdi: ne préſheſhtvaj, ne vbijaj, ne kradi, ne prizhaj po krivimu, ne posheluj, ino kar je drujih tazih, vſe to je v' ti lè beſedi sadéto: Ljubi ſvojiga blishniga, kakor ſam ſebe. Ljubesen ſvojiga blishniga nizh hudiga ne pozhnè. Ljubesen je tedaj vſih sapóved polnòta. (Tudi lé ljú-

Digitized by Google

besen je po tim takim prava vuzhenóſt). Vuzhenóſt napihuje, ljubésen pa pobóljſha. Zhe ſi kdo na ſvojo védnoſt kaj domiſhluje, ſhe ne vé, kako gre kaj véditi. Kdor pa Boga ljubi, mu je pravo ſposnanje od Bogâ dáno."

„Snám naj vſe zhloveſhke jeſike, kaj! po angliſko snaj govoriti, zhe pa ljubésni nimam, bronzhézh bròn ſim, svonézh krogúl, drujiga nè. Mózh prerokovati naj imam, vſe ſkrivnoſti naj vém, vſo vuzhenóſt naj poſédem, tako véro naj imam, de bi goré s'njo preſtavlal, zhe ljubesni nimam, niſim nizh. Vſe ſvoje premoshènje naj med vboge rasdám, ſvoje teló naj nèſem, ino shiviga ſhgáti naj ſe dám, zhe pa ljubesni nimam, vſe to mi nizh ne pomaga. Ljubesen je poterpeshlíva, je dobrótna: ljubesen ni nevoſhlíva, ne pozhnè nizh nápzhniga, ſe ne napihuje, ni vkaslíva, ne jiſhe laſtniga dobízhka, ſe ne da sdrashiti, ne miſli nizh hudiga, ſe ne veſeljí krivíze, pazh pa pravíze ino reſníze; vſe prebije, vſe véruje, vſe upa, vſe poterpí. Ljubesen nigdar ne nehá; prerokovánje bo minúlo, jeſiki bodo jénjali, ino vuzhenóſti preſhle; le nekoljko namrezh vémo, lé po nekóljko prerokujemo. Kadar pa pride, kar je popólnama, bo minúlo, kar je nekóljkiga. Sdaj pa oſtane véra, vupanje, ljubesen, to troje; tode ljubesen je nar vézhi med timi.

Digitized by Google

29. Pergánjbe k' dolshnóſtim, opomímbe od gréhov.

Kdor ima na véro ino na vupanje vterjeno ljubesen, ima serno kerſhanſtva. Pa, kakor ſe ſónzhni shárk v' màvrizi v' mnoge farbe raszépi, ino luzh ſo lé vender vſe: tako ſe tudi ljubesen v' zhloveſhkimu shivlenju perkasuje, de je sdaj ta, sdaj una zhednoſt, pa ljubesen je smiraj — ino ravno tako je greh pománjkanje ljubesni. H' takim zhednoſtim ali krepóſtim naſ Pavel toljko lepo perganja, ino toljkánj naſ pred grehi ſvarí, de ſe vam bo vsháljilo, vém, per tih lè navukih, ino s' novim veſeljam k' vſimu dóbrimu navdáne ſe bote zhutili.

„To vam povém, ino po Goſpodovimu povèlju vam prizham, de ne shivíte ſej vezh, kakor shivé ajdje, po nezhémernoſti ſvojih miſel, ki ſo satàmneniga vuma; ki ſo po nevédnoſti, ki je v' njih, ino po ſlepòti ſvojiga ſerza dèlezh od shivlènja Boshjiga; ki ſe oterpneni famí ſláſtim padajo, ino vſo mnogo nezhíſtoſt vgánjajo. Ví ſe niſte taziga Kriſtuſa navuzhili, zhe ſte od njega ſej ſliſhali, ino v' njemu podvuzhèni. Sakaj, ta lè je njegoviga vuka reſniza: De ſtariga zhloveka po poprejſhnimu shivlènju is ſebe ſlezíte, po ſvojih smót poshelènju popázhenjga; ino pa de ſe po duhu v' ſvoji-

mu vumu prenovíte, ter noviga zhloveka na-se oblézite, zhloveka po Bogu vstvárjeniga, v' pravízi ino v' pravi svétosti."

„Préd ste bili tmà; sdaj pa ste po Gospodovi véri luzh. Ravnajte kakor lúzhini otrozi. Luzhini sad je v' goli dobróti, pravízi ino resnízi. Presodujte, kaj je Bogú vshézh, ino ne delajte se deléshnih tàme nerodovítnih dél, svaríte she lé. Sakaj, kar skrivaj delajo, je tudi lé povédati gerdó."

„Ljubi bratje! Sa boshjo milost vas prosim, v' shiv, svet, Bogú dopadlív dar se Bogú dajte, ino pametna bodi vasha boshja slushba. Ne srazhujte se po timu svétu, ampak v' vuma prenòvbi se podrugázhite, de bote sami skusili, koljkanj dobro, lepo ino popolnama je vse, kar je boshja volja."

„Dokler ste bili grehovi sushni, se vé, de niste bili pravízi v' sapovdi. Tode pa tudi kakshin sad ste imeli takrat od tega, zhesar se sdaj sami sramujete? Konez tega je smert. Sdaj pa ste od greha oslobódeni ali sprostèni, ino pa v' boshji sushnosti ste, ino vash sad je posvezhènje: ino konez tega je vezhno shivlenje. Dokler, grehovo plazhílo je smert; dar boshji pa vezhno shivlènje, v' Kristusu Jesusu nashimu Gospodu."

„O vi preljubi! zhe kàko kershansko opominjánje, zhe nadléshnost ljubésni, zhe enaki duh, zhe mila perserzhnost she kaj per vas sdá: dodelajte mi veselje, ino bo-

Digitized by Google

dite ſej vſi eniga vuma, vſi enake ljubesni, vſi eniga ſerza, vſi ena dusha, ino vſi eno miſlite. Bodite boshji poſnemávzi, ki ſte njegovi preljubi otrozi, ino po ljubesni ravnajte. „Sej naſ je tudi Kriſtuſ ljubil, ino je ſam ſebe sa naſ v' dar ino v' Bogú prijétno koljſno dal. V' en vum vſi ſe oblezíte, ví, ki ſte isvóljenzi, ſvetníki ino ljúbiki boshji; v' perſerzhno vſmilenje, v' dobroto, v' ponishnoſt, v' krotkóſt, v' poterpeshlívoſt. Vaſha ljubesen naj bo bres hinavſhine; po bratovſko ſe ljubíte; eden drugimu she naproti zhaſt neſíte; per ſkerbi sa druge ne bodite sanikerni. Vſe, kar ſtoritè, naj ſe v' ljubesni sgodí. „She enkrat! memo vſiga imejte ljubesen eden do drujiga; dòkler, ljubesen je vſe popólnamoſti vés, ona ljudí ſkljéne."

„Ne posabíte dobrodélnoſti, ino podéljſhine; take poſvezhníne namrezh ſo Bogú vſhézh. Radi perpomósite ſokriſtiánam v' potrébah. Radi ptujze ohranujte. Veſeljíte ſe s' veſélimi, jokajte s' jokajózhimi. Kdor vbógajme da, vſaki is dobre volje ino is ſerza naj da, nè is nejevólje ali ſile; dòkler, veſeliga dávza ima Bog rad. Ino pa ſej je Bog mogózhen sadòſti, vam vſaki dar, ki ga drugim is ljubesni podáſte, obilno ino sverhano lohka poverniti, de imate vſiga vſelej dovòlj, ino de vam ſhe sa vſake edíne dobre déla oſtáne. „Sej je tako lè piſano: On delji ino vbógim daja, pa njegova dobrótnoſt ſe vékomaj ne rasdá, nikolj ji ne smanjka. Kdor ſkopó ſéje, bo

Digitized by Google

tudi ſkopó shèl; kdor pa obilno ſéje, bo tudi obilno ſvojo obilnoſt shel. Bog tedaj, ktiri ſévzu ſéme v' roko pokláda, ino kruh k' jédi napravla, on naj vam to vaſho ſétvo obogáti, ino naj vam veliko perdélkov da vaſhe pravize, de bote imeli obilno ſhe h' toljkim dobrotam, ino de ſe po naſ s' njimi ſerza k' hvali boshji obudé. Sakaj, boshji daróvi nimajo lé tega dobriga, de je vbógim kriſtianam s' njimi pomágano, temozh tudi veliko boshje hvale je iz tega, ker, te dobrote vshívaje, vbógi Bogá hvalijo, de ſvojo vero v' Kriſtuſov evangelj tako lepó v' djanju ſkashete, ino njim ino vſim potrébnim ſ' pripróſtim ſerzam dobro ſtoritè. Ino pa vſi v' ljubesni do vaſ bodo per Bógu sa vaſ profili, de vam je Bog tako obilno dobróto v' ſerze djal."

„Kar je mogózhe, ino koljkor je per vaſ, imejte mir s' vſimi ljudmí, ino ſamí ſebe jiſhíte poſvetíti; dòkler, nihzher ne móre bres tega Boga gledati. Eden drujiga preneſíte, ino eden drugimu odpuſtíte, zhe ſe ima kdo zhes koga pertóshiti: kakor je Goſpod vam odpuſtil, tudi ví eden drugimu. Ne povrazhajte hudiga ſ' hudim; dobro jim voſhíte, ktiri vaſ preganjajo — dobro jim voſhíte, ino ne kolnîte jih. Vſiga prepíra ino prasne zhaſtí ſe ogibajte. Iz ponſhnoſti naj vſaki vſákiga drujiga vezhiga déla kakor ſám ſebe. Nè ſvojiga, ampak drujiga prid naj vſaki jíſhe; en ino ravno tiſti duh namrezh more v' vaſ biti, ktiri je v' Jesuſu Kriſtuſu bil."

Digitized by Google

„Molíte bres prenehánja. Stanovítni bodite v' molitvi, ino s' hvalo v' njej zhujte. Ali jejte, ali píte, ali kaj drujiga delajte, vse storíte k' boshji zhasti. Vse, kar kolj storitè s' besedo ali djanjam, vse storíte v' iménu gospoda Jesusa Kristusa, Boga, nashiga ozheta, po njemu hvalijózh. Per vsimu hvalíte Bogá vselej, kar kolj se sgodí, sakaj to je volja boshja, ki vam jo je vsim po Jesusu Kristusu rasodél. Nizh ne skerbíte; temozh per vsaki molitvi s' prosbnjo ino hvalo povejte na ravnost svoje nadloge Bogú."

„Kristusova beseda s' vso svojo modrostjo naj obilno per vas prebiva, ino veliko sadú obrodí. Vuzhíte ino opominjajte se eden drujiga s' psalmi, s' hválnimi ino duhovnimi pésmi, ino s' od boshje milosti gjsnenimi serzmi pójte Bogú. Ognjévi bodite v' duhu; ino terdo slushíte Gospodu; nikar ne shaljíte svetiga Boshjiga Duhá, ki ste na dan odreshènja s' njim sapezhátени! Glejte sej, de ne bo nihzher boshji milosti nepokoru; de kakshina shèrka korenína med vami ne poshène, de ne bo sadushovála, ino de se jih po njéj veliko drujih ne oskrúni. Kristusov mir naj v' vashih serzih poskakuje, ki ste v' enimu teléšu k' njemu povábleni, sa kar bodite hvaleshni. Boshji mir, ki vso pamet presésheo, naj vashe serza ino vashe misli v' svestobi Jesusa Kristusa obvárje."

„Sizèr pa, ljubi bratje! veséli bodite; popolnama bodite; eniga vuma bodite; mir

Digitized by Google

imejte med ſabo — ino Bog mirú ino ljubesni bo per vaſ. Védno bodite veſéli! Vſélej ſe v' Goſpodu veſeljíte. „She rezhem: Veſeljíte ſe!"

„Zhujézhi bodite; ſtanovítni bodite v' véri; mòshko ſe obnaſhajte, ino bol ino bol ſe vterjujte. Veſéli bodite v' vupanju; poterpeshlívi v' terplénju; ſtanovitni v' molitvi. Vſe, kar je reſnízhniga, kar je ſramoshlíviga, kar pravízhniga, kar ſvetiga, kar ljubesníviga, kar hvale vredniga, kar je kake zhednoſti, kar lépiga, to vam bodi v' miſli."

„„Sovrashíte húdo, dóbriga ſe dershíte; persadeníte ſi po dóbrimu, nè lé pred Bogam, temozh tudi pred ljudmí; ne opéſhajte dobriga delati. Vſe premiſlite, kar je dobriga, ohraníte. Vſiga ſe várite, zhe tudi lé vides hudiga ima. „Sheljím, de bi bili v' dóbrimu modri (ino dobro podvuzhèni), ino di bi vam vſe hudo bilo nesnáno."

„Ne sdíte ſe ſami ſebi modri; ne domiſhljujte ſi veliko od ſebe, temozh miſli ponishnih na-ſe vsamíte. Zhe kdo od ſebe méni, de je kaj, ker ni nizh, ſam ſebe golfa. Lé vſaki naj ſvoje laſtno délo premiſli, ino tako naj ima zhaſt ſam v' ſebi; pa ne j ſhe naj je per komu drugimu. Vaſha pámetnoſt bi mogla vſakimu v' ozhí ſhíniti."

„Ví preljubi! ne maſhujte ſe ſamí; ſhe lé is póti pojte jési; piſano je namrezh: Moje je maſhovánje; jes bom

povrazhoval, pravi Goſpod. Ampak, zhe je tvoj ſovrashnik lazhen, naſíti ga; zhe je shéjin, piti mu daj. To délaje mu boſh sherjávze na glavo nagrènil (oméhzhal ga boſh, kakor terto shérjávza, de je vóljna potlej, ino ſe rada víti da). Ne daj ſe od hudiga premagati; temozh premagaj húdo s' dóbrim."

„Varite ſe tòshb ino právd. Shé to prizha od nápzhnoſti med vami, de ſo toshbe med vami. Boſh! de bi raji kriví-zo terpeli! boſh! de bi raji ſhkodo imeli! Shè lé ví poſhkodujete — ino pa to ſvoje brate! Ali ne véſte, de krivízhniki ne bodo boshjiga kraljeſtva vérbali?"

„Zhe ſe raſſerditè, nikar ne greſhujte; nikolj ne hòdi ſonze zhes vaſho jéso sa góro, ino ne dajajte ſatanu v' ſvojimu ſerzu proſtóra. Vſa sabavlívoſt, vſa jésa, vſa nejevólja ino vſe vpitje, vſa klétuv s' vſo hudòbo vréd ſe od vaſ pobèri! Ampak dobrótlivi ino vſmileni bodite eden do drujiga, ino radi eden drugimu odpuſhajte, kakor je Bog v' Kriſtuſu vam odpuſtil."

„Ne pogublujte ino ne sanizhujte drujih). Kdo ſi tí, de ptujiga hlapza ſódiſh? Svojimu goſpodu ſtojí ali pade. Pa ſtal bo; sakaj, Bog je mogózhen sadoſti, ga poſtaviti. Tí pa kaj ſodiſh ſvojiga brata? ali pa túdi tí kaj sanizhujeſh ſvojiga brata? Sej bomo vſi pred Kriſtuſovim ſódnim ſtolam ſtali. Vſaki naſ bo sa-ſe Bogú odgovor dajal; nizh vezh tedaj ne ſodímo eden drujiga: ampak to raji obſo-

Digitized by Google

díte, de ſpotíkleja ali pohujſhanja vezh ſvojimu bratu ne naſtavlate. Tudi prevréd ne ſodíte, dokler Goſpod pride; on bo v' ſkrivnòbe ino tàmo poſvétil, ino ſhe tako ſkrite miſli ſerza rasodél: ino takrat bo vſaki (ktiri jo saſlushi) per Bógu hvalo imel."

„(Vſaktiri ſe poſhtèno ino pravizhno preshívi). Nihzher ne ganúj ino ne gòlfaj brata per kupzhiji. Kdor je kradil, vezh ne krádi; dela raji naj, ino kaj dobriga naj s' ſvojimi rokami pozhnè, de bo ſhe vbogim v' potrébi kaj dati imel. Takim (ktiri ne delajo, neródno ravnajo, ino ſe v' vſako rézh vtikajo) ſapovémo, ino opominjamo jih v' iménu Jeſuſa Kriſtuſa, Goſpoda naſhiga, de naj per pokóju delajo, ino ſvoj kruh jedó. Zhe kdo delati nozhe, naj tudi ne jé."

„Vaſhe ravnánje naj bo bres lákomnoſti, ona je malikovánje prav rèzhi; ino ſ' tiſtim, kar imate, bodite dovóljni. Sej je Goſpod obljubil: Ne bom te ſapuſtil, ne bom te posabil. Torej s' ſvéſtjo ino mirni ſmémo rezhi: Moj pomozhník je Goſpod: ne bojím ſe, kaj bi mi zhlovek vtégnil ſtoríti. Velik dobízhik pa je bogabojézhnoſt s' sadovóljnoſtjo. Nizh niſmo na ſvét ſeboj pernéſli, ino gotovo tudi is njega nizh ſeboj ne poneſèmo. Ako imamo tedaj shivesh, ino ſ' zhem ſe oblézhi, dovóljni bodimo ſ' tem. Ktiri hozhejo bogatéti, ſe v' ſkuſhnjávo ino hudizhove sánke sahomotájo, ino v' veliko nepotrébnih ino ſhkodli-

Digitized by Google

vih shelja, ktire ljudí v' pogublènje ino konzhanje pogrésnejo. Sakaj, ljubesen do dnarjov je korenína vſiga hudiga. Bogabojézhnoſt pa je k' vſimu dobra, ino ima obljubo tega ino uniga shivlenja. Shé je to reſnizhna beſeda, ino vredna, de jo vſaki prime."

„Ne dajte ſe sapelati: Hudi pogóvori ſkasé lepe nráve (lepo sadershanje). Odprávite is ſebe vſe lashnívſtvo, ino reſnizo govorite vſaki s' ſvojim blishnim, ker ſmo ſi vudje med ſeboj. Nobene gerde beſede naj ne bo is vaſhih vúſt, ampak lé dobre, ktire podvuzhé ino poboljſhavajo, de poſluſhavzam prida perneſó. Vaſhe govorjènje naj bo vſelej polno prijétnoſti, ino sabéleno, tako rekózh, s' njo, de véſte vſakimu, kakor ſe ſpodóbi, odgovoriti."

„Ne vpijánovajte ſe s' vinam, ki ſo nezhíſtoſt ino vſe neródnoſti v' njemu; ampak ſvetiga Duha ſe napolníte, ino pojte ino prepevajte Goſpodu v' ſvojimu ſerzu, ino védno dajajte hvalo Bogú ino ozhetu sa vſe v' iménu naſhiga Goſpoda, Jeſuſa Kriſtuſa."

„Kurbánja ino nobene nezhíſtoſti naj ne bo med vami fliſhati, kakor ſe to kriſtianam ſpodóbi; tudi nè gerdih, neſpámetnih ino neſpodóbnih kvánt ino búrk. Dòkler, véditi vam gre, de noben kurbír, noben nezhíſtnik (koljkor malikovávzi, tatjé, lákomniki, pijánzi, klévizi, televáji) ne bo delésha imel y' kraljéſtvu boshjimu ino Jeſuſa Kriſtuſa. Ne dajte ſe ſej od ni-

Digitized by Google

kogar ſ' praznimi beſedami sapelati; sakaj savolo takih pregréh hódi jésa boshja nad otroke nejevére. Ne delajte ſe jih tedaj deléshnih."

„ Glejte, ljubi bratje! de ne bo v' nikomur vaſ hudobno nejevérno ſerze, ino de ſe od shiviga Boga ne odverne. Ampak ſamí vſaki dan ſe perganjajte, dokler ſe ſhe dànſi sòve, de kdo vaſ od grehove ſláſti ne oterpne. Sakaj, lé toljkánj ſmo Kriſtuſovi, koljkor per od sazhétka ſtorjènimu ſklepu (va-nj vérovati, v' njega vupati ino njemu pokornim biti) do konza ſtanovitni oſtanemo."

„ Zhe ſe, reſníze ſposnánje she enkrat doſégvſhi, ſpet radovoljno v' greh ſpuſtimò, nam nobene darítve vezh sa grehe ne oſtane: ampak ſtraſhna ſodba ino maſhovaviz boshji òzenj naſ zhaka, ki bo s' njim ſvoje sopernike posherel. Shé kdor je Moseſovo poſtavo prelòmil, je, zhe ſo bile dvé ali tri prizhe, bres vſmilenja shivlenje sgubil. Lé premiſlite tedaj, ali tiſti ne saſlushi ſhe huji ſodbe, ktiri boshjiga ſinú mandrá, krſ (nóviga) sakóna, ſ' ktiro je poſvezhèn, sanizhuje, ino Duhá miloſti ino gnade sashmaguje? Sej ga vender posnamo djavſhiga: „ Moje je maſhovánje; jes bom povernil." Ino pa lé: „ On, Goſpod, ſam bo imel ſodbo zhes ſvoje ljudſtvo." Jój, ſtraſhno je v' roke shiviga Bogá paſti!"

„ Torej, vſ preljubesníví moji! ki ſte mi bili vſelej pokorni, nè lé dokler ſim per vaſ bil, temozh ſhe bol potlej, kar me ni

per vaſ, ſ' ſtraham ino trepétam ravnajte ſvoje svelizhanje. Sakaj, Bog je, ktiri po ſvoji dobri volji hotéti, ino ſtoríti v' vaſ napravla (on daja v' vaſ, njegovo voljo hotéti ino ſtoríti). „Storité vſe dobro bres godernanja ino obotavlanja, de bote priprósti, nedolshni otrozi boshji, ki ni nizh nad njimi grájati, ino ki ſe ni v' ſrédi hudobniga ino ſpázheniga rodú nizh zhes-nje pertóshiti, med ktirimi ſe, kakor luzhi, ſvétite na ſvétu."

„ „Shè enkrat, ljubi bratje! Bodite moji poſnemavzi, ino tiſte glejte, ktiri tako shivijo, kakor naſ vidite. Sakaj veliko jih tako shiví, od ktirih ſim vam she doſtikrat pravil, ino ſpet vam v' ſolsah povém, de ſo Kriſtuſoviga krisha ſovrashniki. Njih konez je pogublènje, njih Bog trébuh, ino v' neſramnoſti jiſhejo zhaſt, ker ſo vſi v' poſvétno satelebáni, Naſh prebívik pa je v' nebéſih, od koder ſe tudi naſhiga svelizharja Jesuſa Kriſtuſa nádjamo, ktiri bo naſhe hòdno teló v' ſvojimu preteléſenimu enakiga ſpreménil s' mozhjó, ſ' ktiro ſi vſe rezhí lohka podvershe."

30. Rasne dolshnósti ſtanóv do ſtanóv.

Pavel lepo ſ' príliko pokashe potrébo mnógih ſtanóv na ſvétu, ino potrébo mno-

Digitized by Google

gih daróv ino ſlùshb po kerſhanſtvu, ino is tega Pavel potlej dolshnósti ſtanóv ſnuje.

„Kakor imamo v' enimu teléſu veliko vudov, pa vſi vudje nimajo eniga opravíla; tako ſmo, koljkor naſ je, v' Kriſtuſu eno teló; po ſámesu pa ſmo, koljkor naſ je, vſi eden drujiga vudje."

„Taki tedaj imamo po miloſti, ki nam je doſhlà, mnoge ali rasne daróve. — Kdor ima tedaj ſlushbo, naj ſvojo ſlushbo opravla; kdor vuzhí, naj ſe vuzhbe dershí; kdor ſvarí, naj ſvarí, kakor gre; kdor daróve daja, naj jih v' pripróſtoſti podeljuje; kdor je zhes druge, naj bo to ſ' ſkerbjó; kdor vſmilenje ſkasuje, naj ga s' veſeljam."

„Vſaki bodi goſpóſki podlóshen, ktira je zhes-nj; sakaj od Boga je goſpoſka, od nikóder drugód, ino kar jih je, vſe ſo od Boga poſtavlene. Kdor ſe tedaj goſpoſki vſtavla, ſe boshji rédi vſtavla, ino nepokórniki ſamí ſebi ojſtro ſodbo nakopavajo. Oblaſtniki niſo tiſtim, ktiri dobro delajo, ampak tiſtim, ktiri hudó delajo, ſo ſtraſhni. Zhe tedaj nozheſh, de bi ſe ti bilo treba goſpoſke bati, prav ſtori, ino hvalo boſh od njé imel. Sakaj boshja ſlushábniza je, tebi k' pridu. Zhe pa hudo delaſh, ſe imaſh sa kàj bati; ne nóſi namrezh saſtónj mezha, temozh, ona, boshja ſlushábniza, je maſhvávka, de ga ojſtro ſtrahuje, kdor hudo déla. Silno potréba je tedaj, de ſte podlóshni, ino to nè ſamo is ſtrahú, temozh is veſtí. Ravno sato tudi davke da-

Digitized by Google

jate; boshji ſlushábniki ſo namrezh, ino ravno satò ſe morejo sgol te ſlushbe dershati. Dajte tedaj vſakimu, kar mu gre: dázijo, komur gre dázija: zeſtovíno, komur gre zeſtovína; ſpoſhtovánje, komur gre ſpoſhtovánje: zhaſt, komur gre zhaſt. Memo vſiga vaſ lepó proſim, de ſe proſhnje ino molitve, perporózhbe ino hvale godé sa vſe ljudí, ſlaſti sa kralje, ino sa vſe goſpóſke, de bi nam po njih dano bilo, mirno ino pokójno shivéti s' vſo pobóshnoſtjo ino nedólshnoſtjo. To namrezh je lepó ino prijétno per Bogu, naſhimu svelizharju, ktiri hozhe, de bi vſi ljudjé svelizhani bili, ino k' ſposnanju reſnize priſhli."

„Staraſhínam (po danáſhno duhovnam ali maſhnikam) ktiri ſoſéſko ali ópzhino lepó vladajo, gre dvakrat toljka zhaſt; slaſti, ktiri ſe s' vukmi ino pridigami vbijajo, ino vam boshjo beſédo raslagajo. Prósimo vaſ tedaj, ljubi bratje! posnajte jih, njé ſvoje obdelovávze, ki ſo Goſpodovi naméſtniki med vami, ino vaſ opomínjajo. Imejte savolo tega, kar vſe nad vami ſtoré, ſoſebno ljubesen do njih, ino v' miru shivíte s' njimi. Pokorni jim bodite ino podlóshni, ki ſo vaſhi prédniki ino nad vaſhimi duſhami zhujejo, od ktirih bodo nekadaj odgóvor dajali. Ravnajte ſej, de bodo s' veſeljam ſvojo dolshnóſt ſtorili, ino de jim ne bo tréba nad vami sdihovati; sakaj, to bi vam nizh prida ne nagnalo. Tudi pravi ſveto piſmo neki: Délaviz je ſvojiga plazhila vréden! ino v' Moſeſovi

poſtavi je piſano: Vòlu, kadar (shito) verſhí, ne otórbaj góbiza. Ali je morebiti lé vòl Bogú v' ſkerbi? ali ne pravi tega ſoſebno savolo ljudí? Gotovo! tudi savolo naſ je piſano. Hlapez, ktiri òrje, ali mláti, ſi ſej ſmé vupanje delati, de bo tudi per ſádu kaj imel? Ker ſmo vam tedaj duhovno rézh ſjali, ali je to toljkiga kaj, de kaj vaſhiga teléſniga shánjemo? Ali ne véſte, ktiri altarino ſlushbo opravlajo, de od altarja tudi shivesh prejémajo, ino, ktiri evangelj osnanujejo, jim gre od evangelja shiveti."

„Jes hozhem, de moshjé, kadar mólijo, povſód zhiſte roké proti nébu vsdigujejo, ino de ſe jése ino kréga sdershé."

„Ravno tako tudi shénſtvo; poſhténo naj ſe oblázhi, ino s' ſramoshlívoſtjo ino ponſhnoſtjo naj ſe zhédi; nè pa s' láſnimi saplétki, ali s' slatam ino shlahtnimi kámeni, ino s' drago obléko; ampak, kakor ſe shénſkim ſpodóbi, ktire bogabojézhnoſt kashejo, s' dobrimi déli."

„Ví moshjé, ljubíte ſvoje shené, kakor je Kriſtuſ zérkuv ljubil, ino ſam ſebe sa-njo v' odreſhílo dal. Vſaki vaſ imej rad ſvojo sheno, kakor ſam ſebe, ino ne bodite terdí ino saderízhni do njih."

„Shené naj bodo ſvojim moshém podlóshne, kakor Goſpódu; sakaj mosh je glava shéne, kakor Kriſtuſ glava zérkve. Kakor je tedaj zérkuv Kriſtuſu podlóshna, naj bodo tudi shene ſvojim moshém. V' zhaſti naj ima moshá shena."

„ Ví ozhetje (ino matere)! ne drashíte ino ne togotíte svojih otrók, de jim, vse lohka, serza ne pobijete; ampak po volji Gospoda jim strah dajte, ino lepo jih redíte ino vuzhíte ino opominjájte. "

„ Ví otrozi, bodite pokorni svojim starisham po kershansko; sakaj to je prav ino Gospod-Bogú vshézh. Sposhtuj ozheta ino mater! to je vsih sapóved perva sapóved, h'ktiri je obljuba perstavlena: Tako se ti bo dobro godilo, ino bosh dolgo shivel na semlji. "

„ Stáreji moshjé naj bodo trésni, sposhtováni, pámetni, sdráve vére, vsi v' ljubesni ino poterpeshlivosti. "

„ Ravno tako naj stáreji shene svetiga shivlenja bodo, ino njih pogóvori podvúzhni. "

„ Vuzhé slasti mlaji shène naj pamet, de svoje moshé ino otroke ljubijo, de bodo pametne, zhiste, trésne, pridne gospodínje, dobrotlive ino svojim moshém podlóshne. "

„ Ravno taki naj mlaji moshjé bodo; zhisti, trésni, pámetni. "

„ Pravo vdóvo, ki je sapushèna, imej vsaki v' zhasti. Ona pa naj svoje savupanje v' Bogá stavi, ino naj bo nozh ino dan per molitvi ino pròshnjah. Zhe ima otroke ali vnúke, naj se ti pred vsim vuzhé domá svòje sposhtováti, ino svojim starishám ljubesen s' ljubésenjo povrazhavati; sakaj tako je Bogú vshézh. Vdóva pa, ktira slástno shivi, je shiva mertva. Take se navadijo léne po hishah létati; pa nè lé léne, ampak tudi

jesízhne ſo, ino vſe hozhejo véditi, ino blebetájo, kar ne gre. Te je tréba na boljſhi shivlenje savrazhati. "

„ Ví goſpodárji (ino goſpodínje)! dajte hlapzam (ino déklam) po pravízi ino kar jim gre; puſtíte shuganje; ſej véſte, de je vaſh ino njih goſpod v' nebeſih, ino de ſe per njemu ne gléda po lízih. "

„ Zhe kdo (goſpodár ali goſpodínja) sa ſvoje ſkerbí nima, slaſti sa ſvoje domazhe, je véro satájil, ino je huji od ajda. "

„ Ví hlapzi (ino dekle) bodite pokórni ſvojim zhaſnim goſpodarjam v' vſimu, ino ne ſlushíte jim lé na ozhí, de bi ſe ljudém lé perkupili, temozh v' pripróſhni ſvojiga ſerza, is boshjiga ſtrahú. Ino kar kolj ſtoritè, is ſerza radi ſtoríte, kakor bi goſpodu (Jesuſu) to ſtorili, nè ljudém; ſej namrezh véſte, de bo vſakimú, kar kdo dobriga ſtorí, od Goſpoda poverneno; on, goſpod (Jeſuſ) ſam vam bo nebeſhki délesh h' povrazhílu dal. ¿Slushíte torej, kakor bi Kriſtuſu, njemu, vaſhimu Goſpodu, ſlushili. ¿Shè rèzhem! Hlapzi (ino dékle) morejo ſvojim goſpodárjam podlóshni, ino per vſimu (kar je prav) poſtréshni biti, jim nè nasaj jesláti, jim nè ismikati; ampak per vſaki rézhi lepo sveſtòbo jim ſkasati, de bo zhaſt per vſimu naſhi véri v' Bogá, naſhiga svelizharja. Kdor, kakorkolj krivizo dela, bo plazhílo ſvoje krivize doſégel, bodi she goſpod ali hlapez; sakaj, Bog ſe ne ravná po lízih. "

„ Bogatínzi tega ſvetá naj ne bodo viſokih miſel, ino nikar naj savupanja v'

Digitized by Google

neobſtojézhe bogaſtvo ne ſtavijo, temozh v' shiviga Bogá, ki nam vſiga obilno v' shivesh daja. Dobro naj ſtoré, s' dobrimi déli naj bogaté, radi naj dajo, radi podeljé, ino tako naj ſi lep saklad sa prihódno nakladajo, de vézhno shivlenje doſéshejo. "

Zhe koga kakſhin greh pohití, ga ví, ki ſte po duhu, v' duhu krotkósti poſvaríte; pa ſam ſebe pogléj, de ſam v' ſkuſhnjavo ne saletíſh. Eden drujiga bréme ali butaro noſíte; ino tako bote Kriſtuſovo sapóved ſpolnili. Mí, ki ſmo terdnéji, moremo ſlabósti mànj terdnih ſ' poterpeshlívoſtjo prenèſti, ino nè ſamí ſebi dopádati; sakaj, tudi Kriſtuſ ni ſam ſebi dopádal. Vſaki ſvojimu blishnimu v' dóbrimu dopádajte de mu bo k' poboljſhanju. "

„ Ne opuſtíte, popótnikov, zhe mórete, prejémati; sakaj tako ſo nektiri po nevédama, lejte, angele pod ſtrého iméli. "

„ Spómnite ſe jetníkov, ino s' njimi vred v' okóvih ſe miſlite, ino pa ljudí v' nadlógah; ino miſlite, vſe lohka, de tudi vaſ enake nadloge sadénejo, ker ſte lé vender tudi ljudjé, ino ſhe v' teléſu. "

(Póſlednizh) vaſ prólimo, ljubi bratje! ſvaríte neródneshe, obveſeljujte pobitodúſhne, ne sapuſtíte ſlábih, ino s' vſimi bodite poterpeshlívi. "

Digitized by Google

31. Apoſtelna Pavla liſt do Timotéja.

Do ſih mál, ví ljubi, ſte lé poſámesno navuke is ſvetiga Pavla Apoſtelna líſtov ſliſhali. H' ſklépu poſluſhajte ſhe en zél liſt, ino lé nekoljko maliga, kar bi ví ne vuméli, ga je opuſhéniga. Ta liſt je Pavel is Rima is jézhe, malo pred ſvojo ſmertjo, ſvojimu ljubimu Timotéju piſal, ki je bil mladénizh, pa she sal ſhkòf. Ako ravno kaka beſeda ſemtertje, ktira pa tudi sa vaſ ni bres vuka, lé ſhkofa sadéva, vender vſaki mladénezh zelo piſmo lohka na-ſe oberne, ino pa mladénſhtvo slaſti ſe veliko lohka is njega vuzhí. Beríte tedaj ta liſt s' velikim pomíſlikam!

„ Pavel po volji boshji Jeſuſov Kriſtuſov apoſtel, de osnanuje obljubleno vézhno shivlènje, ki ga po njemu doſéshemo, shelji ſvojimu preljubimu ſinu Timotéju gnado, miloſt ino mir od Boga ozheta, ino od goſpoda naſhiga, Jeſuſa Kriſtuſa. "

„ Bogá hvalim, ktirimu po ſvojih predédzhikih ſ'zhiſto veſtjó ſlushim, ino nepreneháma per ſvojih molitvah nozh ino dan te v' ſpomínu imam. Kadar ſe tvojih ſóls per ſlovéſu ſpómnim, me ſerzhne sheljé obhajajo, te viditi, de bi ſe te naveſèlil, ker mi je véra v' miſli, ki je bila bres hinávſhine she v' tvoji bábizi Lojdi, ino v' tvoji

Digitized by Google

materi Evnízi, ino tudi v' tebi je, jes vém. "

„ Torej opominjam te (ob ſidajnimu pregánjanju), vnàmi v' ſebi ſpet gnado boshjo, ki je v' tebi po mojih rokah, ki ſim ti jih na-te polóshil. Sakaj, nè ſtrahú Duhá, ampak Duhá mozhí, ljubesni, ino trésnoſti, ino ſerzhnoſti nam je dal Bog. Ne ſramuj ſe tedaj evangelja naſhiga Goſpoda, nè mene, ki ſim savolo njega v' shelésju; temozh delaj ino terpi nadloge, ki nam jih evangelj nashène, po vſi mòzhi, ki ti jo Bog da. "

„ Sakaj, lé poglej, on naſ je odréſhil od vſiga gréha, ino k' ſvetóſti povabil — nè po naſhimu saſlushènju, temozh po milimu ſvojimu ſklépu, ki ga je zhes naſ od vekomaj v' Jesuſu Kriſtuſu narédil, sdaj pa ga ſ' perkásenjo tega naſhiga svelízharja, ſmert saterváſhiga, ino shivlènje ino nevmerjózhnoſt rasdanívſhiga, rasodél. To veſélo osnaníslo osnanovat ſim jes naródam prídigar, apoſtel ino vuzheník poſtávlen. Ino to je, sakar vſe to terpím. Pa niſim oſramoshlèn. Vém namrezh, v' koga vérujem, ino preprizhan ſim, de je doſti mogozhen, kar mi je v' roke daniga, tudi ohraniti do tiſtiga dné. "

„ Vtíſni tedaj, moj ſin, sdravi vuk, véro ino ljubésen v' Jesuſa Kriſtuſa, globòko v' ſé, ino taki bodi. Ohráni drago nam isrozhèno hranílo po v' naſ prebivajózhimu ſvetimu Duhu. Bodi terden v' gnadi, ki nam jo Jesuſ Kriſtuſ da. Ne bój ſe nobeniga truda ino nobene teshave per evangelju, tí, ki ſi Jesuſov Kriſtuſov vojſhák. Nihzher, kdor ſe sa Bogá ino njegovo kraljéſtvo vojſkuje, ſe v'

Digitized by Google

poſvétne konderzíje ne sahomotáva, temozh, tiſtimu, ktiri ga je isvóljil, jiſhe dopaſti."

„Pa tudi, ako ſe kdo vojſkuje, ni krónan, zhe ſe prav ne vojſkuje. Tudi kmét more pólje obdélovati, préden perdélik vshiva. Tí me vuméſh, kaj hozhem; sakaj Goſpod ti bo per vſimu právo ſposnánie dal."

„Pómni reſnízo védno, de je Jesuſ Kriſtuſ, on Davidov mlajſhi, od ſmerti vſtal. Tiſto veſelo osnanílo je to, savolo ktiriga ſim do jézhe ino shelésja preganjan: tode boshja beſéda ſe ne da vkljéniti. Vſe to rad prebijem savolo isvóljenih, de tudi oni po Jesuſu Kriſtuſu svelizhanje ino vézhno velizhásſtvo doſéshejo. Sakaj vekomaj reſnízhna je ta lè: Zhe s' njim vmerjemo, bomo tudi s' njim shivéli; zhe s' njim doſtojimò, bomo tudi s' njim kralováli: Ako pa njega satajimò, bo tudi on naſ satájil. Tode, zhe bi bili tudi mí nesvésti, on lé vender sveſt oſtáne, ino ne more ſam ſebe satajiti. (Sakaj, kadar nesvéſte satajívze savershe, tudi ſ' tem ſvojo beſedo dopólni)."

„Vari ſe mladòſtnih sheljá! hrepéni pa po pravízi, po véri, po ljubésni ino po míru ino pokóju s' vſimi, v' Goſpoda is zhiſtiga ſerza klizhejózhimi. Dershi ſe reſníze ino vúzhi jo, nevúmnih ino nepodvúzhnih pogánjb pa ſe ogibaj; ſej véſh, de lé krége napravlajò. Boshjimu ſlushabniku pa ſe ne gré prepirati, temozh krotkimu do vſih biti, vuzhézhimu, poterpeshlívimu, de reſnize sópernike pohlévno ſvarí; vſe lohka, de jim Bog ſhe pokóro dá, ino de reſnízo

ſposnájo, ino de ſe is hudízhove saderge istrésovajo, ki jih ima po ſvoji volji v'njéj vjéte."

„She to védi, de bodo poſlédne dní neváreni zhaſi priſhli. Ljudjé bodo takrat, ktiri le ſebe ljubijo, lákomni, baházhi, prevsétni, sashmagovávzi, ſtariſham nepokorni, nehvaléshni, nesduſhni, nevſmíleni, bres vére ino sveſtòbe, opravlívi, nesdershni, nevkrótni, dóbriga sóperniki, isdajázhi, preſhérni, napíhneni, ktiri bol ſládnoſt ljubijo od Boga — ino zhe imajo k' vídesu ſhe kaj pobóshnoſti ali brumnoſti, njéniga duhá ni vender ſtvárize per njih. Takih ljudí ſe varuj. Sakaj ſpázheni ſo, ino véra ſe jih ne prime. Pa to ne bo dolgo; sakaj njih neſpamet bo na konzu vſim snana."

„Sej véſh moj vuk, moje ravnánje, moje míſli, mojo véro, mojo pohlévnoſt, mojo ljubesen, mojo poterpeshlívoſt o preganjbah ino nadlogah, ki ſim jih poſtavim v' Antiohiji, v' Ikoniji, v' Liſtrah prebíl: pa te pregánjbe ſo prebite, ino Goſpod me je is vſih otél. Ino vſi, ktiri hozhejo pobóshno ali brumno v' Jesuſu Kriſtuſu shivéti, bodo preganjánje terpéli. Hudobni ljudjé ino sapelívzi pa gredó smiraj pred ſabo v' hudobiji, smóteni, ino druge motijózh."

„Ti pa bodi tiſtimu svéſt, kar ſi ſe navuzhil, ino kar ti je isrozhéniga; sej véſh, od koga ſi ſe navúzhil. Ino ker od mladiga ſveto piſmo snaſh, te pazh lohka, ob véri v' Jesuſa Kriſtuſa, k' svelizhanju smodrí. Vſe namrezh, kar je v' njemu piſaniga, je od boshjiga Duhá vdihneno, ino dobro k' pod-

Digitized by Google

vuzhènju, k' ſvarjènju, k' poboljſhovánju, k' vúrenju v' pravízi, tako, de je boshji zhlovek po njemu k' vſléhernimu dobrimu délu popolnama, ino perpráven."

„ Sarotím te per Bógu, ino per Jesuſu Kriſtuſu, ki bo nekadaj ſodil shive ino mertve — osnanuj (boshjo) beſedo, ne odjénjaj, bo naj perlóshno ali neperlóshno, preprizhovaj, pròſi, ſvári s' vſo poterpeshlívoſtjo ino s' vterdikimi. Sakaj zhaſ bo, de ne bodo sdraviga vuka terpéli, ampak ſi bodo vuzheníke napravlali, ktiri jim po njih sheljah vuſhéſa shgatájo. Ino reſnízi bodo vuhó vmikali, ino ſe na prasne kvánte obernili. Tí pa zhuj per vſimu, ino bodi moder, delaj ino terpi, ino oſtàni evangelja sveſt vuzheník, ino do tánjziga ſvojo ſlushbo ſpolni. (Ne puſhaj v' némar te moje poſlédne pròſhnje). Sakaj, vmoríveſhina ſim she, ino zhaſ mojiga lozhènja je bliso. Tode lepo ſim ſe ſvojo vojſko vojſkovàl, ſvoj ték ſim konzhàl, véro ohránil. Ino sdaj, me lé ſhe pravíze króna zhaka, ki mi jo bo Goſpod tiſti dan dal, on pravizhni ſodník; tode nè ſamo mèni, temozh tudi vſim, ktiri ſe njegoviga prihóda veſelé."

„ Híti ſkorej k' meni priti; Dema namrezh me je is ljubesni do ſvetá sapuſtil, ino je v' Teſalóniko ſhel. Sam Lukesh je per meni. De ſo me vſi Asiaſhki prijatli popuſtili, ti je snano. Bog daj dobro Onisèforovi hiſhi. Doſtikrat me je pokrépzhal, ino ſe ni mojiga shelésja ſramoval. Kmalo, ko ſim v' Rim priſhel, me je vſe prejiſkal, dokler

Digitized by Google

me ni najdel. Koljko dobriga mi je v' Efesu ſkasal, ſam nar bol véſh. Goſpod naj mu savolo tega na ſódni dan miloſt ſkashe pred Bogam. "

„ Per mojimu pervimu odgóvoru (pred zeſarjam Nerónam) mi ni nihzher na ſtrani ſtal; vſi ſo me sapuſtili — nikar naj jim Bog ne saméri! Ali Bog mi je bil na ſtrani, ino mi je mózh dal, de ſim Jesuſa Kriſtuſa ſ'pridam odprízhal, ino vſe (Rimſko) ljudſtvo me je ſliſhalo. Ino tako ſim bil lévu is shréla otét. Ino tako me bo Goſpod od vſiga hudiga odréſhel, ino v' ſvoje nebéſhko kraljéſtvo predjál. Njemu bodi ſlava od vekomaj do vekomaj! Amen. "

„ Posdravi Priſhko, Akvilata, ino vſe Onisiforove. Vſi bratje te posdravijo. Skerbi ſej, de ſhe pred simo prideſh. "

Jesuſ Kriſtuſ, on Goſpod, naj bo per tvojimu duhu. Gnada, naj bo per vſih vaſ. Amen. "

32. Raſshírenje kerſhanſtva po vſimu ſvetu.

Ljubi moji! kar nam ſveto piſmo od Jesuſa Kriſtuſa, ino njegovih apoſtelnov pové, ſte po vézhimu ſliſhali. Per ſklépu sdaj sgodovíne is ſvetiga piſma ſhe ob kratkimu poglejmo, kako ſe je kerſhanſtvo, ino

Digitized by Google

ſ' kerſhanſtvam neisrezhéna ſrézha, po vſi semlji raſchírila.

De je Pavel v' Rim, vélko méſto vſiga Ajdſtva ino zeliga tiſtikrat snániga ſvetá priſhel, ino Rimlanam od Jesuſa Kriſtuſa ſprizhovanje dal, ino de ſe je v' Rimu, ſ' ktirim ſo bili ſkorej vſi narodi nekdajniga ſvetá sapletèni, kerſhanſka véra prijéla; de ſo Jerusalem, Israelſko vélko meſto, kmalo po Pavlovimu prihódu v' Rim, Rimſke vojſke rasdjale, vſe tako, kakor je Jesuſ préj prerokoval; ino de ſo Judovſke deshele miníle, ino tudi v' Kriſtuſa vervajózhi Israèlzi ſe po vſimu ſvetu raſtróſiti perſileni bili: ſ' tim je boshja previdnoſt kerſhanſtvu pot med vſe narode po semlji nadélala, ino evangéljſka luzh je sdaj ſonzu enako, kadar is sa-gore perſjáva, ſtaro nózh ajdſtva rasdanováti, ino vſe narode raſsvetlováti sazhéla.

Veſ ajdovſki ſvét ſe je od konza kerſhanſtvu v' bran poſtavil, kakor ſo ſe préd Israelzi. Triſto lét ſo bili kriſtiani nevſmíleno pregánjani. Védno je bil rábelnov mèzh v' njih kervi, dívjim sverínam ſo jih kládli, na germádah shgali, in ſhe ino ſhe huji ino ſtrafhnéji muke ali martre ſo ſi sa-nje ismiſhlovali. Pa, apoſtelnam enako, ktiri ſo evangeljſko reſnízo, od ktire osnanovánja niſo ſtvarize zhaſniga dobizhka imeli, na konzu s' ſvojo laſtno kervjó sapezhátili, ſo tudi drugi kriſtiani veſéli po ſmert hodili, ino vmirajózhi reſnízo kerſhanſtva, ktiro ſo ſami nad ſebój ſkuſili, terdili. Póſlednizh je reſníza premagala, ino kerſhanſtvo je smed

Digitized by Google

vſiga preganjanja s' vſo ſvojo lepòto zhaſtitelivo na dan ſtopilo ino obveljálo.

Nameſt Jerusalemſkiga tempelna, tega ediniga tempelna, v' ktirimu ſe je ob ſtarimu ſvétu pravi shivi Bog molil, je po vſimu ſvetu neisrezhèno veliko zerkuv sidóvje pomolílo, de ſe je Bog v' njih zhaſtil, ino njegova ſveta beſeda osnanovala. Ino h' temu ſo ſhe sdaj vſe kerſhanſke zerkve odlózhene, ino vſaki zerkovni turn je nataknen perſt, tako rekózh, ki v' nebéſa kashe, ino osnanuje, de ljudjé v' njih prebivajo, ktirih miſli v' nebéſa puhté.

Evangelj je bil v' vſe jeſike preſtavlen, ino po vſih jesikih osnanován, ino, de nobene bukve toljkrat na ſvétu, je bilo ſveto piſmo prepiſano, ino vſaki kúp natiſneno ino natiſneno.

Krish, ki je bil préd nepoſhtèn, ino kar gavge ali vſſlize per naſ, je bil sdaj zhaſt — ino po vſih turnih ſe je ſvétil; kralji ino zeſárji ſo slatiga noſili, ino na vſaki kraljévi kroni ſe je vtrínjal.

Szhaſama ſe je kerſhanſtvo po vſi semlji raſſhírilo. Nikjér vèzh ni ſvetá, de bi kriſtianov ne bilo. Semlja ſe v' ſhtiri ali pét krájzov rasdeljuje, v' Evropo, Asijo, Afriko, Amèriko ino Auſtráljo. V' Evropi ſmo mí. Krajnſka deshela je proti vſi Evropi, kar pridni sélnik proti krajnſki desheli. Ta krajiz semlje je bil njega dní is sgol ájdov; sdaj je ſkorej is sgol kriſtianov. Po vſi ſhe vézhi Asiji, ino po vſih njénih neismérnih deshelah ſo kri-

Digitized by Google

ſtiani saſjáni. Deshele ino deshele po Amériki ſo v' kerſhanſki véri; ino od léta v' léto ſe po timu toljkimu krajzu semlje kerſhanſka véra raſhíra, ino je veſ troſhc vbógiga samórſkiga ſúshna. Tudi pod shgézhim obnébjam Afrike je Jesuſovo imé zheſhèno; ino osnanováno v' Auſtralji, ino délezh sa ſéverjam po sadnih kótih semljé, ki ſo v' vézhnimu lédu, ſe she Jesuſove vére lépi nebeſhki ſádesh rasràſha. Ino kar ni nikolj noben zhloveſhki modrijan s' ſvojim vukam poſkuſhal, ſhe do danaſhniga dné ſe ſveti ino bogabojézhi moshjé med teshávami ino nevárnoſtmi trudijo, tudi ſhe do vſih drúgih dáljnih divjih naródov evangelj perosnánit, ino to nebeſhko dobróto med-nje pernèſt.

Tudi naſha Krajnſka deshela, ljubi moji otrozi, kakor vézhi dél vſe Evrópine deshele, je bila pred kerſhanſtvam puſta, ino naſhi nekdajni ſprédniki ſo bili divji ino nevédni ljudjé. Nikjér ni bilo nobéne zérkve, nikjér nobeniga svonú, de bi ſe bil oglášil. Nepopólnama ino krive sapopádke ſo od Boga iméli, ino maſíke moſíli. Pa she ſveti Pavel je bliso naſhih deshél perprídgoval, ino nektiri hozhejo, de je ſveti Lukesh, Pavlov tovarſh, po naſhih krajih shé kerſhanſko véro osnanovàl. Temu naj bo, kakor hozhe, toljko je gotôvo, de ſe je po naſhih krajih sgodaj kerſhanſtvo sazhélo. Bogabojézhi od Boga raſsvetléni moshjé is dáljnih deshél ſo vbogi ino pregánjani tód hodili ino ljudém evangelj osnanovali, de bi njih tàmni vum resſvetlíli, ino njih nrávov

ſrovíno oteſáli. Slaſti pa ſe je is Akviléje kerſhanſtvo po tódinih krajih raſshiralo, ino kmalo po Kriſtuſovih zhaſih ſe bère od ſhkófov v' Akviléji, v' Terſtu, v' Emóni, kar je danaſhna Ljublana, v' Zélu, na Ptujim i. t. d. V' Akviléji je bila potlej vélka ſhkofija, ki ſo bile druge tódine ſhkofije pod njó. Ali ſmo bili ſlovénzi she tiſtikrat ino od njega dní po tih krajih, ali zhe ſmo ſe ſhe lé posnéji va-nje vſeljíli, ſhe ni med vuzhénimi dognáno. Toljko je gotóvo, de ſo ſlovénzi, ki jih dan danaſhni nad pedeſét milijónov po Eſtrajſhkih, Turſhkih ino Moſhkóviſhkih deshelah prebíva, ino nobeniga drujiga naróda ni toljko, neismérne proſtóre she tiſtikrat po Evrópi v' obláſti imeli, de jih je en odród tudi v' tódine deshele ſégal, ino de ſo potlej vſe te deshele sagoſtíli. Hude vojſke ſo sdaj s' Rimlani sdaj s' drugimi narodi imeli, ino ſo bili kmalo na verhu, kmalo ſpódej. Szhaſama ſo tudi vſi ſlovénzi kerſhanſko véro na-ſe vséli.

S' kerſhanſtvam, kakor vſe druge deshele, ktire ſo ga na-ſe vséle, je tudi ſlovénze, naſhe ſprédnike, po tódinih ino drujih deshelah neisrezhèna frézha sadéla, ino sverhano dobrót ino dobriga jim je pernéſlo.

Kerſhanſtvo je ljudém njih nar vézhi potrébe rasdanílo, ino pokasalo jim njih ſlepòto ino ſpázhnoſt, njih odſtóp od Bogá; ino v' edíno pót, ſe k' Bógu poverniti, jim poſvetílo. S' kerſhanſtvam vrèd je bilo

vuzhenſhtvo saveſólni zhloveſhki ród poſtavleno. Vſaka fára ima od tiſtih mál ſvoje vuzheníke, v' vſaki zerkvi je príshniza, is ktire ſej enkrat vſaki téden boshja beſéda glaſ dá. Kar ſo Jesuſ ino apoſtelni vuzhili, ſapopádik vſih svelízhanſkih reſníz, ſe is njé osnanuje, ino bogati ino révini imajo pravízo ino odperto pot do njih. V' vſaki kerſhanſki hiſhi, de lé brati snajo, je evangelj najti, ki ima reſníz v' ſebi, de zele bukvárnize nè toljko. V' kerſhanſtvu lepó podvuzhéni otrok sdaj bol Bogá posná, ino bol vé, zhimú de je zhlovek na ſvétu, ino pa kaj de bo enkrat is njega, kakor nekadaj ſhe toljki ino ſhe tako ſlovézhi ajdovſki módrizi.

Jesuſova véra je vſo zhlovéſhino predrugázhila, ino po njéj shivijózhe ljudí v' zhédnoſtne ljudí prenaredíla, ajdovſke pregréſhne gerdóbe ino nagnúſnoſti pa odprávila. Vſe zhloveſhke ſerza je predélala, ino, kakor dobro dervó ſamo od ſebe dobro ſadje obroduje, ſo tudi lepi nrávi (lepo sadershanje) sa takimi ſerzmi ſamî od ſebe priſhli. Kerſhanſtvo je ljudí na dan dalo, ki ſe jih ſvét nikolj doſti ne bo nazhudil, in ki jih tudi sóperniki kerſhanſtva, kako ſo bili mòshki, dobri ino sali, ne morejo prehváliti. Ino de je lé kerſhanſtvo vſe to napravilo, to ſkuſhnja vuzhí; sakaj, kjér kolj ſo ljudjé, naméſt de bi bili po Jesuſovi véri shivéli, zheſiravno ſo njé zherko v' zhaſti imeli, njé duhá posabili, povſót je nekdajna dívjòta ſpet med - nje vdarila, ino, de bi

tàk nè! ſhe dan danaſhni je taka. She dan danaſhni, kjer kolj ſo ljudjé, kar kerſhanſtvo tizhe, mersli ino sanikerni, ino kjer kolj véra péſha, tudi lepi nrávi ſlabé, ino sdivjujejo. Praviza, ljubesen ſvojiga blishniga, sveſtòba, savupnoſt, trésnoſt, ſramoshlívoſt ino poſhtènje sginajo, ino kriviza, nevſmílenje, lash ino golfija, sapravlívoſt, nezhiſtoſt, préſheſhtvo, ſamomòrſtvo, ino, kar je gerdih pregréh, gredo na dan.

Jesuſova véra je nekaj velikiga, nekaj nebéſhkiga med zhlovéſhko shivlenje pernéſla, ino vſe zhloveſhke sadéve poſvetíla. Jesuſova véra je ſhe lé králjam ino njih kronam pravo lepòto dala, ino podlóshnih vſe ſerza jim naklonila, ki ſo boshji naméſtniki. Jesuſova véra sakónſko vés perterdi ino poſvetí, ter ſtariſhe na otroke, ino otroke na ſtariſhe s' ſpoſhtvanjam ino ljubésenjo nakljéne. Kerſhanſka véra nedolshnoſt varuje, ino sa otrozhji navuk ſkerbí. Kmalo po rojſtvu she per kerſtu je otrok Bogú poſvezhén, ino ſtariſhi, ino bòtri, ſtariſhov naméſtniki, ſe per kerſtu she savéshejo otroka lepo rediti, ako bi ſtariſhi prevréd vmréti vtegnili. Kerſhanſka véra ſkerbí sa vboge, sa bolníke ino vmirávze, ker v' ſerza s' ſvojim vukam ljubésen vnéma, ino ſvoje ſlushabnike do njih bolnih ino ſmertnih póſtel tróſhtat ino mir neſit poſhila. Toljko dobrótlivih vuzhívniz vbóshniz ino bolníſhniz po vſi Évropi ſo kerſhanſkiga sazhétka ino omíſlika. Ino, v' shivlenju ino v' ſmerti réveshu zhloveku njegove nadlóge polajſhá-

Digitized by Google

vavſhi, mu tudi ſhe po vrédno sa pogrèb ino pokopalíſhe ſkerbí, ino njegóvzam pa s' vupanjam ſolse otáre, de ſe bodo na unimu ſvétu ſpet vidili. Gotovo! lé Jesuſova véra je edína prava toláshniza, nobene take toláshnize ni v' potrébah, ſilah ino nadlogah, nobene take per ſmerti!

Sgodovína nam ſkosi oſemnájſt ſto lét, kar je Kriſtuſ rojen, dolgo rájdo vélkih mósh, kraljov, vojſhákov ino vuzhénih odkashe, ki ſo per edini kerſhanſki véri reſnízo, mózh, zhédnoſt ino ſveto krepóſt, pòkoj ino blagóſt najdli, ino to ſamí povédali. Vſaka létniza, ki jo berèmo ali piſhemo, naſ vélke, po svelizharju na ſvét perneſéne blagósti ino ſrézhe opomnuje; ino pa do ſidájnih zhaſov ona oſtane. Naſhe vſakiga imé je imé ſvetníka ali ſvetníze, ino zhe ſo ſhe taziga níſkiga ſtanú bili, véra v' Jesuſa Kriſtuſa jih je poſhláhtila, zheſ vſo derhál mèſnih ino v' semljo ſatelebánih ljudí povsdígnila, v' nebéſhzhane preſtvárila, ino od vſih naródov zheſhènim biti jih je vrédne ſtoríla.

Ino ſ' timi dobrótami ſa vézhnoſt, ki jih je kerſhanſtvo vſim narodam pernéſlo, je tudi neisrezheno veliko zhaſnih dobrót bilo ſkljénenih.

Pervi evangeljſki osnanovávzi niſo lé lepſhih nrávov ali lepſhiga sadershánja s' Jesuſovim nebeſhkim vukam med ljudí perpravili, tudi puſto semljo po mnogih krajih ino deshelah ſo ſ' ſvojim pridam poboljſhali, kmetjſtvo ogibali. Njih nevtrúdena,

Digitized by Google

pridna roka je tàmne, preráſhene, sagoſhène lóge ino gójsdé pretrebíla, de je ſonze v' njé moglo, ino pólje je is njih. Shlahtno ſadje, shlahtne shita ino ſémena, ki jim ſhe iména pred nihzher ni védel, ſo pernéſli, ino deshele ſo bile sdaj lepſhi ino ljudjé premóshniſhi, ino ljudjé ſo, ſvoje poprejſhino puſtó ino ſemtertino shivlenje opuſtívſhi, polje obdelávati sazhéli, ino od ſvojih rók prida shiveli. Tako lè je evangelj divje naróde vkrótil, ino puſháve v' raje ſpreménil. Slaſti po Némſhkimu je bila taka.

Tudi vuzhenóſtnoſti ino vumetníje je Jesuſova véra sbudíla ino pogóála, ino te ſo naſproti veliko ſpet véri v' zhloveſhko ſerze perpomògle. Vſe lepe déla ſtavſtva ino sidavſtva ino malaríje perpiſhemo Jesuſovi véri. S' ſveto gròso ſtópi zhlovek v' zhaſtítlive ſtare zerkve, ktire ſhe dan danaſhni od bogabojéznoſti naſhih ſprédnikov prízhajo. Vélka zérkuv v' Rimu je, tako rekózh, na semljo povésneno nebó, ki v' nebéſa kipí — ino vſaka vaſíza ima ſvojo zérkvizo, ino nè lé duſhini troſht ino pokoj dobíva v' njéj kmet, temozh is ſvoje niſke, sagátne kózhe tudi v' ſvetléjſhi ino zhédniſhi prebiválſhe ſe v' njéj vidi predjániga, kar ga tudi ſvojo laſtno hiſho zhédno ino vetróvino iméti opominja. Poſpravlena ino zhédna, kakor zérkviza, more biti hiſha. Nar preſnétſhi málarji, ki jih je kadaj ſvét imel, ſo Jesuſovo sgodovíno — njegovo ròjſtvo, njegovo ſpremenènje, Jesuſovo pósledno vezhérjo — s' lepòto ino prijétnoſtjo na dan

Digitized by Google

smálali, de svét she ni nikolj préd kaj takshiniga vidil, ino she sto ino sto lét se vse ozhí v' te mále samikujejo, ino she se jih ne morejo nazhuditi. Ino pa tudi na kmétih se vzhaf po zerkvah kakshina podoba, posnémik tih lepòt, dobí, de ni neprijétna, ino de zhloveka gjíne ino obuduje, ino de na boshje njegove mísli ravná. Zlo v' péviza ino gódiza je Jesusova véra nekaj boljshiga ino bòshjishiga pernésla, ino obá, ktiri bol ta bol, sta si boshjo hvalo povsdigniti persadjala. Nova pétve se je sazhéla, ino zerkovnih pésem, lépih ino prijétnih, so bile polne sdaj zérkve. Lepi svonóvi, ki v' nedéljo jutro ino v' sebóto vezher, v' vélke prasnike, per pogrébih, zhloveka toljkánj gjínejo ino vsiga samákne-jo, so kersканske vére naprávik ino omíslik — ravno tako tudi vórgle, ktire s' sto ino sto gerlimi zhloveku Bogá sdaj smehkama v' serze pojó, sdaj s' hrumam gresкniku v' persi sagrumé, ino s' glasóv ino glasóv sternenim zurkam dusho do nebés poberó.

Ino tako lè je kershanska véra vso podóbo semlje spremenila, ino ves svét prestvarila, ino sdaj po ti, sdaj po uni strani perpomògla, de je svét bol omikan, ino de divij vèzh ni.

Ne bilo bi prav, ako bi se tukaj she sveti Kiríl ali Zirsl v' misel ne vsél, ki je bil s' svojim bratam Metódijam Slovénzam nè lé vére, temozh tudi bránja ino pisánja vuzhenik, ino ki se mu savolo tega vézhi dél Slovénzov apostel pravi. S' Lashkimi

ino Nemſhkimi duhovni je bilo teshko ravnati, ker ſlovenſkiga niſo snali. Torej nekako pred jésar létmi ſo trije ſlovénſki knési ali vajvodi, Roſtiſlàv, Svatoplùk ino Kozel, ki ga tudi Hezil ino Hezilo piſhejo, ino ki je nekoljko Vógriſkiga, vſo ſlavónjo, vélko ſhtajerſkiga ino Krajnſkiga, ino morebít tudi veſ Korotàn pod oblaſtjo, ino per Ptujimu ſédesh imel, do Greſhkiga zeſarja v' Konſhtantinópel po vuzheníkov poſlali. Sporozhé mu: „Naſha deshela je kerſhena, tode vuzheníkov nimamo, de bi naſ napelováli ino vuzhíli, ino nam ſvete bukve raslagali: Samí ne snamo nè Gréſhkiga nè Latínſkiga, ino ta pravi takó, ta takó: ne raslózhimo tedaj ſvetiga piſma vuma ino mozhí. Vuzheníkov nam tedaj poſhlíte, de naſ bodo beſede ino vum ſvetiga piſma vuzhíli." Takih vuzheníkov namrezh bi bili radi, ktiri ſo ſlovénſko snali, de bi jim boshjo beſedo ino ſveto piſmo po ſlovénſko raslagali. Kiríl ino Metódi, dva brata is Teſalónike doma, ki ſta terdno ſlovénſko snala, ſe kmalo napraviti daſta. — Na ſlovénſko prideta, ino nè lé evangelj osnanovála, tudi ſlovénſke zherke ſta ſlovénzam naredíla, ino vſe ſveto piſmo ſta jim ſzháſama preſlovénila, ino ſlovénzi ſo bili grosno veſéli, ker ſo boshje zhuda v' laſtnimu jeziku ſliſhali ino brali. Vſi Moſhkovíti, ſerbláne i. t. d. beró ſhe dan danaſhni to Kirílovo ſveto piſmo, ino tudi Krajniz, ſhtajerz, Koróſhiz, Hrovàt, Dalmatínz,

Digitized by Google

Zhezh, Terſizhan, Gorizhàn i. t. d. bi ſe lohka va-nj svédel, ko bi Kirílove zherke posnáli; tode ſzhaſama ſo jih po naſhih deshelah Latínſke odrínile. Lepſhi ſzer od Kiríllovih ſo Latínſke, pa premalo jih je, devét jih mánjka. Ino ravno sato je krajnſko teshko brati ker móremo doſtikrat po dve zherki ſtakníti, de glaſ sapiſhemo, ino doſtikrat edíno zherko sdaj drugázh sdaj drugázh isrékati. Sveti Kiríl je vſakimu ſlovénſkimu gláſu ſvojo laſtno zherko dal, ino, kar to tizhe, Némzi, Latínzi, Franzósi, vſi naródi naj ſe gredo ſkriti proti njemu. S' Latinſkimi zherkami ſzèr, pa po Kirilovo, ljubi otrozi! hozhemo tudi mí v' prihódno piſati, ino torej zherk, kar nam jih mánjka, pernaredíti. Ino na Dúneju she delajo ſe, ino zhe Bog dá, k' létu oſórej bi jih she iméti vtegníli. Svetiga Kiríla ino Metódija pa hozhemo védno ſpoſhtováti ino poſébno zhaſtiti. Slovénſka apoſtelna ſta, kerſhanſko véro ſta med nami vterdíla, ino veliko ſta ſi, Slovénze oteſati, persadjála; ino zlo prav piſati ino brati, kar ſmo ravno pravili, ſhe dan danaſhni ſe od njih dvéh vuzhimò.

De jo kerſhanſko véro, de je toljko dobriga ino lepiga ljudém, ino tudi nam Slovénzam, pernesla! Smiraj bo zhudno, de ſhe dan danaſhni poſhténi ino vumni ſvét lé do ondi ſéshe, doklèr ſe kerſhanſtvo iſtégne, ino de unkraj kerſhanſtva lé ſrovi, nevédni ino divji naródi prebivajo, ki ſi ni zhlovek nè ſebe nè ſvójiga med njimi vſvéſt, ki ljudi, kakor mí shivíno, prodajajo ino kupujejo,

Digitized by Google

ino ki ſe ſamí malo od shivíne lózhijo. De jo ſrézho, de ſmo Kriſtiani!

Ino sdaj, ví ljubi moji! zhe pomiſlimo kako de je Jesuſ Kriſtuſ, ki je veſ v' sanìzhbi rojen bil, ki ni na ſvétu imel, kamor bi glavo naſlònil, ino ki je na krishu vmerel, on sgol ſam to toljko saſtávo k' vſih ljudí svelizhanju vterdil, kako de je bres zhloveſhke pomózhi, bres blagá, bres zhloveſhke oblaſti ino mogózhnoſti toljko ſrézho ino toljko dobrót na vekomaj na semljo pernéſel: naſ ne bo she sgol to preprizhalo, de je kerſhanſtvo kaj boshjiga? ino mu ne porezhèmo, de mu je v' glavi sjigrálo, ako bi koga ne bilo toljke ſrézhe már? ali ko bi ji zlo kaj neſpodobniga rekel? — —

Mí, ljubi moji! ſrézho ſposnájmo, de ſmo po kerſhanſkih ſtariſhih, ino na Kerſhanſkimu rojèni; prav obernímo toljko boshjo dobróto, ki naſ je po Jesuſu Kríſtuſu sadéla, ino ktira do danaſhnih dní v' méſto ino v' véſ ſéga, ki ſo mu v' njéj; ne odrivajmo svelizhanja s' neſpámetjo ino neſpremíſlikam od ſebe, ki ga je Bog vſim ljudém po Jesuſu Kriſtuſu perpravil.

Ino, ljubi ví, to ſi sdaj ſhe v' roke ſésimo, préden sgodbe ſvetiga piſma ſklénemo!

O ví prejſtubi! ſerzé ſe mi terga sdaj, ko vaſ sapuſtham, ino v' nevarnoſti miſlim, ki vaſ sapelati po ſvetu zhakajo! Torej lé ſhe to lè beſedo vam rezhem; pravi prijatel ſim vam:

Dershíte ſe Jesuſa Kriſtuſa — radi miſlite va-nj, radi ga poſluſhajte, nje-

gove isgléde poſnemajte, v' miſlih ino v' ſerzu ga noſite, ino, kar delate, povſót ga imejte v' ozhéh! Radi hodíte v' zerkuv, ino k' boshji ſlushbi ino beſédi, ino deſiravno sdavnaj she ſholo puſtívſhi, berite pogósto sgodbe ſvetiga piſma, ali pa ſhe ſveto piſmo tudi nóviga sakóna.

Dershíte ſe Jesuſa Kriſtuſa — ljubíte ga, ino ſkasujte ſvojo ljubésen do njega s' djanjam po njegovimu vuku ſe ravnáje. Bol ko ſe bote po njegovimu vuku ravnali, bol bote is ſvojiga laſtniga ſerza svédli, de je od Bogá njegov vuk, ino on pa boshji ſin. Ino bol ko bote Jesuſa Kriſtuſa is ſkuſhnje ſposnávali, bol prijasen ino ljubesnív ſe vam bo sdel, ino bol ino bol ſe bote preprizhali, de je lé per njemu ſrezha ino svelizhanje najti.

Dershíte ſe Jesuſa Kriſtuſa — ino obvárovani bote od nápzhnoſti ſveta, terdno saſlómbo per vſimu terplénju bote imeli, ino lepó on vam bo ozhí satíſnil, ino k' ſebi vaſ tiſtu gòri v' ſvoje kraljéſtvo vsél, kjer bote bólji imeli, kakor tukaj na semli.

Bog vaſ obvari — ino miloſt naſhiga Goſpoda ino svelizharja Jesuſa Kriſtuſa naj bo per vaſ!

Konez sadniga dèla.

Digitized by Google

POGRÉSHKI.

Stran	*Verſta*	*Nameſt*	*Bèri*
5	5	je	jo
5	7	vuzhénzhimi	vuzhénzimi
19	7	shivlenju	shivlenje
33	28	ſe	ſo
38	12	saſlúshzhininim	saſlúshzhinim
59	21	on	oni
63	8	shelésu	sheléso
65	28	uavdati	navdati
67	28	on	oni
69	11	oshlátane	oſhlátane
73	22	hi	ki
77	18	zhloveka.”	zhloveka ? ”
96	27	nevárnaſtjo	nevárnoſtjo
99	32	jésih	jéſih
100	1	jésiham	jéſiham
100	6	jésiham	jéſiham
102	27	ſhe	she
105	26	shivlenje	shivlenju
111	32	Réshi	Réſhi
117	13	ſtraſhe	ſtrashe
130	5	ſtraſhi	ſtrashi
157	31	dſhneno	dſhnemo
168	5	zhigovimu	zhigavimu
175	10	Jerusalemu	Jerusalem
179	29	osnován	oſnován
199	10	Plajſhi	Plajſh
215	12	ſluſhi	ſlushi
233	21	ispuſtili	ispuſtiti
241	6	vmókniti	vmólkniti
257	12	sadólshnik	sadólshik
292	23	padajo	podájo

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

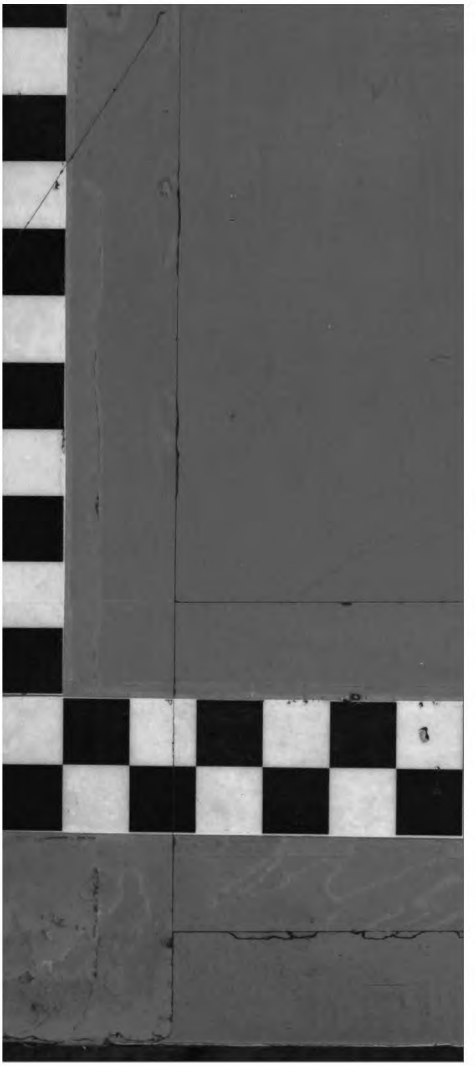

Digitized by Google